

T.C.

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TARİH ANABİLİM DALI

KARAGÖZ GAZETESİ
NUMARA 1-18

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BİLGEHAN ÇELİK

KİLİS

EKİM-2016

T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

KARAGÖZ GAZETESİ
NUMARA 1-18

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BİLGEHAN ÇELİK
Tez Danışmanı: Doç.Dr. HAMZA ALTIN

KİLİS
EKİM-2016

T.C.
KILIS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH A.B.D.

KARAGÖZ GAZETESİ 1-18 SAYILI NÜSHALARI

BİLGEHAN ÇELİK

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

(Unvanı, Adı ve SOYADI)

Doç. Dr. Hamza ALTIN (Danışman)

Yrd. Doç. Dr. Erdiñç GÜLCÜ

Yrd. Doç. Dr. Murat ÇELİKDEMİR

İmzası

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

SBE Müdürü

Doç. Dr. Metin AKİS

T. C.
KILIS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu belge ile bu tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu ve bu kural ve ilkelerin gereği olarak, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları andığımı ve kaynağını gösterdiğimi beyan ederim. (12.10.2016)

A large, light gray watermark of a stylized signature is centered on the page. The signature is composed of several overlapping, diagonal strokes that form a complex, abstract shape.

(imza)
Bilgehan ÇELİK

ÖZET
KARAGÖZ GAZETESİ
(NUMARA 1-18)

ÇELİK, Bilgehan
Yüksek Lisans Tezi, Tarih ABD
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Hamza ALTIN
Ekim 2016, 320 sayfa

Gazete siyasi, iktisadi, sosyal ve kültürel güncel gelişmelerden kamuoyunu haberdar etmek amacıyla günlük ya da belirli sürelerde çıkarılan yayındır. Gazetelerin geçmişi çok uzun bir tarihe dayanmaktadır. Ülkemizde ise gazetelerin yayın hayatına başlaması günümüzden bir asır öncesinde gerçekleşmiştir. Bu süreç içinde yayınlanan kısa ve uzun ömürlü birçok gazete ve mecmua, basın tarihindeki yerlerini almıştır.

Osmanlı döneminde basın-yayın hayatı İstibdat yönetimi öncesi ve sonrası olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. İstibdat dönemi öncesi birçok gazete ve dergi yayın hayatında aktif olarak yer almalarına rağmen, bu dönemde basına getirilen sansür ile basın-yayın faaliyetleri birtakım kısıtlamalar getirilmiştir. Ancak bu kısıtlama II. Meşrutiyetin ilanı ile birlikte sona ermiştir. Bu yeni dönemde Ali Fuad Bey'in imtiyaz sahipliğinde yayına hayatına başlayan Karagöz gazetesi, döneme damgasını vurmuştur. 1908 yılında ilk sayısını çıkaran gazete, zaman zaman yayınlarına ara vermek durumunda kalsa da, 1955 yılına değin çalışmalarını sürdürmüştür. Haftada iki defa yayınlanan ve toplam 4785 sayıya ulaşan gazete, dönemin en uzun soluklu yayınlarından biri olma özelliğine sahiptir. Dönemin edebi, felsefi, siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel güncel gelişmeleri hakkında bilgi sahibi olabileceğimiz gazete, yazılı ve görsel kaynaklar açısından da oldukça zengin bir kaynaktır. Bu nedenle, çalışmamızda, Karagöz gazetesinin ilk sayısından on sekizinci sayısına kadarki sayılar özenle incelenmiş, transkripsiyonları yapılmış, değerlendirmelerde bulunulmuş ve dönemin basın tarihi hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Anahtar kelimeler: Osmanlı Basını, Basın, Mizah, Karagöz gazetesi.

ABSTRACT
THE KARAGOZ NEWSPAPER
(VOLUME 1-18)

ÇELİK, Bilgehan

M. A. Thesis, Department of History

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Hamza ALTIN

October 2016, 320 pages

The newspaper is published daily or at certain times in order to inform the public about political, economic, social and cultural developments. The history of the newspaper dates back to the very long history. In our country, the publication of newspapers took place a century ago. Many short and long-lived newspapers and magazines published during this period have taken place in the press history.

In the ottoman period, the press-publication is divided into two before and after the period of autocracy. Although many newspapers and magazines were actively participating in publishing before the period of autocracy, censorship and press-publication activities were restricted in this period. But this restriction was abolished with the declaration of the Constitution II. During this period, the Karagöz Newspaper which started publishing life as the owner of Ali Fuad Bey's concession was of the top newspapers. The newspaper, which issued its first issue in 1908, continued to work until 1955 although it had to pause occasionally. The newspaper, which has been published twice a week and has reached a total number of 4785, is one of the longest running publications of its time. The newspaper is a very rich source in terms of written and visual sources that we may have knowledge about the current developments of literary, philosophical, political, social, economic and cultural period of the period. For this reason, in our study, from the first to the eighteenth issue of the Karagöz Newspaper, the volumes were carefully examined, their transcriptions were made, their evaluations were made, and information about the press history of the period was given, respectively.

Keywords: Ottoman Press, Press, humour, Karagöz Newspaper.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
İÇİNDEKİLER	iii
ÖNSÖZ	vi
KISALTMALAR	viii
GİRİŞ	1
I. BÖLÜM	3
BASIN VE OSMANLI DÖNEMİNDE BASIN YAYIN HAYATI	3
1.1. BASIN	3
1.2. OSMANLI DÖNEMİNDE BASIN	4
1.2.1. Tanzimat Öncesi.....	4
1.2.2. Tanzimat Dönemi	5
1.2.3. Mizah.....	7
II. BÖLÜM	9
KARAGÖZ GAZETESİ TRANSKRİPSİYON METNİ	9
NUMARA 1	9
NUMARA 2	22
NUMARA 3	36
NUMARA 4	50
NUMARA 5	62
NUMARA 6	78

NUMARA 7	93
NUMARA 8	106
NUMARA 9	121
NUMARA 10	136
NUMARA 11	149
NUMARA 12	163
NUMARA 13	176
NUMARA 14	189
NUMARA 15	201
NUMARA 16	217
NUMARA 17	235
NUMARA 18	253
III. BÖLÜM	270
KARAGÖZ GAZETESİ NÜSHALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	270
3.1. KARAGÖZ MİZAH DERGİSİ.....	270
3.2. KARAGÖZ DERGİSİNİN AÇILIŞI	270
3.2.1. Mukaddime	270
3.3. İSTİBDAD VE BASIN DA SANSÜRÜ MESELESİ.....	271
3.3.1. Mukaddime	271
3.3.2. Yeni Kabine	273
3.4. HAFİYE MESELESİ	274
3.5. TEMİZLİK MESELESİ	275
3.5.1. Dâhili.....	275
3.6. TELGRAF POSTA NEZARETİ VE TELGRAF MESELESİ	276
3.6.1. Telgraf Örnekleri.....	277
3.6.2. Telgraf Posta Nezareti Aliyesine	278

3.7. MATBUAT - BASIN- GAZETE	279
3.7.1. İhtar-ı Mahsusu	279
3.7.2. İhtarı Mahsus.....	280
3.7.3. İhtar Mahsusu.....	280
3.7.4. Ceddi	281
3.8. TİYATRO MESELESİ	281
3.8.1. Muharerat	282
3.8.2. Tiyatro	283
3.9. ULAŞIM SORUNU VE HAYVAN MESELESİ.....	283
3.9.1. Dâhili.....	284
3.10. HÜRRİYET	284
3.10.1. Bir Mütalime	285
3.11. KIYAFET MESELESİ.....	286
3.11.1. Muhavere	288
3.12. DİLENCİLER.....	290
3.12.1. Telgraf.....	290
3.13. RAMAZAN AYI.....	291
3.13.1 İhtar Mahsusu.....	291
3.13.2. Tebrik-i Nâcizâne.....	291
3.14. ERZAKLARIN PAHALILIĞI.....	293
3.14.1. Ramazan Mektubu	293
SONUÇ.....	295
KAYNAKÇA	296
EKLER	298
ÖZGEÇMİŞ.....	308
VITAE.....	308

ÖNSÖZ

Okuyucuların, yaşadıkları dönemde, dünyada ve kendi ülkesinde meydana gelen politik, ekonomik, sosyal, kültürel ve diğer pek çok konuda bilgi sahibi olmasını sağlayan; günlük ya da haftalık belirli sürelerde yayınlanan gazeteler ortaya çıktıkları günden bugüne en önemli kitle iletişim araçlarından biri olma özelliğini sürdürmektedirler.

Osmanlı'da basın hayatı, III. Ahmet döneminde ilk matbaanın (1729) kurulmasıyla birlikte başlamaktadır. Çeşitli sebeplerden dolayı zaman zaman basın hayatına ara verilmek zorunda kalınmasına rağmen, istibdad dönemine kadar basın ve yayın faaliyetleri devam etmiştir. II. Abdülhamit döneminde istibdad yönetiminin aldığı kararlar, basın ve yayın çalışmalarına sansür uygulanmıştır. II. Meşrutiyet ile sansür ortadan kalkmış ve pek çok gazete, kitap ve mecmua yayın hayatına başlamıştır. Bu dönemde hazırlanıp okuyucuları ile buluşan ve oldukça etkin yayınlardan biri olan Karagöz gazetesi (1908-1955), tez çalışmamızın konusunu oluşturmaktadır. Ali Fuad Bey'in imtiyaz sahipliğinde yayın hayatına başlayan gazete, basın tarihimizde, mizah alanında yapılan çalışmalar içerisinde en uzun soluklu yayınlardan biri olma özelliğini taşımaktadır.

Bu tez çalışmamız, yayınlandığı dönemin Osmanlı siyasi ve fikri hayatına ışık tutan Karagöz Gazetesi'nin 1-18 sayılarının incelenmesini ihtiva etmektedir. İncelediğimiz bu nüshalar istibdad yönetiminden meşrutiyet dönemine ilk geçildiği zamanlara ait olması nedeniyle bu geçiş dönemini iyi yansıması açısından önemli bir kaynak olarak görülmektedir.

Bu çalışmamız da Osmanlıca matbu belgeleri okuma pratiğimizi ve bu belgeleri transkripsiyon etme deneyimimizi arttırmıştır. Bunun yanı sıra bu Gazete nüshalarıyla dönem ile ilgili önemli bilgilere erişmiş bulunmaktayız.

Çalışmamızda kullandığımız gazete nüshalarını günümüz alfabesine aktarma yaparken herhangi bir transkripsiyon işareti kullanılmamıştır. Gazete nüshalarının günümüz alfabesine aktarırken gerek dönemin mizahi diline tam vakıf olmayışımız

gerekse gazete nüshalarının dijital ortama aktarılma sırasında bazı hatalar nedeniyle yazılarda okunamama veya sayfalarda katlanmalar meydana gelmiş olup bu sebeplerle okuma safhasında bazı sıkıntılar yaşanmıştır.

Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığım bu çalışmanın her aşamasında fikirlerini, emeğini ve desteğini eksik etmeyen, başta danışman hocam Sayın Doç. Dr. Hamza ALTIN olmak üzere Kilis 7 Aralık Üniversitesi Tarih Bölümü öğretim üyelerine teşekkürü bir borç bilirim. Tez çalışmamın başından sonuna kadar elimden gelen dikkat, çaba ve özveriye rağmen, ortaya çıkan hata ve eksiklerimin mazur görülmesini temenni ederim.

BİLGEHAN ÇELİK

KİLİS/ EKİM

2016

KISALTMALAR

	Türkçe
Adı geçen eser	a.g.e.
Adı geçen makale	a.g.m.
Baskı	b.
Cilt	C.
Sayı	S.
Tarih Araştırmaları Dergisi	TAD
Türk Tarih Kurumu Yayınları	TTKY
Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi	TDVİA
Yüzyıl	Yy/yy

GİRİŞ

İnsanın doğası gereği etrafında olup bitenleri merak etmesi ve bu merak sonucu da öğrendiklerini başkalarına aktarma isteğinin sonucu olarak basın-yayın organının ortaya çıkışına tanık olmaktayız. Geçmişten günümüze gelişerek gelen ve döneminin sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel olgularını gözler önüne sermekle birlikte, bu gelişmelere yön verme özelliğine de sahip olan basın güçlü bir kitle iletişim aracıdır.

Osmanlı Devleti dönemini incelediğimizde ise, matbaanın ülkemize XVI. yüzyılda gelmesine rağmen çeşitli sebeplerden dolayı yaygınlaşamadığını ve bu durumun XVIII. yüzyıla değin devam ettiğini görmekteyiz. Matbaanın Lale Devri etkisini göstermeye başladığını ancak tam olarak aktif hale gelmesinin Tanzimat ve Meşrutiyet dönemlerinde gerçekleştiğini öğrenmekteyiz.

Avrupa’da ise, önce “Haber Yaprakları” belirmiş, XVII. yüzyılın ilk yıllarında “sürelî yayın” ve 1660’da ise ilk günlük yayın ortaya çıkmıştır. Bizde bir “Haber Yaprığı” dönemi yaşanmamış, ilk gazeteler 1820’lerde belirmiştir. 1820’li yıllar Osmanlı topraklarında hem basımevi, hem de basın açısından yeniden bir canlanmanın hissedildiği dönemdir. İlk olarak 20 Kasım 1828’de Kahire’de, yarısı Türkçe, yarısı Arapça olan yerli gazete, Vekâyî-i Mısıriye yayına başlamış, bundan üç yıl sonra 1831’de de II. Mahmut İstanbul’da resmi gazete olan Takvîm-i Vekâyî’yi yayımlatmıştır.¹ Bu gazeteden on yıl sonra Osmanlı Devleti’nin ikinci gazetesi olan Ceride-i Havâdis gazetesi 1840 yılında yayın hayatına başlamıştır. Osmanlı basını 1860 yılında daha da hareketlenmeye başlamış, bu yıllarda devletten bağımsız ve daha çok devletin politikalarını eleştiren gazeteler görülmeye başlamıştır. Devletten bağımsız olarak kurulan ilk özel gazeteler Tercüman-ı Ahval gazetesi (1860) ve Tasvir-i Efkâr gazetesi (1862) yayımlanmıştır. Bu dönemde gazetelerin yanı sıra pek çok kitap ve mecmuaların da yayımlandığını görmekteyiz. Fakat tüm bu gelişmelere rağmen, 1878 yılında Osmanlı döneminde basın-yayın

¹ Orhan Koloğlu, *Osmanlı’dan 21. Yüzyıla Basın Tarihi*, İstanbul, 2006, s.11,21,24.

hayatına darbe vuran bir döneme girilmiştir. II. Abdülhamit döneminde yaşanan ve uzun yıllar devam eden istibdad yönetiminde basın-yayına getirilen sansür ile Osmanlı basınının sekteye uğradığını görmekteyiz.

II. Meşrutiyet'in ilanı ile birlikte basın- yayına getirilen sansür kaldırılmış ve bu gelişme sonrası sadece İstanbul'da 353 gazete ve dergi yayımlanmıştır. Hatta II. Meşrutiyet'in ilk iki ayında 200'ün üzerinde gazete imtiyazı verilmiştir. İstanbul'un basın yaşamındaki bu oluşumların, devletin tümünde de çok küçük ölçekte olsa bile yaşandığını anlamak pek zor olmasa gerektir.² Bu dönemde ortaya çıkarılan yayın organlarından biri de mizah mecmualarıdır. Bu dergilerden biri olan ve yayın hayatına başladığı 1908 yılından 1955 yılına kadar devam ederek dönemin uzun soluklu yayınlarından biri olan ve 4785. sayıya ulaşmayı başaran Karagöz mizah dergisi araştırmamızın odak noktasını oluşturmaktadır.

İstanbul'da, haftada iki kez yayımlanan Karagöz mizah dergisi (10 Ağustos 1908-26 Ocak 1935 ve 14 Şubat 1935-1950), II. Meşrutiyet'in ilanının (1908) hemen ertesinde, imtiyaz sahibi Ali Fuad Bey'in yönetimi altında çıkmaya başlamıştır. Geniş bir okur kitlesine seslenebilen ve halk kültürüne dayalı bir mizah anlayışı sürdüren derginin özelliği Karagöz ve Hacivat'ı güncel, toplumsal ya da siyasal konularda, alaylı bir dille konuşurmasıdır. Başyazarlığını Mahmud Nedim Bey'in yaptığı Karagöz'de görsel malzemelerle ve karikatürle zenginleştirilen pek çok yazıya yer verilmiştir.

² Günver Güneş, *Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Aydın'da Basın Yayın Hayatı*, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi, 2007, C.26, S.41, ss. 21-58, s.22.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1.BASIN VE OSMANLI DÖNEMİNDE BASIN YAYIN HAYATI

1.1.1.BASIN

Dünyada gelişen siyasi, iktisadi, sosyal ve birçok olayları hakkında haber ve bilgi vermek için ortaya çıkarılan yayındır. Nitekim Okuyucunun; dönemin olaylarını inceleyerek fikir sahibi olmasını ve bunun yanı sıra ilerlemesini sağlayan günlük ya da belirli sürelerde çıkarılan bir haberleşme aracıdır.

Basın, çok sesliliği, yani herkesin yayın ortamında kendi görüş, düşünce ve eleştirilerini rahatça ifade edebilmesini sağlar. Bu sayede, demokratik bir toplumun gerektirdiği biçimde siyasal, sosyal ve ekonomik alanda her görüş özgürce temsil edilebilme imkânı bulur. Kamuoyunun oluşmasına da önemli ölçüde katkı sağlar. Basın, belirli olay ve durumlar hakkında halkın aydınlanmasını sağlamak ve kamuoyunu oluşturmakla birlikte, devlet yönetimindeki ve toplumdaki yolsuzlukları ve suiistimalleri de halkın bilgisine sunmakla yükümlüdür. Bu sayede basın organı, kamu gücünü elinde tutanlar üzerinde toplumun denetimine de aracı olur.³

Gazetelerin haberlerin yanı sıra okuyucunun ilgisini çekecek ve onu çevresiyle derece derece ilgilendirecek güncel konulara da yer vermesi gerekmektedir. Okuyucu kitle bunları haber olarak nitelirmektedir. Makale, fıkra, deneme, sohbet, yorum, eleştiri, hikâye türündeki örnekleri de gazetelerde görmek mümkündür. İnsanların kendi ülkeleri dışındaki sosyo-kültürel etkinlikleri takip etmesinde gazetenin yeri oldukça önemlidir.

Gazete bu tür etkinlik ve eylemleri ile halkı doğrudan doğruya etkilemekte ve sosyal bir müessese olarak kamuoyu yaratmakta, kamuoyuna yön vermektedir. Kendi oluşturduğu, kamuoyundan sonra kendi etkilendiği de bir gerçektir. Basındaki haberler, her şeyden önce özellikle günümüz dünyasının ekonomik, sosyal ve siyasal Hayatı etkilediğinden gazete topluma ve insanlara yön vermektedir. Bu bakımdan

³ Aslı Açıkgöz, *Basın Yoluyla Gerçekleşen Kişilik Hakkı İhlallerinin Unsurları*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2009, s, 57-59.

gazeteyi; olaylardan ve günde gelişmelerden halkı sürekli olarak haberdar etme, kamuoyunu düzenleme, yöneticileri ve otoriteyi uyarma, ele aldığı konular yönünden uğraş alanı sınırsız olan bir yayın organı olarak gazeteyi görebiliriz.⁴

1.2. OSMANLI DÖNEMİNDE BASIN

1.2.1. Tanzimat Öncesi

Basım düşüncesi ve bu çerçevede geliştirilen teknikler oldukça eski tarihlere dayanmakta, Çinliler'in ve Uygurlular'ın basım sanatının ve ilk baskı tekniklerinin ortaya çıkışına öncülük ettikleri bilinmektedir.⁵

Bugün ki matbaacılığın temelini Alman Johannes Gutenberg tarafından matbaanın icat edildiği 1440 tarihinde, Osmanlı imparatorluğu en parlak dönemlerini yaşadığı halde ilk Türk Matbaası yaklaşık 300 yıllık gecikmeyle 1727 tarihinde kurulmuştur.⁶

Türkçe basının geç girdiği ve ilk matbaanın III. Ahmet döneminde açılıp, ilki 1729'da, sonuncusu 1741'de olmak üzere 17 kitap bastırıldıktan sonra kapandığı Osmanlı Devleti, devlet anlayışına uygun olarak ve aynı zamanda çok uluslu yapısından kaynaklanan zorluklar dolayısıyla gücünün ve otoritesinin gerek yerli gerek yabancı basın marifetiyle içte ve dışta tehlikeye düşürülmesinin önüne geçmek için basın alanındaki düzenlemelerini esas olarak sınırlandırma şeklinde gerçekleştirdi.⁷

Türkiye'de ilk gazete Fransızca olarak İzmir'de yayınlanır ve onu diğer Fransızca gazeteler takip eder.⁸ Eylül 1795'ten Mart 1796'ya kadar yayınlanmış olan "Le Bulletin de Nouvelles", ikincisi Eylül 1796'dan Mayıs 1797'ye kadar çıkarılan "La Gazette Française de Constantinople", üçüncüsü de Mayıs 1797'den Temmuz 1797'ye kadar yayınlanan "Mercure Oriental"dir. Fransızca yayın yapan gazeteler için ikinci aşama, 1821 yılında İzmir'de başladı. Şehirde yerleşik olan Fransız tüccar

⁴ M. Nuri İnuğur, *Basın ve Yayın Tarihi*, İstanbul 1993, s. 21.

⁵ Ayhan Ceylan, "Tanzimat Dönemi Osmanlı Basım ve Yayımlarında Hukuki Düzen (1839-1876)", *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları*, S.1, İstanbul, 2006, s. 140.

⁶ T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, "Gazetecilik", *MEGEB (Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi)*, Ankara, 2008, s. 3.

⁷ Nevin Ünal Özkorkut, *Basın Özgürlüğü ve Osmanlı Devleti'ndeki Görünümü*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2002, s.71.

⁸ Yasemin Doğaner, *Hürriyet ve Modernleşme Enstrümanı Olarak Osmanlı'da Basın*, Hacettepe Edebiyat Fakültesi Dergisi, S.1, Ankara, 2012, s. 110.

kolonisine yönelik başlayan bu dönem gazetelerinin ilki, 24 Mart 1821“den itibaren Charles Tricon adlı Fransız’ın yayınladığı “Le Spectateur Oriental”dir.⁹

20 Kasım 1828’de Kahire’de, yarısı Türkçe, yarısı Arapça olan yerli gazete, Vekâyî-i Mısırıye yayına başlamış, bundan üç yıl sonra 1831’de de II. Mahmut İstanbul’da resmi gazete olan Takvîm-i Vekâyî’yi yayınlamıştır.¹⁰

1.2.2. Tanzimat Dönemi

Birinci sayısı 25 Cemâziyelevvel 1247’de (1 Kasım 1831) Türkçe olarak yayımlanmış, çok düzenli olmasa bile daha sonraki dönemlerde başta Fransızca diğer dillerde de nüshaları neşredilmiş, Avrupa’daki örneklerine uygun biçimde iç ve dış kamuoyunu daha düzenli ve hızlı şekilde bilgilendirmek amacıyla çıkarılmıştır.¹¹

Doksan bir yılı bulan yayım hayatı boyunca Takvîm-i Vekâyî’, değişen ve gelişen şartlara uyma çabası dolayısıyla farklılıklar göstermekle birlikte önceleri ülkenin tek Türkçe süreli yayın organı idi ve resmî gazetelerden öte bir düzene sahipti. “Vukûât-ı Resmîye ve Gayr-i Resmîye” olmak üzere iki bölüme ayrılan gazetede “Umûr-ı Dâhiliyye, Mevâdd-ı Askeriyye, Es’âr, Fünûn, Tercihât, Tercihât-ı İlmiyye, Umûr-ı Hâriciyye, Garîbe” gibi alt başlıkların bulunması iç ve dış haberlere de yer verildiğini göstermektedir.¹²

Takvîm-i Vekâyî’de, 1860’tan itibaren sadece resmi belge, duyuru ve tüzükler yayımlandı. 1878’de basımına ara verildi. 1891’de yeniden çıkarılmaya başlandı. Ancak dönemin padişahı II. Abdülhamid’in nişan tevcihini konu edinen resmi bir bildiriye “nişan itası” ifadesi “nişan hatası” olarak yanlış dizilip basılınca, padişahın emriyle kapatıldı. II. Meşrûtiyet’in ilanından (1908) kısa süre sonra yeniden yayımlandı ve son Osmanlı hükümetinin varlığı hukuksal yönden de bitinceye kadar (1922) sürdü.¹³

21 Ekim 1860’da yayım hayatına başlayan Tercüman-ı Ahval Gazetesi basın tarihimizde ilk defa devletten yardım almadan ve özel girişimle çıkartılan gazetedir.¹⁴ Şinasi ve Ağâh Efendi tarafından çıkartıldı. Fakat Şinasi kısa bir süre sonra ayrılınca

⁹ Uğur Akbulut, “Osmanlı Basın Tarihine Bir Katkı: Gazetelerin Yayınlanma Amaçları Üzerine (1831-1876)”, *International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish*, Volume: 8/5, Spring 2013, Ankara, s. 35.

¹⁰ O. Koloğlu, *a.g.e.*, s. 24.

¹¹ Nesimi Yazıcı, “Osmanlı Devleti’nin İlk Resmî Gazetesi Takvim-i Vekay’i”, *TDVİA*, C.39, Ankara, 2010, s. 490-492.

¹² N. Yazıcı, *a.g.e.*, s. 490-492.

¹³ Erdoğan Tokmakçıoğlu, *Türk Basın Tarihi*, Ankara, 2011, s.198.

¹⁴ M. Uğur İnuğur, *a.g.e.*, s.185

gazeteyi omuzlamak Agâh Efendi'ye kaldı. Resmi olmayan ilk gazete özelliğini taşımaktaydı. İç ve dış haberlere yer vereceğini belirten gazete, önceleri küçük boy ve pazar günleri çıkmaktaydı fakat yirmi beşinci sayısından itibaren haftada üç gün çıkmaya başladı. Yayın başlama yazısı Şinasi tarafından kaleme alınan gazetede Ziya Paşa, Ahmet Vefik Paşa, Refik Bey gazete yazarları arasındaydılar. Şinasi'nin piyes olarak kaleme aldığı ve Türk edebiyatında ilk piyes olma özelliğine sahip olan "Şair Evlenmesi" bu gazetede tefrika edildi.¹⁵

Türk gazeteciliğinin ikinci dönemini açan ve gerçek anlamda fikir gazeteciliğini başlatan Tercüman-ı Ahval'i, Tasvir-i Efkâr takip etmiştir. Agâh Efendi ile yollarını ayıran Şinasi, bir süredir hazırlığını yaptığı kendi gazetesini çıkarmaya başladı. 27 Haziran 1862 (30 Zilhicce 1278) günü yayın hayatına başlayan Tasvir-i Efkâr, kendisini "Havâdis ve Maârife Dair Osmanlı Gazetesi" olarak tanımlamıştır.¹⁶

II. Abdülhamid dönemindeki baskıcı politika özgür düşünce ve fikri gelişmelere engel olmuştur. Telif ve Tercüme Heyeti yerine Encümeni Teftiş ve Muayene dairesi kurulmuştur. II. Abdülhamid, Osmanlı'yı 33 yıl kadar bir süreyle basınsız bıraktıktan sonra, II. Meşrutiyeti ilan ettiği dönem içerisinde de basınla hiç alakadar olmamıştır. Bu dönem basınının özgürlüğü basın yayın için hazır bulunmuş ve olgunlaşmamış ortamda basın özgürlüğünün yok olması sonraki zamanlarda sınırlandırılması biçimine girmiştir.¹⁷

II. Abdülhamid dönemine baktığımızda ilk akla gelen basına uygulanan sansürdür. Bu dönem diğer dönemlere ile kıyaslandığına bir duraklama dönemi yaşandığı görülmüştür. Bu dönemde çıkan gazete ve mecmualar:

1875 yılında Sabah, 1877 yılında Hakikat, 1877 yılında Osmanlı, 1878 yılında Tercüman-ı Hakikat, 1891 yılında Servet-i Fünun dergisi ve gazetesi, 1894 yılında İkdam gazetesidir.

II. Meşrutiyet'nin ilanı ile birlikte serbestlik kazanan basın yayın eserleri oldukça fazla ortaya koyulmuştur. Sansür ve engellemelerden bir nebze kurtulan halk basın ve yayın eserleri vermeye başlamıştır. Meşrutiyet ve hürriyetin ilanı basın hürriyetine geniş haklar tanıyan bir rejimdi. Bu haktan faydalanan hürriyet

¹⁵ Hamza Altın, *II. Meşrutiyet Devri Osmanlı Mizah Basını*, Grafiker Yayıncılık, Ankara, 2014, s. 25.

¹⁶ U. Akbulut, *a.g.e.*, s. 42.

¹⁷ Fuat Süreyya Oral, *Türk Basın Tarihi Osmanlı İmparatorluğu Dönemi 1728-1922/1831-1922*, İstanbul, 1970.

taftaları, İstanbul'da gazete çıkarmaya hazırlandılar. Basılan gazetelerde hatipler istiklal üzerine yazılar yazmakta idiler. Sansüre de son verilmişti.¹⁸

II. Meşrutiyetle beraber fikirlerin önündeki engellerin kalkmasıyla birçok konuda olduğu gibi gazete ve dergilerin yayılmasında da hızlı gelişmeler olmuştur.

1908 tarihi başlarında Osmanlı Devleti bünyesinde 120 kadar gazete yayınlanırken, bu sayı II. Meşrutiyet'in ilk yedi aylık sürecinde 730'a kadar ulaştı. Yayınların 308'i Türkçe, 41 âdeti Türkçe-Arapça, 20'si Türkçe-Fransızca, 16 âdeti ise Türkçe-Rumca idi. Farklı sayılarda Türkçe, Rumca, Arapça, Fransızca, Ermenice, Yahudice, Bulgarca ve Arnavutça gibi dillerde yayınlanan gazeteler bulunuyordu. 40 Gayrimüslim tebaadan olan Ermeniler buldukları şehirlerde gazete çıkarma faaliyetinde bulundular.¹⁹

1.2.3. Mizah

1870-1877 yılları arasında yirmi adet mizah dergisi Osmanlı basınındaki yerlerini almışlardır. Ancak bu dergiler, II. Abdülhamid döneminde, ilan edilen istibdad ile basın ve yayına sansür getirilmesiyle birlikte yayın hayatlarına son vermek durumunda kalmışlardır.

Letâif-i Asâr (1868), sahibi ve yazarlığını Mehmet Tefik (Çaylak Tefik) yapmıştır. İlk mizah gazetesi olarak bilinen bu yayın esasen Terakki gazetesinin ilavesidir. Sonradan müstakil hale gelmiştir. Ölçülerini büyüterek resimli çıkmaya başlamıştır. Siyasi tenkitlerde bulunmuş, eleştirilerini şaka yollu yapmaya çalışmıştır. Letâif-i Asâr isimli gazete yukarıda bahsettiğimiz gibi, bir ilave gazete olduğu için bazı basın tarihçileri tarafından ilk mizah gazetesi olarak anılmaktadır.²⁰

Tanzimat dönemi mizahi basında başlıca yayın hayatına giren gazeteler şunlardır: 1870'de Diyojen, 1872'de Çingiraklı Tatar, 1874'de Latife, yine 1874'de Şafak...

Mizah basını kapsamında Karagöz gazetesi; 10 Ağustos 1908 tarihinde Ali Fuad Bey tarafından İstanbul'da yayınlanmaya başlamıştır. Gazete, Ali Fuad yönetiminde 1918 yılına kadar devam etmiştir. gazete geniş halk kitlelerine ulaşma becerisini göstermiştir. Başyazıları önce Mahmut Nedim Bey, ardından Baha Tefik ve Mahmut Sadık tarafından kaleme alınmıştır. Gazete Kurtuluş Savaşı yıllarında

¹⁸ Enver Benhan Şapolyo, *Türk Gazetecilik Tarihi ve Her Yönüyle Basın*, Ankara, 1971, s.170.

¹⁹ Orhan Koloğlu, *1908 Basın Patlaması*, İstanbul, 2005, s.20.

²⁰ H. Altın, *a.g.e.*, s.29.

(1919-1922) Burhan Cahit tarafından yönetilmiştir. Bu dönemde daha çok kırsal kesime hitap eden bir yayım organı haline getirilmiştir. İmtiyaz sahibi görünen Ali Fuad Bey ölünce, varisleri gazeteyi CHP'ye sattılar(1935). Karagöz bir süre Sedat Simavi tarafından çıkarıldı. 1950'li yıllarda yazı işleri müdürlüğünü Faik Suat Bayramoğlu yaptı, bu süre zarfında her sayıda Ratip Tahir Burak'ın illüstrasyonları ve karikatürleri yayımlandı.²¹

1908 yılında II. Meşrutiyet ile birlikte, basın ve yayına uygulanan sansür ortadan kalkmıştır. Bu önemli gelişme sonrasında, Karagöz mizah gazetesi, 1908 yılında Ali Fuad Bey'in imtiyaz sahipliğinde yayın hayatına başlamıştır. Türk mizah hayatının en uzun soluklu dergilerinden biri olmuş ve 1908 yılında başladığı yayın hayatına 1955 yılına kadar devam etmiştir. İçeriğini, birinci elden görsel kanıtlar ve yazılı kaynaklar kullanarak zenginleştirmiş ve yayınlandığı dönemin siyasi, sosyal ve kültürel olaylarını gözler önüne sererek, döneme ışık tutan en önemli kaynaklardan biri haline gelmiştir.

Bu dönemde ortaya çıkarılan diğer mizah içerikli yayınlar: 1911'de Cadaloz, 1908'de Cingöz, 1908'de Dalkavuk, 1911'de Falaka, 1908'de Geveze, 1910'da Gıdık...

²¹ E. Tokmakçioğlu, *a.g.e.*, s.138.

İKİNCİ BÖLÜM

KARAGÖZ GAZETESİ TRANSKRİPSİYON METNİ

İşlem Müdürü: Hüseyin
Cemaleddin

Seneliği dersaadette
idare hanedan alınmak
üzere (45) vilayet posta
ücreti ile birlikte (65)
kuruştur.

Amur-ı idareye
müte'allik muvadı için
müdür-i amura m'üracat
edilmelidir.

Sahib-i imtiyaz ve
musavviri: Ali Fuad

Posta icraatı Verilmemiş
Mektuplar Kabul
Olunmaz Derc
Olunmayan Evrak iade
edilmez.

Her Nev'i Evrak
Muharrer Namına Eski
Zaptiye Cedidesinde 38
Numaralı idare Haneye
Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir

Numara 1

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PAZARERTESİ

13 RECEP 1326

28 TEMMUZ 1324

10 AĞUSTOS 1908

MUKADDİME

Hacivat: Hamiyetler ehli vatana hürriyet gibi il olmaz yâre-i zulme ve istibdada esas kanun gibi bağ olmaz.

Karagöz: (Pencereden görünerek) hainlerin yüreğinde bundan büyük dağ olman der çekilir

Hacivat: (Devamla) böyledir âlem millet sayesinde kişi değildir sevilir de ses ve lisan yasak olmaz gelirse kenar perdeden Hacivat bendeniz her ne kadar sürçü lisan edersen af eder efendilerimiz perdemizi zannetmek bizden... hisse aldık biz bu sözden perdeyi kaldırıyorum gözüm... o halde aruzatın takılı seslelinir meydan hayatı hayrettedir. Perdemize ruhsat aldık meydana çıktı gösterelim kendimizi perdemiz üstadımız cemiyetler hemen sağolsun ordumuzla zabitan... hudut-ı hazıran, hamiyet-i irfan vakit sesimi merdan henüz birdir layidir. menafikadır haifiyelik eden cümleden... onların hıfzlığına rahmetin birliğine hak bereket versin ömür ve afiyet hazreti sallallahu veya hususu okuyup dinleyecek fikirimizi anlayacak ahvane hak sırahat teşkil ihsan buyursun meclisi bu vatan... hak bensiz kolayı şeytanın... dememiz o damı değil bendeniz ben hak ve gûzar özü sözümüz kafası beyinli bir yar hizmetkar olsa gelirse şu meydan matbua... o söylese Bendeniz dinlesem haddim olmayarak bendeniz söylesem millet ile görevliler dinleyip kalade hayhay deseler... diyelim iş neymiş mevlam onara.

Karagöz :...sesini işittim ben yine seni eskisi gibi münasebetsizlik edip duruyor diye adeta hastalanıyorum bile bereket versin söz türkü dinledim de maksattı anladım yoksa seni berbat...şey afedersin birader hala alışamadım da kendimi mi hak... şey bir türlü toplayamıyorum.

–Hakkın var birader hakkın var... insan da akılmı kalmıştır ki...

–değil mi ya! Neydi? O çevre-i eski simbad...

–Hey dilini eşek arısı soksun devre-i istibdad ey oğul

–ya tüylü dilim dönmezlik etmiyor işte bir karmakarışıklık var ... ne ise

–Sen bana onun manisinden anlatsan...

–mani değil â karagöz...mana...mana....mana

–O zamanda bu kadarcığı öğrenipte hatırımda sakladığıma şükret ... artık şimdiden sonra adam olacağım

–Vay evvelden değil miydin?.

–Olanı göstersen Â Allahu seversen...

–Oda var ya... her neyse birader şimdi hürriyetimiz iade edildi elden geldiği kadar çalışılmalıdır. İşte bende seni gazeteme başyazar yaptım. Hatta gazetemizde ismine yaptırDIM.

–İyi hoş ama birader ben 32 senedir ağız açmış herif değilim ki.

–Bin kere yüz bin kere ol Allaha ki; sana da bana da bütün millete de ağız açtırdı.

–Canım bende teşekkür ediyorum ama işleyen demir ışıldar derler... benim çenelerim şimdi yağsız öküz arabası tekerleği gibi ne kımıldar ne açılır.

–Emin ol birader o açılır. 32 sene söyleyemedin ise dinleyemedin demi?

–Ağız açmak kimin haddine düşmüştü ki ben dinleyeyim...

–Uzun lafın kısası. Sen bu gazetenin başyazarısın benim sana güvenim var vaka biraz köhtece mürekkep yalamışsın ama zararı yok ben gidiyorum Allaha ısmarladık.

–Uğurlar olsun. Bu herif zaten her zaman musallattır. Bu seferde bakın başıma neler doladı fekat zararı yok ben seni yalı sofasında (bahçesinde) bir elime geçirsem hepsinin acısını çıkarırım.

MUHAVERE

–Merhaba karagöz birader

–Eyvah fare kardeş. Fezrife sebeb?

–Anlatacağım efendim.

- Ben küşadından beri orada ikamet ederim. Nice adam gördüm... hatta sahibi imtiyazınızı bile tanırım. Vaktiyle orada sandık aminliği etdi. Fakat belki o beni tanımaz
- Bir pişirdi tüyse kuşum ağzıma canım kavur.
- Aman afedersiniz dil alışmış da ne ise efendim bendeniz matbaa amirnin en ziyade kıdem peyda etmiş mensuyeninden olduğum için ilam matbuanede yakınlığım vardemektir.
- Hay hay teşrif ettin efendim.
- İstikfara sizin gibi bir terbiyeli yazarla görüşmek ben denize şeref verir. Amanın affedersiniz fare beyin inceliğine güzel terbiyenize bayıldım.
- Efendim! Ben deniz ne kadar yazar gördüm eskiden tanıdıklarımın bazıları hala meydanda duruyor kimse görmez zannederek türlü türlü kitaplara baka baka yazdıkları makalelere kendi imzalarını gördüm... hey gidi hey
- Vay ... buda mı var yahu...
- Elbette ne zannetiniz ya ... ne ise efendim. Maksat o değil... ne değil arz ediyordum

[sanırım gam haneme teşrife cananım gelir]

A yine beyt... vah zavallı biçare galiba aklını oynatmış

- Afedersiniz... matbaa açıkken öteberi bulur karnımı doyurur bir ufacak kağıt bile ziyan mı dokunduramazdım çünkü mülfat pek ziyade hürmetim vardır, fakat bir zaman geldiler matbanın içine sivri sinek bile girmez oldu...
- İyi ama efendim bu hikayenin beyt ile münasbeti yok da
- Durun efendim sırası gelecek... bir vakitler kendisini de öteberi mülfatından intihsal ile çalarak altını imzaladığını gördüm. Şişman kısa boylu...kalın enseli sefil yüzlü sakallı herifler
- Ha.... Salahi nolucak
- Evet evet ismi şimdi hatırıma geldi. yanında birde yine şişman kara bıyıklı genç iri karınlı biri daha vardı şirretli mirretli bir herif
- Anladım... fehmi olucak
- Evet... Aman o nerelerde?

- Cezasını buldu
- Oh...biri daha vardı şıkça kumral sakallı gözlüklü gayet nazik bir şeydi.
- Evet öyle görünürdü.
- O kim o nerede?
- Yakında gelir... şimdi Kastamonu da ama...
- Amma yaptın ha... ne ise efendim bunlar bir takım yakınlarıyla birlikte her tarafı araştırmaya başladılar nereye vardımca oraya geldiler bende beni arıyorlar diye korkumdan köşe bucak kaçıp duruyordum. Biraz zaman sonra bir sukün bir sukünet vaki oldu. Bununla biraz daha bekledim. Saklandığım yerde epeyce müddetde biraz daha kaldım. Nihayet kimse kalmadığımı anlayınca akşam paydosu zannettim. Ertesi gün kimse gelmedi belki cumadır diye bekledim. Ertesi gün yine kimseler yok velhasıl günler geçti. Acaba bayram mı diye düşündüm. Top sesi yok
- Sizinkiler yapmamış bak onlar iki defada matbaa osmaniyeğe gittilerdi. amma Âlâ dondurmaları yediler. Sonra da kendilerine içinde ne vardı bilmem amma birerde zarf sunuldu. Bir daha gelmediler.
- Efendim nerede bir daha gelmediler ama.
- İki gidişin arasında fark var ey oğul.
- Acaba doğrumu işittiniz
- Gözümlle gördüm yahu... ben yalan söylüyorsam ordan defterleride kaybolmadı ya Ne ise. Sen alt tarafını söyle
- Merakımdan bir yerlerde duramıyordum. Usulcacık dışarıya çıktım. Yine kimse yok yavaş yavaş duvara tırmanıp bir kere etraf baktım... hu... bakarsın yahu. Duvarın her tarafı muhafaza altında... vay canına acaba benimi bekliyorlar diye kendimi içeriye zor attım işte o vakitten beri içeride kapalı kaldım... çoluğum çocuğum açlığa tahammül edemeyerek cümlesi öldüler.
- << Harabatı görenler her biri bir halin söyler >>
- Hepsi iyi hoş ama şu beytleri niçin okuyorsun
- İşte sıra oraya geldi efendim... Uzun müddet orada kaldık yiyecek yok içecek yok makinelerin yağı hizmetlinin bıraktıkları eski elbiseler ayakkabıların hepsi mideye indi.. ay... açlıktan ölecek değiliz. A sıra defterlere geldi... derken efendim kitaplara diş uzatmaya mecbur olduk... orada yığılı bir çok kitap vardı onları yemeğe başladık.

- Bende deminden beri Şu beytleri bir yede görmüŐtüm acaba neredeydi diye merak edip duruyordum. Şimdi hatırladım Ziya Paşa merhumunun harabatı demek onlarıda yediniz.

Çürüyüp mahvolacaktı zaten ben onları adete kağıt hamuru gibi halde bulup yedim... Fakat o kadar çok yedim ki bile ihtiyar bir harfine varınca ya kadar ezberlemiŐim. Şimdi iki lafta bir ağızım dem bir iki beyt mutlaka fırlıyor.

- Vah zavallı Ziya Paşa merhum vah... ahlakın kadar salgeki tamki heykeli diyecek iken eserini farelere yem etti... yuf...

- Ben denizi hakir görmeyiniz benim hiç kabahatim yok.

- Ey oğul ben sana söylüyorum. Sebep olanlara lanet okuyorum. Neyse siz devam edin.

- Maksadım efendim. Yine oraya birtakım adamlar geldi. İçlerinde tanıdıklarda var. Ama zamanı geçmişte isimlerini hatırlayamıyorum. Baktım bir hazırlık var. Eğer yine takvim-i vekayi basılacak bir matbaa açılacak ise ona dair muta alemi bildireyim diye koŐtum geldim.

- Buyurun bakalım.

- Bir kere takvim-i vekayi nerde basılacak? Eğer mat amirede ise orada ne makine kalmış ne harf ondan elini çekiniz. Yeni tayin olunan müdireyi ben tanım vaktiyle yine o gazetede müdirelik eden zatın yanaŐmalarındandır ama okuması biraz kıtcadır...

- Ne biliyorsun?

- Allah Allah odaya kapanıp gizli gizli hecelediğini yüz bin defa gördüm.

- Belki sonra öğrenmiŐtir?

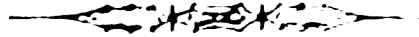
- Hey gidi hey... herkesin bildiğini unuttuğu bir zamanda o çuvalını doldurmaya mı bakacak yoksa okumam? Amma yaptınız ya... Hem ne hacet çağırında imtihan edin.

- Oda doğru ya!...

- Yarından tezi yok yeni cami hüsenedeki arzuhalıcılar da birleşelim. İki satır doğru yazı yazsın bende cezama razıyım.
- Öyle ya bana göre hava hoş. Siz gözünüzü açınız.
- Onun ememiyeti yok... şimdi efendim başka bir şey daha rica edeceğim. Orda da kitap kağıt kalmadıben ne ile geçineyim.
- Sen vicdanlı bir fareye benziyorsun tabi kimsenin ziyanını da istemezsin onun için sizden soruyorum.
- Hah buldum şimdi eskiden birtakım jurnallar yıkılmış kalmış evler var onlarla idare-i maslahat ediyor.

Sahife 3

-
- Efendim tanıyamam ki.
 - Bende pekiyi bilmem. Ama dur bakalım biraz sabrette bir iki isim yazayım onları bitirince yine gelirsin zaten seninle görüşecek şeyler var.
 - Baş üstüne efendim... Allah razı olsun.

DÂHİLİ TELGRAF

Bursa:18 Temmuz (bu telgraf gecikmiş ise de önemi ne binaen alıyoruz) Çalı süpürgesi fiyatında birden bire dehşetli bir sarsıntı uyku bulmakla şimdiye kadar amur tenzifatında müsamaha olan umumi tuvaletlerin mükemmel temizliği belediyelerce kararlaştırılmıştır.

–Bursa: 19. Çalı süpürgesi piyasasının kaldırılmasına sebep ne olduğu fundacılar tarafından anlaşılmayarak fevkaalede merakı icab edilmiştir.

Karagöz

Kaba sakalın oraya geldiğini duymamışlar mı?

Nafile ne merak ediyorlar?

İskenderiye:26 Temmuz.8 kadını müstehcen gelceği haber alınan izzet hakkında bir türlü güzel fikir hasıl olmadığında müsteh canını karşılamak üzere bir takım gençleri rihtında toplatmaya karar verilmiştir.

Kahire:26 İzzetin usulüne riayet edip etmeyeceğini layıkıyla kestiremeyen bazı üzere bazı tutumlular (vaktini boşa geçirmeyen) bu konuda adı geçene bir kanun konulmasını luzüm görmektedir.

TAKVİM-İ CERAİD

CUMA- 25 Temmuz Sene 1324.

Gazete arkadaşımız muhteremimizde:

Devri İstibdad da hüriyetper anı muhakeme etmek üzere taş kışlada zulm icra eden sözü geçen Reşit Paşanın azlini (atılmasını) okuduk memnun olduk. Fakat iş bu kadar geçiştirilecekse ölünceye kadar yanıp ağlamakta bu karagözün borç olsun.

**Akdamı Refik muhteremimizden.

YENİ KABİNE

Said Paşa birçok tereddütlerden teşebbüslerden hatalardan sonra nihayet meşrutiyet usulüne tabi devletlerde olduğu veçhile kabinenin özrünü takdim eyledir ve bu defaki görevi esnasında devlete millete ettiği son hizmet bu oldu.

Karagöz=

Ağzını seveyim... İnşallah sonu olur.

Zabdiye nazaratı aliyyesinden....

Bu hal zabdiye nazırının vazifesini işkal ve terakki ittihat cemiyetinin kararı ve sükunu ve asayıştan ibaret olan maksadını ihlal edeceğinden...

-Karagöz-

Cemiyetin himmedini okudukça keyfim geliyor, yine baştan

Dördüncü belediye dairesinden.

Devri istibdadın en büyük şiddetine maruz kalmış dördüncü belediye dairesi erkanına... sonuna kadar.

-Karagöz-

Düdede bir eser meydana gelmiş nice devri istibdadın şiddetini icra aylemişken sonunda pişmanlık ve üzüntü luzüm gören dördüncü daire... Sonuna diye yazılmalıydı.

(akdem) Arkadaşımızın sesinden naklettiği benden sonlarınadoğru “10 ay yettikten sonra berat edenlerin mahpus günleri nasıl telafi edilebilir” deniyor...

Onlar sayılmaz arkadaş vaktiyle adam hapsedenler “çer çöp sayım suyum yok” derlerdi ne çabuk unutuldu!...

Tının Refik muhteremimizden.

YENİ HEYET VEKİLİ

.....Said Paşa hazretleri baş vekillikten düştü.

-Karagöz

Acaba bir yeri kırıldı mı?...

....Said Paşa bunu yapmadı ve yapamazdı. Ziya geçmiş devrin başı ve hatta denilebilir ki itibdadın koyduğu idi

-Karagöz

Vay...

Cumartesi:26 Temmuz

Gazete arkadaşımızda okunmuştur.

Belediye dairesi müdürü Cevdet beyin istifa ettiği yabancı gazetede görülmüştür.

TERCUMAN-I HAKİKAT

.... Bir müdür tayini veya devletçe bir karar alıncaya kadar görevimi yerine getireceğimi beyan eylerim.

Muhammed CEVDET

Karagöz

Yabancı arkadaşımız devlet memurlarının gazete çıkarmayacağı hakkında kanun maddesini hatırlamışta onun için öyle zan etmiştir....neyse....

O daha çocuktur kusuruna bakma daha kaç günlük gazete A efendim.

Tercüman-ı Hakikat(hakiki tercüman)

Meğer borçluymuş

Mabeyni hümayun başkatip sadık kara tahsin paşa hususi hazineye gönderilen dosta zaruret göstererek ağvaat sandığından (10300) lira para aldığı haber alınmıştır.

Karagöz

Vay koca herif vay...

Yine <<tercümandan>>

ATA BEYİN TUTUKLANMASI

(Firaye yöresin) den:

Ata beyin ittihadı milli cemiyeti azası tarafından casuslukla itham olunmaktadır.

Karagöz

Eğer doğru çıkarsa vay haline!...

Erzurumda alıştın A mübarek ... birde selanikte tecrübe et bakalım ... fakat mencirabul curab

Hafiye ismail paşanın umumi görevin başlamasına müracaatla hakkında vuku bulan asfadatdan dolayı hakkının muhafasını talep ettiği haber alınmıştır.

Karagöz

İşte buna gülerim... hemde sırt üstü yatar da gülerim... Gazete Refiki muhteremimiz. Ermeni patrik sahibi ile görüşen başyazarın ifadesini nakl ederken patrikini

<<parayı iadeye hazırım.>>

dediğini yazıyor.

Tının Fefiki muhteremimizden Kamil Paşa hazretlerinin beyanatı sırasında

...İzzetin teslimini anlatır sefaretinden istedik vapur durduruldu.

Fakat İzzette saraydan verilmiş azimet emri varidi

Karagöz

Aferin kara tahsin paşa budamı kabahat değil zabdiye zabdiyeye gelirken seni getirirlerken yukarı kaldırdığın yakanı bundan nasıl kurtaracaksın!...

Sabah Refik kadimimizde.

MATBUAT İDARESİ

<<Ecnebi gazeteleri hususi devam edecek mi >>?

Hakikaten ehemmiyetli bir sual inşallah mebus meclisine bunuda sormayız.

Aynı makale böyle başlıyor.

Hukümetimizde sansür usulünün ilk konuluşunu bilmek istermisiniz!... Said Paşa

Karagöz

Ben biliyordumda onun için sansür kalktığını

Sahife 4

Gibi sevine sevine ortaya çıktım... bereket versin ki kendilerini ortada bulamadım.

<<Sabah>> dan.

Velilerin Azledilmesi

...Hicaz valisi ratib Erzurum valisi Abdul Vahhab Trabzon valisi Ferit Kastamonu valisi Fuat vatine valisi Bahri paşa ve beyleri azledilmiştir.

Karagöz

Gözün aydın fare birader... sorduğun adam Kastamonu'dan geliyor.

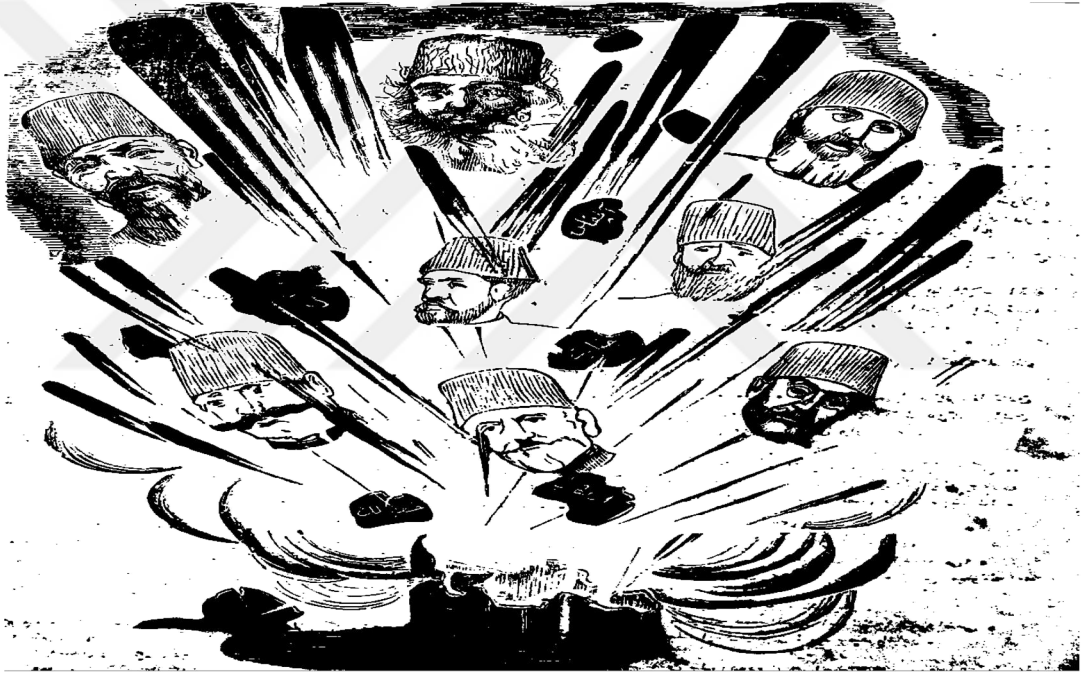

DÂHİLİ

Evkafı Humayun nazarı hizmetlilerinden örümcek müdürümün hiçbir işi gücü olmadığı nazarı dikkate alınarak toz toprak içinde kalmış her tarafını örümcek bağlamış olan Umumi matbaların kütüphanelerin temizlik işine bakmak üzere belli işlerde hizmet etmiş ve babı Ali Caddesine sevk edilmek üzere bulunmuş olduğu hususi muhabere istihbarat mevtuka acizanesindedir.

Nafia nazar sabıkasından birinin tanzim eylediği biranda her iki köprü her ne kadar deniz üzerinde bulunuyorsada. Bulunuyorsada üzerinden geçilmeleri sebebiyle yol ve amaç birden sayılmaları icab edip yanabirin cihet nafiaya ait olduğundan hem vergilerin toplanması ve hemde halka güzel muamele gösterilmesine gayret edilmek üzere şevse haline afragı luzumu bildirilmiş ve yalnız üzerlerine dökülecek ufak taş parçalarıyla kumların aralıklardan denize dökülmemesi için her iki köprünün altına bez getirilmek icab eylediğinden köhne gemilerdeki eski yelken bezlerinin bir an evvel gönderilmesi için ait olan yerlere müracaat edilmişssede hiçbir tesiri görülmediği o kadar denilemeyecek bir tarzda müstahberdir.

Müdür-i amur: Hüseyin
Cemalettin

{~~~~~}

Seneliği dersaadette
idare hanedan alınmak
üzere (45) vilayet posta
ücreti ilebirlikte (65)
kuruştur.

{~~~~~}

Amur-ı idareye
müte'allik muvadı için
müdür-i amura m'üracat
edilmelidir.

Sahib-i imtiyaz ve
musavviri: Ali Fuad

{~~~~~}

Posta icraatı
Verilmemiş Mektuplar
Kabul Olunmaz Derc
Olunmayan Evrak iade
edilmez.

{~~~~~}

Muharreri: Mahmud
nedim

{~~~~~}

Her Nev'i Evrak
Muharrer Namına Eski
Zaptiye Cedidesinde 38
Numaralı idare Haneye
Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir

Numara 2

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PENÇŞENBE (PERŞEMBE)

16 Recep 1326

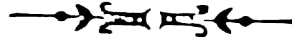
31 Temmuz 1324

13 Ağustos 1908

RİCA-I MAHSUS

Matbaların şu esnadaki halleri hakikaten garib garibliği nisbetindedede değişken taktişken bana birini ilk nüshanın gerek ricasının bana sunulmasında ve gerek vakt ve zamaniyle luzumu kadar yetiştirilmemesinden dolayı doğan kusurun bizden ziyade o devre-i istibdat bakiyesi olan kararsızlıktan dolayı mazeretli görülmediğimizi yakın büyüklerin dillerinden bekleriz. Bununla beraber, şu sözlerimizi büsbütün de matbalardan yani matbacılardan şikayet babında söylenmiş farz olunmasın bizim kadar onlarda mazur... ortada ne luzumu kadar tertib efendi var nede makineci... kitap basanlardan ortada hemen hiçbir şey yok halbuki bin kere hamdü sena olsun mefkudiyet nisbetinde muhacime taleb eden çok... bu hürriyet bu gayret ortada iken

milletin Şu eseri tamamlama anısı İnŐaallah teala yakın zamanda matbalarda da yüze çıkacaktır.

TEŞEKKÜR

NeŐrimizi ilan ile bu naciz <<karagöz>>ü tebrike layık olan büyüklerimizin hakkımızdaki güzel teveccühlerine hususen sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

MUHAVERE

- Hacivat Haydar Paşa vapuru kaçtı?...
- Ne yapacaksın birader... Şimdi gezmek sırasımı değil iş gör.
- Buda iş... bu fırsat her vakit ele geçmez.
- Ne varki
- Eren köyünde araba yaranır satan satanaymıŐ.
- Aman iyi aklıma geldi yakında gül rengi çuha döŐemeli lastik tekerlekli bir fayton satılacak... azıcık bekle.
- Neme lazım ben arkadaş malına gözüm dikmem.
- At arabacılarıda halis
- Hazine-i hassa muhasebecisimi
- İlahi karagöz... öyle halis değil
- Tuhaf. ben zaten onun halis olmadığını bilmiyor muydum neyse eski mabeyneci Faikin atlarını alacağım... hem rica ederim benim öyle her işime karışma.
- Ne yaparsan yap A birader keyifde senin parada. Bari köŐküde al.
- Allah göstermesin öyle uğursuz evi ne yapayım... başıma dertmi alacağım.
- Aman karagöz ben seni böyle Őeylere inanır bilmezdim.
- Evelden bende inanmazdım. Amma baksan içinde ne evvel ki sahibi oturabildi... ne de Şimdiki...
- Hay Allah iyiliğini versin vâkâ dediğin doğru Amma bir kere onlar parayı nasıl kazanmıŐ sen nasıl kazanıyorsun orasını düşünsen
- Hakkın var ben orasını düşünmedim... ne ise onunda bir çaresine bakarız

- İstersen kalamış yoluyla git hem zikr havası hemde tenzip etmiş olursun.
- Kalamış mı?...dur bakayım .ordan geçemem.
- Niçin?
- Nazif Sururinin oralarda oturduğunu unuttun mu?
- Ne ehemmiyeti var... Onun evinden bile çıktığı yok.
- Daha fena!... ya burnunu pencereden uzatmış ise nasıl geçirim.
- Uzatacak hali kalmadı Onun yalnız burnu değil belide kırıldı.
- Keşke elide kırılıydı... yahut benim yerime sen git dolaş. kulağı delik bir bende misin... iştede anlarsın bende varayım.harbiye nazeretinin eski mütahitleriyle görüşeyim bakalım.Eski baş askerin sırf kendi ifadesinin hesabını bir santimine kadar verebilecek mi yoksa benim fikrim gibi vermeyecekmi?
- Nafîle ne zahmet edeceksin Üsul mezaif üzere tutulmuş büyük deftere bak sıralamasındaki suret numaralarını al ashabından sor, kaçta kırıldığını anla... eğer böyle suret kırmak vezneden para aşımak hususunda daha ziyade vukuf Peyda etmek istersen bu konudaki vukufu ehliyetine binaen geçen gün açığa çıkarılan bu ayın emaneti muhasebecisi Mahmut efendiye Uğrayıp buraya göndereyim istediğin kadar malumat al
- Fena olmaz. gelsin
- İşin yoksa harbiye nezaretinde tutuklu olan eşrafı kiramı görmeye git.
- Yüzlerini şeytan görsün.
- Aman birader iyi aklıma geldi eski baş askeri ile yardımcıları tam 3 milyon kilo arpa çalmışlar.
- Allah manda şifalığı versin... tevekkeli o kadar şişmemiş.
- Acaba hayvan hakkına el uzatanların cezası nedir biliyormusun
- Bana ne soruyorsun ziftlenenlere sor.
- Hakkın var birader... ne ise ben gidiyorum.
- Çabuk gel... Soracağım şeyler var.

DÂHİLİ

Vaşington sefiri Muhammet Ali imzası ile hariciye nazaratı celilesinde çekilen bir telgraf namede <<istanbul'a gönderilmek üzere müterakım 3 maaşının verilmesi>>istirham edilmiş ve cevaben kendisine dersaadette ardında maaşlarının düzenlenmesi tabi olduğu bildirilmiştir.

Karagöz

Cevap ne rutbe tebliğ ve isabetli ise izin istemekte o nisbette (hareketli) gözünü toprak doyursun bu kadar kızarmaz yüz daha dünyada göz görmemiş kuş insan işitmemiştir. Acaba kredilyonede mahfuz olduğuna mevcudiyetim ki emin bulunduğum 60 bin lira o yalancı buraya kadar getirmeye kifayet etmez mi? Onları babasının kavminden mi getirmişti.

Rezak zade naricin imzası ile gelen bir varakada:

<<istatistika merakım hasebiyle düşün teşkil eden azasının senelerini hesap ve yükününü seviyeli taksim ile hesapsız ortalama her brisini 70 yazında buldum. Bu senede bulunanların işten ziyade istirahata muhtaç olduğunu düşünerek (istirahat kayinesi) adını vermiştim. Sen ne dersin karagöz.

Karagöz

Ne diyeyim. eğer fransızca biliyorsan çapkınlık ediyorsun derim.

Babı vilayet baş askeride tutuklu ve muhafaza olan büyüklerin aşray girahan yağlıca kanlıca olmaları umumi hapishane görsün kanının pekçe hırs ve iştahlarını çekmekle orada bulunan küçük haşere arkadaşlarına gönderdikleri sunumda önceden o cins mahluk kanı emdiklerine terkini eylemleri icabı derdi set muhaberedir.

Cezayir deniz candarına kumandanı Şahin Paşa İtalya sefer hanesine kaçmasıyla arzusuna rağmen namı kargaya dönen ve deftere arzedildi ol suretle tescillenmiştir.

Arka köyünden Ağız postası vasıtasıyla varid olan bir varakada evvelsi vucudu, boyu yılan benzen çiyen renkli bir herifin trende <<Eğer makama geçersen evvela gazetecileri topa dizedim>> dediği bildiriliyor.

Karagöz

Varaka münderecatının sıhhati bizcede muhakkak olduğu için(derc eyledik...birkaç muzir hayvanın çirkin vasıflarını nefesinde cem eylediği bildirilen.

O mütecasir telgraf nazırı sabıkı hassib efendinin oğlu ali Selahattinimiş hatta o esnada trende bulunan ince düşünceli rabbit kardeşemiz terbiyesini vermiş maskarayı susmaya mecbur etmiştir, biz yalnız adı geçen Zübbey şunu ilaveden beyana luzum görürüzki kendi gibi şahsın hiçbir zaman o makama arkası değil hata dönmesi bile müstehil olduğundan gazetecilerin topa dizilmek(Buda yeni bir tabir) korkusu yoksada zorla görev zamanında kimbilir hangi suretle elde edebildiğini arifler meclisi azalığından mahrubiyet korkusu hiçbir zaman içinden çıkmalıdır, çünkü yakındır.

Umumi maç verilmesine devam olmak üzere saha tarafından maliye hazinesine mubalağa mukteziye ita buyrulduğu baş samiye memnuniyet olmuştur.

Karagöz

İşte tam yerine mesruf iyilik ihsan...

TEBRİK

Bizimle bir günde yazan (baş bogaz) arkadaşımız refik çalışmasının kavramını kemal-i hulusu ile temenni ile naçizane tebriklerimizi arz eyeriz.

Geçmişte casuslardan tutuklu olan bahriyeli Paşa Ahmetin henüz göndermeyip üzerinin tehrisi esesinde zuhur eden bir başkanlık çanakkaledeki düşmanın altında bulunan medyaların fevkaledede kırma ve gemileri otlağa kadar teysab olacak kadar büyüklük kazanmak istedikleri açıdan ittifakla dersaadette mütevveccihen hareket eylemleri anlaşıldığı beyan ile bakışlar, çekme dikkate surat ediliyormuş.

KARAGÖZ

Birde bizde fen bilimleri erbabı yetişmez... seçilmiş insan çıkmza derler... gördünmü herifi?...

Eski malumat kurşun meydana çıkmasıyla beraber, yine İstanbul gaz şirketi idare hanesinin karşı tarafına gelip dinlemeyi şirketçe tehlikeli yerden rahat görülemediğinden idare hanenin başka yere nakledilmesi idare meclisine takrir edilmiştir.

Matbuatı osmaniyeinin naili hür olması sebebiyle matbai dahiliye müdürü Kemal beye umumi matbuat erkanları tarafından hukuk ve inceliğine binaen bir zayafet yazılmış isede henüz vakti tayin edilmemiştir.

Karagöz

Suçu koçunun atasalondaki (atı saplandığı) Bakkal dükkanı fenamı

Esas kanun ilanından dolayı maaş kırmağa mevkuf olmayacakları tabi olan sarraf (kuyumcu) Esnaf

İnsafsız hep bir ara gelerek sonra yolda para çalacaklarını kararlaştırmak üzere bir sandık ayarlanmıştır, sendika riyaseti aybin oğlu namında birinin yağmaladığı söyleniyorsada henüz kararlanmıştır, lazım olan aza seçilip ve tayin olunca esasını derhal yazarız, hiç merak olunmasın

Bir börekçinin kendisine (öküzgözlü) dediğini duyan Şehri emin Sabıkı rüştü paşa merkumu zorla darılmayacağını emin bir şekilde doğruyu söylemesi emretmesi o zavalıda (koyunbakışlı) dedim demişti şimdi de (gözü) gibi halim ve selim olan paşa merkumu arzusuna rağmen küçülmek suretiyle hayvanlara benzitiyor demektir tufay şey--- buda bir garib yaratılış demektir,

Uryanı, zade hafidi mahud köse Cemil menlanın dahi vücudu elbisesi murdar memuriyetten atılmış çirkin yüzü gibi Cas Caulak bırakılarak tükürük sahibi yüzü gözü bir tükürük Ebullah danın yanına dönüşü Sevinçle beraber müjdelenmek alal acele cümleye (herkese) müjdeleriz.

GARİB BİR İHBARNAME

Emlak Sahipleri itibarlılardan olmak şartıyla 10. Belediye dairesine 2 aza tayini belediye tarafından Seçilerek münasib bir zata açıklama verilmek üzere işbu ihbarnameri aciz takdim edildi.

Kazı Köyü

Cefer Ağa Mahl.

Hafız Mustafa

Karagöz

<<herkesi nasıl bilirsin>> kendin gibi derler dairedaki memurlarda herkesi kendilerine kıyas ile mahallesindeki emlakçı bilir, zanederek bekciye teslim edip hala ihbarnameyi mahallede gezdiriyorlar. Fakat bir mahllenin yerleşimini emlakçı bilmek mecburiyetinde olmadıkları gibi seçilmek içinde kanunen bir salahiyyete mülkiyet gerekir.

30 seneden ziyade bir zamnadan beri uygulanmayan şu meseleyi tamamıyla bilmemekte belediye daire memurları özürli olsalar bile hiç olmasa her zaman belediye seçimleriyle meşgul olan vilayetten sorma muamelesi ile emri yerine getirme daha kolay olduğundan telgrafla sorup cevabını alsalarda onlarda öyle yapsalar olmaz mı? Bir belediye müdürü bu kadarınıda akıl edemezse niçin o makamı meşgul eder?...

Aldığımız bir varakada zabdiye nazırlığından atılan hamdinin nerelerde olduğu sorulduğundan hakiki tahkikatı yerine getirdin . halk içine çıkacak yüzü

Sahife 3

Sureti kalmadığından çoluk çocuk kendilerini boyamakla uğraşıyorlarmış...

Karagöz

Koca Kayserili sonunda eski sanatını eline aldı ha...

Kalabalık sebebiyle 20 güne yakın bir zamandan beri sokakları sulayamadığından emanet şehrinin yarısından mahrum olan gayet üzüntülü olan şu şirketi bu konudaki zararın ve suretle telafisi lazım olduğunu düşünmektedir. Düşüncenin ne olduğunu muhakkak yazarız.

TELGRAF

Cehennemden: 26 Temmuz- Aklım karıştı.

Zebaniler konuşmak için meclis kurmuş ve anlaşarak kendisine münasib bir yer tahsis etmek için 8 saat konuşmuşlar ise de bir türlü ona layık yer bulunmamıştır. Estele safilinden 4 kat daha aşağıda bir yerde karar kılınmıştır.

Cehennemden: 27

Gazinosu Salih eski ortağını görür görmez kaçmaya teşebbüs eylemiş isede yakalanmıştır.

Galata: 30 – Zorba yanyenin kumarhanesinden toplanan yan kesici asaf çirkin sanatlarının tatbikinden şimdiye kadar aşırılan eşyaların paralarının ne miktara oluştuğunu hesap etmektedirler.

Babı Ser Asker 29 Temmuz- Ebulhüdanın daveti üzeri ne buraya gelen 1000 kadar cin derhal merkurum odasında toplandılar 12 saat ara vermeksizin konuşmadan sonra behri sılışır cinden merkeb olmak üzere 20 söz hızla hareket ettiler. Maksatları gizli tutuluyor.

Babı Ali Caddesi: 30 Temmuz – Bir cümle gazete matbalarının kapısında toplanıp içeri girmeye cesaret edemeyen cinleri yendiğimizi cesaretlendirmek için hususi konferanslar tapmışlarsa da ehemmiyeti olmamıştır.

Nuru osmaniye: 30 Cinlerin ebulhüdaya yardıma gitmeleri üzerine Hacı Ahmet Şerkavinin eteği tutuşarak telaşla lanetli arkadaşlarını ziyaret etmektedir.

Galata: 30 Yankesiciler hocasının konuşması neticesinde şimdiye kadar çalına mal ile sanat erbabının miktarı incelendikten harami paşanın 4576 yankesici kuvvetinde olduğu hesap ile açıklanmıştır.

Karagöz

Bar ibir hayır sahibi çıksada kara tahsin paşanın kaç katır kuvvetinde olduğunu hesap etse...

Karagöz

Babı Ali Caddesi: 30 Cinler yalnız bir musevi kadının ayağına karpuz kabuğu koyup kaydıldıktan sonra ailen kaçmışlardır? Nere gittikleri bilinmiyor,

Ser asker babı: 30 Cinlerin buradan yazarları çarpmak üzere hareket eyledikleri Ebulhüdanın bacursu Agaha veda ettiği talimatı hafiyeden anlaşılmıştır.

Tahran: 30 Temmuz. Temmuzun 4, 14 ve 24 günlerinden her birinin bir milletin saadetine boşlaması ayıranlarında bakışlarını dikkate aldığından diğer 31’li ayların 30’a inmesiyle Temmuzun 37 ulaşması hakkında bir anda kaleme almaktadırlar.

Karagöz

Haydi, siz çaresini buldunuz... ya Ruslarda 45’e ulaşalım derlerse nasreddin hocanın çömlek hesabında geçer.

TAKVİM-İ CERAİD

Agah arkadaşımız dostumuz rami pazarın hakimanesini içine alınmış yazılar ile merkum sabık pazarın “Ben İngiltere memleketine gitsem bir donanmaya amir olurum” dediğini yazıyor.

Karagöz

Hay avanak hay

İngiltere bahriye nezaretini (karmanyolacı) kahvehanesi zannettin.

Maliye nazırı esbakı, rezat pazarın oğlu ali bey muhasebeci muavinliğinden istifa etmiş diye gazeteler yazıyor.

Karagöz

Paşa zadenin azıcık vicdanı olsaydı zaten hiç layık olmadığı o mevkiyi haksız yere işgal etmezdi. Kovulacağını anlayınca sözüm biryana büyüklük göstermek için istifa ediyor. A gözüm buna ölmüş arab cariye azad etmek derler. Bu şekil şahsın kulağında sözümüz küpe olsun.

Tanın muhterem arkadaşımız pazartesi günkü yazısında 2 mühim Sual gördük bu konudaki vukumuzna binaen cevabını veriyoruz cezamız af oluna.

1. Sual: -- ikinci fıkradaki teshilat sandıkına ait 70, 80 bin lira metanlar tamamen ne oldu.

Karagöz

Ne olacak sandığı idare edene apartman oldu.

2. soru: ikinci fıkrada imalathanesinde 100 bin lirayı geçen metalar olacaktı bunlara ne oldu.

Karagöz

Fabrikaya bakan 2,3 kişi arasında taksim edildi.

Saadet 29 Temmuz

Takvim ve kabı için lazım olan kitaba ve hizmetlinin matbaatı dahiliyye memuruna muktediresinden geçileceği ve tayin edileceği haber verilmiştir.

Karagöz

İşte şimdi yaya kaldın tataragaşası

Muhterem kıdemli arkaşımızın başyazısının başlevhası (sefirler sefaretler) imza...

Ali Kemal

Karagöz

Musahhah efendi dikkat edememiş zannedirim belkide (sefiller sefaretler) olacaktır.

Millet muhterem arkadaşımızdan.

Derece icrası karar kılınan sıraya koymanı mümkün suratla tatbikata dair iadesine vezirlik makamından herkese bildirilmiştir.

Karagöz

Açıkta ve zaruri halde kaldığından bahisle o kadarını niyaz eden birinin el uzatması namesi muma ileyhini hizmeti tavsiyeyi ile ölüsü şehrine tartışılmaksızın gönderildiğini iyi biliyoruz. Buna ne diyelim.

Sabah muhterem arkadaşımız baş askeri Atik rıza paranın maliye hazinesine 100 bin lira verdiğini yazıyor.

Karagöz

Herşey Aslına dönecektir.

Makara köyünden gazete arkadaşımızla gönderilen bir mektub ta vapur tarifesinin ihtiyaç olmadığından sikayet ediliyor... Kadı köy ahalisinin canı yokmu?

LATİFE

Karagöz- Aman Hacivat bu ne fırtına batacağız.

Hacivat- Korkma karagöz yüreğine korku verme

Karagöz- nasıl korkmayayım. Sallantı ziyade.

Hacivat- korkma dedim. Ayyıldız poyraz kesildi.

Hacivat- geçen gün sait pazarın makamından düşmesi üzerine bitarafı kırılıp kırılmadığını soruyordun değil mi?

Karagöz- Aman hala meraktayım. İşittiğin bir şeyvar mı?

Hacivat- Evet kendim gittim inceledim. Said paşa bu düştüğünde iyi yaralanmış.

Karagöz- aman neresi kırılmış

Hacivat- neresi olacak kibri.

- Hacivat- hepsi bu kadar mı?
- Karagöz- A karadaş sürümele biter gibi değil?
- Ay ne yapacaksın
- Hacivat- halat zincir aldırđım... küreleyip küreleyip getirecekler.

Biruhu- Gözüm karagöz baba şu hafiyelerin defterini yapabilirsen memnun olurum. Ona göre bir işim var.

Haydi işine haydi... ben posteki sayacak kadar delirmedim öğrenmekle sayılacak kimiydi.

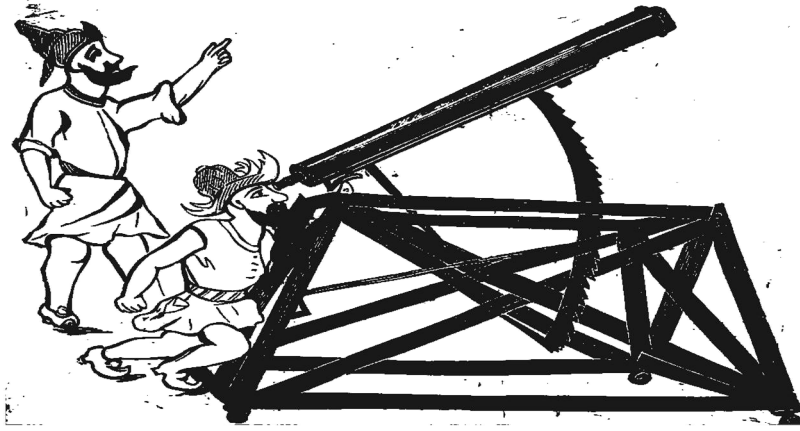
Karagöz – ben bir şeye çalışıyorum sebebini de bir türlü bulamadım

- söyle bakayım. Polis

- canım evvelden it sürüsü hafiye var iken hergün birçok zabıta vukuatı. Sarkıt darul füzah İşitirdik 20 günden ziyade ortada ne polis genede Allaha hamd olsun hafiye olmadığı halde Allaha bin kere şükür ufak bir çıt bile işitilmedi.

Ah Hacivat- Ben sana bunaksın diyordumda inanmazsın bunda anlamayacak ne var o devre-i istibdadın dedin sözüm yabana asayiş memurları her türlü haltı edip zavallı ahaliye yüklerlerdi... şimdi mart içeri pire dışarı oldu... maskaralıkta kesildi...

- Hakkın var birader.

- Hacivat- dikkat edemiyor musun? Ne kadar temizlenmiş.
- Karagöz- evet evet 20 gün evvel ne kadar kirli ne kadar mazlum görünüyordu.
- 10, 15 güne kadar büsbütün ziyafet getirir emin ol.
-

Müdür-i amur: Hüseyin
Cemaleddin

~~~~~

Seneliği dersaadette idare
hanedan alınmak üzere
(45) vilayet posta ücreti
ile birlikte (65) kuruştur.

~~~~~

amur-ı idareye müte'allik
muvasadî için müdür-i
amura m'üracat
edilmelidir.

Sahib-i imtiyaz ve
musavviri: Ali Fuad

~~~~~

Posta icraatı Verilmemiş
Mektuplar Kabul Olunmaz
Derc Olunmayan Evrak iade
edilmez.

~~~~~

Muharreri: Mahmud Nedim

~~~~~

Her Nev'i Evrak Muharrer
Namına Eski Zaptiye
Cedidesinde 38 Numaralı
idare Haneye
Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir.

Numara 3

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PAZARERTESİ

20 Recep 1326

4 Ağustos 1324

17 Ağustos 1908

MUHAVERE

Karagöz:

- yine ne var, bana hiç rahat vermeyeceksin?
- Aman karagöz pek merak ettim bir şey soracağım.
- Sor bakalım.
- Perşembe günü çıkan saadeti okudun mu? Evet
- Hicaz demir yolunun resmi açılışına mücanan gideceklere ne buyurursunuz.
- Hiç.
- onlarda kimler?

- Hepsini tanıyamam. Fakat içlerinde mahut izzetin bendegânın dan da var.
- Sarı Salim gelmiş seni görmek istiyor.
- O kim.?
- Kara Tahsin paşanın akabasından
- Neme lazım
- Canım sen şehri emanetine gitedin mi?
- Başmüfettiş osman orada hırlayıp dururken bacağımı nasıl emniyete alırdı gidebilirdim. Haniya oranın bir de meclisi vardı.
- Evet biliyorum... daha evvelsi gün süpürülüp temizlendi.
- İşte orası dağılınca
- Ona dağılmak değil?... Hazerattan temizlemek denir.
- İşte buda ondan korkmuş korkusundan büsbütün sararmış solmuş.
- Daha beter olsun vaktiyle baş katibe arkasını dayayıp hersene mart başında maaşına 1000 kuruş zam yaptırırken korkmamış mı?
- neyse birader. Şimdi düşmüş gel etme şuna bir tavsiye verde...
- Yeni camide arzuhalcilik etsin.
- Birader imlası... kitabı yok
- Çalışaydı
- Hem birader o kadar maaş almağa alışmış bir adama şimdi bir mektub yazıpta 2 kuruş 60 para almaya nasıl yüz tutar.
- A... öyleyse sen onun iyice tanıyorsun o orada da öyle ufak tefek alış veriş yapardı. Fakat yalnız şunu tembih etki gelen adamların mektuplarını bozmasın çünkü o eskiden kararları bile bozardı.
- Peki söylerim. Eski ser askerinin zehirlendiğini duydun mu?

- Evet gazetelerde okudum. Hem de kendi çiftliğinden getirdiği peynir ile.
- Acaba oğlu bir şey mi yaptı?
- Parası kalmadığı yapsın hem onun ihtiyacı yok oralarda, dağ, taş, onun bütün fukara köylünün malını alıp oturuyor babasının parasına mı göz dikecek.
- O halde şu zehirlenmenin sebebi?
- Ne olacak... hırsızlık ile ele geçirilen çiftliğin peyniri böyle olur.
- Sabahın nazım paşaya terziye verdiğini okudun mu?
- Okudum okudum
- Ne dersin?
- Ne diyeceğim. Her gelen varaka mündarcasına inanıp mal bulmuş garib gibi hemen gazeteye sütunlar dolusu yazı yazmamalı derim.
- Demek sen öyle yapıyorsun?
- Öyle ya... bugün çıkan gazetelerden hangisi, bir adam için bir şey yazmış ve ertesi gün tashih etmemiş ise ona inanıyorum. Teshih edince biraz gülü veriyorum. Olup bitiyor.
- Aman Karagöz
- Ne o? Bir tarafında mı acıdı... o nasıl bağırış be... aklım başımdan gitti.
- Haniye “yürek selanike” derler. Bu ne demektir bana izah etsen A...
- Ha bir kere sen yanlış söylüyorsun. O “ yürek selanikte” olacak. Çünkü yalnız insan yüreği değil, milletin hürriyetin saadet ve selametinin vatanın insanîyetinin yüreğinde orada olduğu sonunda tahkik etti... hepimizin yüreği orada... anladın mı?
- Şimdi anladım evet evet... Yalnız yüreğimiz değil cismimiz canımız Selamet sebebimiz saadetimiz olanlarda orada... oh... var olsunlar, sağ olsunlar Allah yüreklerine göre versin.
- Amin

- maliye düzenlemeleri hakkındaki fikrin ne? İşin içinde şu muhasebeci yardımcılarını olmasaydı pekiyi olacaktı o kadar muhasebeci olduktan sonra bir de yardımcıya neden lazım görüldü. Bu hususta bari erbabını seçeydiler. Ne ise herşeyi o kadar ince eleyip

Sahife 2

---

sık dokuma senin ne vazifen oraları düşünecek Osmanlı terakki ve ittihad cemiyetidir. Onlar senden de benden de iyi düşünürler düşünüyorlar.

- Aman karagöz

- Hacivat ben sana bir şey söyleyeyim mi? Ben senin amanlarından bıktım. Yakini değiştiriyorlar gibi iki lafın arasında bir aman nedir bu.

- Hakkın var bir daha dikkat ederim. Haselatı niyazı ve onur kar üzülür mesarif inşaatiyesine mudar olmak üzere Üsküdar'da terakki mektebinin bahçesinde bir konser verilecekmış haber aldın mı?

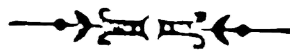
- Evet hatta hüsneran bir güzel orta oyunu tertib etmişler. Selimiye kışlasının bandosunda iştirak edecekmiş gördün mü inceliği.

- Hususi bir ince saz takımı var. Piyanoda varmış.

- Bana haber gönderipde oyuna davet etmedikleri için üzuldüm bile ne ise çalışmalarını çok olsun. Bu güzel yardıma herkes gelir.

- Elbette ekbette ona ne şüphe istersen gideyim alayım.

- Durduğun kabahat koş belkide kalmaz açıkta kalmayalım.

CEDDİ

Büyük bir Ziya' Nagihanı

Dost cellatı ecelden ne kuvvetli gençler kurtuluyor nede acizler biz Allah'tan geldik Allah'a döneceğiz.

Harbiye nazırı Recep poza milletin bugünlerde kendisinden büyük bir hizmet beklediği o şanslı zamanlardan dün gece makamından vazifesini yerine getirmekte iken feceatın vahat eylediklerinden halkımızda düne kadar devam eden sevinç ve neşe birden bire hüznün ve kadere dönmüştür.

Affınıza sığınarak iştiçare ile defin işinde tedfikanda merasim fevkalade askeriye icra edilecek ve top arabası ile nakli karar vermiş tabut Sultan Süleyman'ın senduka ne Osmanlı sancaklarıyla örtülecektir.

Osmanlı ittihat ve terakki cemayetinin merkezinden buyrulmuştur.

Harbiye nazırı Recep pozanın bunun yapılacak olan cenaze merasiminde cemiyetin bütün azalarının hazır bulunması bu umumi üzüntüye iştirak eylemleri tavsiye olunur.

DÂHİLİ

Şimdiye kadar şehrimiz sokaklarının temizliğine haksız yere özen gösterilmekte cidden bakış dikkate almakla sebepleri ledel tahri mudar maiyetleri ancak süpürüntiye inhisar eden galab aç bırakılmamaları hakkında kısaca ortaklaşa meydana gelen müracatları üzerine tanzifat da müsamaha gösterilmesi anlaşılmıştır.

Karagöz

Hayvanları koruma ha... Fena değil fena değil... Ama acaba temizlik masrafının bolca yazılmasında da müsamaha olunuyormuydu orasını bir anlasak.

- Eşrayı kiramın menkul buldukları mahallede yerleşen küçük haşere ile kecayi eden umumi hapishane hizmetleri evelsi gün mahud yanlı espiri ve itaatiyle tebdili mekan eylemişlensede konakladıktan sonra şimdiye kadar bu kadar bozuk ve murdar kan emmediklerini iki gözleri pınar bir halde yana yakıla beyan ile eski yerlerine iadelerini edilmemelerini tabeb ettikleri kısaca korktuklarından üzüntüyle haber olunmuştur.

Gözü tepede Doktor Rıfat Poza'nın haremi hanım efendi tarafından vatanlarına dönmek için yol parası tedarik etmekten aciz bulunan geçmiş zaman mazlumlarına yardım cemiyeti tarafından toplandığı başlardan dahi 500 lira alındığı işitilmiştir.

Karagöz

Himmetleri var olsun bu paradan bir miktarında Konya'da sürgün bulunan doktor Hakkı Şinasi beye gönderilmesi hakkı anlayacağından Rıfat Poza'ya beyan etmeyi münasib gördük.

Eren köyünde at araba satışının günden güne artması hasebiyle üsküdardeki at pazarının sed ile mahal-i mezkurede ahdatı hakkında cambaz esnafı locasında müzakere edildiği haber verilmiştir.

“ 1 nüshası bile kalmayan” 1 numara nüshamızı yakında tekrar basarak yayınlayacağımızı ilan edeceğiz. O vakte kadar beklemelerini koleksiyon meraklısı olan ve her gün idareye gelen zarflardan rica olunur.

Rajı tranvay, şimendifer gibi şirketler çalışanının çok ücret talebi ile meşguliyeti terk etmeleri taş toprak gibi maddeler nakletmek meşgul hayvanlarında bakışlarını dikkate alarak eğer mesai saatlerini yenilemez ve yemlerini ziyada edilmez ise ahırlarından çıkmayacaklarını tepine tepine bildirmekte oldukları.

Deve hanından şimdi gelen hususi habercinin ifadesinden anlaşılmıştır.

Doğru söze gayet emin olduğumuz bir zat geçen gün bir mısırcı ile çocuğun kavga ettiği ve birçok halkın başlarına toplandığını sebebini açıkladığında çocuğun iklik verdiğini açıklaması ile ağladığı ve mısırcının 10 luk verdin diye ısrar ve inat eylediğini anlayıp çocuğa bir ikilik vererek susturmuş ve orada tartışmayı seyreden bir polise:

Ey oğul, bu kadarcık bir şeyi akıl edemedin mi? Deyince

O benimde aklıma geldi ama ikiliğim yoktu dediğini söylüyor,

Karagöz

İnşallah bundan sonra böyle olmayacak.

Abdulkerim hadi namında biri tarafında tab ettirilip önden 10 paraya sokaklarda satılan kitaplar sahibinin dahi görüşü haksız olmak üzere zararlı diye toplattırılmış ve sahibine her bir tanesi için ancak üçer beşer kuruş tazminat verilmiş idi başka karar gereğince bunlarında meydana çıkarılması gerekmiş isede tanesinin kaçar paraya satılması lazım olduğu henüz bir türlü kararlaştırılmamışımız.

Karagöz

İdare-i mahsusa nazırının Civan paşanın işçiye ait sandıktan 2 binlira aşırması üzerine biçarelerin mahkeme odasına gönderildiğini gazetelerin yazdığını duyunca (5) numaralı tonton tamamı 40 senedir kendisinde yağıyla üstüğü ve diğer malzemesini aşırarak olduğundan bahs ile fakir hakkının meydan çıkarılmasını istidanıma mercinede istirham eylediğini üzüntüyle haber alınmıştır.

Karagöz

Biçak tontonun yaşına ve 40 senelik hizmetine hürmeten bu konuda icra yerine getirmekten geri kalmadık. Hakikat neticesinin de yağları karamandaki biraderi budus'a gönderdiği anlaşılmış isede üstüğü (yağlı bezler) ve diğer malzemelerin nereye aşırıldığı henüz meydana çıkmadı.

Sahife 3

İsmine isnad ederek kanaat eyler... bunu anlarım.

Fakat babasının babası oğluda ancak dedesinin namını yüceltirse ondan daha evvelki atalarının kendilerinede malum olduğuna hükmetmek zaruri değildir.

Nahv: Misali Reşit Mümtaz Semih Mümtaz

İmza

Yalaka Zada Gaffon

Karagöz

Haklı söze ne diyelim?

Hicaz valisi rakıp paşanın makamından alınması hacılar zamanından beri faydalanılmakta olan 2 şer liranın sonra tahsili kabul olmayacağı bütün vapur acentelerince nazarı dikkate alınarak hac paralarından ol miktarı indirmek çalışmasına karar verilmek üzere olunduğu işitilmiştir.

TELGRAF

Konu ser asker 3: Ağustos _Harami paşa sokaklarda satılmakta olan maskara rejimlerinden kendisine ait olanlarından hususi kendine ait olanının affı için yerine dönmenin çarelerini aramakla meşguldür.

Newyork 3: Ağustos Mahud gazete buraya gelir gelmez Amerika teröristlerinden daha kolay ve daha zahmetsiz para kazandıklarını açıklamak ve isbat etmek için savaşımlarla birlikte konferans vereceği yayıldığından herkes kulağını tıkamaya çalışmaktadır.

Vaşington 3: Ağustos_İzzetin oğlu Muhammet Ali babasının konferans hakkında duvarlara ilan yapıştırırken çiriş kovası başına getirildiğinden bir türlü çenesini açamamaktadır.

Karagöz

İnşallah 32 diş birden ağırdaki kelpeten ağzını açar.

Ser Asker konusu:3. Eşrayı mevkutin asır gazetesinin son sayfasını okur okumaz derhal parise para gönderirken münirin rüşvet gazetesine abone yazılmışlardır.

Bursa 2 Fehmin cenazesini islam kabristanına defni mümkün olmadı bir gün durarak defneden sonra sonunda 2 mecediyeye karşılık kıbti mezarlığına defnedilebilmiştir.

Karagöz

Gördüm mü yaptıkları işi doğrusubuna çok canım sıkıldı.

Ah. metakıb çeri başı Ah.

Tunus: 3. Sarık Şehri beyrut valisi Muhammet Alinin buraya doğru hareket ettiğini duyan fesci esnafı mallarını kilit altına aldıkları gibi çarşı ve pazarda dahi bekçilerin sayısı artırılmıştır.

Hicaz: 2 Ağustos valinin görevden alınması üzerine bura ahali kendilerinde çalınmadığından dolayı valinin dersaadete selamete musallatına dua etmektedirler.

Karagöz

Aman gelsin birader birazda bir görüşelim.

Bayezid: 2 Ağustos bu sabah buradan geçmekte olan boyalı cemal paşa yuh sesleriyle mükemmelen hakir edilmiş ve boyalı bıyıkları tükürük ile temizlenmiştir.

Fenerbahçe: 3 Ağustos piyasa düşkün isede zilli çingiraklı arabalar ortadan kalktığı için piyasacılar rahat gezebildiklerinden ortalık toz duman içindedir.

Kalamış:3 Ağustos _sabahtan beri daha hiç konak arabası geçmedi piyasacılar kira arabalarına biniyorlar sebebi derset tahkiktir.

Karagöz

Eren köyündeki at ve araba satışını duydunuz mu?

TAKVİMİ CERAİD

Selanikte yayımlanan “yeni asır” refiki muhteremimizden.

İzzetin firarının islam kavimlerinin hiçbirine kabul edilmediği ve kıbti bulunduğu hakkındaki Şayanın gazetenizde yer bulması ihtimaline karşı bunu şiddetle protesto ederek bu şayanın yalanlanmasını temenni ve bu melunu cematımızdan saymayacağımızı cemat adına beyan ederim.

Vedinede Çeri Paşa

Hasan

Karagöz

Haydi izzetin kaçtı gitti gittiği yerde milletini filanını sormazlar diyelim. Ve burdaki Ebulhüda kime müracat edecek. Yine yeni asırdan topluluğu azaltma için pariste toplantı yaptıkları meşverek(rüşvet) gazetesi ile fakirleri aydınlatmaya muvaffik olarak elde etmek istediklerini gören rezil milletten izzetin müşin harpci hainleride pariste toplanıp [meşveret yerine [rüşvet] namı ile bir gazete çıkarmaya karar verihşleridir.

Evvelce hukümet başta rüşvetin girmesini men etmiş olduğu gibi şimdiki adaletli hukümet bittabi [rüşvetin] girmesini men eder mi?

Karagöz

Aman ... iyiki duyduk daha hala içimizden.

Acısı çıkmayan o arzunun birde kitabını okursak nasıl olur.

Buna geçerli bir çare bulunmalı.

Gazete refiki muhteremimiz yalıda bulunan kenanın kaçarken derdiseit olduğu yazıyor.

Karagöz

Vah vah ... canım Şu musibete dokunmayın varsın defolsun gitsinki herkeste biraz banyo yapabilsin ... romantizmadan ızdırabım var fakat o murdar oraları berbat ve suların has Őifasını ihlal etmiştir, diye bir türlü gidemiyorum. Banada yazık

Baş asker atik mapustan çıktı onun yerine getirip bağlasınlar.

Berlinden çekilen telgraflarda tadidi zevcat Amerika kanununa mugayir olduğundan melun izzetin oralarda dikiş tutturamayacağı bildiriliyor.

Karagöz

Pekiye ama o melunun arkadaşlarının sevceleri olduğunu kim biliyor herifin ticaretine nasıl mani olunabilir. Tuhaf ticaret velev ki gayri meşru olsa bile yine serbest deği mi?

Millet 2 Ağustos

[Ebulhüda merkez kumandanlığına giden arkadaşlarından ayrılıp itfaiye kışlasında kaldığından dolayı dokunacağını söylüyormuş.

Karagöz

O herif hakkında ne söylerse doğrudur dermi der. Fakat dediğini yapabilir mi... işte orası fena... diyorda yapamıyor...

Cinlerini matbalara gönderdi ama bir halt edebildimi? Onun cinleride mertekib imişki zamanda sözünü tuttular Şimdi aldırıyorlar bile bu gidişle kendisini çarpacaklarda haberi bile yok.

MUHARERAT

Varit olan varakadır.

Karagöz gazetesini idaresine.

Başı boş bırakılmaları nice bin türlü meydana gelecek faciayı çağıran ve ne kadar korkuyu yerine getiren rüzgar olduğu devru sabıkdaki zulumkarlarla meydana geldiği rutbesi sabit olan şer erbabları bile hürriyet saadetine nail oldukları için sevinç içinde oldukları ve mukaddime ve tatbiki güç getiremeyen her çeşit menhatırat faniye vesaiti nakliyenin başka yere bırakması içinde ve mümkün olduğu süratle icrasında imkanlar sahasına hürriyet ve serbesti ile dolaşp geçimini temin etmek için çalışmak üzere yarattığı biz zavallıların elde etmek üzere kuvvet için

Sahife 4

Karagöz: O kadar vakitten beri her tarafı zehirlemekte kusur etmediğın elvermedide şimdi benidemi yılanlara yem ediceksin?

Ebulhüda: hayır efendim ben eskiden bunları oynatırdım yine işime başlayacağım.

- Hacivat: Aman birader ağzım pek sulandı bir tek olsun ver
- Karagöz: Delimisin sen? Hiç ağzına aşmağa gelirmi? Tam 90 liradır dakikasında fırlar.

Bedeni için yemek yerine tabak yemek suretiyle mahallenin vekillerinin kamçıları altında naldan çividen mahrum arpası samanı mühim elem verici bir hal ile bu sıcakta o kadar yokuşları o bartılı çekerek tırmanmaklığımıza hiçbir vicdan razı olmayacağından katiiyen ille icad edilen numuneleri belkide kıdemlerine binaen muhafazaya lüzum görüp ileride antika diye sevinerek para kazanacağını hesap eden tranvay şirketinin şu halde karada bile bulunmayan o murdar arabalarla ağır ağır mesafe kat ettiği şimdiye kadar insanlık aleminin üretmesine mecbur olduğu büyük menfaatler temine afi olmayacağını göz önünde bulunacağı düşünülerek güçlükle çıkan madenden eksiksiz olarak hem dersaadet ahalsinin faydalanabilmeleri ve hemde bu suretle biz fukara bilir kişilerin başsız bırakılmaları imzah dilekçenin alınması temenni olunur efendim.

Der saadet tranvay

LATİFE

Beberuhi- idare hanenin kapısına astığın levhaya kendi resmini koysaydın daha iyi olmazmıydı..

Karagöz- delimisin be sonra düğünlere hayal takımı isteyenlerden yakayı nasıl kurtarırdım.

-Adam sende ortalıkta maskara eksik.

Dağıl ya.. bekir ağanın bölüğünde pinekleyen maskara takımını gönderirsin bakalım giderler mi?

Şu düşündüğün şeye bak... fukara çanağından para çalan mendeburlar para hatırı için düğünlerde göbek atmakdamı sakınacaklar.

İLAN

Dışardan gelecek. Siparişlerin 100 nüshadan az olmaması rica bulunur. Aksi halde gönderilen akçenin iadesi karar mukarderdır.

ALİ FUAD

GARABET MATBAASI

Müdür-i amur: Hüseyin
Cemaleddin

~~~~~

Seneliği dersaadette
idare hanedan alınmak
üzere (45) vilayet posta
ücreti ile birlikte (65)
kuruştur.

~~~~~

Amur-ı idareye
müte'allik muvadı için
müdür-i amura
m'üracat edilmelidir.

Sahib-i imtiyaz ve
musavviri: Ali Fuad

~~~~~

Posta icraatı Verilmemiş
Mektuplar Kabul Olunmaz
Derc Olunmayan Evrak
iade Edilmez.

~~~~~

Muharreri: mahmud
nedim

~~~~~

Her Nev'i Evrak Muharrer
Namına Eski Zaptiye
Cedidesinde 38 Numaralı
idare Haneye
Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir.

Numara 4

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PENÇŞENBE (PERŞEMBE)

23 Recep 1326

7 Ağustos 1324

20 Ağustos 1905

İ'TİZAR

Bundan evvelki nüshamızın bir kısmı merhum mağfur receb paşanın ölmeden evvelce basıldığı için son zamana kadar osamanlı milletinin dilini muhabbetini minnetini süsleyecek olan ismi mübarekleri harbiye nazaratı sırasında gösterildi gerçi bütün milleti kariyat eden şu sıkıntıyı bizde ağlaya ağlaya destekledik fakat nüshamız 2 türlü çıktı bu kusuru bize değil kadere atmak muvafık hakla şenas olur.

MUHAVERE

- Ah hacivat Ah... ben bunamışım da haberim yok

- Aman deme...
- Bunamış olsaydım torpil tevfiği unutmuydum.
- O ne tuhaf lakab...
- Hiçde tuhaf değil tamamı tamamına benzer. Kısaca boy küp gibi karın takyeci kalıbından farksız ve kat kat olmuş bir ense bulduk köpeğinden 4-5 derece çirkin zayıf etsiz bir yüz kirpiye benzeyecek derecede sert bir sakal kellebi azatınız üzerine de tepesi sivri aşığısı gayet geniş nar çiçeği bir saksı kondurdun mu? Tefikin kalıbını çıkarmış olursun
- Bildim bildim mahud salahinin sarımtırak sakallısı...
- Hah... Aferin... Tranvay bakirlerinin barkirlerinin bu çiftten haberi olsa emin olki değiştirmeyi yapamazlardı.
- O dediğin şimdi hapishanede olacak zannederim malum hırsızlıktan dolayı devlet şurasınca 6 sene kale içinde yaşamaya hapsolünmüştü.
- Evet ama ilamın alıpta hükmü sözden fiile çıkmamıştı.
- Sebebl..
- Evladını beraberinde alıpta Ebulhüdanın dergâhına sığmamış mıydı ya.
- Vay Ebulhüdanın derka kalenin içinde nefes alacak yerdı.
- Öyle değil â bunak çaldığı paraların bir kısmını ona adamıştı
- Ha şöyle söyleyen iyi. Acaba vaktiyle babasını uşak diye arkasına takıpta kuyumcu çarşısında dolandırdığı mücevherat bedelinden hissesini ayırmış mı?
- Bilmem...
- A birader o herifin türkçe okuması yoktur. Ticaretin işlerine nasıl müdür oldu. Yoksa aslen yabancıydı da.
- Yok canım yok haniye en sonra evkafnezaretine kabul olunmayan bir paşa yokmuydu? Onun arkadaşı rıfat olduğu zamanlarda kapulan dalkavuklukla filan... sonra biraz hattatlık malum. Zaten iş görmesi değil para alması talebi çevirip haydi müdüriyete
- Yahu havanın delik (rezillik) etmiş baksan hepsi aza olmuşlar ittihad ve terakki gazetesi geçen gün
- Bir takım yarıdakcısında mertesi raşi.. kaselis gibi sıfatı toplayan heriflerin ismini yazıyordu.

- Ha hatırladım. İzzetin menla emini sicil müdürünün salihî kim bilir kimin torunu. Heralde haktan başkasının hamidi daha doğrusu insanların toplayıcısı.
- ay bunlar ne olacak.
- Şimdiye kadar hakim iken bundan sonra mahkum olacaklar, bu kadarcık şeyi bilmeyecek ne var.
- Saray burnundaki erzak deposuna bomba konacakmış diye oradan kaldırıp un kapanına nakletmişler diye bir kağıt almıştık ne yaptın.
- A birader! Onun ne ehemmiyeti var matba amirlerinden topkapı sarayına yer altından yol vardiye matbayı kapattılar sen kimin evini soruyorsun.
- Ya topkapılı rızayı unuttun mu? Lütfiye vapurunun çıkarılmasından, mazarat var diyerek idareyi mahsusiyeti zara ettirdi.
- İdaer-i mahsusayı keşke herkesde bu kadar zarar ettirse o bir gemi yedi... ötekiler hala koca gemileri yutmaya çalışıyorlar. İnşallah diğerleri boğazında kalır.
- Lütfiyenin öbür tarafında yatan şileb nedir?
- Onuda topkapılı rızadan sor güya onu ordan kurtarıırken büyük işler olurmuş
- Kadı köy vapuruna biletsiz biner (hasan) mıamele bilmez (fehmi) Az bir zıdır vardı o ne oldu?
- Açıkta kaldığı için arabasına esir oldu. Yakında haydar paşa iskelesinde görürsün.

Sahife 2

-
- Peki onuda anladık köprüye ne dersin...
 - Ne diyeceğim. İstenince yapılabilirmiş derim. Hain olmayınca herşey güzel güzel olur fakat bal tutan parmağını yalayınca
 - Nazif sururiden haberin var mı?
 - Ya...!!
 - Açıkta kalınca komşusuna kapak atmış.
 - Ey oğul o bir işe yarar herif değildir ki
 - Sen öyle bilirsin... yanına yanaştığı adam onu yüzü kuş dili deresine döndürerek durmak üzere şamandıra gibi denize indirip lodosa karşı güzel bir liman yapacaktı.

- Desen_ Herif şimdiye kadar eli ile geçindi. Şimdide burnu ile ha... neyse... Al şu gazeteyi şurasınıyice bir oku bakayım.
- Rum elindeki bakır, demir, kurşun, gümüş ve hatta altın madenlerini işletelim. Lut denizindeki
- Vay oralara kadar gitmiş ha.
- Yeraltı madenini erden konağındaki korkunç madeni istifadeye koyalım.
- Elvirar(kaç) elvirar(kaç) imtiyaz sahibi muhtardır isterse işletir işletmez nana ne.
- Oda var. A.
- İyi hacivat bu kadar çene çalmak kal birazda yazıya bakalım.

DÂHİLİ

TEBRİK

Sonunda zineti saz âlimi matbuat olan <<ittifak>> rast gelen muhterem arkadaşımızın devamlı yayını ve muvaffakiyetini kaibden samimi temenni ile hakirane tebriklerimizi arz ederiz

Tranvay bonkirlerinin. Başsız (başıboş) bırakılmaları hakkındaki müsaade olmayan yük hayvanatının göreve kalkıştıkları (5) numaralı tontona ihbar edilmekle derhal düzeltmeye çalışmakla şamandırasına çekilmiş yerine getirileceği vapur denileni kontrol eden birinin fani ömürleri aslında yedisine itibar edilip ancak mükemmel bir şekilde tamir ve onarma termimve kez gansıntebdil-i değişmesi sureti ile yirmi sene kadar ağır yükü taşımaya kudreti son bulmuş iken kendisi tamam 40 seneden beri eski hamam eski taş çalıştırılmakta olduğundan bu ise yeni meyhaneye karşı cidden layıksız bir taaruz demek olacağından bahisle an bean fakatının icrasını niyaz ettiği sirkeci taraflarından şimdi gelen mutuk'ul kelim bir kişi tarafından bildiriliyor.

Karagöz

Artık buda çok oldu. Yüz verdik diye astarınıda istiyor daha geçen gün yağınmağını araştırıyordu. Ancak... İşine bakmaya kalktık fakat böyle her

gördüğünü isteyecek kadar arsız olduğunu bilmiyorduk. Bundan sonra işine karışma ne isterse yapsın.

Tutuklu(mevlefin) eşrayı kiramdan zeki paşa kurtulur kurtulmaz çakal dağında bir köşk yaptırarak yalnız oturmaya karar verdiğinden şimdiden planlarını tanzim ile meşgul olduğu haber verilmiştir.

Karagöz

İşte şimdi yerini bulmuş. Bari memduh pasada eğridirde bir ikametgah yaparsa

Mahut hafiye reşit paşanın bostancıda ikametinden sonra oralarda ne bostan nede bostancı kalmadıktan sonra bostancıbaşılık vazifesinide kendisi yapmakta olduğundan ya orasının adının değişmesi yahut şahsı köşkların sahiblerinin oralara uğratılmaması luzumuna mahallece karar verilecek icabına bakılması başvurmak istediği haber alınmıştır.

Muhterem bir zat tarafından gönderilen varakada mahut nazif sururinin yardımcısından hafiye şişman ahmet meddah tahmin ederek cezasını dünyada iken görmeye planladığı bu kabilde o boşan bi izanaanlayışsızlığı ibret olmak üzere bildiriliyor.

Karagöz

Mazlumiyetinden nail beyin acaba gözü seğirmemiş miydi?

Geçen günkü nüshamızda yamilya isminin name ilavesi hakkında bir varaka neşr ile reşit ve semih isimlerini açıklamıştık bu. Sualin doğrudan doğruya semih ismine irad edilmiş olduğunu varaka sahibi tekrar açıklamakla mahal kalmamasını söylüyor, hizmetinden hak ile faydalanan mayıncı faik beyin harbiye nazaratındaki vaki olan hususta muhafazası karar altına alınır alınmaz hizmetcisi yakınları osman ağasında kasabaya karar verdiği esnaflar arasında hoş görülmediğinden ihtisası tam

tehlikeli mevkiye geldiği öteki esnaflardan birine yapışmasının kendisine ihbar edilmesi kararı alınmıştır.

Nazif sururi sururundan vazgeçip hüznün ve kaderiden adeta ölü haline geldiği için isminin değiştirilecek hale geldiğinden bundan sonra Nazif kuburi (kabar nazif) diye teller kararlaştırılmıştır.

Karagöz

Fena değil ... kafiyesinde bulundu.

Aldığımız varakadan

Pastahanede çalışan bar onak efendi isminde biri evvelce yalnız mektup açmakla meşguldü. Acaba şimdi ne yapıyor?

Karagöz

Emrikadan getirdiği mahut mektubu açan makineyi kimse görmesin diye kapatmaya çalışıyor.

Adliyede müteşekkil havale cemiyeti havale illetine uğrayarak çürük tahta havale gibi yıkılıvermiştir.

Geçen gece suçsuz olarak dönen bir (İstanbul kadı köy koyunda rıhtım şirketi tarafından yapılan iskeleye yanaşıp talebe ile işleri olan rahibleri çıkardıktan sonra şimdilik ismini yazmadığımız uzun boylu sivil bir komserin köye gizlice tahkikat başlattığı ve yalnız hala bu şekil muameleye devam edilip edilmediği sorulunca:

- Efendim ben kül astiyat zannettim diye savuştuğu üzüntüyle beraber alındı.

Karagöz

Ey oğul kadı köyüne geldiğini gören olmadığı gibi bundan sonra hiç gelmez... işte kabahatten büyük özürbuna derler.

Vaktiyle hafiyelik eden veya etmediği halde hayal gücü ile öyle görünen şahıslardan bugün gönderilen ince görüşlü bulunanların <<keskin>> telkibleri hamiyet zerafade karerkir olmuştur.

Ebulhüdanın oğlunun adı (hasan) olduğunu işitince hasan ismini değiştirmeye karar vermiştir.

Karagöz

Â çocuk isimden ne çıkar... sen huya bak.

Ebulhüda geçen gece galatadan kaleta aşırıp kuyruğu omuzlar kırdığı cevizin bini aştığını hesap ederek dikiş tutturamayarak kaba taş arada ayağının tırnağını çarptıra çarptıra dar fırlar arka sokaklardan gizlice ortaköye atlar hırs ve kibirinden belki bir damla su bulurum diye kuru çeşmede biraz dururum akla öteberi geldiğinden arnavut köyünden canı ağzında geçip çocukların limon kabuğuna tutulmak korkusuyla beye uğramaktan vaz geçerek boyacı köyünde rast getirdiği bir kayseriliye yüzünü gözünü iyice boyatıp donunu değiştirdiği için gerçi burnundan da iki çuval kireç salla sırt ettikten sonra büyük dereyi sopanın acısına dayanamayarak zar zor geçerek sevinerek burnundan bir miktar sevinç kazanarak eski hallerini

Hallerini hatırlayarak yeni mahalleyi görmekten caymış bir üfürükte doğruca beykoza kaymış ikilinin elinden nasıl kurtulucağım diye koşarken başına bir bela daha gelir diye sultaniye çayırını gözü kapalı geçerek paşa bahçeden 4 hıyarla 2 asma kabağı çaldıktan ve çubuklu da çubuğunu yakıp mahut münirin yalısında bir nefes aldıktan sonra kanlıcada kanlıca bir külbastı yiyip üstüne kırkuzuada mısır ziftelniirken kandilliye geçmeye mecbur olduğu bir zatın geldiğini görmeye acelesinden kaçanı altına sokup üstüne oturur oturmaz aklıbaşına gelir... Islanmak korkusuyla çingil köyünden yakasını kurtardığına bin şükür ederek havuz başındaki ordakilere derdini yanar beylerbeyini görür görmez öyle bir yerden para alıpta rutbe sattığını hatırlamadığı için ah kuruyası aklım diye iki elini başına vura vura astavruz uzaktan bir selam savurupuryani zade köse cemiltevekkeli buralarda oturuyor kuzgun leşe konar derler buralarda oturması caiz değildir diye kuzguncuktan uçar gibi kaçar paşa limanındaki değirmenden buğday çalmak hevesine kapılmaktan kurtulamazsa da bir hoş ile bir tekme üzerine donbulunu bacakları arasına sıkıştırır sıkıştırmaz üsküdüre kapağı atıp birde bütün bütün kapanası gözlerini açar ki hala eski ev yatağında zıbarmış yatıyor.

Karagöz

Hayır değildir inşallah.

TELGRAF

Bursa: 5 Ağustos-çerkez mahmudun yarası vefatına sebep olduğu takdirde sakalının belediye dairesince satın alınması karar alındığından müzayedeye başlatmak üzere,

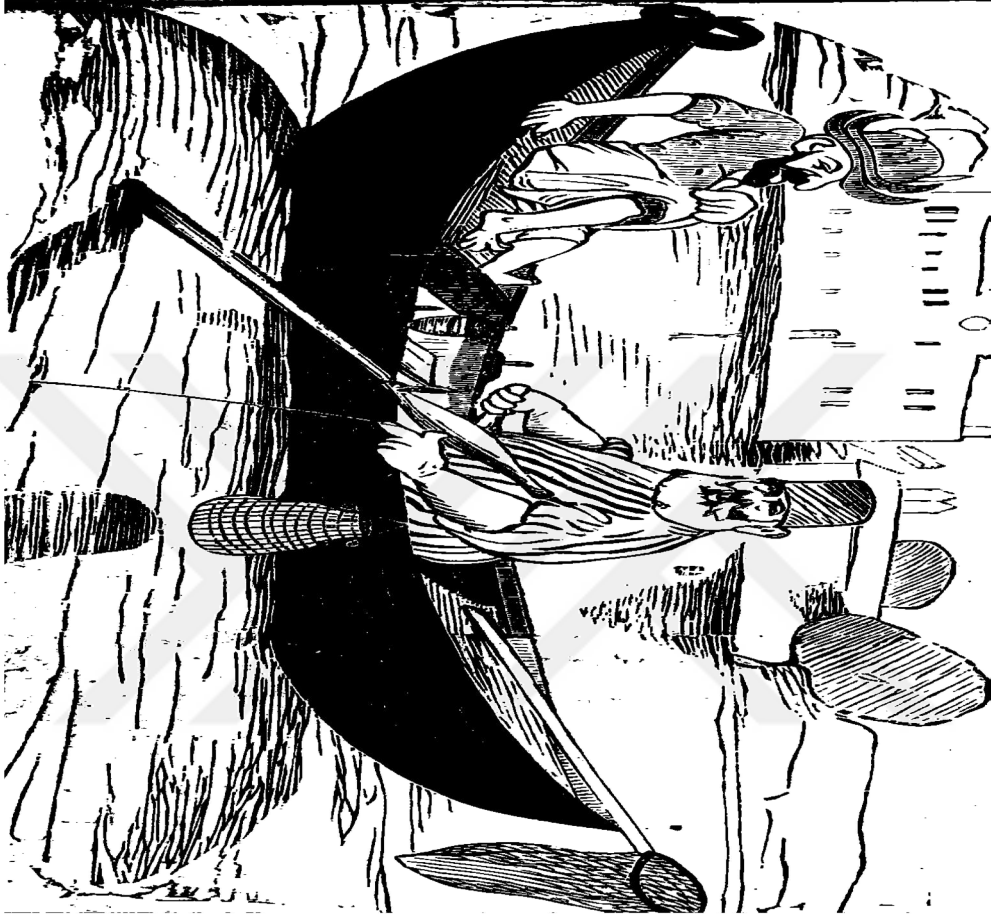
Kalfat yeri:5 Ağustos derdest inşa bulunan cisim. Bir odun gemisinin yanına konulmak üzere örtünün kalıbını çıkarmak için 4 usta yalıya yönelerek hareket ettiler.

Karagöz

Hele şükür buda kendisine bir yer bulabildi... hey gidi gemi aslanı

Büyük ada 5 Ağustos büyük svinçle doktora acıyacağım diye gazetelere feryad ederken dili kesilen semih mümtaz şimdi baba acısında içinden çıkararak canlar arasında şimdi bana kimler acıyacak diye avazı çıktığı kadar bağırması üzerine 4 eşek ürkmüş isede bir kaza olmamıştır.

Karagöz böyle balıkçılıkla kayıkçılıkla 200 bin lirayı çıkarmaya çalışıyorsun şaşarım ha aklına

Takvim

Tanın:4 Ağustos

Hanımlarımıza hitab

İmza
Müştak

Karagöz

Mademki adı mustardır. başka bir imza atılsaydı bu derece manidar olmazdı.

Tanın-muhterem arkadaşımız ingiltere konsolosluğuna yönelen mahut mahmut alinin oradanda yüz bulamayarak kaçtığıını beyruttan aldığı telgraf nameye delil yazıyor

Karagöz

Haydi mariya vapuruna birazda sen çalkalan bakalım

tercüman hakikat 4 ağustos harbiye nezareti boyunda 960 lira açık olduğu miralay Adem Bey göz altına alınmıştır.

Karagöz

Adam ise kendisini kurtarsın Nizamiye aziz firavunlar idaresinde müfettiş

Sayfa 4

Tuzlu su tedavisi_ah birader ne tereddüd ediyorsun baksana ben girdim. Çıktım sende bir tecrübe et.

İyi ama... ne kadar olsa rutubeti kalır

Hidayet bey tarafından ihtilas vuku' a getirildiği anlaşılmıştır.

Karagöz

Cenabı bari hidayetine eriştirsin...

[yine onlar] başyazılı bende okudum beğendim... hele salahiyeden haniye o salahi kabili olmayan habeşten Macit edildiği daha ilk satırdan çakdım.

<<..... Kurtulmak için anlattığı kurnazlığı daima söylerde>> Anladım hafiyeyim demiştir, değilmi

_ İttifak 4 Ağustos

Standarden Naklen izzeti Emrikaya gidecek olursa Suriyeliler tarafından derdi set ve dersaadete gönderileceğini yazıyor

Karagöz

Eğer doğru ise bu müjdeye değdi

Memurların mülkiye komüsyonu kaldırılmıştır.

Karagöz

Vaktiyle haraç verenler kimbilir ne kadar sevinir.

Hat yu hazretlerinin sadrı azam paşa ve şeyhulislam hazretlerini ziyaret ettiklerini gazeteler yazıyor,

Karagöz

Koleksiyonları karıştırdım. evelki kişilerinde hiç kimseyi ziyaret ettiklerine dair bir şey göremedim... acaba sebebi ne?

Adliye sicil müdürü Ağa Bey azledilmiş atılmış.

Karagöz

Alâ Alâ... çekimn bunuda damad beyin yanına... ha babam ha...Eski nazıra bağlıları
“Siz adliyenin kütüğüsünüz” efendim derlerdi

Yalan söylüyorlarmış.O yerinden çıktığı gibi ötekilerde gibi ötekilerde sapır sapır dökülmelmeye başladılar...Aman ne keyfim geliyor...daha var..daha var...

İLÂN

Bedeli gönderilmedikçe abone kaydı yapılmayacağından bu sebeble müracat edipde cevap alamaylar bizi mazur görmelidirler.

Dışarıdaki yakın akrabalara

Selanikte: Hasan vasfı şirkesi

Edirne'de: Hasan adil Abbas haveri ve Nesim kanatı

Bursada: Belediye bahçesi karşısında Hacı Receb

İzmirde: İzmir kütüphanesinde baş efendiler yanında gazetemizin her zaman yanlarında bulunacağını beyan ederiz.

ALİ FUAD

İKDAM MATBAASI

Müdür-i amur:
Hüseyin Cemaleddin

Seneliği dersaadette
idare hanedan alınmak
üzere (45) vilayet
posta ücreti ile birlikte
(65) kuruştur.

Amur-ı idareye
müte'allik muvadı
içün müdür-i amura
m'üracat edilmelidir.

Sahib-i imtiyaz ve
musavviri: Ali Fuad

Posta icraatı
Verilmemiş Mektuplar
Kabul Olunmaz Derc
Olunmayan Evrak iade
edilmez.

Muharreri: Mahmud
nedim

Her Nev'i Evrak
Muharrer Namına Eski
Zaptiye Cedidesinde 38
Numaralı idare Haneye
Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir.

Numara 5

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PAZARERTESİ

27 Receb 1326

11 Ağustos 1324

24 Ağustos 1908

İHTAR-I MAHSUSU

Bazı kişilerin gazetemiz adına öteye beriye müracaat ettiğini üzüntüyle beraber haber aldık. Gazetemizi üzenlerin isimleri ve kendileri bilinmektedir. bana birini gazetemiz adına başka birisi tarafından gelecek müracaata asla ehemmiyet verilmemekle beraber lütfen bu zekil kişilerin idare hanemize ve merkezine haber verilmesi bilhassa temenni edilir.

MUHAVERE

- Birader bu dalgınlık.
- Sus... Zihnimi karıştırma 4 daha 19 elde var bir...
- O Nedir Allahı seversen... bu ne kadar hesap... yoksa banka (getir götürümü olduk...
- Ondan beter... içinden çıkılır hesap değil...
- Abayı sekiz çubuğa esnaf verir... Almazlar... peki ya sonra aynı mal 15 kuruşa maledilir... işte ikisinde numunesi burada işte bunlarda yalancı hilekar...duygusal... Emrikan bankermisin-tüccarmısın, yazarmısın
- Yazar deyince hepsi içine giriyor.
- Bu nekadar kumaş... ne hesap bir türlü aklım almadı.
- Sen hırsızlığı ne bilirsinki aklın ersin... benim aklım eriyormu... öyle dolabki şeytan bile içinden çıkamaz.
- Hele şükür yenile bitti...13 binlira... vay canına yandığım
- Ne ...bu para çalınmış mı?...
- Evet hesaba parmak oynatmışlar
- Canım iyi ama bu nerenin hesabı
- Ah hala anlayamadın mı 2. Fırka imalathanesinin...
- Hay Allah layıkı versin... şu uğraştığım şeye bak böyle şeylerle yorulma birader... biter tükenir gibi değil
- Doğru... doğru.. nerenin hesabına baksan... bir hırsızlık var
- Al şumektubu şimdi geldii
- Adalar belediyesindeki memurun sayısı haddinden fazla.... Eyi.sokaklar süpüründen geçilmeyip....o başkanın istifasıyla.. yerine geçene ...buda olmamış demek...belediye tabibi...vay...fene tıpada aşına. Rica ile belediyeye memur edilenler. Ay hala öyle şey varmı... donanma için şimdiden fener ve musike tedarikli içden pazarlıklazamanında...doğru... tırtıl yolu çamlara... eski mesele mihdellerin önünde harca konulan iskemleler. Acele yine konu değişti... aman... birader okumakla biter gibi değil imza belediye tahsildarına.
- Hacivat ...bu adam. Yakında işine bakıp böyle rast geldiğiyle uğraşiyor yahut fevkelade kayırıyor.

- Bence evvel ki ihtimal daha doğru... her neyse... gazeteler kendi kendilerine yardım için toplanmaya kalkanlar hakkında bazı şeyler yazıyorlardı okudun mu?
- Evet doğrusu bu na şaşıyorum. Başkasına müracat etmektense bizzat inceliği göstererek numuneyi kabul etmek daha iyi değil mi? Yardım dediğin istekle olur. Sıkıştırmakla değil
- A birader zaten o gibi müracatlar sevk hamiyetden ziyade cleb şehriyat için olsa gerektir. Baksan A. Asıl hamiyet erbabı aslı ashabı gayret kendilerini açıklıyorlar mı? Mübarek isimlerini bile tamamen bilemiyoruz.
- Öyle değilmi ya... aman hacivat şubelediye nizamı namesini bulsak.
- Ah karagöz onu daire müdürleri bulamıyorlar ben nerden bulayım.
- Hakkın var... o celbname kimden
- Hay allah belasını versin utanmadan arlanmadan davaya da başlamış.
- Kim o...
- Selehattin...
- Daha iyi ya. Belki tanımayanlar var ise onlarda öğrenir. Mahkeme apacçık değilmi
- Aman karagöz... şu varakı ay... oku... ne de zamanında geldi yahu... meşhur kavga meselesidir.
- Anınca sopayı hazırla derler.
- Vay pislik vay... hala seçilmiş olan islama taaruzdan vaz geçmemiş öyle mi? Şimdi varaka sahibesine haber gönder. Oda dava açsın zübbem biraz habi hanede istirahat etsin
- Baş üstüne... Karagöz trende buna terbiyesini veren ince düşünceli zabıta kardeşimizin idare haneye teşrifini arzu etmez misin?
- O nasıl söz minnettar olurum. Hemen teşrif etsinlerde mübarek ellerini bir öpeyim.

Sahife 2

-
- Birader has hazine muhasebecisi halis sarkı'ğın kuyruğuna teneke bağlamışlar.

- Biraz geç amma... zararı yok... madem ki şimdi hesapları görülmeden bırakılmıyor... ne kadar çalşa iade edecek değil mi?
- Meyhaneci Rakıptan bir haber var mı?
- Yoksada olur... defterde yazılı mı değil mi? Bir gün önünde kuyruğu kapana sıkışacak.
- Aman karagöz o herif faremi?
- Ne diyorsun? Fare ona nisbeten helal süt emmiş bir adavet perver gibi kalır.
- Ya biraderler..
- Onlar katarla dizildi. Sıra numarasıyla sorgu odasına davet edildi.
- İdarei mahsusanın ceza kaçanlarından bahsedeceğim. Hatırıma getiriyor diyordun.
- Ha bu kurnazlığa bayıldım. Kişiyi kapıyorlar... kapılar açık. Vapur heyeti hareketli biraz geç kalmışsın... dalıyorsun değil mi? Biletçi yüzei on para alıyor.
- Mademki kapı açık müşterinin kabahati ne ... ceza kabahata karşılık işleyene lazım gelmezmi ya.
- Evet ama aidatları kesilenler ne yapacak... hem nizam dairesindeymiş gibi birde kocan kesiliyor. Birader ben sana bir şey söyleyeyim mi? Ben idarei mahsusanın islahından tamamen ümidini kestim. İşte cete başkanı tutuklu. Pekala ötekiler neden islahına çalışmıyor.
- Kendisi islah muhtaç olan başkasını nasıl islah edebilir
- Doğru
- Karagöz harami servetinin müfredatını şinasi bey kardeşimize söylemiş... orda yazmış okudun mu?
- Okudum.
- Ne dersin?
- Ne diyeceğim
- Allah elinden alsın diyorum.
-

DÂHİLİ

TEBRİK

Sonunda der saadette yayınlanan (şark) mihnetle karalamakla yayınlanan (aksata) muhterem arkadaşlarımız tebrik ile yayındaki devamlarının muvaffakiyetini temenni ederiz.

(şark) ismiyle selanikte yayınlamak üzere ruhsat alınan gazetenin imtiyaz sahibi atıf beyin cecdi(babası) himmet erbablarından olduğunu pekiyi bildiğimiz iin muvaffakiyetini şüphehiz görerek şimdiden kendisini acele tebrik ederiz.

Ayastifanus haddına sefere çıkmak için Gücü yettiği kadar çalışıp çabalamaktan geri durmayan iki başlı (kalamış) isimli gemisinin yazlığa benzeyen makinelerine mekanı zayıf olarak şiddetli bir sancı yakalamış olması arkadaşınca merhamet nazarı ile bakılarak sonra kanadı düzük teknesi çürük şahin tarafından hatta mühüm havai nakliyata müjdeleneceği leyleğin şimdi getirdiği davadis cümlesindedir.

Harami pazarın iradeyi mahsusayı ne suretle yediği hakkında açıklama yapılması karamanlı bakkalın sıkıştırması ile mümkün olup bu suretle yenileni içileni tamamıyla meydana çıkardıktan sonra haraminin sızdırılması huzumu yağ iskelesinden aldığımız bir varakadan bildiriliyor.

Karamanlı bakkal esnafı locası evelki cumartesi günü esnafın kodamanlarından müteşekkil usta perd ve musik riyaseti altında olarak yağ kapanındaki daireyi mahsusada surer fevkalada da bağlanmakla bu aralık kağıt piyasasının gayet fırlak olup gazetelerinden kayıtlı sarf edilmesi sebebiyle eldeki mevcut azalmış olduğundan dolayı eşyaya bakkal fiyatına uygun bir miktar zam yapılması hakkındaki teklif üzerine müzakere edilmesi lazım olduğundan sonunda yakın bir zamanda bir çok matbaa evrakının ucuza satılması muhakkak olduğundan vuku bulan teklifin reddi karar alınmıştır.

İdareyi mahsusayı gramofona benzetmişlerde... borusu meclis irade reisi, makinesi irade meclisi plakları irade heyeti devru istibdatta mahsulleri olmak üzere ayırmışlar muhasebecide anahtarı olsunda dolabını iyi çevirsin demişler...

Karagöz

- Aman bir tane alayım... fakat dinlemek için değil kırıp parça parça etmek için.

Varif olan varakadır;

11 Temmuz Tarihinde nail olduğumuz hürriyet gururu ile yol tezkeresini hasıl etmeksizin Edirne emini Selani ve başka yerden der kaç defa gelmiş olanlardan evel zaman tezkereleri sorulmamışki şimdi düşüneceklerden döneceklerden tezkere aranıyor İstanbullu olanlar için bu müşkülün giderilmesi kabil isede dışardan gelmiş olanların ne kadar büyük tahammülsüzlükle başka bir müşküle maruz kaldıklarının görüşü dikkate alınarak esasen luzumsuz olduğundan milletin müteahid olduğu şu tezkere muamelat taktefir sasenin bir müddet mukiti için olsun vaki olan tatbike konmasından sırf bakılması.

Karagöz

Ne deseniz hakkınız var. Bende sizin fikrinizdeyim. Demni istibdaddaki tecrübelilere siddetli hasımlık neticesinde dahi pek açık aşikar olduki şu tezkere muamelesi emri inzibatı temin etmeye katiyyen yaramadıktan sonra bilakis ticareti umumiyemizi rahatsız ediyor. Bununla beraber eğer üremek için buna lüzüm görülüyorsa ise yolculuk edeceklen hareket esnalarında yahut resmi yardım vermediği anlaşılınca muvaseletlerinden istifa etmek suretiyle temini mümkün olabilir.

Yeni kapı liman başkasının bahriye nazırı sabık harami paşaya yakınlığı cihetiyle evvelce cüret eylediği asiliğe devamda kusur etmediği hakkında bir varaka aldık vaki olan iade edilmesi sahih ise tabiki cevaz olunmaz... Kendisinin cevabında neşr ederiz.

Sahibi imtiyaz ve musavvurumuz Ali Fuat Bey çark ve surat katarıyla bugün parise yönelerek şehrimizden hareket edecek ve 20 güne kadar avdet eyleyecektir.

Rıfat paşa zevcesi tarafından toplanılmakta olan yardımdan bir kısmının önden konyaya sürgün edilmiş olan hakkı şınasi beye gönderilmesinin uygun olacağını yazmıştık... kim bilir ne gibi reddetme hissi gibi canı sıkılan paşa nefsi mudafayı kum görerek yazdığı mektubu tarafımıza gönderdi... Ebuzziya Tefvik Bey Efendi hazretlerinin bu gibi meseleler hakkında izahlı bir eser yayınlacakları müjdelendi... inşallah o eser mühim önemle kuvveti donatmaya hürmet olsun ki ya paşa hazretleri müdafalarına ona göre hazır lavlar yahut biz kendilerine dokunacak bir şey yazmış isek özür dileriz. Şimdilik meseleyi erbabı vukufun görüşleri ne havale mühim eserin yayını bekleyeceğiz.

Kartal kazasına bağlı bazı büyük köyünde babalarından miras bir çiftliğin bundan 12 sene önce bütün araziler ve binalar müştemilat teferruatıyla beraber kazanan zayı olup şuanda ele geçirilemediği hikanda bir evraka lahk bulana bu müjdeside var.

Karagöz

Acaba bu çiftçilik... şu haniya... zehirli peynir çıkaran bilinen çiftlik olmasın.

Gazetelerde okunduğuna göre nazır paşa Edirnedan buraya gelmiştir.

Karagöz

Bari putin kimin himayesinde bulunanların gözü aydın.

TELGRAF

Köylü: 5 Ağustos mülteci hafiyelerin sayısı pek ziyade artarak içerde duracak oturacak

yer kalmayacağından sonra gelecekleri kabul edilemeyeceği ilşan edilmiştir.

Vati Köy: 8- buralarda yeni türeyen aksakallı şişman balıkçının elinin vuran trakyanya derhal vefat etmiştir.

Karagöz

Ya..! Onun zehiri ötekenden daha fena demek.

Pendik 8. Mahmut Şahin Paşanın hazket hareket dana şakarası burada işitilir işitilmez kartal köyü adının değişmesi hakkında yerine emir vermiştir.

Haliç: 5 Ağustos bahriye görüşüne göre köhne gemilerin sona kaldırılması ve satılması bazı gemilerin köprüden çıkarılması kararı verildiğini duyan bugün gemilerin kaldırılması hakkında altında ikamet etmekte bulunana medyalar kendilerine bir tahsisi için gerekli yerlerden izin almaya karar vermişlerdi.

Karagöz

Merci diye bir yeri rahatsız etmesinler...

Hafiyeye Ahmet Paşanın sakalına yapışsınlar... onları oraya birleştiren o değil mi?

Büyük Ada: 5 Ağustos- Hafiyelerin buradan çekilmesi üzerine fen mühanedisi tarafından icra kılınan tablikat sonunda adanın eski ortağına 8 santim daha fazla yüksek olduğu apaçık anlaşılmıştır.

Yeni Köprü: 5 Ağustos- Hafiyeler bilet almağa başladığından hayır şirketi idare-i mahsusa gişelerinin ziyade hatırlatmaktayız.

Karagöz

Köklerine kibrit suyu.

Vati Köy: 5 ağustos- Baş asker Atık Rıza Paşa bin kadar yare toplattırıp bakkal dükkanlarından piriñ, şeker ve sabun gibi luzümlü şeyleri çalmak hizmetinde kullanmak üzere talimlerine başlamıştır.

Karagöz

Yanıklı huy canın altındadır dememişler...

Cehennemden: 5 Ağustos Fehmi imzasıyla hala dünya da mevcut necib mülhimeye çekilen telgraf fenamede buraya yönelik hareket zamanında çeşitli cinsten bomba getirmesi için tembih edilmesi üzerine ikiyüzlü hafiyeler marifetiyle gözaltına alınmıştır.

Baz asker konusu 4 ağustos boyunlarından kordonları alınan arkadaşların ilk kafilesi ulaştı. Diğerlerinin gelmesi bekleniyor.

TELSİZ TELGRAFLARIMIZ

Atina: 8 Ağustos Vuran Ziyade etmekle beraber şimdiye kadar benzeri işitilmemiz derecede çirkin bir koku yayılmaya başladığından rasathanece yapılan inceleme sonucunda fehmi alacağını yerini cehennem olduğu tahkik edilmiştir.

Cehennem: 8—Hal ve şanına layık açıklama yapan günah ifridi beğenmek suretiyle yakın olmak üzere boynuna takılan irili ufaklı lanet halkalarını kırarak firar eden kambur bir hafiye yolda kayya kuyusuna düşmüş ve kırılmasına her ne kadar gayret gösterilmiş isede mümkün olmamıştır.

TAKVİM-İ CERAİD

Akdamı Refik muhteremimiz harbiye nezaretinde tutuklu bulunan eşrafi kiram cenablarının çeşitli vakalara def edileceklerini yazıyor.

Karagöz

Bana kalırsa külah giydirmek nasıl olurmuş adam akıllı bir öğrensinler diye Reşit ve Memduh paşaların Konya'ya gönderilmeleri münasip amma memleket dururken haramiyi selanike niçin gönderilmeli.

Sulu kule ebulhüdanın tam bir yeri değil mi?

Basurcu Ağaya at pazarından daha iyi yer mi olur?

Kara Tahsin Paşamız dünyanın en kara yüzlüsü diye Ankara ya niçin gönderilmeli?...

Eyvan saray fena mı? mülhameleri istirahat ormanı kabul etmez mi? İbrahim pozayı umurca fabrikasına memur edip azıcık ziliflerini döndürsen olmaz mı?

Bak şu ahmet midir nedir? Ona bende yer bulamadım.

Hakiki Tercümandan

Evvəlki gün devlet toplantısında bir yarışma imtihanı yapılmıştır.

Karagöz

Acaba ne yarışması? Eğer okuyup yazmak yarışması ise sınıftan döneceklerin çoğunun kazanacağına eminim.

İttifakı Refikimiz

Kara Tahsin paşanın memduh paşaya “Rıza paşa parçaları verdi kurtuldu biz ne yapacağız” demesi üzerine aralarında şiddetli bir hayır koptuğunu yazıyor.

Karagöz

Ha şöyle bırakında birbirlerini yesinler aman başparmaklarımın tırnaklarını birbirine sürteyim.

İttifak – 7 Ağustos

Ebulhüda ömrümde fotoğrafım alınmadı. Asla ve kata resmim çıkarılmadı diyor.

Karagöz

Bizim elimize geçen resim çeri başıya hediye edilip arkasında da imzası vardır. Hem ne kacet benzemiyorsa söylesin.

İttifak – 7 Ağustos

Pera palasata (otelde) ziyafet.

..... yazarlarımızdan Celal Şair bey efendi..... Muharrem Hamiyet perverimiz.....

Karagöz

Ziyafetle hazır bulunan latin isimlerinide gördü... fakat Celal Şahin bey efendide başka ittifak muharreminin ismi yok... o halde bu makaleyi kim yazmış.

İttifak:

Aydın valiyi geçmişteki valiyi ahali ağaca çıkararak konuşma yaptırmışlardır.

Karagöz

A birader... ona konuşma yapmak değil ötmek derler.

Millet 8 ağustos

Hürriyet perverleri.....

..... fen servetleri sahibi imtiyazı ahmet ihsan beyin derru istibdatta faziletini (!) ve parlamentonun rezilliği (!) göstermek üzere hürriyet perveranı zamanından (!) mesleki fazıl sahibi (!) ahmet mithat efendi hazretlerine yazdırdıkları parlamentolar.

.....

Ahmet mithat

Serveti funun. 8 ağustos akşam müşhası

.....

İşte cevabım.

O tarihteki matbaa müdür beyin adı

Ahmet ihsan

Karagöz

Ölmüş adamı niçin rahatsız edersiniz. bakın fazıl maruf ne mütevazi cevap veriyor. lakin kim olursa öyle yapardı.

Tinin: 8 ağustos

Dahiliye nazeretinden.

.....

Edhem

Karagöz

Zaten yol gösterilmesede olacağı o Yalnız imza sahibi biraz yol geçse akıl öğretiyordu.

İttifakı rafiki muhteremimiz basra valisi hasan beyin kibrini yazdığı sırada hiddetini bir türlü yenememiş olamamışdırki hem üçüncü hem 4. Sahifeye yazmış.

Yalıda bulunan kenanın makamına sadarete müracaatla istitafda bulunduğunu yazan gazeteci arkadaşımız ‘ ne diyeli’ diyor.....

Karagöz

Ve diyeceğiz... yalıya yakışmaz kendine uygun biriyle acilen evlenmeli deriz!... o yazdıklarına inanmalımı yoksa gülmekten yerlere yatıp yuvarlanmalı mı?

Millet ağustos

başlı bir hafiyenin jurnalı üzerine.....

Karagöz

Acaba başınızda varmıydı dedikleri adamı bilirim. Şuanda kapattığı yerin karşısında oturuyor.

Gazeteler şehri emanetindeki sıhye komisyonunun boş olduğunu yazıyor.

Karagöz

Onların zaten bir işe yaradıkları yoktu yalnız maaş alıyorlardı buna nazaran bazaldı yerine maaşları kesildi demeli.

*** hayri hakikat muhteremimizden

İmtiyaz name

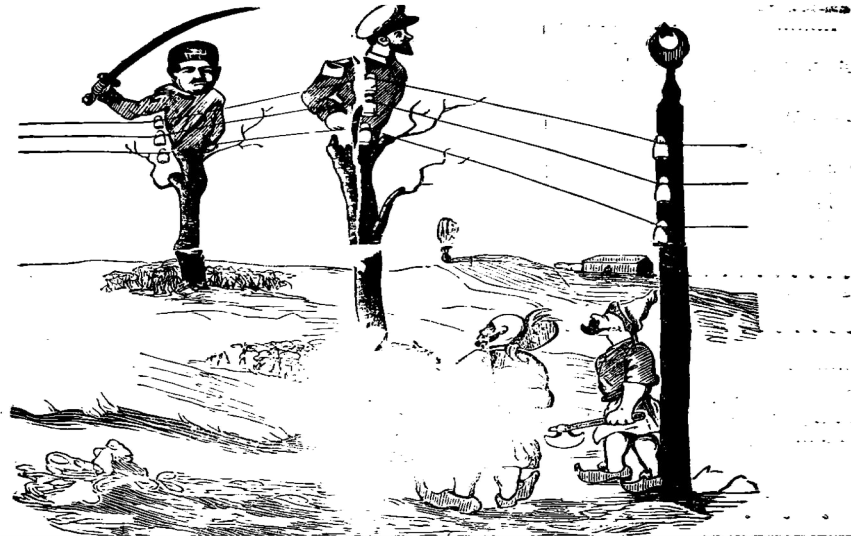
Manastırda osmanlı terakki ve ittihat cemiyet aliyeni

Vali Hıfzı

Karagöz

Alimahhal gördükçe içim açılıyor... oh..... evelden böylemiydi.....

Sahife 4

Karagöz: İşte telgraf direği dediğin böyle düzgün olmalı... Çünkü dalları budakları elektrik tellerine mani olurda haberleşemezlerse işler karışır.

Hacivat – 33 seneden beri okuduğın hikmet dersini hele şükür yerine getirmeye muvafık oldun ha.

*** Metin: 8 ağustos tarihli nushasında emanet zehri meclis baş katibi Sabık Salim Beyin maaşına yapılan zammın 40 senelik bir emek karşılığı olduğundan pekte o kadar büyük göstermeyeceğinden bu nedenle alınıp yayınlandığı bir evrakta Reşit Paşa hizmetlilerinden başkatip yardımcısıyla başkan Reşit beyin nazarı dikkate alınmadığı bildiriliyor.

Karagöz

Salim beyin maaşına Reşit paşa zamanında yani mart başlarında meydana gelen zammın resmi kayıtlara binaen isbatı müşkil olmadığı gibi başkan Reşit beyinde memurluğu zaten babı aliyece doğru bulunmayarak red olundu. Çünkü adliye nezaretinden suret infikaki herkezce bilinirdi. Baş katip yardımcısı olan nar çiçeği fesli Sami beye gelince o zaten Allaha hamd emanet dairesinde hiç görülmüyordu. İnşallah bundan sonra da inşallah kimseye kolay kolay nasib olmaz.

Evrak sahibi bu gibi şahıslardan daha başkalarını biliyorsa söylesin onlarında isimlerini kirletecek gazete elbette bulunur. Çünkü nede olsa bunlardan hak sorana bahis elbette vatana hizmettir.

Yerine getirmesine mahsus olmak üzere ağustosun 14. Perşembe günü akşamı büyük adada çakumu otelde fevkaledede kibar bir balo tertip olacak.

LATİFE

Karı koca... ikiside ziyade alafırangalık meraklısı... bir gün karısı kocasına

- mevn bu şerif.

Derken kazanfer duymaz mı?

-- Vay benim beyim neden bomboş oluyormuş! Daha akşam 6 tane patlıcan dolması ile o kadar yemek yedi. Eyvah kimsenin gözü doymuyor. Vay yah diye tit tir tir tepindiği ayuazın cemile ruayatındadır

İki Arkadaş Arasında

- Aman birader bu günlerde gazete parası vermekten harab oldum. Hemde 10 parayerine 20 para vermeye mecbur oluyorum...
- Neden? Göztepe varan köyü gibi uzak mesafeye gönderilen gazeteler oralarda 20 şer paraya satılıyor ya da benim gibi sende sirkeçide oturuyorum.
- A birader öyle değil mesela bir “mizan” gazetesi
- Sözün kısası Niyazi alırken “tercüman” a muhtaç oluyorum.
- Karagöz elindeki ne?
- Salname
- Niçin çiziyorsun.
- Çavlağı çekenleri işaretliyorum.
- Bakayım. Yanlış çiziyorum Ey oğul buna daha bir şey olmadı.
- yakındır yakın... iki defa zahmet olmasın diye evelce işaret ediyorum.

İLAN

Bedeli gönderilmedikçe abone kaydı yapılmayacağından bu suretle müracat edipde cevap alamayan zat bizi mazur görmelidir.

Dışardaki Yakınlarıma:

Selanikte: Hasan vasıf şirkesi

Edirne: Hasan adil abdaas haveni ve resim kanatı

Bursada: Belediye bahçesi karşısında Hacı Receb.

İzmirde: İzmir kütüphanesinde Baş efendileri yanında gazetemizin her zaman bulunacağını beyan eyleriz.

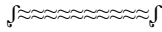

ALİ FUAD

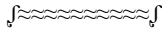
İKDAM MATBAASI

Müdür-i amur: Hüseyin
Cemalettin

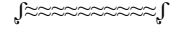
Seneliği dersaadette idare
hanedan alınmak üzere
(45) vilayet posta ücreti
ile birlikte (65) kuruştur.

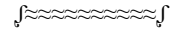
Amur-ı idareye müte'allik
muvasadı için müdür-i
amura m'üracat
edilmelidir.

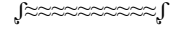
Sahib-i imtiyaz ve
musavviri: Ali Fuad

Posta icraatı Verilmemiş
Mektuplar Kabul Olunmaz
Derc Olunmayan Evrak iade
edilmez.

Muharreri: mahmud nedim

Her Nev'i Evrak Muharrer
Namına Eski Zaptiye
Cedidesinde 38 Numaralı
idare Haneye
Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir

Numara 6

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PAZARERTESİ

30 Receb 1326

14 Ağustos 1324

27 Ağustos 1908

Benim bu işlere aklım
ermiyor ya ben adam akıllı deliyim
ya onlardır hem siz terazisiz hırsız
koskoca mazbatalar yapıyor. Alete
150 tane mühür konuyor
makaralarla yazılıyor sonra bunun
içinden de para çalıyor.

- Hacivat- yine ne söylenip duruyorsun.

- Nasıl söylen miyeyim.... Köprü yokmu hani ya şu adı köprü... kendisi kunduralara törpü.... Meğerse ne pahalı çıkıyormuş. Şemsiye baston kırmasında çabası...
- Adam sende neden pahalı çıkacakmış bu taraftaki tahtayı öte tarafa koyuyorlar adına da tamir diyorlardı.
- öyle olsa 45 binliraya pazarlık edilir miydi?
- Evet öyleydi ama sonra iş değişti.
- Ya!!
- Öyle ya.... 12 bin liraya mükemmel tamir olacak.
- Ay. 33 binlirası kapkaç haraminin boğazınanı girecekti
- Bereket versin ki olmadı.
- Vay boğazına kurşun akası
- Hoş olsaydı ne olacaktı... yine verecek değilmiydi
- Doğru ama birader hala usanmıyorlar. Baksan Â koca Mustafa Paşa hamamına şuan askeriye nakliye arabaları ile odun taşınıp duruyor.... Bu olur şeymi.
- Hamam kimin?
- İyice incelemedim. Amma heralde 2. Fırkanın malı değilmiş oradan birinin... ismini araştırıyorum.
- Asarı Tefvikten haberin var mı?
- Torpil Tefvik Asar mı? Hırsız hışın ettiklerini bilmez olurumuyum.
- O değil. A birader... zırhlı Asar Tefviki
- Ha... ha bilirim vaktiyle mısırlı İsmail Paşa 193 binliraya ısmarlamıştıda sonra biz aldık.
- Aman birader yanlışın var. Tamir 387000 binliraya mal olan koskoca bir zırhlı o kadar paraya alınır mı?
- Benim yanlışım yok. Tamir için fabrikaya 96000 lira verildi
- Ya üst tarafı
- Hey bunak herif komisyonu yok mu?
- Aman birader bunu işitince aklıma bir vapur işi daha geldi
- Nasıl?

- Şimdi gözlü manıyla mahsusanın mal olan gemi 3 binliraya mahrum rahmeti rahmandan elme hudu hasan hasan korsan zadelerden biri adına alınarak 24 saat sonra 7 biliraya idareye mal edilmişti. Buda (tıpkı) öteki gibi
- Bak 3000 lira 24 saatte 4000 lira kazanıyor. Sen hala budala gibi oturda yazı yazıp para kazanacağım diye uğraş.
- Aman sen ne bilirsin bir iki.... Ben bitirim bin iki.
- Ne kadar bilsek çalanlar kadar bilemezsin.
- Beni kızdırma ucuzuna pahasına bakmam. Beş 10 kuruş sarfederim... bazı bildiğim muhasebecilerden öğrenirim. Ona ne dersin.
- O başka... fakat hangisine müracat edeceksin.
- kastımı var. İşte bahriye işte idare.. göztepe Mahmut efendi.. amanın halil hilmi efendiyi unutuyordum. Bunlardan iyi üstadmı olur?

DÂHİLİ

Bir söz üzerine paristen gelen bir telgrafta sahibi imtiyazımız Ali Fuat beyin bilinen yere gönderilip bildiriliyor.

Benim ismimi gavurlarda bilir. Hem de aynısıyla karagöz diye. Şimdi istermisiniz sahibi imtiyazın kartvizitteki karagöz ismini görür görmez perdeyi kur ışığı yak bir kere oynatta görelim diye başına üzüşenler... ay... buna gülmekten bayılırım.

İdareyi mahsusanın bahriye nezaretinden fenlenir. irtibat ile imtiyaz kazanması üzerine sadakat erbabı ve gayretten olduklarına umumi kanaat hasıl

Sahife 2

Hasıl olan hizmetliler ve mürettebat diğerlerinden farklıdevamları fazla görünerek papuçları önlerine çevrilecek nazlı nazlı yürüyen heremleri seyredilmiştir.

Yeni müdürün konuşması üzerine bütün hizmetlilerin sonra idarenin tekmiline ve yücelmesine sebep olacaklarda kusur etmeyeceklerini apacık sözle hizmet edeceklerine yemin eder etmez muhasebeci arka kapıdan kaçmıştır.

TENZİFAT GARİBEDEN

Evelsi gün diyarbakırlı bir karpuzcu idare hanenin merkezinin önüne gelip karpuzlarını satmaya alanlarda kabuklarını soydurup kabuklarını yere atarak yemeye başladılar müşteri arttıkça arttı tabi kabuklarda yerde iyice bir yığın hale geldi.

Tenzifat memurlarının menul kadim malum olan batat müsamahalarına sıcakta basınca az vakit içinde bir müthiş tefenin yeni havayı ihlal edeceği tabi olduğundan düşünmeye başlamıştık.... Bereket versinki öteden gurubça bir kaz sürüsü getirip işe başladılarda çok sürmeden ortada karpuz kabuğu kalmadı.

Karagöz

Köpeklerin aç kalmasına meydan vermemek için temizlik emri ehemmiyetinde anlayış gösteren belediye memurlarının kazlara yakınlığı tabi değildir,

Harami sıkboğaz edilmeyince para vermemeye karar verdiğiinden büyüklüğünü muhafaza etmeyi luzüm görüp her gün kolalı gömleğini beyaz elbisesini güzelce ve temizce giymekte isede geçen gün 83 bin küsür liranın çekini verince sıkıntısından dolayı alnından akan terleri üstünü başınıda içi gibi berbat ettiğine kızarak kola parasının ödenmesi için derhal perdusosunu tanzim ve hazır bazı zilifli ismail vasıtasıyla makamına takdim etmiştir.

Karagöz

- Her şey içine menfaatlidir. Herifin asıl hareketi... bunula beraber sökülün sökülüne ya, ben ona memnunum aldığımız bir evraktan. Haydar paşada iskele başına biriken arabacıların halkı azaç edememeleri ancak belediye çavuşlarının nazaratleri ile mümkün olup halbuki şu aralık arabacılarla adeta insanca çekişmekten kaçmıyorlar, bir tane belediye çavuşu oralarda görünmüyor.

Karagöz

Hey gidi hey.....şununda düşündüğüne bakın belediye çavuşu orada ortalığı düzeltmek için mi duruyordu. Tiyatro oyuncularını yanında çarıkı ilam olan patakuzu koyuverdiği gibi oda köşe başından koyuverilir geçer giderdi....Ey... şimdi böyle şey var mı?

Azimet aldığımız bir evrakta mutasarrıfın firarından memleketin amirsiz kaldığından dolayı şikayet ediliyor ve istanbulun bir mahallesi kadar olan ve önemivakiye gibi kalmasına meydan verilmemek gerekiyor deniliyor

Karagöz

Köyleri köpeksiz kalmış. Deyneksiz gezebileceklerden hala şikayet ediliyor. Bana kalırsa haksız.

Çağlayan kaymakamından taahüttü imza ile aldığımız bir evrakta su bakılınca kuru çeşmeye akıtılmakta olduğu bildiriliyor. Aferin nazır dediğin böyle olmalı açık ince görüşlü olması arzu ediliyor. Her rast geldiğinde tesisle jurnalcılıkla vesaire. Çatmaya uğraşanlar su hali itine ile gözeterek memurluğa ister kabul edilen ister edilmeyen defol git denilinceye kadar velev sudan olsun bu zekil icraatta bulunsalar fenamı olur.

Baba Tahir: Gazete çıkarmayacağına matbayı açmayacağına kanaat getirmesiyle vaktiyle madamesinin üzerine ettiği ve binaen aleyh. Madamın malı olan bütün alet ve edevatların satılmasına karar vermesi üzerine bazı talepleri zuhur edilerek işe yarayıp yaramadığını bilmek için muaneyeye bile kalkıştığı halde baba merhum yine bir kurt masalı okuyarak işi yarıda bırakmıştır.

Karagöz

O herifin canı çıkmayınca ümidi azalmaz.

Heybeli adadan adalar mutasarrıflığına verilen istidade <<bu ana(ait,değın) ne heybe nede torbaya ihtiyaç olmadığı ve çünkü gelen nazırların hiç birisi bir akçe bırakmadığı ve hatta ufaklıktan hasıl olan menfatin bile mahur bakkal yavan tarafından dercib edildiği bayoboz kendisine bir hisse ve bir heybe veya adının değiştirilmesi gerektiğini açıklaması üzerine kınalı ada dahi kendisinin kul köle edilmeisni teklif ile aksi takdirde fenasını çıkaracağı hakkında şiddetli bir protesto verdiği boğazdan şimdiye gelen muhbirimizin bütün görüşleri kendisine güvenilirliğindedir.

TİYATRO

Devru istibdatta sahih tatbikada konulması yasaklanan(841) isimli piyes menak efendi tiyatrosunda oynanacaktır.

TELGRAF

Harbiye Nezareti: 11 Ağustos–Ebülhüdanın kavuğu kaybolduğundan mütecasiri derdest mühridir.

Karagöz

Amanın o kokmuş şeye kim eline sürebildi!...

Büyük Ada: 11 Ağustos - Buraya gelen zeki paşanın ismi gibi temiz olduğu dikkate alınarak esli devru istibdatta kanununa uyan sandığı muayene ettiğinde bir tek külâh zuhur etmiş ve meydana gelmiş ve merkum şimdilik çam diblerine çıkmamak şartıyla tahta terasta alınmıştır.

Büyük Ada:12 Ağustos - Zeki paşanın bavulunda külâhın zuhur Ebulhüdanın kavuğu olduğu anlaşılmiş çocuğun cevabı merkum zeki paşa bu kavuğu hırsızlık maksadı ile sandığına koymadığını ve yalnız külâha benzediği için tophanedeki sırları meydana çıkmasın diye yanlışlıkla bavuluna tıktığını itiraf etmiştir.

Karagöz

Yahu... hala gözü hırsızlıkta tevekkeli horoz olanın gözü çöplükte olur demişler.

Divanhane:12 Ağustos - Arpa saman fiyatı birden bire (35)den (95)e fırlamakla aradaki farkın nerede içe uyandığı hakikattir.

Karagöz

Hiç eziyet çekmesinler... Haraminin boğazını sıkdıkları gibi 60 değil 70 bile farklıdır.

ayub: 12 ağustos – şurayı devletde tefsika ve müsabaka imtihanı icra edilmesi üzerine işsiz kalan oyuncakçı buraya avdetle dekanını ahmetdir.

Karagöz

Birde papuşçular (pilerini, palamarlarını) çözse de herkes rahat etse...

TELSİZ TELGRAFIMIZ

Cehennemden:12 Ağustos - Baş zebani marifetiyle cevaplanmakta olan Fehminin ifadesi üzerine 100 kadar kendi gibi şahsın istintakları luzüm görünmekle hemen celbnameleri yazılarak istanbula gönderilmiştir.

Pendile:12 Ağustos - Boyalı ceval tesbihci hacı gaffer marifetiyle beneksiz bir siyah tavuğu istasyon civarındaki ağaç altında 4 günlük ile kurban ederek Ebulhüdanın himmetine sığınmıştır.

Karagöz

Ey oğul... denize düşen yılanı sarılır. Ne yapsın baksan o eski cart curt nerde kaldı

Harbiye Nezareti:10 Ağustos

Ebülhüda bu gün rukuş hanım riyasetinde olarak cinler meclisine uğramış ve 40 gün fala bakmak ve günde bir zeytin yemek şartıyla niyazta(nefsi terbiyeye) devam ederse kurtulacağına.

Hüküm olunmuştur.

Karagöz

O vakte kadar canı cehenneme gitmese çok iyi

Haleb:7 Ağustos–İzzetin firarı üzerine burada yazayamayacağını anlayan Alay beyi yahya, Ebulhüdanın biraderi derbeder Abdurrezzakın kuyruğuna yapışarak birlikte firar etmişlerdir.

Karagöz

Acaba yolda düşmanlarmı dersin.

Haleb:8 Ağustos–Rendif idaresinin mukaddime 20 bin liraya Ebulhüdanın hükümete mal ettiği dergaha nakledilmesi üzerine vali paşanın ittihadı terakki cemiyeti riyaseti fahriyesini derhude edeceği hakkındaki teklifi çoğunluk ara ile red olunmuştur.

Karagöz

Demir tabında gerek...

Cehennemden:12 Ağustos - Burada bir türlü rahat durmayıp her an ötekini berikinin üstünü başını karıştırmaktan hali kalmayan bir kambur hafıye ismini sebep tutarak cennet bekcisi olmak hırsıyla kalkmış isede beline 4 tekme vurularak yerine oturtulmuştur.

TAKVİM-İ CERAİD

Tanin Refikimizin matba müdürü Kemal Bey hakkında gayet muhakkak ve fakat müsadeleriyle az bulduk yalnız merkurum müdürün memurluğundan da çıkarılması tavsiyesini duyan fasulye piyazcısı usta karabet henüz bildiğinden kalma eski talebini alamadığı için gelip ocağımıza düştü ben paramı alayım da sonra ne olursa olsun diye yana yakıla yalvardı...

Biçareye de yaz kader. Çünkü alemi matbanın eski haliharabesinde içinde bulunupta yok gibidir. Elbirliği ile biçarenin talebine tahsiline gayret edelim.

İttifakı Refikimiz. Melun izzetin londrada bulunduğunda bahsettiği sırada yakın zamanda cehennem evine yollanması temennisinde bulunuyor.

Karagöz

Bence hiç öyle değil.... O dibinden kopası ellerinden tamamen paralarını almalı.... Müsteshiba işlerine salmalı... sürüm sürüm süründüğünü görüpte gönlü ferahlatmalı yoksa ölümden ne çıkar?

Tının Refiki Muhteremimizden.

Şehri Emanetten.

Meclisi emanet borca meydana getirilmiştir.

Başkan: 6. Belediye dairesi müdürü Muhammet Ali Bey

Aza: 3. Belediye dairesi müdürü Muhammet Paşa

Aza: Mülaa meclisi azasından İbrahim Ethem Bey

Aza: Mülğa emanet meclisi azasından Endurun Efendi

Aza: Hıfzıssıhha mütahassiclerinden Muhittin Bey

Aza: anında birde mühendisin olması gerekli olup bu husus babı aliyenin(münasip, görüşüne) bırakılmıştır.

Karagöz

Azanın birinin noksan olmasından kötüye yordum. Dur dur acaba güzel hal ve hareketi ittihat ve terakki cemiyetince tasdiklenen saadetli hacı hakkı efendi tayin edilmişsede başka zaman kaybolması başka evrakta ilan edilmesi üzerine gelmesi beklendiği için ilan edilmemiş merak bu ya şuseçimi merak edip belediye kanununu araştırdım.4. maddesinde meclis azasından 2 si? Erkanı harbiye dairesinden ve tıpmektebi nezaratinden ehliyetleri verilmiş biri mühendis ve bir tabib bulunacağı

mesarih. Acaba diğerlerinde ellerinde tezkiyeni düzgün olup. jurnalcı olmadıklarına dair-mahallelerinde olsun- bir haber bir bilgi var mı? Bak başkan sabık reşit beyin adliyeden yerinden atıldığını aşikare yanında güzel hal evrakı yoktu. Ama herkes onu bilirdi

Mizandan=11 Ağustos(cevabımız)

Biz Rusya okullarında aldığımız hamiyet ile müstahiriz.

Karagöz

İşte yerli malı olmadığı için böyle boyası attı ya çabucak Gayret sancağının kaldırılması

Karagöz

İlk ifadeye göre 6 gayret bayrağının kaldırılması demek lazım değil mi?

..... etmek üzere ol emirde ön ayak olduğumuz vakit yine kelleimiz koltuğumuzda idi.

Karagöz

Bilinen umumi fikirler ile rusyadan alınan gayretbirer kapuza benzeyen her ne kadar 2 gözlü mizana sığarsa da ikisi bir koltuğa sığmaz.

Şu vakayı diğer şehitlerden başka Ahmet meddah efendinin şehadeti ile isbat edebilir.

Karagöz

Meyhaneden şahit istemişler bozacıyı göstermiş.

Mizanımıza dairesi biraz Sansürü ayağımızın altına alarak gösteriş sesimizi yükselttiğimiz günde yine kelleimizin görünen yerd

Karagöz

Üteden beri çok ayak altına alınmaya alışıldığından matbaa sansarından sizce ayak altına alınışı fedakarlık sayılmaz fakat kellenin görüldüğü ciheti görüşe açıktır.

Elimizden Alınan(mizan) Terazi

Karagöz

Mutlaka bozuk diye belediye çavuşları almıştır. Sağlam olan kimse bir şey demezdi. Ceza olmadıklarına şükretmeli.

Bedelinin guya”Hesap üzeinden”

<<Hakkın kaybolması>> ayağımızla atıverdiğimiz günahı çekilir kısmeti tepmek iyi değildir. Hem.

O kadar çifte leylek kötü netice verir.

Karagöz

Yahut <<siyasete labul edilmekte mecbur>> olduğunu açıkladığımız vakitler kellemizin yine koltuğumuzda idi.

Karagöz

İşkembeci listesi gibi karın ve kebab ile kelleden başka bir şey yok hem kelleyi insanlar değil tavuklar horozlar koltukları altına alırlarda uyurlar.

310senesi Ekim ayında dahi kelleimiz başka yerde değildi

Karagöz

Fırındamıydı

Karagöz

Sihhatlerinden sübhe edilmeyecek kadar yüce resmiolan vaadler... öyle mühim vaatlere misale...affedilmesine karşılık hukm ile.... Hareketim bilinen sebebden dolayı eğer adalet erbabları beni izazete müstahak görürse.

Karagöz

Sonunda vaadleri yerine getirilmiş. İş olmuş bitmiş iken rahat rahat oturmak daha iyi değilmiydi? Sonu şu hayırlı vakanın ertesini günü... terazinin açılmasına mecbur ediyor dediğim

Karagöz

Keşke dinlenmeseydi Alimin çektiği dili belasıdır. Fakat düşünecek olan kelle...nerde...mutlaka koltuk altında 11 seneden beri vakasının değiştirmesi kolay olmadığım. Kellemiz yine eski yerindedir.

Karagöz

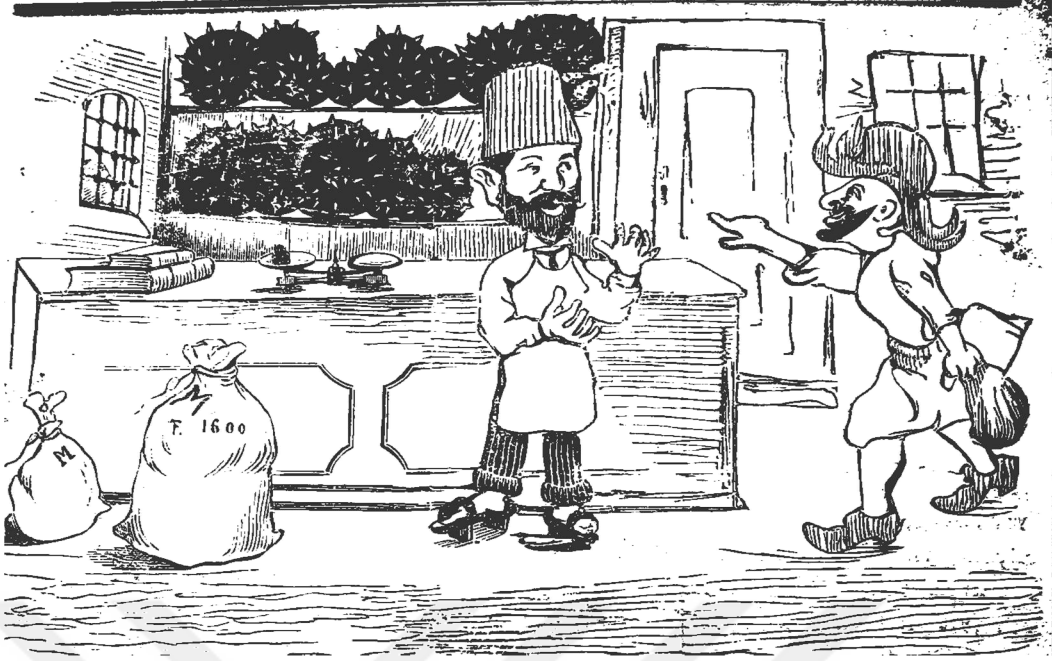
Koltuk altındamı... omuzların arasında mı? Bir kere vaka açıklansın...bence yerinde değil...isbatıda...hala derdimi anlatacağım diye yazılan bu kadar yazı. Herkes bunlara inamamanın lazım olduğunu anlardı. Söyleyen anlamz yani hala susmaz ise..kelleni nasıl yerinde olur buda ne mizana gelir nede kantara.

Karagöz

Bundan daha terbiyesiz bir soru ömrümde işitmedim. Fakat ümitsiz olmayarak vazifeyi yerine getirirken gayretten geri duramam?

Karagöz

Rusyada tahsil edilen (hamiyet) ise görevi yerine getirmeme aynı gayrettir. Şimdiki gençlerde....kötü gayrettir.

Karagöz: _ Raksan Ancib Çorbası _ bunları yenimi getirdin

- Hayır eskiden kalanlar
- Şu ortadaki bomba kaç
- Dane ile vermiyom...luzumu kalmadıda toptan satacağım.
- Hepsi bir örnekmi.
- Hayır temayiş var. Öldürmek için var türlü türlü

Karagöz

Çok ala süper fakat erbabı hamiyet sizden evel yer kaptı boş yer yok.

Kimsenin iznine ve müsadeseine ihtiyacım yok.

Karagöz

İyi ama başıboş kapıp koyuvermiyorlar. Kendisini mecbur gören[terazi]

Karagöz

Onu dili bozuk diye belediye çavuşları almışlardı başkasını tedarik etti. Mizan bu günden sonra...bir kürsiye konulacaktır.

Karagöz

Neymiş neymiş gülerim. Durmadan gülerim. Tekrar gülerim. İnanırmışın ömrüm oldukça gülerim. Ya adı değişmiş yahut benim bilmediğim. Bambaşka bir şey olacak. Mizan lugat terazi burçlardan konuşmak üzerinde bir bir cik ismi ameliyatı hesabının doğru olup olmadığını anlamak için yapılan hesap diyor bir parçacık insaf et insan bunun hangisine çıkardı ağzı açar galiba kalk yerinde değil terazide hububat tartılır. Çene dese onada akli başında biri çıkmaz odun tartılır. Kantara çıkılmaz heralde. Hiç biri öyle kabul sakini değil olsa olsa 3 adamı 10 paraya yalan yanlış tartan adi bozuk terazi olacak ama onada nutuk felan söylemek için çıkanı işitmedin. Biri tarih söylemek için harbiye okulunun mutfağına çıkmıştı. Murat beyde çıksında ayarını anlarınız inşinide pek hoş olacak.

Ah sadıkların arkadaşıdır.

Karagöz

Sadakatı piyangoya koyduk çekilen kura ittihadı terakki cemiyetine çıktı müjde müjde.

İhtar-I Mahsusa

Devru istibdatta bir nazırdan diğer nazıra yazılmış hususi bir arızalı cevap elde edilmiş isede vaktin geçmesine beyanem yayınlanması gelede nüshaya kalmıştır.

MUHARERAT

Varit olan bir evraktır. Vaktiyle baş mabeynci osman beyin yaptırdığı ve sonra kira bedeli başka yerden düzenlenmek üzere rıdvan paşanın oturduğu konakların yanı başındaki sokağın (otel kamil) doğru düzgün olması için [izzet paşa caddesi] adını vermek için bir sebep olsada şirretli merkurumun nam manet akşamının umuma nefrete sebep olacağından bu ahetu o civardaki ahalinin rahatlık haklarını zorla alıyor. Ba

husus(E) harfinin izzetin dünya kadar paraları yuttuğunu düşünülünce ağzı açık olması oradan geçenlere korku ve dehşet veriyor. bana birinin o ismin değiştirilmesi için dönünce....

Karagöz

Doğru doğru. O çirkin gayretsizin adını da vücudu gibi şu mübarek vatandan kaldırılmalıdır.

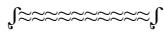

ALİ FUAD

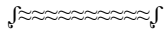
İKDAM MATBAASI

Müdür-i amur: Hüseyin
Cemaletdin

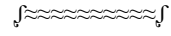
Seneliği dersaadette idare
hanedan alınmak üzere
(45) vilayet posta ücreti
ile birlikte (65) kuruştur.

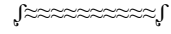
Amur-ı idareye müte'allik
muvadı için müdür-i
amura m'üracat
edilmelidir.

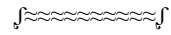
Sahib-i imtiyaz ve
musavviri: Ali Fuad

Posta icraatı Verilmemiş
Mektuplar Kabul Olunmaz
Derc Olunmayan Evrak
iade edilmez.

Muharreri: mahmud nedim

Her Nev'i Evrak Muharrer
Namına Eski Zaptiye
Cedidesinde 38 Numaralı
idare Haneeye
Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir

Numara 7

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PAZARERTESİ

4 ağustos 1326

18 Ağustos 1324

13 Ağustos 1908

MUHAVERE

Buldum buldum. Eyi
...hakikaten tuhaf tesadüf. Ebcet
bende nerede falcılık nerede. Kolay
kolay olacağı hatırıma gelmezdi.
Tevekkeli nuru osmaniye caddesi
falcılarla dolmuş.

- Bu ne sevinç, bu ne telaş...dur...yahu ne koşuyorsun
- Aman hacivat ...bir keyfim geldi ki
- O belli...fakat sebebi ne?
- Dinlede söyleyeyim. Şu memduh. Makduhuz ...hani ya her kesin yanında sakalını boyamağa utanıpta kederimden beyazlandı diye hala gençlik davasında bulunan büyük çete reisi yardımcısı memduhun ismini hesap et.
- 98 çıkıyor.
- 8 i 3 ü ile 5 e böl (cim) (he) 90 ıda 50 ile 40 a ayır etti (nun) (he)
- Cehennem çıktı.
- Ha şöyle...işte bu ne demektir. Bilirmisin...cehennem ol git. Cehenneme kadar yolun var. Cehennem zebanisi kıyafetli herif demektir.
- Doğru iyi buldun karagöz. Dur dur aman (rıza)da (1001) ediyor.
- Hesab et... Tam alçak hınzırın...belli olduğu doğru.
- Aman birader (reşit) de 514 tuttu.
- O yalnız 514 ü değil yükünü adam akıllı tuttu. Ama sırtından almazlarsa. Zaten cenabetsi önceden aman tipenah idi... hesabet.(kötülük sahibi) de 514 eder.
- Tahsini hesap etmedik.
- Onun hesabı kolay değı. Kendisi bile veremez.
- O başka. Fakat ismi (528) ediyor da.
- (haydut melun nemrut) da 528 ede. Hangisini beğenirse onu alsın.
- Oda doğru ya.
- Doğrudur Zahir.
- Aman karagöz. Sen askeri ceza kanun namesini okudun mu?
- Ne olacak.
- Emir in mallarını çalanlar tamamen veya kısmen iade etseler bile neye mahkum olurlur.
- Hey budala hey...bunu bilmeyecek ne var. Köşkünde yalısında zevkve safaya
- Amma yaptın ha.
- İşte Rıza işte zeki yanı iki bir hanceli
- Doğru. Salahiden haberin var mı?

- Mahut hafiye salahiden mi? Hakını toplatmış hizmet müddeti tamam olması için 6 ay eksik gelmiş. Şimdi nüfus tezkeresinin yenilenmesi için uğraşmış.
- İşte insanın doğduğu tarih anasına babasına iyice malum olmasa sonunda böyle karışıklık çıkar.
- Donanma çıktı. Akdenize gitti bunu duyan eşrai kiram. Haramiye vaktiyle sen niçin gemileri çıkarmadan diye sormuşlar. Ne cevap vermişler biliyormusun.
- Yu.....
- Gemiyi fayrab etmek için kazagana su ister. Halbuki ben bunlar alınırken içinden para çalındığını pekala biliyorum. Harama nasıl su katayım demiş.
- Bak yediği halta...kuru çeşmedeki yalısının köşe penceresine kurulupta meyhaneci ragıbın işlerince mastikesine su kattığını unutmuş mu? O haram değil mi?

CEDDİ

Bir Fikir.

- Osmanlı evrak hadisesine mahkul hizmeti geçmiş yazarlardan ve ilk meclis mebus azasından müteveffi (suleydi) efendi matla kanununun bilinen mecliste müzakere anında mizah gazeteleri hakkında o zamanın matba müdürü bulunan macit bey efendinin düşürülmesine karşılık şu yolda idareli kelam söylememiştir.
- Macit beyin bu cevabı mizah gazetelerinin terbiye-i zatitiye terbiye-i ev _umumi terbiye siyasete mugayir dairder meşhur (kiziye) isnadedilen fikriye benzemiştir. Kizi başkan vekili iken gazeteciler gelib kendisine bir şey arz etmişler müzarün ileyh buna bir şekilde cevap vermişki o.

Sahife 2

Cevap kendisinden umulan beklenen cevap değilmiş.

- Sizden bu cevabı beklemez dile denildiğinde(kizu) dahi:

- Bu cevabı size kizi vermiyor bir başkan vekili veriyor diye cevap vermiş. İşte macit bet gibi bir zat kadri yüce dahi kendi bugün cevabını vermiyo. Bir matba müdürü cevap veriyor. mizah gazetelerinin luzumu bilinir, sağlamdır. Henüz yeni gazeteler icad edilmediği zamanlarda mizah gazeteleri icad edilmiştir. Dünyadar komedi ile mizah kalkarsa fenalığı tepelemek için elimizde bir silah kalmaz. Bunlara luzum yoktur diyenlere şaşılır, yeni gazetelerin yapamadıkları şeyi mizah gazeteleri yaparlar, mesela hasislik(cimrilik) üzerine birkaç fıkra yazarsa bu hastalığa tutulan adamları bu fıkralar tedavi eder, şahsiyet olursa buna karşılık incelik vardır, yolunda gitmek şartıyla hizmeti büyüktür.

Suleydi Efendi matbalarla haklarında dahi şu yolda fikirler yayıyor.

- Matba başkadır. Matba yine başkadır. Matbanın kanunu cezası vardır,matba ise zararı ziyarı olmayan şeyleride başabilir, mesela: ticari kabileleri matbaların hizmetine memleket muhtaçtır. Buna nazaran matba açacak olanlar yalnız haber versinler ilerde matba sahibi adına ters bir şey yaparsa cezasını görür matba denilen şey faydalı bir sanattır. Sanatın mazereti olmaz. Marangoz dükkanı ile matba arasında bir fark yoktur. Bunları çoğu istektir. Zira matbalarımız az olursa kitablar pahalı olur. Buna binaen yalnız haber verilerek matba açılsın. Zorlama matbalar için değil baskı içindir.

Karagöz

Memla son cüleden cümlemizi muhafaza ve korusun

- O hoş geldin fare birader...bu zamana kadar nerdeydin?
- Sorma karagöz kardeş sorma. Neler çektim neler?
- Hayrola
- Meğer sende benim dostum değilmişsin.
- Aman ne oldu.
- Geçenlerde gelip senden biraz yiyecek sormuştum. Sende beni bazı yerlere gönderdin.
- Evet. Bunda dostluk düşmanlık ne var
- Daha ne olacak senden ayrılıp salahinin evine gittim. Benim gibi hayli fareyi senelerce geçindirecek evrak var ama kokmuş yiyemedim.
- İyi oradaki fareler ne yapıyor?
- Ellerini bile sürmüyorlar derken haydi kalamışta nazif kuburinin çekmecesine.. bir şeyler yok meğer saklamış dolab yok. Dolaştım buldum...ötekinden beter bir fenalıkta bu kağıtlarda.
- İyi ama açlığa tahammül etmek zor..başladık yemeye fakat kabil değil.
- Hay allah belalarımı versin. Kağıtlarımı fena mürekkeblermiş
- Kendileri kendileri...yazıları...
- Doğru....ay...sonra
- Sonrası...başladım...ev....ev....dolaşib öteberi yemeye. Başka kağıtlara dokunmadım. Ha ... aman yalan söylemiyeyim. Göztepede mahmut efendinin köşkünde bir defter yakaladım.
- Ben sana başka kağıtlara dokunma demedim mi?
- Şübhe üzerine dokundum. Sarı bıyıklı cılız bir herif her akşam oraya geliyor.

- Bildim bildim. Fenalıkla beraber nimete şükreder gibi görünmek ister... devam et.
- Bir defter açtılar...bir fiskostur başladı mutlaka bunda bir iş var diye gece dolaba girib bir iki sayfasını yokladım tadından yenir gibi değil lezzetli aman iyi bir kısmet çıktı diye biraz fazlaca yedim ister misin efendim bir gaşıyan... bir baş ağrısı hiç ötesi yok öleceğim
- Vah vah fare birader. Ben sebep oldum ama kimin aklına gelirdi.
- Denize düşen yılanı sarılır derler. Bende o halde derhal eczacı refikin evine gittim. Belki orada halime uygun bir ilaç bulurum. Ümidindeydim. Ne gezer bunun kağıtları hepsinden fena...bir lokma olamadım yemek artığı bir şey felan yiyeceğim dedim... boğazımdan geçmedi.
- Nasıl geçsin helal mal değil ki
- Mutlaka ondan olacak.
- Velhasıl karagöz kardeş hasta düştüm. Perhiz...tevbe...bu hale gelebildim.
- Tam vaktinde de geldin matba işleri açıldı artık vatanına dön. Orada yine geçinirsin.
- Gideceğim hiç gitmez olumuyum?
- Zuhuri orada çıkıyormuş. Sahibi de yazarı da hepsi ahbab hep eski ahbab.
- Takvim-i vekai müdürü de değişti.
- Oh buna memnun oldum.
- Fakat kendini gözet...biraz dikkat et. İçlerinden senden daha kıdemlisi var.
- Nede olsa eski dost düşman olmaz. Sen merak etme varayım gideyim. Biraz dolaşayım. Bakalım iyilik yapmaya başlamışlarmı? Yoksa eski hamam eski tas, yine bol kahve sigara...boş sözlere girmeyeyim
- Yok hem o demir değişti hemde şimdi gidenle o dediklerinden değil hepsi tecrübeli adamlar.
- Ben asıl kor güzar hem de o demirde karı güzar olduğunu sağlamaştırınlardan korkarım.
- Biraz fazlaca söylüyorsun fare birade. Yerin kulağı var derler. Sonra orada açlıktan ölürsün.
- Ben onlara söylüyorumya...hem bundan sonra. Ne korkum var..orada gazete çıkmıyormu. Elbette kıyısından köşesinden kalacaklardan geçinir giderim. Allaha emanetol

– Uğurlar olsun..

DÂHİLİ

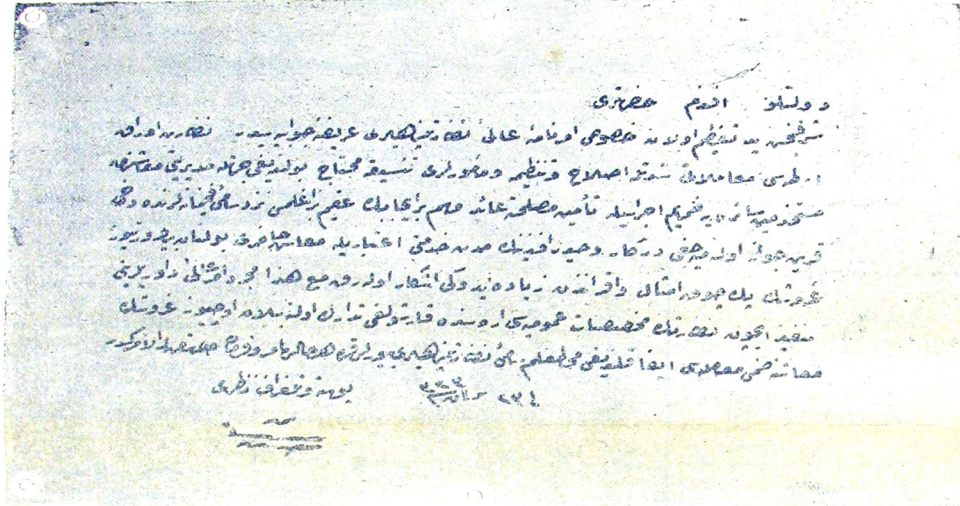
Harbiye nezaretinde tutuklu bulunan sicilli başı zilifli İsmail Ağa bir türlü dilini alıştıramadığı vatan, hürriyet, adalet kelimelerini öğrenmek için karalama yazmaya karar vererek kara tahsine müracaat etmiş ise de merhum dahi bu kelimelerin yazılışını bilmediği açıklamaktan kaçındığı sağlam haber alınmıştır.

Mamada bir muhasebeci heyeti toplanarak eskiden beri yemeye alıştıkları cici mamaları temini zamanında kalbi meşgul ede bir hırsızlık için müzakere yapılmış sade pahalıya oturacağı hesap ile pabuç pahasına herbiri bir yere savışmış ve bazısı eski işine kavuşmuştur. İdare-i mahsusanın eseri şevket vapuru tarafından yerine dönmesi için verilen için surettir. Bu aciz sadsalayı der saadete getiren şahsın ismi şevket olmayıp gerçi o isimde bir tanıdığım varsada kendisi deveci koyuncu olma başka şehirden olduğundan başka buraya taşındığından beri değil hatta evelden dahi bir güne şevket eseri meydana koymaya muvaffak olmadığı gibi esasen şevket eseri olarak idareye mal edildiğimden dolayı ismi değiştirsem.

Sahife 3

Bir tarafı (telgraf ve posta nazırı hüseyin hasib) mührü ile mühürlenmiş zarfın kopyası

Balası[Posta ve Telgraf nezareti] damgası matbu mektubun kopyasıdır.

İhbar name eseri kötülüğe değiştirilmediği halde tonton refik şefik dostumun eserine dayanarak her güne teftiş eden bahriyenin sürünerek geçmeye izin istediği saray burnu sahiline baştan karaya vurarak zaten bu aydanın bi hak binmiş olan alemine açık hizmet edeceğimin nazarı dikkate alınarak bir an evvel taka adamın icra ve bir para etmeyeceğine tamamen mut main bulunduğum yıkıntımın satılmasıyla bir diğer gemi alınması emir verilmesini

Karagöz

Bir şey söyleyeyim mi?... şu aciz sefine idare-i mahsusayı idare edeceğim. Beyhude uğraşanlardan akıllı.

Geçenlerde ibibinin oğlunun riyaseti altında bir sarraf sandığı bulunduğunu yazmıştık. Baklacı fasulyeci gibi isimlerde kötülük eden bazı şahısların bağlanma görüşü ile boğaz kesende toplanan bu gibi şahıs sonra maaşi suret kırmak gibi işlere cüret edemeyeceklerini asla anlayarak burunları kırılmış olduğun azadan dikran delili ile elde edilen bazı suretleri suretlerini kızdıracak sahibine iadeye karar vermişlerdir.

Dahiliye nazırı esbak memduh paşa maliye nezaretine 300 lira göndermiştir.

Karagöz

- Gasbedilenin faizinin..faizinin...yüzde bir mahiyesi kadar bir şey düştüğünü hesap ettin amma...ne isimle...ne yüzle...gönderildiğini anlayamadık.

Habis(pis) izzetin adına yad okunur gibi izzetli yazılmayarak lakabın değiştirilmesi hakkında 2. Rutbe ile sınıf ayırımı grubu tarafından ait olan makamına döndürüleceği rutbesiz muhbir nişanemişin cümlesinin haberi olmuştur.

Hapishanede bulunanların(tütün) ikramı ile hatırlarını sormak adeti derine-i hatırı niyazdan olup ancak cins ve çeşitinin herkesin kadrine göre bağlılığı dahi tabi bulunmakla bu gün bekir ağanın bölüğünde köşe başında ızdırıpve endişe bulunan mahut zülüflü ismail ağaya sureti mahsusada öteden beriden toplattırılan izmaritler bilhassa murdar ve pis kutulara konulduğu halde etrafına ikram olunmuş kimya tahlili sonunda kendisine bir zararı dokunmayacağı açıklandığında kullanımına başlamıştır.

Karagöz

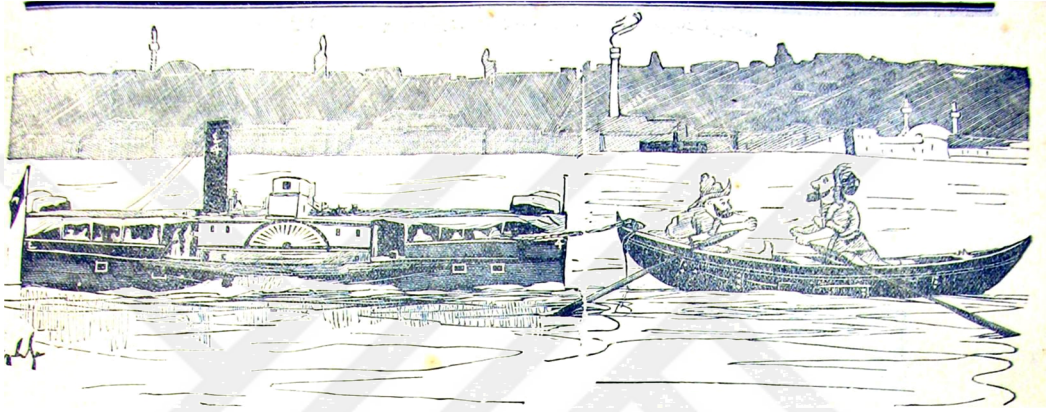
Benim haber aldığıma nazaren kısaca izmarit yakarken bıyığının bir tarafında tutuşturmuş o alemi nasıl yaktıysa inşallah içi gibi sakalıda yakar.

2. fırka imalathanesinden 13000 lira kadar açık görüldüğünü haber olarak merciinin nazarı dikkatini celb etmek üzere (5) numaralı nüshamıza koymuştuk. Sonunda aldığımız imzası gizli bir evrakta imalathanenin müdürü miralay muhammet beyin 33 senede ancak miralaylığa yükseldiği sözüne vad ettiği vazifeye olgun sadakatle yerine getirdiği hesabının inceliği ilede mumu ileyhin sadakat ve kıyafetinin sunduğu mertebeye çıkacağı bildirilerek aksini idda ve isabet edebilenlerin cevabına bakılıyor.

Karagöz

Maksadımız hakikatin meydana çıkmasına yardımdan ibarettir.

Sahife 4

- A birader nedir bu çektiğimiz
- Ne olacak hacivat...Cevhi Paşa ile onu oraya koyanların belasını çekiyorum.

Olduğundan iş nu evrakı sunduk eğer açıklaması yalan ve yanlış ise meseleyi bilen arkadaşlar açıklasınlar

Aldığımız bir evrakta: osman beyin gazinosunun tranvay caddesinde mesadif kısmı belediyeye ait olup bir çeşme yapılmak şartıyla önceden ucuzca kapatılmıştı. Gerçi oraya bir sütun dikilerek birkaç gün su akmış isede kaç senedir bir damla su yüzü gören yoktur. O zaman belediye daireni mal sahibine boyun eğmeye mecbur idi fakat Allaha hamd olsun şimdi bu boyun eğme kalktı. Hiç olmazsa çeşmeye yine su akıtılsa.

Karagöz

Evrakı yayınladık....fakat yalnız bununla olmaz birazda içi incelemek icab eder

Bu gece Haydarpaşa mektebi tıbbiyede maliye yardımı men fatine kanser verilerek vatan ile zavallı çocuk piyesleri oynanacak ve ruhlar fethedilecektir.

Edirneden aldığımız bir mektupta<< sabıkalı potin giymek hevesinden olanların gözü aydı...diye yazdığımız cümlelerin her türlü mühümden arınmış olarak açıklama talep ediliyor.

Karagöz

Bunu bilmeyecek ne var. A...bir adamın ayağındaki nasır gidince dar potin giymekte bir mahzur olurmu?

TELGRAF

Bekir Ağanın Bölüğü:15 Ağustos-Kaömatı temin etmek için her gün tevfikhanede yanında jimnastik ve koşu yarışları yapılmaktadır. İlk müsabada ebulhüda kazandı.

Kızıldeniz: 13 Ağustos[bu telgraf biraz gecikmiştir] eşrayı kiramın cazibesine kapılan ahmet ratıb beyin 844 ok kuvvetinde bir surat fevkalede ile buradan geçti

Karagöz

Müjde...bundan sonra hacı gemisi var şapa oturmayacak

Semadeni:6 Ağustos:_münirin kötü hareketi üzerine güneş münir güneşi örtmeye karar vererek merkumun adı değiştirilmez isede tutulmasını seçeceğini ay ile yıldızlara haber verileceğini ve sonra ışık tedarik etmek için lazım olan vesaitlere müracatları gerektiği resmen ve şiddetlice ihtareylemiştir.

Karagöz

Gördün mü pis'iza_zararı dünyaya değil semaya bile dokundu.

Bekir ağa bölüğü:16 Ağustos yapılan musabakalarda sıçramayı kuvvetlendirmek için oynanılan(uzun eşşek) cimnastiğinde kara tahsin ve çıplak ayakla kaçarken(bohçası) nı reşit ve müdafa manevrası olan (domuz topu) oyunlarında umumi paşalr birinciliği kazanmıştır.

Karagöz

Bence son oyun hepsinden çok temaşa ve şayan

Beyazıt meydanı: 15 Ağustos_ mizandan [mizana yakınlık etmek şartıyla]ibaresini diğerleri okurken ebul hüda işitip payını almak üzere oğlu hasanı gönderdiğinden merkum zembili omuzunda tabanları ense kökünü döverek şimdi buradan geçti.

TAKVİM-İ CERAİD

Tının Refikimizden

Ratib paşa bu gün kahirede bulunuyormuş

Karagöz

Ebulhüdaya müjde

Tercümanı hakikat:16 Ağustos karanay sabıkadan geçmişten rakıp ve biraderi arif paşa ile zabdiye nazırı Esbîle Hamdi beyin rahatsız bina yaptığı yaptırmalarından ceza alması gerekirken 4000 lirayı vermedikleri cihette....

Karagöz

Çok şey şimdiye kadar daire istemişte onlarmı vermemiş yoksa bir eser meydana gelmiş musamahamı gösterilmiş. Bir kere burası anlaşılmalıda cezayı ona göre gerekenlerden tahsiletmek daha uygun değilmi?

Tercümandan:

Hamdi beyin parası çalınmış.

Karagöz

Haydan gelen huya gider...oh olsun.

MUHABERATİ'E

İzmirde cevabımızı bekleyen zatai mektubunuzu aid olduğu cihetle vilayet makamına gönderdik. Oraya müracat ederek meseleyi takib edebilirsiniz.

Kadı köyünde ziyavddin beye:

Lütfen idarehanemize gelmeniz rica olunur.

MUHARERAT

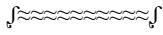
Aldığımız bir evrakta deniliyorki

<<tiyatro sanatına ufacık bir meyili kabiliyeti olanlara bile atar bir kerede geçmişlerin büyükleri ihyaya bol bol vererek ve bu suretle vecibeyi yerine getirmekte. İncelikle yer yer tiyatrolar ayarladıkları halde 30 bu kadar seneden beri bu sanatın devamına hizmet eylediğinden bahseden Menak efendi hala (841) fazilet kör jurnal gibi piyesleri oynamakta niçin ısrar ediyor ikramlı piyeslerin çıkarılması vakte ihtiyaç duyuluyor deniyorsa acaba bu oyunlar provasız mı meydana geliyor. Kostüm istemiyormu menak efendi hala ne bekliyor.

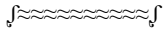
Karagöz

Ne bekleyecek böyle bir azar bekliyordu. Zannederim ki tekrar yine meydan vermeden oda işe başlar.

Müdüri amur:
Hüseyin Cemalettin

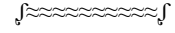
Seneliği dersaadette
idare hanedan alınmak
üzere (45) vilayet posta
ücreti ilebirlikte (65)
kuruştur.

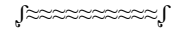
Amur-ı idareye
müte'allik muvadı için
müdür-i amura
m'üracat edilmelidir.

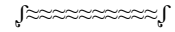
Sahib-i imtiyaz ve
musavviri: Ali Fuad

Posta icraatı verilmemiş
mektuplar kabul olunmaz
derc olunmayan evrak iade
edilmez.

Muharreri: Mahmud nedim

Her Nev'i Evrak Muharrer
Namına Eski Zaptiye
Cedidesin de 38 Numaralı
idare Haneye
Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir

Numara 8

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PENÇŞENBE (PERŞEMBE)

7 Şaban 1326

21 Ağustos 1324

3 Eylül 1908

MUHAVERE

-Doğrusu karagöz ben senden bunu
ummazdım

-Hayrola... Böyle... Surat Çarşamba
pazarına dönmüş

-dedim ya hiç ummazdım.

-aman Hacivatçıgım. Bu işe. Bu cin
cibine sebep ne olacak?...

İsmi başka gazetelerde gördüm ben seni öyle rast geldiği gibi tabiatta yaratılmış
olmadığını bilmeseydim sana gazetemi teslim ederdim.

- A birader biz onu eski devru istibadta yapmadıktan şimdi mi yapacağız... doğrusu hala ne demek istediğini anlayamadım.

- bunda anlamayacak ne var? Sen başka gazetelere yazıyı yazıyorsun... hallem ki sözümüz... ben mi?...

-öyle ya!...

- haşa...

-nasıl inkar ediyorsun Pazartesi günü yayınlanan yeşil kağıtlı ehemiyetsiz bir yazı parçası ve pembe kağıtlı bit gazetede.

- Ay buna güldüm..

- Ne o

- Yok da senden başka karagöz var mı?

- eğer senden başka hacivat varsa benden başka karagöz var demektir.

- o ne demek?

- öyle ya... yalnız benim ismim değil seninde ismin orada.

- ay sen buna ne mana verdin?

- ne diyeyim gereksiz bir muamele aşırkar gasp etme başka ne olabilir?

- sebebi?

- pek aşık başkasının adı ve şanıyla vakayı temin etme gayreti hırs ve menfaat.

- canım birader. Belki başka isim bulamadılar.

- ismimde erkek gibi köhte uğramadı ya!...

- diğer arkadaşımızı görmüyormusun yalnız ara sıra ufak bir kinaye esnasında ismimizi yazıyorlar. Yoksa ismimizden faydalanmayı hatıra akıllarına bile getirirlermi?

- doğru... doğru iyi buna karşı ne yapacaksın
- dur hele matbaa cemiyeti toplansın evbette çağresini buluruz.
- iyi sana bana bir daha atarak yazmaktan vazgeçerlerse çok iyi yaparlar. Hakkı şinas olduklarını gösterirler.
- Matlaç dedikte aklıma geldi?... geçen gün arkadaşlarından birisi sana bir müjdede bulunuyordu.
- Evet... güya bütün hizmetleri kaffi müstahdimini anadan merkep olmak üzere kazı köyünde bir hayali hayal labi icra edilecekmiş
- esas mı?
- Eğer gerçek olsaydı bu hizmette bulunan herkimse ise elbette gelip bahşişini isterdi alırdı.
- öyle ya. Hizmet menfaat karşılığı değil mi ya
- Hem efendim. Kadınlardan bu yolda konuşulması biz olmadığı gibi meydanını aydınlatmak için kullandığımız yağ mumunun kokusundanda bıkmış usanmış olurlar.
- Hakikatten iyi düşündün.
- İşi düzenleyen her kimse ona göre bir ışık tedarik etmeli değil mi? ya!...
- Canım sen istersen ışığı bulabilirsin ama...
- Ah birader vaktin varmı?
- yine ne işin var
- Ne işim yokki ikinci bölüğe kadar gideceğim... 319 senesinden itibaren terfi edenlerdenbir maaş kesilmesiyle hicaz demir yoluna verilmesi kararlaştırılmış imiş.
- Bundan sanane?
- Öyle değil birader bu para şimdiye kadar verilmeyerek saklanmış, geçen gün sahiplerine iade edilmiş.

- Vay vay vay.
- Ya bir kere gerçek mi değil mi onu anlayacağım. Sonra da şimdiye kadar nerede saklamış eğer hali hazırda sahiplerine iade edilmediyse buraları inceleyeceğim.
- A birader... geçen günde odunlar için yazdın. Beni incelemeye gönderdin... senet gösteririz denildi.
- evet ama... edilmedi... hem biraderim minareyi çalan kılıfını kazırlar demişler
- Evet ama bazende minarenin alemi meydanda kalıyor ve iş sırtıyor.
- Yanlış iş değil böyle işler çıktıkça.

Sahife 2

Bende sırtıyorum hemde pişmiş kelle gibi

- Hangi kelle... şu mizanın koltuğunun altındaki kelle gibi.
- O kelle sırtmaz... yenidir.
- Acaba Salı gecesi askeri tıp okulunda verilen konser esnasında yapılan konuşmayı işitince dersin yine ciddiyetimi muhafaza edebilir mi dersin....
- Ne demişti... açıklasan
- ... Murat bey kendisine verilen vaatlere kapılıp buraya dönmemiş olsaydı şimdi kavuştuğumuz bu saadete daha o zaman kavuşucaktık. Denmedi mi?
- Evet evet
- İyi
- İyisi kötüsü kendisine ait sanane.
- Oda varya

DÂHİLİ

Hasılatı maliye yardımına ayrılmak ve verilmek üzere evelki gece haydar paşadaki askeri tıp okulunda düzenlenen müsamerede bizde hazır bulunduk. Taksilat mukteziyanın derecine gazetemizin hacmi müsait olmadıktan başka diğer muhterem arkadaşlarımızın bu konuda açıklama yapacakları kesin olduğunda biz yalnız (vatan ve zavallı çocuk) pieslerinin şarhoşluğu ilk hakikaten güzel oynadığını açıklama ile yetinmeye mechul olduğumuzu mutasıfız.

Ebul ehrarı Kamel merhumun damadı menemenli ziya rıfat bey efendinin okul efendilerini tahbilan irad edildikleri natik konuşma cidden mucize idi. Doktor Mithat bey kardeşimiz Halil bey rolünün ne derece muşfikhane oynadıysa vatan piesindeki miraley vazifesinide o rütbeye uygun şekilde göstererek hakikaten sanat karane denecek şekilde yaptı. Mohammed şefkatinin verilen vazifesini şimdiye kadar diğer sahnelerde görmediğimiz bir ince tarz aşikane icraya muvaffak oldu.

İslam Bey rolünü tatbikate Salih Bey biraderimizin yaptığı maharet sanat karane cidden uygun çok taktir edilir.

Abdullah çavuş rolünüde talebeden hasan efendi güzel anlatmaya muvaffik oldu.

Kanar hanımın gerek şefika ve gerek zekiye rollerini yapmakta gösterdiği maharet zaten kendisinden beklenenden kat kat üstün dü.

Sarfı saife-i hamiyet milliye ve gayreti vataniye ile icrasına çalışılan bu yoldaki işler ve niyet insanlıklarından dolayı bu müsamereyi düzenlemeye yardım edenler samimi kalpten tebrik ederiz.

Herhangi bir yardıma davet edilse derhal vazifeyi yerine getirmeye koşan kanar hamının başka geçim maaşı olmadığı halde ufak bir hediyenin bile kabulünde mazeret ettiği takdirle beraber kitap yapmak istiyoruz... Aferin konar hanıma aferin sanatkar vatandaşa.

Kanar hanım hediye kabul etmiyor fakat kalpten sadakatini bir nizam ile tezbine oraya konuluyorsa hem o övünür hemde bir nişanın layık olduğu yere suret teallikine görür bizde seviniriz.

Anadolu şimendifer kampanyasında memurlar ile irade arasında meydana gelen ihtilaf yerine görüşmek birleşmek olduğunu ve yalnız bazı memurların değiştirilme kararı aldığını gazetelerde okuyan harami derhal pis arkadaşlarının yaklaşmasını karuyası başına toplayarak şimdilik alman pazarı ve bonmarşede var olan ufak kademedede hafif vagon ve lokomotifler satışıyla suretle bir şirket kurulmasını teklif etmiştir.

Karagöz

Fena olmaz... Henüz bekir ağanın bölüğüne nakledilmeyen mezharifat zuyul hayatın ucuz fiyatla naklini sözünü yerine getirirse epeyce para kazanır.

El yevm pekçe sessiz kalıp ne zaban nede dindantaarruzlarının bir kimseye ele geçmesi korkusuyla cesaretlenemeyen korkuları meydana çıkmasında zaruretlerinin kolaylaştırılmasına vesile olmak üzere zabdiye nazırı esbık hamdinin iradesi altında ne oğlundan bahçenin de bir konser düzenlenmesine karar verilmiştir. Eczacı refile tevkifhane ahibliğiyle meşgul olacağı apaçık ortaktır, af istemesiyle yerine kimse kabul edilmeyecektir.

Cariye ticaretine cüret eden kişi 18 tanesini bir otele göndererek orada teşhir etmekten de sıkılmamıştır. Biz bunu duyunca utancımızdan yerlere geçecek dereceye geldik bilmez ki o kişinin çirkin yüzü sefir ayasında ufak bir kızarıklık olsa hasıl olabilecek mi?

Karagöz.

Evet u tuhaf... Mısırlılar daha 3 gün evvel yağmur gibi telgraflar yağdırarak mısırdada şunu isteriz bunu isteriz Hazreti padişah haliyah tavsiye buyursunlar diye kıyametler koparıyorlardı... hamde önden serbetsliğe nail olmadıkları halde.. iyi. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu. Kendi kaderi hürriyete mülkiyetleri var olan çeşitli binaları esaret dairesine almak için feda edilecek milletin nakline sarfetmek dünyada da ahirettede kabul bir hizmet olacağı bile düşünemeyen kelle arkadaşlarından ne haber beklenir.

Vaşington sefiri sabık muhammed Alinin londrada bulunan lanetli peder makrinin yanına gitmek üzere orada ayrıldığı sırada sefarete cit evrakıda beraber aldığı haber veriliyor.

Karagöz

Sefaret hane binası ile hükümetin sefaret memuriyeti adı kaldı. Ya! Ne mutlu yalanlarıda beraber götürüydi!!!

Ebül hudanın mısıra hareketi karar alınarak hazırlığa başlaması üzerine eşrayı kiramın ortasında ipçe hayır tenili bir hayır koyduğu sağlam haber alınmıştır.

Karagöz

Acaba hangisinin kuyruğu koptu... yahm Ebülhüda sonunda cinlerini yola getirdi. Rukuş hanımın azameti herife yaradı. Fakat bakalım mısırdada yarayacakmı. Yoksa orada hür topluluğu musibetin kafasını yaracak mı.

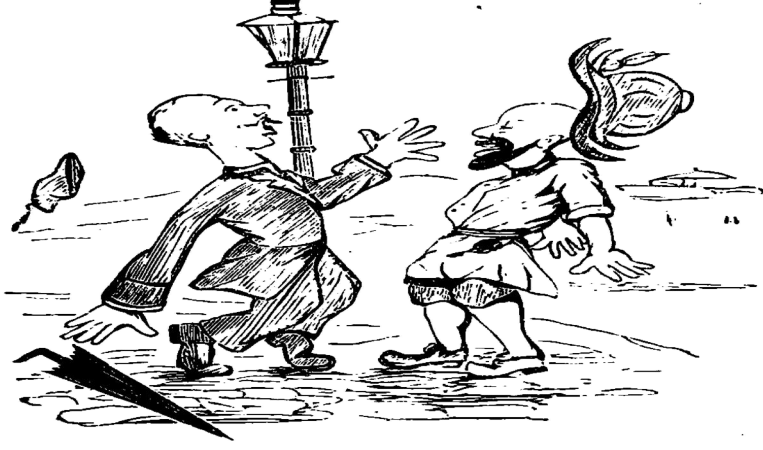
LAYIKLI BİR ZİYAFET

Müntesin matbuatın müdüriyetinden çıkarılan kaval beye bir ziyafet hazırlanmasında tehir ettiklerini gören bazı kadir şinasan geçen gece makrun kıl kuyruğu küpeliye davet ile çoktan beri yemediği fasulye mezesi ile iyice ikram etmiştir. Ve sonrada kasımpaşa deresinin en son mahallede sureti mahsushada kurulan pis yere götürmüşlerdir. Ziyafet sırasında ikram olan yemeğin listesi ber vechi ati olup kendisinden başka el dokunduran olmamıştır.

Yemek Listesi

- Çapaklı göz arpacığı çorbası
- Tenteneli şıllık paçası
- Yunus balığı dolması
- Yüz kızartması
- Hafakan bastı
- Tahta tulumda tatlısı
- Ebucehil karpuzu

Merkumun bira içmeye alışkan olduğu malum isede tedarik edilemediğinden edat üzere şarap içirilmiş ve gübreli samandan birde nargile doldurulmuştur. Merkumun ziyafet esnasında ihrat ettiği konuşmada (bir vakitler dahiliye müsteşarlığı) teklif edildiği halde kabul etmediğini nazaran gelmesinde korku ile nazarlığı bile kabul etmediği bu makamlar kendisine layık olmayıp hususen evelden bu yolda boşşeyler ömür geçirmeye alıştığını söylemiş. Hızır tarafından çirkin yüzüne tükürülerek şiddetle alkışlanmıştır.

-Körmüsün be adam koskoca feneride mi görmüyorsun

-Feneri gördüm ama... ışığı azda... seni görmedim

Bir gün hem evveli ikinsini hem nişan olan vemaşının 3 bine ulaşmasıyla şehri emaneti meclis azalığını irtikaya temin edecek kadar kuvvetli bir jurnal yazan mahut bütünü tıraş kelleli hamdi eski memurluğunda elden kaçırdım. Ben şimdi neler edeyim diye aklımda kaçırarak bir hale gelmiş diye bütün muhafil kahan yada rivayetler devren etmektedir.

Karagöz

Dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan olmak diye buna derler.

melut Nasif kuburi bir türlü hanesinden çıkamadığı gibi kötü beynindende fenalığı çıkarmaya kudreti yetmeyerek hiç olmazsa meslektaş arkadaş olan arkadaşları ile haberleşmeyi temin etmiş olabilmek için telsiz telgraf tesisi zamanında tedarikat mukteziye icrasında çalışmasına karar verdiğinden merkez hadiseyi için burunun 3 tarafta 3 kaldırımda çalışmaktadır. Kalfa tarafından verilen fen-i kurulamadığını bildirildiğinden işlere başlamak uygun görülmediğinden 2 lağamcı bulunmuştur

İdare-i mahsusanın bahriye nezaretinden fen irtibat kurmaya çalışılması üzerine orada meydana gelen mesaferti şahriye ve resmi muammeleye kadar için alarak idareye ait vapurların tamiratında meydana gelen müşkilin karar verildiği galatadan yuvarlana yuvarlana gelen muhpir kasrül kasima baba ruhinin cümlei nacizindedir.

Bal tutan parmak yalar misalini aklına getiren hissedaran matbaai osmaniye müdürü sureyeli hakkı efendinin incelemeye başladığı haber alınmıştır

Karagöz

Bakalım konuyu açıklayanlar doğru mu düşünmüşler yoksa eğrimi?

Mizanın dünki yazısında açıklanan bir cevaptır. Gazetemizin şimdiye kadar adap ve ahlaklı umumiyye mertebeye son dereceye kadar rivayet ettiği vakasıyla ulaşan bir hakikat olduğundan muhterem bilgili sıfat sahibi kızileni zefil etmek dahi hatırımızdan geçmemiş ve geçmesi hayal edilememiştir.

Mevzu bahis olan zaatın henüz mahkeme edilmediği bizim biraz acelemizi gösterir. Yoksa yayınımızı ulemayı kiram hakkındaki hürmet karlığını hiçbir zaman gösteremez zira muhterem sıfatı ilmi bir adamın şahsıyla ayakta değildir. Şahsı başka, meslek, yol, büsbütün başkadır

İkinci fırka imalathanesinin açığı hakkında beşinci yazımızda içine alan fikirlerini kuvvetli olarak itibarlı iki mühürlü bir evrak almış isekte vaktin yokolmasına binaen yayınlanması mümkün olmadı gelecek nüshamıza hassaten içine konulup hafız olunacaktır.

Yeni kapı limanı başkanından aldığımız bir evrakta müessese-i azamı hürriyet büyük mithat paşa merhumunun yaverlik hizmeti mertebesi ile sevilmesi açıdan bahriye

nazırı sabıkına yakınlığı bulunmadığı bildirilmiş olmakla baytar felgiz hasbiile açıklama yapıyoruz.

TİYATRO

Ağustos 22. Cuma günü

Kazı köyünde mezak efendi tiyatrosunda besa Göztepe de mamada Cuma gününden Pazar gününe kadar devam etmek üzere Hamdi efendi tarafından orta oyunu oynanacaktır.

İhtar mahsus

Mahza hizmet ameliyle ve fakat müsellimiz dahilinde bazen suya sabunu dokunarak veya dokunmayarak mizah karanı yazdığımız sözler aktarya hüsnü telaki edilmeyen kim geçen neşhemizde şu nezaretinin icraatı başladığı beyan sonrasında hiçbir ferde teallik olmayarak yalnız muceb itabah olunmak üzere derç eylediğimiz birkaç söz fikrimize rağmen bir zatın itaf edilmek suretiyle şu telakiye uğradığımızda mutasif muma fiyaka şu telaki ve takımı luzüm hasn edilmiş veya öyle anlamak tabi görülmüş ise latifen bize de bildirsın

TELGRAF

Semadan: 20 ağustos. Şemsi münirin gizlemeyeceği telgraf ile bildirilen ziya kendisine ışık olup yoksa kötü münirin ziyasına nefretle bakmaktan gizlemeye örtmeye kadar alakalanmayacağı yıldızların tamamı tarafından bildiriliyor.

Kadıköyü: 20 ağustos hafiyelere varilen moloz ismi rıhtım inşaat müteahitliğince isimlendirilir isimlendirilmez derhal etrafa temizlik arabaları sevk edilecek. Umulyane kremi verilmiştir.

Rivayetlere nazaran bunların çalışan donozları inşaasına pek elverişli olması açısından yoplama işleri biter bitmez derhal donozlara başlanacaktır

Mudaveme de 20 ağustos burada yeni malda ev yaptırmakta iken şimdi modaya şimdiki tabi yapısını tadilat kararını başka şeye değiştiren eski moda belediye mşdşrş mahmur hşseyin bedrettin takvimlereki (beden) kelimesini hız diyerek kendisini akıllara getirtmemek üzere boyanmakla meşguldşr

Çemberli taş: 20 ağustos cariyelerini satılığa ıkaran kişi (evelden) şnden orta oyunu (hımbıl salak) alışkın olup sakinleşmeye durmaya muvaffık olmadığı iin kel hasana istitaf telgraf ekmiş isede keloğlan bu gibi işlem şevkiye ait deyerek kabul etmemiştir.

Beyoğlu :18 ağustos matbağı

Sahife 4

- Tşrkiye de ki meserret bak... ne gşzel değil mi?.
- Kapştşlasyon ne olacak?
- Gşrdşn ha İstibdada binmiş gidiyor gşrmşyor musun?

Mřdřrlřęřnden def edilen kıkuyruk kanalın atıldığını işiten sisak ferid sonra neyle geineceğini dşşşnerek iş bulmak hşlyasıyla eski konkonrdiyanın şnşnden tokatlayana kadar gidip gelmektedir.

Kazı kşyş: 19 ağustos bşyşk adanın hafiyeye murdar vşcudu olduğundan temizlemekle yşkselmeyi istediği bildirilmesi şzerine işsizlik sebebi ile bilinen

yerden buraya nakledilen haydutun hafiyeye olmasından şüphe edilerek göz altına alınmıştır.

TAHVİM-İ CERAİD

Tercümandan: başkanlık zamanı yaveri sabık cemal pazardaki taleplerini alamayanlar afamadava etmişlerdir.

Karagöz

Aşacağım blöf devri geçti mızıkçılığı kimse metelik vermiyor. Hürriyet devrimde riyaseti restu varsa alemin akli erer, yoksa devrünü istibdattaki kadarı ile dava olursun pas deyiverir zira adaleti istifayı hakedecek.

Hizmet ve mesai iblisleri arkadaşlarına üstün işler müdürü memuru torpili tevfik derbederi başka izlerin memurlarının hasılatından ve başkalarından zimmetine para geçirdiği mubalağdadan dolayı tevkif edilip mülkleri himayesi altındaki mülkleri haciz altını alınmıştır.

Karagöz

Desene o torpil fitili aldı allah verede sığındı keanet kalemi ebul hüdanın kafasında patlasa tophane müvşiri sabık zeki pazada alacağı olanlar mahkemeye müracat etmişler

Karagöz

Şimdi topu attın paşa.

(zuhuri) arkadaşımız bundan sonra Cuma ve Salı günleri yayınlayacakmış.

Karagöz

Allah kimseye gücünü şaşırtmasın gatetelerden. Nakkaş ,izzet ve şaban ağalar haşin paşadaki alacaklarını istemişler.

Karagöz

Adamcağız daha oğullarının kamu borçlerini düzeltmeden şu yolda bi dava doğrusu layıksız. Bu ne kadar acele efendim. Der sacdet ve 3 beklkede bulunan kullanılan teraziler mukayeseden damgasız olanların damgalanması ve damgasızlardan ceza alınması kararlaştırılmıştır.

Karagöz

Haydi bakalım sen olda mizanı aklına getirme.

Gazetelerden: şehri emini esbık rıdvan paşanın zuhur eden geleli bin lira zimmeti aileninde alınmasına karar verildiği haber olunmuştur.

Karagöz

Ailesinin elinde borcu ödeyecek para kalmadığından bu ana kadar tehir edilemsine sebep veren reşit paşayla muhasebeci mahmut efendiden hasılatına teşebbüs hem apranın tahsili temin edilmiş hemde haklı bir iş görülmüş olur zennederim.

LATİFE

- Aşçı başı ne böreği pişirdin
- Nüsha böreği efendim
- Ben ebül büdayım
- Yani devir adamı yahu... parasız nasıl yaşanır
- Devru atık adem- eskiden sizin şimdiden bizim yaşadığımız gibi

Mahalle kahvesinden

- Yuh... af edersin ama... o kadar kurulma
- Neden kurulmayayım.
- Neden olacak... eski kurulanların zeybeği koptu sonra sende onlar gibi bütün bütün durursun

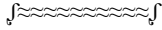

ALİ FUAD

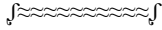
GARABET MATBAASI

Muharreri: Mahmud
Nedim.

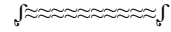
Seneliği dersaadette idare
hanedan alınmak üzere
(45) vilayet posta ücreti
ilebirlikte (65) kuruştur.

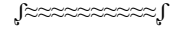
Altı aylık abone kabul
olunmaz. Memalik-i
ecnebiyeyi seneliği (85)
kuruştur.

Sahib-i imtiyaz ve
musavviri : Ali Fuad

Posta icraatı Verilmemiş
Mektuplar Kabul
Olunmaz Derc
Olunmayan Evrak iade
Edilmez.

Her Nev'i Evrak Muharrer
Namına Eski Zaptiye
Cedidesinde 38 Numaralı
idare Haneye
Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir

Numara 9

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PAZARERTESİ

11 Şaban 1326

25 ağustos 1324

7 Eylül 1908

MUHAVERE

- Aman Hacivat... gülmeden bayıldım.
Meğer Ragıp paşanın biraderleri raif
paşa ile rakıp paşanın yağmalama
fikirindeymişler
- Bunda gülünecek ne var mülk
sahiplerinden değiller mi. Elbette
yağmalanırlar
- Öyle değil vaka.
- Mülk sahipleri arasında maalesef isimleri bulunması lazım ama ben onlarında
olsaydım mülkümü satar da ismimi o levhaya koydurmazdım.

- A birader... o senin fikrin fakat bakalım onlarda öyle düşünüyorlarmı
- Ne gezer. Zaten onlar benim kafamda olsaydılar esasen emlak sahibi bile olamazlardı... Ama o kör talihi neylersinki ... Adamını tanıyamazda rast geldiğinin yakasından tutar bu dereceye çıkarır.
- Vay halinin gözü körmü
- Değil ya...
- Bana kalırsa kör değil kafat biraz dalgın
- Nerden anladın
- Neden oalcak... çıkarıyor... çıkarıyor... sonra da bir de bakıyorki... layık değil.. ense köküne şablağı indirdiği gibi cumburlop haydi... aşağı.
- Hakkın var birader... Hakkın var... isbatıda ortada
- Mevdede gelecek Pazar fevkaleda mükemmel bir layık yarış yapılacaktı. Haberin varmı?
- Olmaz olurmu?
- İyi gidecekmisin
- Elbette şimdiye kadar kayak yarışını görmedik değil fakat böylesini görmediğimize eminim.
- Birader nankörlük etme. Sen hergün yarış görüyordun
- Nerede?
- Kadı köyünden gelirken. Bindığın vapuru haydar paşa vapurları ve ada vapurları geçtiği gibi sabıkı rüzgarlı günlerde yelkenliler bile geçmiyormu?
- Hakkın var buda bir yarış. İyi aklıma getirdin bir yarışta ben düzenliyeyim.
- Nasıl?
- Nasıl olacağını şimdi görürsün al şu kalemi elinede programını yaz bakalım.
- Söyle
- Hasılatı yakın zaman da iflas topunu atacak gazete sahiplerine vaiz olunmaz üzere şekavet eseri ve tonton biraderlerin himayesi altında olarak haliçde bir vapur yarış yapılacaktır.
- Canım orada yarış olurmu?
- Haydi oradan çıkarda başka yere götür bakalım. Zavallı ihtiyarlara yazık değilmi? Biz onlarından ayağına gideriz. Peki darılmadan söyle

- Birinci müsabaka: idare ve haliç vapurları arasında... mesafe... yarım kayak boyu... iş bu yarışa bir buçuk saat devam edecek. En geride kalana 5kaya nakit ikram edilecektir.
- İyi
- 2. Müsabaka: vaktiyle karvozar olur diye satılmayan nezih temiz pek gibi ikazlar arasında mükafat bir teneke goz
- Onu anlayamadım
- Anlamayacak ne var... kazanan diğerlerine yanaşıp tekneyi tutuşturacak.
- En oğul. Sonra hepsi yanar.
- O kadar senedir onların elinden biz yandıktı aldırın oldu mu?
- Pekala. Üçüncü müsabaka ne
- Ha. Bu müsabaka fevkalade mühimdir.
- Nasıl?
- Gazeteciler arasında... yaz... bakayım. Kurt çıktı yazarların yarışı... mükafat bir ayna.
- O ne oalcak
- Kendilerini dev aynasında görmesinler diye
- Pekala... buda oldu
- 4. Müsabaka: yeni türeme gazeteciler arasında müfakat bir mükras
- Hiç münasebeti olmayan bir ikramiye.
- Dilleri uzadıkça keserler... sen yaz.
- İyi ama kese kese ne kalır.
- Nasrettin hoca merhumda leyleğin gagasını ayağını kesmişte “işte şimdi kuşa benzedin” demiş... öylesi varki yalnızlığını değil elini bile kese kese yıla gelir.
- Sen ne söylersen ben itiraz etmem.
- Evet kahve dövücünün çanak dibeği gibi bir herifsin.
- Araba karıcılarını unuttun onları yarışır.

Sahife 2

-
- Yarıştırmayacakmısın?
 - A birader. Çene yarışımı yapınlar. Her hörme yarışımı onların nesi yoktur ki.

- İşte bende onun için söylüyorum.
- Onlar için uzun çayırdada bir yarış düzenleyeceğim...
- Peki... yerinide iyi buldun. Mükafat ne olacak
- Onlara süpürge sopasından iyi ikramiyemi olur.

CEDDİ

Keçeci zade Macit bey efendi hazretlerinden aldığımız evraktan kısaltılmıştır:

İtibarlı gazetelerin 7. Numarasından aciz şahsımda alakalı fikran alaya kerçe benzeme itibarı ile gayet nizakane ve delivazına bir gururunuzla yazılmış olduğundan teşekkürümü sunmaktan başka bir diyeğim yoksada makamımı muhafaza menfaatli şahsımı emniyete alma uğrunda fikir ne hususi hislerimi huhalif hareketten kaçınmamış olduğuma kefil olacak surette bir yalan hasıl edebilmesi imkanına nazaran her türlü kötü zanı kaldırmak eminliği ile esas konunu ve işbu hayati kanunun menfaatli görünen kalesur tatbiki ile hürriyet matbaası ne ona bağlı olarak mizah gazeteleri mühim meşeleler hakkında olan fikirler hususi düşüncemi her ne kadar ileri gelen büyükler hürmette bulunanlar bilinene mertebeye şimdiye kadar fırsat bulamadıysam nurlu fikirlerini ve hususen siyasette tabi zaferlerini sonsuz takdit ederek haklarında gıyaben büyük bir hürmer etmiş olduğum ittihatı terakki cemiyeti muhteremesi toplulupuna hitaben tazimi elde etmek için birazcık (birkita) sunumumla hediyemle yayınlanmasına ilan edilmesine karar vermiştir. Ancak bu konudaki makale acizane zaruretle biraz uzunca olacağından gururlu kimselerin gazetelerinde bir takilerinde ile kısaltılmış. Fakat gayenin üstünde sevinç ve surur getiren mühim olan ihtiyacı mutala onları tefsir ve açıklayan ker biriz resimleri temazeden yakın büyük arkadaşlarını beyhude yere mahrum etmek gibi bir hataya düşmemek için itibarsız noksan olan makaleyi kıtası ithimalen gazetelerimizden birine göndereceğime mecbur olacağım borça peşin istifaya kubur ve maruşatla şimdiden açıklamaya sürat ederim ol babada.

Karagöz

Evraklarını kısaltmaya mecbur olduğumuzdan dolayı evel bavul kusurumuzu af etmelerini macit bey efendiden temenni ederiz. Kendilerinde teslim ettiklerini yüz ile o mutala bir güne taarruz eseri veya azarlamaya havi değildir.

Maksat çakarane önceden görülen husumu üzerine meclis mabuslarınca hükümsüz bırakılan mizah gazetelerinin ehemmiyet dereceleri ve huzumlarından bahisle arkadaşlarımızdan bazılarını orta dereceli daireye davetten ibarettir... yani demek isterdik ve halada derizki ele kalemi aldım diye azıp azıp istediğini yazıp sonrada siz aşır taşırdınız diye kepçe kelleye inince eldeki kalemi terk ederek mevcut olan müshayı ezip suyunu içmekten ise hoşça surette ölünceye kadar gazetecilik etmek elbette üç günlük ömre bedeldir.

CEDDİ TELGIRAF

İzmir: 23 ağustos

Önceden sürgün edilip şimdi İstanbulla gitmek üzere vapurla limanımıza uğrayan şerif muhammed sadık paşa hazretleri yanında, Ahmet ratıp, tahsin memduh ve zeki paşaların muamelat layık olarına müteallik olmayanlarına alakalı bazı mektepler mevcut olduğu kuvvetli bir haber alındı.

Karagöz

- Oh buna memnun oldum.

DÂHİLİ

Geçen Cuma günü akşamı kazı köyünde hüskaran tarafında oynayan (vatan) piyesini seyretmekten kendimizi alamadık. Bir izin hayra sarfedilmesi için himmet ve gayret vakalarını cidden sayana aferin olup ancak 3. Perdenin başlangıcında Abdullah cavuş ile yoldaşlarından birinin askere itaat ve hürmette olumsuz menfi olacak bir tarzda yemek konuşması ilave edildiğini üzüntülü bir bakışla görmemek kabil olamaz.

Kemal bey gibi bir dehanın eserini seyretmeye iltifat mazanmak için ne taklitle muhtaçtır nede böyle dolaylı yollu ilavelere

Madam el mülvan tezyendide ve desti ihtiram eyleyecek bu gibi atar bir kazide maludeye kelem karıştırmak fikri kasrana müracat etirmek hürmettir.

Şişli taraflarında şiş kebabi mevcut olmadığı kebabcı zadenida bey efendi tarafından bakılarak nazar dokat şekmepiruraneye alınarak oralarda şiş ve döner kebabi pişirilmesi ve satışı imtiyazının hasılatına ait muameleye teşebbüs edildiği et meydanı muhbirimizin haberi akilanesindendir.

İkinci fıkra imalat hanesi hakkında iki itibarlı mühür ile alınan evrakta müdür miralay muhammet beyi müdafaya varit olup 7. Nüşamızda baytar kalfemiz hasbiyle yayınlanan evraka itiraz ediliyor ve hesabının sonunda açıklığa muhakkak olan su istimale karşı şimdiden müdafasının huzumsuzluğundan bahsedilir.

Karagöz

Baytar kalfemiz hasbi ile bu evraka mealinde yayınlıyoruz. kiratile sevdiğimiz üzere maksadımız hakkı meydana çıkarmak. Biz elimizden geleni yaptık bakalım sonuç ne gösterecek. Beyhude münakaşa ile meşgul olmak kalal olacağından hesap kaznamadıkça bundan sonra bu gibi evrakları yayınlanmakta mazuruz.

Taksim civarında bir hesap okulu yapılarak mevcut olan gazetelere idare memurlarının hepsine kavulmalarından ve dövülmelerinden dolayı okutulmasına herkesin hakkını dağıtırken gazete sahiblerinin dahi hakkı gözetilerek kendilerine münasib pay ayrılması aslının yapılmasının müjdeleyeceği haber alınmıştır.

Karagöz

Aman... En evvel bizim idare memurlarını yazdırayım adine ve şanına layık hakikaten yetiştirilmesine hakikaten üstün bir şekilde surette matbaa alimi olan (kalem) arkadaşımızı tebrik ederiz.

Karagöz

Allahın kelamı olmazsa olmasun... refakatına sıkı bir d'a hazin borcudur.

Selanikte (zıpır) ismiyle bir mizah gazetesi yayınlanmaya başladığını idare hanemize gelen bir nüshasından anladık. İsmi biraz garip sonu korkunç ama içeriği öyle değil. Refik nuzhurmuza müdür canı ismine tatbik etmesi nasihat hal sanasıyla kudumeti tebrik ve devam atışkarına dahil ederiz.

İşlerin yapılması çoğunlukla kullanılmaktan doğan ragıb paşanın mide hastalığına tutulduğu cadde bostandan uçurulan haberlerdendir.

Karagöz

Vaktiyle söyletmek istediği adamların tok karnına midesine sopa indirdiğinin cezasını çekmeye başladı ha... oh olsun...

TUHAF BİR TAHTERAVELLİ

Bilmem dikkat buyruldu mu. Mahut baba tahir hapse tıkdı kıkuyruk Kemal matbaa müdürü oldu. Baba lanet üzerine olsun meydana çıktı kemal olmayan taşı tarağı toplamaya mecbur oldu. Bir batıyor bir çıkıyoz.

Karagöz

Allah ikisini birden yerin dibine batırsın.

İdare-i mahsusanın bahrı cedid vapurunun malum ima olan bitaat nemesiyle limana bil vürud samandırasına resmen hizmetlilerin istirahatı üzerine burada sende muharreri bahrı cedid namı coğrafyanın sebebinin cidden merak ettiklerini işbu denizin nerelerde olduğuna dair keşifte bulunmak üzere hususi bir topluluk düzenleyip vaizlemi tezkere olduğu haber alınmıştır.

Sahife 3

Şehri emanet muhasebe müdürü şakir efendinin kendine itaat ettirmesi ve gaddarlığı gazetelerle ilan eidilmiş ve emanınca hakkında tahkikat gerektiğinin icrasına süratle başlanmıştır.

Karagöz

Bizim için nasibden geçmesinin demişti... galiba şimdi kendisi limandaki nasibinde geçecek işte burası tuhaf... haydi burada çekin kayın babasının yanına.

Ahmet imzası ile aldığımız gizli bir evrakta sol ayağına gelen hastalıktan dolayı naşı sülük celil az maaşından dolayı askeriyeden çıkarıldığı için çatalca sancağına havale edilmiş 400 küsür kuruşu içine alan kuponu muhasebe baş katibi sami efendinin elinde gizlediği bildiriliyor.

Karagöz

Mukaddes hizmet uğrunda sakat olmuş bir askerin şu kadarcık az bir hakkının gizlenmesini ne ile tefsir edeceğimizi şaşırдық... eğer doğru ise... mutlaka yiyenin gözü kör olur.

TİYATRO

Menak efendi kumpanyası eceli kazayı purovaya başlamış imiş.

Karagöz

Allah kazadan esirgesin

Evelsi gece bir yelken gemisini arkasına bağlayarak köprüden içeriye girdirmek isteyen bir römör konteynırının sürüklemesi yelkenin uzunluğu sebebi ile köprüye daulumbası parçalanmıştır.

Karagöz

Bir tarihte 42 numaralı şirket vapurunu böyle bir gece yarısı iş yapanlara yollayıp biraz istirahat ettirmişlerdi yine böyle bir şey olmasın deriz. İşin tuhafı şu römorku

başkasının malı olduğu halde limana ait deyi kullanılmasındadır. Burasını bir türlü anlayamadım.

Mizacının kendisini dirhem dirhem satmasını üzerine metnin iki günlük baş yazarı sabıkı ezip ezip ağır ağır satılmasına karar vermiştir.

Karagöz

ozan müfettişlerinin dikkatini çekmeye lüzumsuz görüyorum.

TELGRAF

Bursa : 20 ağustos fehimin kitabının mezarının cehennem taşına hakkıyla başına dikilmesi karar edildiğinden münakaşaya başlanmıştır.

Newyork : 24 ağustos istibdadın 7 kat yerin dibine gittiği haber alınması üzerine tekrar yeryüzüne çıkmamasını teminen buradaki at arda ziyan kuyularının kapatılmasına karar verilmiştir.

Kazı Kumu- 24 ağustos arabacıların büsbütün başı boş bırakılmaları barkırlarının gözlük altından gözlerine çarptığından başlıklarını terk ederek arpacı dükkkanlarına doğru hucuma hazırlanmışlardır.

Karagöz

Takvimleri araştırdım baktım. Haşaratın çıkmasına dair bir kayıt göremedim. Acaba telgrafımı yanlış takvimlerimi eksik!...

Devlet dairesi: 22 Ağustos – Metin gazetesinin manihati üzerine bircümle sandalyeler ayaklanarak sonra memur maaşının kendilerine verilmesinin lazım olacağı hakkında memurların iadesine yardım etmişlerdir.

Karagöz

Ah metin ah... gördün mü şu yaptığın işi bakalım gelde işin içinden çık.

TAKVİM-İ CERAİD

İfak: 23 Ağustos

Sebredelim itimat gösterelim

Yabancı arkadaşımızdan aktarılmıştır.

Karagöz

Benim fikrimde bu...

Şark: sadarat yaveri Sabık Cemal paşanın birçok seneler zarfın da harbiye nezaretindeki ahırlarda birikmiş gübreleri cadde bostandaki köşküne naklettirdiği.

Karagöz

Bana kalırsa bu işte bir yanlışlık var. Zira mademki köşkün de kendisi mevcut artık başkasını tedarik etmeye lüzum varmı? Ya.

Tinin:

Bulgaristan manevralardan sırf nazır ediyor

Karagöz

Çok iyi ediyor

Gazetelerden:

Memduh. Reşit tahsin paşalarla ebül huda ve oğlu büyük adada semih beyin evinde oturmak üzere gizlice oraya gönderilmiştir.

Karagöz

Mahdum beyin inceliği semahatı mühüman suvazlığı müsait ise de bu takımın oraya varması üzerine bakalım adeta kimse kalacakmı?

**TANİN
PARA İHTİYACI**

İmza

Müştak

Karagöz

Velevki tam gizli olsun şu zat her halde imza müştak ismine uygun bazı lentaçlar buluyor.

İttifaktan

Eczacı Refik paşa melun ağanın yanına götürülmüştür.

Karagöz

Acaba ağah tabakhanedemiydi

Tanın

Neler bilmeliyiz.

Karagöz

Evvel bavul hiçbir şet bilmediğimizi

Mizan: Asayiş muhafaza ve emniyet için memur olanlar hakkında münasebetsizlik eden murat alim ders veriyor.

Karagöz

İşte böyle olmadı... Aferin mizana... Alemin hatasının tekrarına bizde bakıyoruz.

Yeni gazete: 23 Ağustos

.... Birbirimize yardımcı olalım... yabancılar var alçaklarla, maharetleri ile definelerimize işlerimize pençelerini atmadan gözümüzü açalım.

Karagöz

Hemde 4 açalım çoğalalım

Kahire

Tunali Hilmi

Karagöz

Amin..

Tercümanı hakikat!

Rusumet Meclis Azası

Riyaset meclisi maaşı 7 bin azanın maaşlarından 5000 kuruş olacaktır.

Karagöz

Darısı devlet şurasını düzene koyanların başına

Akdem: 23 Ağustos

Sadri sabık Said paşaya

.....mamulları söylersiniz.....

Karagöz

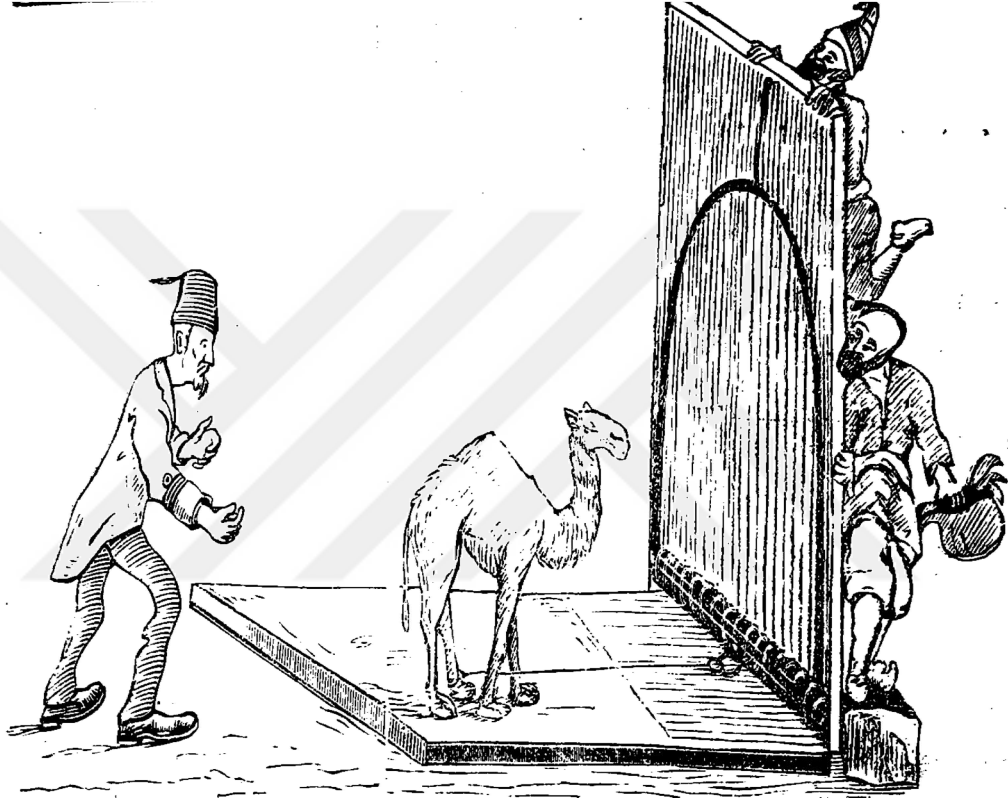
Amma yaptınız ha... sırtlanmış bu

_ Bu yalanınız ne kadar gülünç olur.

Karagöz

İşte bu tuhaf geçenlerde bir orta oyunu oynamak için.

Sahife 4

- Aman karagöz bu rakıp meğer ne zaman şeymiş bak sana demeye kaban kurmuş acaba nasıl yutacak?
- Bu bir zeymi A birader onun boğazından nece kurbanlar geçti.

Kul hasana müracat etmişti zahir
buda tuhaflık yazıyor.

Bu mülk ve milletin çektiği elem ve
perişaniyeye sebep olan işlerinize

Karagöz

Allah derim. Başka bir şeycik
demem. Siz belanızımı
dileniyorsunuz

Karagöz

- Adem inayet allahtan dieyi
verin geçer gider.
- Siz belanızı mı
dileniyorsunuz

LATİFE

İki emir kulu arasında düello işte.
Tüfek, tabanca, kılıç hınç vurulur
yakınına hangisi ile vuruşmak ve
dövüşmek istiyorsan yapın

- Sonra ne olacak
- ne olacağı? Biz buraya nie geldik mutlaka ikimizin birinden kan çıkacak
- Öyle ise pek kolay ben iki tane sülük getireyim. Nah birisini sen al yapıştır
ötekinide ben
- Öyle değil mösyö mösyö mutlaka ikimizden birisi buradan gidecek
- Öylese ben gidiyorum. Allaha ısmarladık sen afiyetle rahatına bak

USTA İLE ÇIRAK

- Kemal... suretle koşanı olarak aman usta bilinen elmadan bir tane daha aşıracağım... bu servet ... her vakit ele geçmez.

-

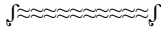

İK DAM MATBASI

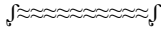
ALİ FUAD

Muharreri: Mahmud Nedim.

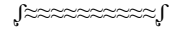
Seneliği dersaadette idare hanedan alınmak üzere (45) vilayet posta ücreti ilebirlikte (65) kuruştur.

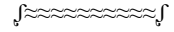
Altı aylık abone kabul olunmaz. Memalik-i ecnebiyeyi seneliği (85) kuruştur

Sahib-i imtiyaz ve musavviri : Ali Fuad

Posta icraatı Verilmemiş Mektuplar Kabul Olunmaz Derc Olunmayan Evrak iade edilmez.

Her Nev'i Evrak Muharrer Namına Eski Zaptiye Cedidesinde 38 Numaralı idare Haneye Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir

Numara 10

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PENÇŞENBE (PERŞEMBE)

14 Şaban 1326

28 Agustus 1324

10 Eylül 1908

İHTARI MAHSUS

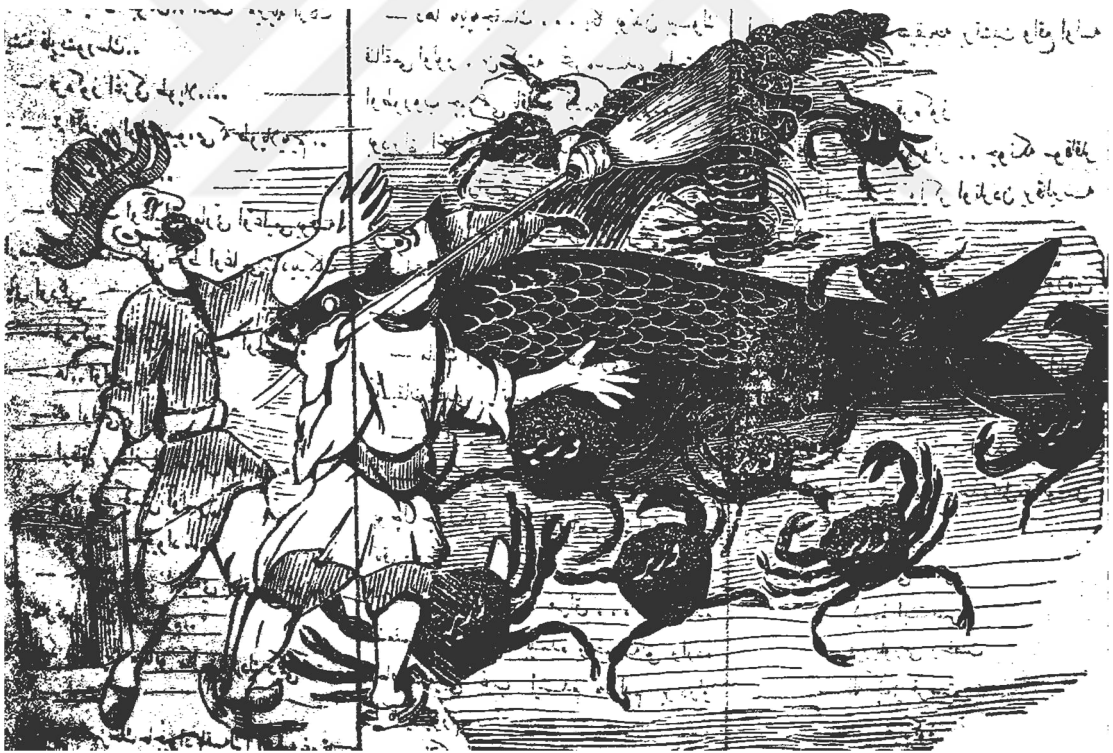
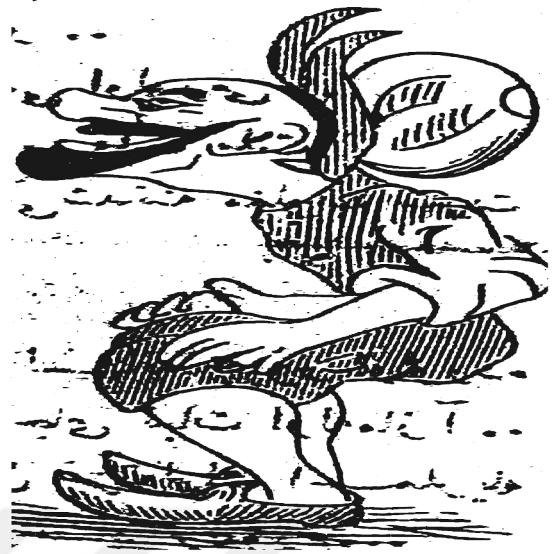
Nacizane temin etmeye muvaffak olduğumuz mevki ve şöhret acizanemizden faydalanma ümidi gayrı meşruundan başka bir surette tefsirine imkan düşünölemeyen bir fikir layık olmayanlara uyarak türlü türlü isimlerle yayımlanan.

Ruhsatsız ve rakiplerle bazı mizah gazetelerinin doğrudna odğruya meşru hakka ve mahfuzuzuna taaruz ettiklerini teslimde vijdan erbabları terüttüt etmez.

Mahkeme aydatına müracatla hakkımızı temin etmek için hakkımız baki kalmak üzere yakında teşkil edecek “ osmaniye matbaa topluluğu” nun insafılı bakışına ve hamiyeti celbetmeye gerek göröldü.

MUHAVERE

- Hiç bu kadar güldüğümü hatırlamıyorum Hacivat.. Aman.... o ne değişiklik ve telaş... Tevekkeli korku dağları yıkar dememişler..... Ne oluyorsun... a birader. Bana söylede bende güleyim

- Aman karagöz... bu ne hal... vah zavallı balık yiyenler el vermişyormuş gibi arkadan gelen sürüye bak... yetiş yetiş... temizleyelim
- Süpürge ile temizlenir gibi değil... su gazı dökelimde yakalım birader

-
- Gülmeden laf söyleyecek halim kalmadığı
 - Merakımdan çatlayacağım...
 - Oda umurumda değil. Al metinide otur aşağı... haydi... yine sözün metanetten söylediğini anlamıyor deyin bakalım... yahu isabet aynı onanacağım bir sözle bakışı diktide ne metaneti kaldı ne cesareti
 - Doğru karagöz... neydi o mesele
 - Ne olacak... insan aklına geleni yapar düşünmeden yazarsa işte böyle olur.
 - Galiba boş boğazda metaneti mahafaza edemedi
 - Kolay mı
 - Ne oldu
 - Muharrif hulusi vakaya bizce de bilinir. Böyle bir işe rıza vermezdi amma... bir kazadır oldu... payını aldı sustu
 - Ya millet gazatesi
 - Oda yenimi çıktı
 - Hayır a. Canım
 - Hiç işitmedim... ismide acayip
 - Neden acıba oluyor.
 - İlet diye gazete ismi olur mu?
 - İlet değil a birader millet millet
 - Ha.. bildim... hilminin şiddetine yenilen sert sözlü gazete değil mi?
 - Evet
 - Refik kovalı dil değiştirmeye mecbur olurda o hala ayaklarının üzerinde sabit duramaz a.
 - Aman birader bizdeki gazetelerin isimleri ile meslekleri arasında da biraz zıtlık buluyorum.
 - Ne vazifen a bunak... elinin hamuru ile erkek işine karışyorsun
 - Karagöz ağzını topla
 - Benim ağzım olmuş meyve miki toplayalım
 - Öyle değil yani.

- Haniya mart oğlumu, martı oğlumu yoksa ermenice adam anlamına gelen marit oğlumu dediğin yani o değil mi?
- Karagöz bugün sana bir şey olmuş.
- Ha oldu.
- Ne oldu?
- Ufak bir sağırlık meydana geldi.
- Vah vah geçmiş olsun
- Ciğerim hacivat
- Canım şimdi latifeyi bırak gazetelerin isimlerinden bahsediyorum.
- İsimlerine uygun değil diyorduk değilmi?
- Evet
- Haksızsın hacivat tıbkı güneşin doğuşuna benzer, hergün dakikası doğma zamanı değişir. Hatta yazarlar bile heran değişiyor.
- Eyi tının (vız vız)
- Ah avanak ah... avaz gürültü patırdımı? İsmindende şiddetli mesleği var.
- İyi o halde tının diyeceklerini avaz avaz desinler
- Olmaz
- Niçin
- Tınınin hali başka. Tesiri kulaklardan kolay gitmez.
- İyi hakiki tervüman için ne buyuruluyor.
- Eskisi gibi diğer gazeteleri yazdıktan sonra gelen havadiste devam ede ede ismine uymaktan ayrılmazdı ama neylersinki yenilik hevesine kapıldık
- Ya... saadet.
- O zavallıcağız nasılsa adına nail olmadı da hiç olmasa bir hizmettir edeyim diye akşamlar etrafı akrafi ziyader etmeği uğraşiyor.
- Onun ismi ile münasebeti yok
- Hürriyet feyzine ne dersin.
- Oda hürriyetten feyzini nasibini aldı.
- Alemin aynası ne halde.
- O alemde aynalık edecekti... öyle aynasızlık ettiki... deme gitsin
- Aman karagözüm
- Çıksın
- Ne çıksın

- O iki tane karagözüm
- A birader... ben sana ne yaptım
- Daha ne yapacaksın... bana bundan büyük fenalıkmi olur. Ben pencere köşesinde oturup çırağımı yakıp keyfime bakıyordum. Bu dırıltı içine getirip attın.
- Canım oralarını bırak... bir şeyi merakmi ediyorsun haniya evelden gazetelerin birinci sayfasına bakarak bantla 4,5 sutun devam ederdi. Şimdi hiç o kelimeyi gördüğüm yok
- Mart içeriye pira dışarıya derler.
- Temizlik geldi bakma yönelme gitti.
- Ha bir şey daha soracağım
- Ban sana bir şey daha söyleyeyim mi hacivat. Ben senin bu çenesizliğinden usandım artık canıma tak dedi.
- Ne yapayım a birader... merak gözlerimde zafiyet mi var yoksa beynimde bir hastalık varda hafızamı kaybettim ne oldum bir türlü anlamıyorum
- Ne gibi
- Canım sokaklarda gördüğüm adamların hemende hiç birini tanıyamıyorum.
- Hey allah müstahakını versin o zayıf görmeden değil
- Ya.
- Eskiden göğsünü gere gere narçıçeği fesini göstere göstere gezen rozetli şahıs. Sıçan deliği bir paraya ortadan sıvıştılar yerlerine sürülenler geldiler. Ondan... bunu anlayamayacak ne var?
-

DÂHİLİ

Mevsim satanın takrir-i hesabıyla yaklaşması sebebi ile İstanbul ve beyoğlu sokaklarının tamirin teşebbüs edilmesi hakkında şehri emanetine bildirilen bir çok sayıda dönen kunduracı ve lastikci esnafının nazarı dikkate alınarak tutumluluklarından kurtulamamış olduğundan şayet yolların tamirine bakınılırsa bir an evvel harebeye yüz tutmasını kera ve yük arabacıları ile konuşmak üzere yüksek

esnaf locasından birkaç aza seçildiği seke seke matbaamıza gelen tabanı yanmış topal muhbirimizin istihbaratındandır.

Şu görünen ne fena şey... Makri köyündeki eşeklerde başı boş gezmeye kalkmışlar... hatta önlerinde bir eşek merkepçi bile yok. Sanki nazarlarında belediyenin nede o sokaklardan geçen ve yürümek mecburiyetinde bulunan insanların önemi yok. Hürriyetten bu derece istifade etmek başkalarının hakkına geçmek demek olacağının. Eğer var ise- belediye başkanının düşüncesiyle kontrol edenlerin idareye bağlayarak arkadaşlarının arkadaşlarının yanında evelkilerin tutulması sebebinin tamamlanması sıkıca bir teşebbüs edilse fena olmaz.

Karagöz

Kim ne söylerse hakkı var çünkü sokaklar evvel insanların ve eğer onlardan yer kalırsa eşeklerindir.

Büyük adanın en temiz sokaklarından yakında türeyen eli telli yüzü gözü küflü gurbet sahibi yüzü gayetle acayib deccal misali bir kişi şeytan halikın yanındaki perişan kılıklı ile beraber beyt okuyarak gezmekte. Bütün haklı rahatsız etmekte oldukları beyanı ile berbat beyitlerinden bir nebze başka yere yazı gönderildi.

- Perişan kılıklı
- Gidelim mi mısıra
- Verilirmi ruhsat
- Ele geçmez fırsat

Karagöz

- Evet ele geçmez fırsat ama yağma yok. Kaparda kaçarmışın.

Gazetelerden

Muhammet Ali beyrutta kabul edilmeyerek dersacdefe ulaşmış imiş.

Karagöz

Bazı ademler iki yüzlü derler ama bu kabilden olanlara değil bunun dersacdefe gelmesi için kaç yüz, yüzü olması lazım olur.

Baba tahir hapse yeni tıkdığı zaman yazacağı telgrafın (hediyesine ulaşmak için) behemal bir neticeye bağlı olacağını kokonaya vadile 20 lirasını dolandıran kıl kuyruk kemal aleyhine dava açılacağı hayırlı haberlerimizdendir.

Karagöz

Vak'a-ı telgraf yine bir neticeye bağlanmış amma... istenildiği gibi değilmiş diyecekler değilmi. Tahirin bugün meydanda olmasına nazaren kılkuşruğun hakkı kazanması lazım gelir. Fakat bozar kurtulunca eski olayları yoklamak adet olduğu için baba atık merkumda hasap sormakta haklıdır.

Kavuk sahibi arkadaşımızın zuhuru yahut soğukça dalkavuğumuz ebülhudanın bir kıtasını yayınlarken her nasılsa son mısranın bir kısmını yutarak merkumen hakkını gasb ederek onada külah giydirmiştir.

Şera-i zamane topluluğundan bir zatın meşhur durüsa bile rezillerinden beyruta veli gönderilen mıhammet ali isimli arkadaşını hakkındaki koparılan yadıklarlarıdır.

“ müştəşar resumat meyr Muhammet Ali

Kullanmaya ihtiyacı var bu kadar mali

Meşhur anamdır cereyan adan hali

Kabul olunurmu beyruta bu çapkın vali”

1326

Aldığımız bir evrakta 311 senesinde vefat eden pederinin 2. Fırkaya da dibini olduğundan dolayı gerek ödenmemiş maaşlarından ve gerek ailesinden 19 bin küsür kuruş tahsil eidildiği halde ancak 7 bin 5 kuruşluk senet yapıldığı halde uygun 11 bin küsür kuruş için hala ortaya bir senet çıkarılmadığı bildiriliyor.

(imza gizlidir).

Karagöz

İşte bu biraz tersce odun nakliyelerinin senedine pek benzemiyor.

PARİSTEN TELGRAF

Piriniz muhammet ali fazıl paşa hazretleri ile okispirse rakiben hareket ediyoruz.

Karagöz

Sahibi imtiyazımızdan şimdi alınan şu telgraf name mealinden anlaşıldığına göre cumartesi günü sabahleyin alafranga onuçeyrek geçe sirkeci istasyonuna ulaşacaklardır.

TİYATRO

Bundan sonra gazetemizde tiyatro oynatılması için bir kısım hususi ayrılık edeceğiz.

Geçen gece makri köyüne hüseyin rahmi bey efendi biraderimizin mariya isimindeki romanın payase dönüş türülmesini seyrettik. Dönüşüm esnasında romandaki incelik yazıda biraz gayb olduğu gibi tiyatro ve sanatının haksız yere tatbikindedeki muvaffakiyet temin edilememiş.

Fakat zararı yok buda bir himmettir. mademki işte hulusniyet gayret var. Eninde sonunda muhaffakiyet muhakkaktır.

Dehri efendi vazifesi hakkıyla gereği gibi tatbik olunduğu gibi ömürce vazifesinde said efendi karşı emelli iyi oynadı pek aşikar surette göze çarpan pervasızlığa birazda acemilik kattığı için vuku bulan bazı ufak tefek hatalardan sırf bakıldığı gibi umumiyetle iyi oynandı demek tevaffuk insaf olur.

Kazım bey biraderimiz geçen gün hakiki tercüman gazetesinde tiyatrolardan bahsederken birazda hiddet ve şiddete kapılarak okuması yazması olduğuna kendinin kanaat itirafı bulunduğu bir adama ama diye yürümüş kazım bey insafılı düşünseydi. o devru istibdatta kendilerinde yazı yazmakta müşilatta dücar kelime değiştirmek için ne kadar büyük sevbatı giriftar olduğunu hatırlarda geçimini temin etmek için mecburen maskaçlığa mecbur olan o çaresizlere bu derece şiddetle hücum etmezdi. Telvi'at kampanyalarını müdafa etmek hatırımızdan geçmez bir curettir. Ona yüklenmesin. Yalnız demek isterizki bilgi seviyeleri terbiyeleri sınırlı olan o adamlar nasihatten alırlar. Bana birini yol göstermeli nasihat etmeli dinlemezlerse o zaman şiddet gösterilmelidir. İbrazını yalnız geliri odur. Hacdidi adem itidarlarını satır edemiyor ama arzu-ı tekmelelerinde.

MAHARRARAT

(ASLI GİZLİDİR)

Karagöz Efendi:

Fehmi paşanın vücudunun hıyasat olduğunu bursa çeri başısı milletimize mahsus mezarlığa defnettirdiğini üzgün bir şekilde gazetemizde okuduk. Teke kapısı, sulu kule, eyvan sarayçeribaşlarının anlatılan cenazeyi milletimize mahsus mezarlıktan çıkarmalarının ve bursa çeri başısının atılması içinde geçmiş hüdavendikar vali ve milletimizin koruyucusu reşit mümtaz paşaya müracaat etmelerini millet namına isterim.

Yenice-i varidar kazası

Çeri başı hasan

Karagöz

Şu evrakı kitaba koydun, koydun ama... birazda... istemek gerek. Malum ismi dolayısı ile... neyse

- Aynen!

Beş çiftlik yirmi apartman otuzaltı hamam yetmişdokuz dükkan 5,6 kişi arasında paylaşılırsa başka kalan kısım ne çıkar.

Karagöz

Ne çıkacak... bekir ağanın bölüğünde hazımsızlık çıkar.

TELGRAF

Sirkeci: 24 ağustos-eski berahanesinde birleşen rumeli şimendefenir hizmetlesi bir sandık ayarlıdıkları beyanı ile hırsa düşmek aşkına badenuş oldular.

Karagöz

Eğer keyfiyeti doğru ise sandıka değil rumeli şimendifeni meclis iradesinin başına sandıka yapılmış demektir.

Çemberli zaz: 24 ağustos: Metnin olgun metaneti ile yazdığı kaideler hükme üzerine yazarının pek derin olduğu hakkında ittifak fikirlerini meydana gelmediğinden meseleyi inceden inceye araştırmak. Zamanında yazarın genişliğine karar verilmiştir.

Karagöz

A!! babam derin dedilerse kuyu demedilerya. Bir işi derinden yürütme demek istiyorlar. Lafı anlayan yanıma gelsin.

Büyük ada: 26 Ağustos: Sebze ve et fiyatında meydana gelen yükselme ile yol masrafının telefisi için ebül hüda şirinlik muskalarının fiyatını arttırdığından eşrayıkiram biraderleri tarafından siddetle protesto edilmiştir.

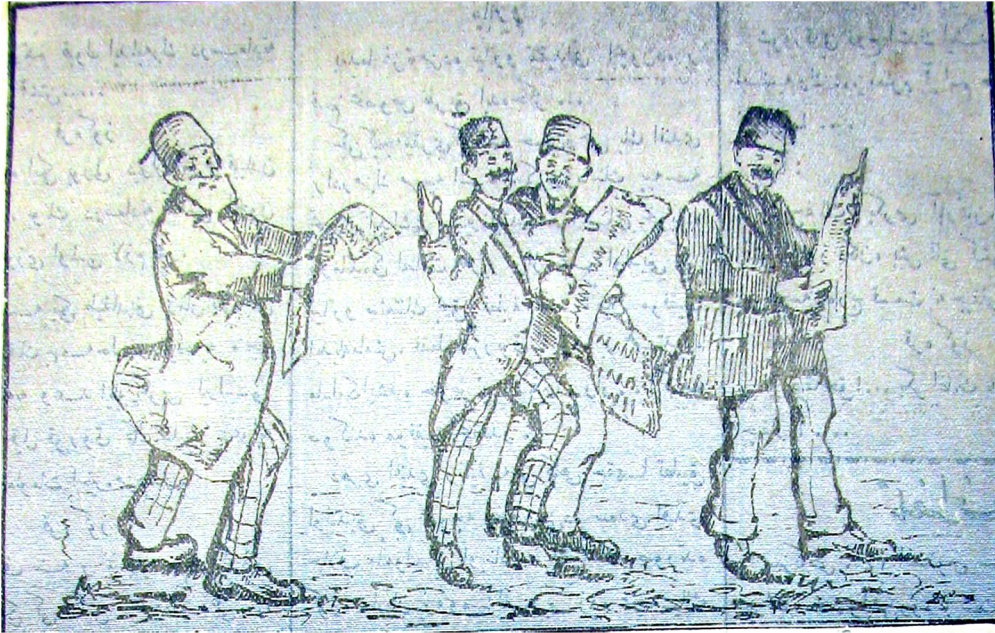
Karagöz

İstermisin bir hayırda orada koparsınlar bakalım sonunda kimin kuyruğu kopacak. Yalnız toplantısını harita getir meliki arı yılı dğeil karı yılıdır. İkisi gibi yıl uğursuzunun değil ki onun önünde de 5,10 para baksın. Şirin görünmek isteyenlerde pahasına bakmayıp alsın.

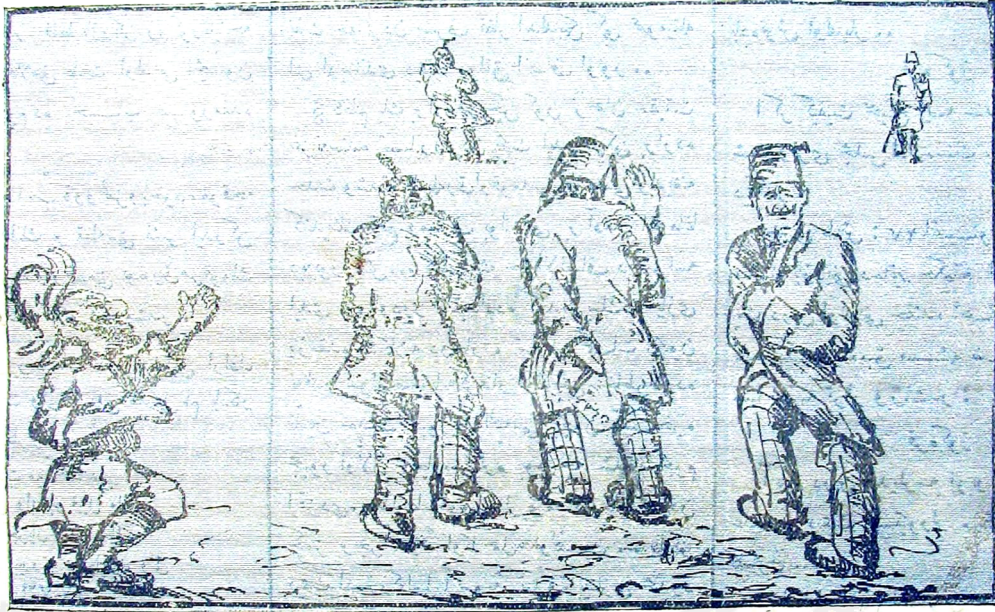
Sirkeci: 24 Ağustos- soldaki sıfırın önemsizliğine binaen sağ naklinde özür beyan etmeyen ezaatın sahih oluşuna muvaffakiyeti adeta beldenin fethi gibi gururu gerektiren gözünün nuru parlamış ve pek ziyade şad ve muhterem olmuştur.

İstasyon birahanesi: 25 Ağustos- burada yapılan konferansların çokluğundan garsonlar acayip işler yapmağa vakit bulamamışlar.

Sahife 4

Neşriyatın birinci günü

Hatayı düzeltme günü

Sağdan geri res kes...

Tunel civarı: 25 ağustos- evelce hacıları tunele bindirerek paralarını dolandıran irfan sahibi insanlar burada görülmeye başlamıştır.

Karagöz

O orustopluluk kimsenin hatırına gelmemiştir. Arkadaşımızın çoğu bu meseleyi vakıf olanlar bile içlerinde bilmeyeni vardır diye izah etmeyi düşündüm. Bu gözü açık ucuzca halletmek bahanesi 50, 60 kadar hacıyı kullanarak 5 er liralarnı almış ve 20 şer liraya birer bilet alarak galata tarafından bindirdikten sonra usulcacık savuşu vermişlerdir...

Tunel beyoğluna varınca kızılca kıyemet kopmuş ama kaç para eder atı alan üsküdarı geçmiş. Yahut trene binmiş te makari köyüne gitmiş ve hasıl savuşmuş sen ona bak.

TELGRAF SURETİ

Kadı köyünde kuşdilince osmanlı tiyatrosunda manikyan efendiye.

Kanar hanım saat 11'e kadar gelmedi dün gece çobanı ile gönderdiğim haber gibi yalnız millete yardım amaçlı verilen oyunlara sırf menfaat için şahsınızı okul nazırı paşa hazretlerine söyledim. Saat 1'e kadar konar hanım gelmediği takdirde asla

oyunu oynatmayacağı bundan doğan maddi manevi mesuliyetin belasını karşılaşmasını arkadaşlarınıza ve mecyan efendiye ulaştıracağıını hatırlatırım.

Reşad

Karagöz

Hoş geldin rıdvan paşa. Tiyatrocuların Reşat başına bela olmak için baba oğul söz vermişler zannederim... ne sıfatla istediklerini ve ne sıfatla mesuliyete döndürüldüğünü anlayamadığımız için şu telafi.

Bir asr istibdad telaki eylemede ma'zuruz

TAKVİM-İ CERAİD

İttifak: 26 ağustos

Şehri emanet meclisi

İkinci defaki suret şekli evelkinden bir kat daha fazla şaşkınlıkla layık görüldü.

Karagöz

Evelkinden hiç farkı yokki... nesine hayret etmeli

Akşam: beyoğlundaki at sirkelri yüzünden doğan zararın sebep olanlardan alınması.

Karagöz

Rast gele arkadaş... kulakalrın çınlasın. İşte dediğin çıktı

ALİ FUAD

İKDAM MATBAASI

Muharreri: Mahmud Nedim.

{~~~~~}

Seneliği dersaadette idare hanedan alınmak üzere (45) vilayet posta ücreti ilebirlikte (65) kuruştur.

{~~~~~}

Altı aylık abone kabul olunmaz. Memalik-i ecnebiyeyi seneliği (85) kuruştur.

Sahib-i imtiyaz ve musavviri: Ali Fuad

{~~~~~}

Posta icraatı Verilmemiş Mektuplar Kabul Olunmaz Derc Olunmayan Evrak iade edilmez.

{~~~~~}

Her Nev'i Evrak Muharrer Namına Eski Zaptiye Cedidesinde 38 Numaralı idare Haneye Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir

Numara 11

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PAZARERTESİ

18 Şaban 1326

1 Eylül 1324

14 Eylül 1908

İHTARI MAHSUSU

1. ve 2 numaralı yazılarımız tekrar basılarak yarından itibaren yanına çıkarılacaktır.

- gazetemizin 1 seneliği 104 nüsha itibar edilir.

MUHAVERE

- Hüda herkesi gülmekten ayırmasın fakat ben sana bir şey diyeyim mi birader. Gülmekten göğüslerime ağrı yapıştı.

- Yine ne oldu karagöz
- A birader senin dünyadan haberin yokmu?
- Ne olmuş ki?
- Ne olacak renkli renkli 3 gazeteyi görmedin mi?
- Ha doğru... oda neydi birader.
- Ne olacak... metin isminin zıt olduğunu anlattı
- Ya feyzi hürriyet
- Feyzinin hürriyetinden birader an hüdam beraberinde nisabdar etmek üzere 2 koltuğunu onlara sunmuş yardım kanatları altına sığdırmıştı.
- Ya hayal?
- Bak o isminin tam sahibi bir çıktı bir battı... aynen hayal gibi.
- Acaba başka bir isimle çıksa ne olurdu dersin.
- A birader- işin isimden olmadığını metinde anlasana
- Hakkın var... hay aklıma köseye geldi nesif köseye teşkil eden ucuzcu benzeyen ucuzlu
- Hacivat ne tuhaf adamsın... şemaden mi bu.
- Şemaden olsa daha ne ister neyse o ucuzlu ismin altında iki el var, haniya birbirini sıkıyor... o nedir? Mademki 3 gazete var elde 3 olmalı değil miydi?
- Hah bunak hah... herkez kendi elini sıkıyor... daha birbirlerine emin değiller. Anlayamadın mı?
- Onuda anladık... acaba bu ucuzlu münafık ne yapar dersin mütaalayı acizane merkezde
- Ha. Azıcık beni dinlede sana bir hikaye anlatayım
- Söyle bakayım. Dinliyorum.
- Bir tarihte
- Hangi tarihte
- Tarihi umumide olacak değil ya yani geçmiş bir günde
- Evet devam et.
- Birkaç arkadaş oturup konuşuyorduk. Arkadaşlardan biri tutumlu, tutumluda değilde cimri ve hasta pekçe meyilli oldupu için idare hanesinide kasmış kavurmuş.
- Yoksa kavurup idareyi de yemiş mi?
- Çenen pırta. Hacivat sen adeta köz olmuşsun.

- Üstüme iyilik sağlık... evelden olsaydı o akdar canım sıkılmazdı şimdi karşılıklı olur diye... ölsem bu sıfatı kalem etmem.
- Öyle ise susta dinle.
- Pekala.. işte sustum. elhap
- Arkadaşımız idare için yağı kendi hazırlamış.
- Fenamı?
- Dinle... okkası 5 e kuyruk, 4 buçuğa kavram yağı alıp 7 kuruşa aldığı tere yağı ile (karıştırır kaynatır. Pek güzel bir yağ meydana getirmiş.
- Acaib
- Evet... hatta oturan arkadaşlardan biri “yahu kuyruk yağı yalnızca yenirmiş” diye sordu... o zatha hayır dedi pekala kavram... oda yenmez... o dediğin tere yağı... oda kendi kendine yenmez dedi o vakit arkadaşım dayanamayıp kendi kendilerine yenmeyen 3 şey... nasıl olurda birleşince güzel olur diye o kişiyi kötülemiştir.
- Anladım anladım... aferin karagöz. İyi dolaştırdın ama istenen sana ulaştın.
- Neyse... ortada bir gayret varya... sen ona bak o arkadaşımızın ağzına oyağ iyi geldiği gibi.
- Elverir... şimdi sana bir şey daha soracağım.
- Sor bakalım.
- Erkeklerle bey efendi, ağa denildiği ..

Sahife 2

gibi kadınlarada hanım... hatun, kadın filan deniyor.

- Tuhaf... elbette denecek. Bunu söylemeye ne gerek
- Hayır öyle değil... düşüncem başka... haniya birde haşimdar neder. henüz kimliği tabiatı anlaşılmamış bir kısım mahkukat daha var ya olarak ne demeli?
- Hey budala hey... onu bilmeyecek ne var hanım efendi dersin geçer gider.
- Onuda anladık fakat bir sorum daha kaldı.
- Senin bir sorun kaldı ama... hacivat ben senin elinden hayali fener gibi yandım... bende fakat kalmadı

- Eşrayı kiramın adeta oturmalarına sebep ne olduğunu da söyle... bir sorum daha var.
- Bak yediği boş söze... Oraya toplananların nakilleri manidar... baksana nerede oturuyorlar. Nizam caddesinde... yaғni eski nizam sizin hizmetli bekçilerimizi oturturdu. Şimdiki nizam sizi paşa babalarınıza bağladı aklınızı başınıza alın demektir. Ah hacı pek kaz beyinlisin
- Ben mi? Yoksa benim yeni gölgem mi?
- Onları bırak... öteki sualinde neyse onu söyle de defol bakayım.
- Şerli şaki cenabı haram isimli zaat şehri İstanbul'a bindirmek için ahur kapıya kadar götürmüşler. Hazır oraya kadar gitmişken kapıyı açıpda içeriye itmeler olmazdı.
- Divenemisin sen herifin çiftelli olduğunu unuttunmu. Ahur sakinleri bir çağrelerini fesadamı versin.

CEDDİ

Ebulahranimet Mustafa Fazıl Paşa merhumun temiz soylu çilesi ve oğlu pren Muhammet ali fazıl paşa hazretleri üstün arkadaşlarından sahibi imtiyazımız Ali Fuad bey olduğu halde doğuya sürgün hızlı bir şekilde evvelsi sabah İstanbul'a ulaşırlar.

Sirkeci istasyonunda haysiyet ve şeref sahibi birçok kişiler tarafından resmi bir karşılaşmaya hazırlanıldığı gibi meşhur hürriyetçi hatiplerinden kul ağası ihsan bey biraderimiz mucizeye tutulmuş haksız size bir konuşma yapacaklar.

Adalar kazası kaymakamı vekiline şehri emaneti sicil kalemi mümeyyizi izzetli rauf bey efendinin tayin edildiği sevinçle çoğunlukla haber alındı. Muhdum beylerin gözüyle iradenin devriye işlerinin geciktiği bir zaman da adalar gibi cidden nazik bir yerde ama limandalardan iş beklemek muvafık hal ve kar olmadığı nazarı dikkate alınarak Rauf bey efendi gibi işinin ehli bir zatın tayinindeki isabeti takdir emanet edilen işlerinin olgunlukla muvaffakiyetini teminni ile kendilerini nacizane tebrik ederiz.

DÂHİLİ

Sahif zayıf akıllı kuburinin bir mektubuna Ebul makbel sabık ve sahibil edbar haksız yere kurika kemalin yazdığı düzenli tertipli cevap kuburi-i merkum denilen serefsiz tarafından öteye beriye parça parça edilirken yakalanarak irademize gönderilmekle çirkin bir şekilde yayımlandı.

SURET

Geldi mektubun nazifim. Şukranlarımı sunarım.

Bende aciz fikrimi bildirmek ve tekrar eylerim.

Millete hukmetmeye kudretim olsa bugün

Zulum ve istibdadı derhal yayılmasını ilan eylerim.

Okul kapılarını kapatırım hiç durmadan.

Milleti baştan aşağı irfandan uzak eylerim.

Kimde meyil görürsem sonunda paramparça edip

Meskeni lale olsa ona fizan eylerim.

İstibdadın piri olan kahpe fehimin ruhunu

Anında bincan yakıp sevinçli ve bahtiyar eylerim.

Aklı tahsinden alıp derhal maaşım arttırıp

Servet kazanmaya anında sıvanırdım.

İntikam almak için mutlak 3. Ordudan

Eski baş askeri rızayı baş kumandan eylerim.

Bir zamanlar emrime boyun eğerken şimdi azan

Matbaa sahibini hüsrana uğrattırdım Ducar eylerim

Aldatıcı hancer ile ileri gelenleri söyletmeden

Baş ekdamımıda cellata kurban eylerim.

Kılıçdan kurtulmaz sabah imkanı yok

Güneşi göstermem ona karanlıkta koşan eylerim

Boş boğazı sık boğaz ile cezasını çektirir.

Karagözün gözüne dünyayı zinden eylerim.

Servetin hep karını bir canlıca paramparça ile

Zabtedip iyiliği hem açıkla sızlayan eylerim.

Başkenti dar edip vali muratın başına

Eski terazinin yerine dağlık yer eylerim

Bin tasavvur var fakat icraya yoktur

Kuvvet hoş geçen maviye(geçmişe) ağlar ahu figan eylerim.

Karagöz

Burnunuz genziniz nasıl sıhhatlemi tıkanıysa bir lagamcı bir kürek bir kazma ihsan eylerim.

HEDİYE TAKDİMİ

İrtikab ve irtişade hakikan inyaz, dest sarktı ortakları hırsız haraminin elinden uzun geçmiş hicaz valisi melun ratıb hilebaz, eşkıya arkadaşları intima hakir olan şerlilerden bazılarının ba hama düşünceleri katmalarında tevkifinden evvel gönderdiği başka hediye büyük adaya ulaşmakla esnayı merkuma yanında derhal kapış kapış edilerek her biri kendi hediyesini diğeri çalması diye gizlemekte kusur etmedikleri şimdi mahalli mezkurdan idare hanemize buyuran muhbir ba hama fakat

uzun alkame tarafından vesikalıdır diye açıklandı. Hediyein listesi ile merkumun mektubu gelecek nushamızla yayınlanacaktır.

Köhnelikte idare-i mahsusanın vapurlarına meydan okuduğu halde hala perdesiz yeni köprü anlatılan löprünün şu aralık geldiği halit görüpte üzerinden geçmeye mecbur olan çaresiz ahaliye acımamak kabil olmadığını çünkü aralıklar aralıktan çıkıp büsbütün başka bir şekil olarak gelip geçeni zıplayıp sıçramağa mecbur ettiğini dikkate alan bir hayır sahibi hem belde ahalisine hayırlı bir hizmette bulunmak hemde emeğe karşılık bir parça para kazanmak üzere yeni köprünün her iki tarafından da birer baraka yaptırmakla geçip giden yolcuların jimnastik yapmalarına başlamalarını sevindireceği haber alınmıştır.

Karagöz

Hakikaten o köprünün berbat hali nedir? Bir atak tamire başlanır gibi oldu... hatta devede kulak misali olmakla beraber bir miktar yerde edildi... alt tarafı yine yok... zahir... oranın yahut geçmeye mecbur olanların talihi kötü

Kuyumcu esnafı insafsızların bile insafa gelerek hakir görmeyi terketmeye çalıştıkları bu zamanda yüzdeyüz faizle çürük mal satmakla hala devam eden kırmızı horoz isimli kampanyanın koca koca ilanları öteye beriye yapıştırmakta devam olduğunu dikkatinden kaçırmaya bir kişi bu kampanya için orayı taraya sonunda çöplüğü uygun görüp bir an evvel oraya nakledilmesini tavsiye ediyor.

Karagöz

Her horoz kendi çöplüğünde öter derler. Bu kampanyada orasını kendine yer edince feryadı arttırır... bana kalırsa sesini sedasını kesmek daha iyi olur.

Zayıf akıllı kuburinin şu günlerde pek ziyade çoşmasından peşpeşe hesap yapması çoşmaya boğaz ve burnu ile büyük yanlışlık olmasından dolayı denizi tamamen kaplayan hindilerin fileleri kumandanlıklarından meydana gelen protesto

yapılan dava üzerine deniz falcılarına benzeye deniz mahkemesinde cereyan eden mahkemenin sonunda merhum kuburinin burnunu sokmaya bir deva bulunmadığından bir şey dinlemek icab etmezse kaf dağı seviyesine kadar yükselmiş olan büyük burnu....

Sahife 3

Zararlı kararının (kaf) çukuruna köyüne defnetmek koymak ve bu suretle vuku mümkündü düzünülen zararın bitmesi lazım olacağından medyalar hakkında bulunmadığı halde ve mesafe üzerine merhum kuburi hakkında yüzüne karşı ittifakla hızlı bir şekilde karar verilecek tarafına anlatıldığı ulaştırıldığı deniz muhbirimizin mahkemeler tarafından vesikalananlardandır.

İdare-i mahsusanın gemilerin ordularının kabinesi tonton cenablarının başkanlık altında olmak üzere borca meydana gelmiştir.

Gemilerin başkanları: tonton--- abakan ve kayd hayat

Şartıyla kadı köyü

Hattına.

Muavin ve müsteşarı: şakavet eseri- bunun gibi

Bağdad: haydar paşa hattına

Halep: haydar paşa hattına

Basra: Hakkı Efendi emri ile tamir edilmesine

Aydın: değiştirerek ayastafanus (yeşil köy) hattına

Şahin: ayastafanus hattına devam etmesi

İhsan: adalar tarafına

Kalamış: yeniden maltepe hattına

Haydarpaşa: umumi müfettiş

Fenerbahçe: pendik hattına

Anadolu: ayastafanus hattına (yeşil köy) devam

nevasir: yalı hattına

Şu surette meydana gelen kabine reisi ve azası temine muhtaç olsalar dahi çalışacaklarına ve hiç bugüne malzeme istemeyeceklerine dair bahri cedit tarafından yerinde bırakılmışlardır.

Heybeli adadan bir bahriye zabiti imzası ile gönderilen evrakta el hükümete ahidinin kötü muamelesinden bahsedilerek mercinin öncekine bıkılıyor. Şekil doğru ise tabi olarak layıksız olduğundan yayınlanmasına lüzum gördük.

TELGRAF POSTA NEZARETİ ALİYYESİNE

Dışarda gazetelerimizi satanalrda abonelerimizden hergün bir çeşit şikâyet geliyor. Dışarıya gönderdiğimiz paketler bazen geç bazen açık olarak gönderilenlere teslim edildiği gibi hiç gitmeyenide var şu hallerden bahsederek yeni cami postahanesi müdürüne ve vuku bulan müracatımıza karşılık denildiki:

- Siz paketlerinizi postahaneye teslim ettiğinizi isbata kadir olamayacağımız gibi bizde onları mahalle postahanelerine teslim ettiğimizi isbat etmekten aciziz çünkü taahhüttü olmadığı için bir güne kayda ve zabta tabi değildir.

Şu cevap posta müdürlerini mesuliyetten kurtarsa bile düzenli muamele teminine kafi değildir.

Taahhüt meselesine gelince: bu konuda gazete iradelerinizin fazla bilgi seçimine mecbur olmasından kati bakış o kadar çok paketlerinin taahhüt muamelesi ssatlerce uyduğundan tabiyyetle fevkaled müşkilleri geçicidir. Posta nezareti aliyesinde bu hale bir çağre hızlı bir şekilde bulunacağını ümit ederiz.

TELGRAF

Büyük Ada: 30 Ağustos – zeki paşanın çamlar altına doğru geldiğini gören tırtıllar medenileşmeyi bekleme korkusuyla hızlıca kaçmışlardır.

Karagöz

Pisboğazdır bu tar...

Galata: 29 ağustos- adare-i mahsusa veznedarı hamdi efendi bozuk paraları sarrafa vererek 40 ını aldığını yalanlıyor.

Karagöz

Belkide yalandır fakat kavuklu güldürü düzenleyen hamdi aşır üzerine alınmasın... amma üsküdar ve beyoğlu müteasarrıf sabıklarında hamdi olması tuhaf tesadüf.

Beyoğlu: 29 ağustos-ermenice zikzak gazetesi gavruş ermenice serseri demekmiş. Yazarı karışanların önemini meydana koyması üzerine bıyıksız merhum şişliğe kadar bir kere tavan tepmiştir.

Karagöz

Mutlaka tabanı yanmış yeni şeri iti gibi koşmuştur.

Küçük çekmece: 30 ağustos-tren güzergahın gezmeyi ertelemesinde berbat etmekten başka bir işe yaramayan mahut teneke keyfi idare sistemin köpeklerinin içinde kimse kalmamış ise 1.5 aydan beri sert bir rüzgar esmediğinden kara kızın gelmesi beklenmektedir.

kaliterya: 29 ağustos-ratıpzadenin şehri dahilinde adem olmasına imkan kalmadığından yanına arkadaşını bir ziraat mühendisi olarak el uzatarak mazeret ve zarar ziyan arzusu ile buraya ulaşmıştır.

Karagöz

Babanın oğlu ile sınavı

MUHARERAT

Varlığı bilinen bu toplum. İktidarsızlık seri ateşli ve muhafaza siperli 3 adet arkadaşım dahi girdiği halde derdimiz birden namlularımızdan korkutmak açıkta bırakmak diğer kısımlarımızla birlikte tersahenenin büyük makinesi altına ebedileştirilerek bugün açıkta vicdani bir hal ve alem verici bir mal alımında kaldık esasen karadeniz boğazına tabi edilmek üzere iki sene önce avrupadan dersaadete getirildiğimiz halde daha çirkin gizli şeyler lanet oğlu lanet mahut hafiye ahmet paşa tarafından haksız yere hiddetimizden düzene koymak için sanatla meşgul olunan sevrünal üzerine hiçbir gün tatkiyat lüzum görülmeksizin temiz vazife esasiyemizden devri ve mühcura etraf ve çevremizden var olup evelden sözlerinde işlerinde zafere ulaşmak canla başla idare ile gururlanan diğer top arkadaşlarımızın ince bakışlarındadır nefretli bakışlarına kalmaklığımıza ne hürriyeti hazır nede beklenen eşitliğe razı ve boyun eğmeyeceğiden ve bu hususta dersaadete getirilmiş değil bil hakis buradan sureti mahsusaya ve gayri mahsusadan büyüklerin cümlesi vazifeye dönmeye bile sevinmiş oldukları halde bizleri böyle utanan zarara uğrayan çağresiz müdürden külden baruttan mahrumiyetle hemen sızlayan bırakılmayarak tahlis kurtulmasına himmet buyuralmısına ileride kül ile beraber çıkarılması aşikar söylemek vaafi ile şimdilik sezsis sedasız niyaz edilir.

O konuda sizin kulunuz siperli top.

TAKVİM-İ CERAİD

Tercümanı hakikat yazarı kazım bey biraderimiz osmanlı tiyatrosunu aralarına micyan, cobanyan, şahinyan, matonyan efendilerden bindirilmiş yeni bir topluluk idare edildiğini yazıyor. Düşünce ve meslekleri birbirine taban tabana zıt olan şu 4 kizi anlaşıpta çalışan bilirlerse çok iyi ama nere, hiç ümit edemiyoruz.

Tolayana gelince: gazetesinin ismi gibi serseri derbeder olan bu hutbeninde iftar yemeğinin mahiyeti zikzak gazetesi ile yayınlanıp ilan edildiği halde şuan o kampanya fertler arasında bulunmasına üzülmemek mümkün değil. Hele kendisinin

gazete sütunlarında tenkit edildiğini azarladığını görmek istemeyen bazı oyuncuların bu sanki yazar çömezini susturmak için üzüntüm ziyade oluyor. Acaba bununla mesele sona erermi? Bizim gözümüz kalemimiz yok mu?

3 gazeteden.

Kılıcının devri kadar saf...

Karagöz

Ayıp değil... böyle bir söz şimdiye kadar duymamıştık.

Yine ondan:

Asker kalbi: maliye bilgisi- allaha ibadet eden bir tecelli olunmuş ayna... bütün fazilet bir kişinin nurunu aksetmesidir.

Karagöz

Bunları dedikten sonra, bildikten sonra....

Sahife 4

gözümü kalbini adalet çırağı ile nurlandır. Sözlerine lüzum var mı?

Gazetelerden:

Paris sefil rezalet defili şeytanın dünya üzerindeki vekili münir, utanmadan arlanmadan atılma aznedilme maaşı istemiş tabiki net olunmuştur.

Karagöz

Herifin kabahati yok... isteyen bir vermeyenin iki yüzü kara diye dönüş çıkarmak kolay mı?

Akdem:

Naim paşa ile mülakat.

- Hakkı bey birçok lüzümsuz faydasız memurlara attı itiraz eden onlardır.

Karagöz

Paşa, eğer “ hakkı bey lüzümsuz gördüğü memurları azletmiş.” Olmalıdır diyerek kati surette işi kestirip atmasaydı daha iyi yapardı zannederim.

Yeni gazete: 29 ağustos

terkos su şirketi

- - - - -

İbrahim Ethem

Karagöz

Terkos şirketi İstanbul ahalisinin bazında bir bela olduğunu herkez bilir. Yangın ahdat etmez yapılanları varsa açmaz, bu şirket hakkında ne yazsalar az... fakat bunları bilen imza sahibi 3 daire. Daire içinde dahi terkos suyu olduğunu vaktiyle düşünöpte niçin güzel bir hizmet etmemiş. Yoksa böyle işin üstünden seneler geçipte halk bunca zararı çekmişken şimdi filanca zaattan hizmetinden hakkıyla faydalanılır. Filan meslee hakkında da tasarı yeri ydi. Demek ne hizmet manası ifade eder. Nede güzel niyete delalet eder.

TİYATRO

Eylül'ün 3. Çarşamba günü kadınlara ve gecesi erkeklere ayrılmak hasılatın yarısı yanan cırcır dükkanının yardımına gönderilmek üzere kuş dilindeki tiyatrodaki pote fererin sinematograf manzarası gösterilebilecek ve kol ağası ihsan ve dava vekili sayit beyler tarafından nutuklar yapılacaktır.

Localar: 5. Loca 40, 1. Loca 10, 2. Loca 7, bucuk kuruştur.

Muharreri: Mahmud Nedim.

Seneliği dersaadette idare hanedan alınmak üzere (45) vilayet posta ücreti ilebirlikte (65) kuruştur.

Altı aylık abone kabul olunmaz. Memalik-i ecnebiyeyi seneliği (85) kuruştur.

Sahib-i imtiyaz ve musavviri: Ali Fuad

Posta icraatı Verilmemiş Mektuplar Kabul Olunmaz Dere Olunmayan Evrak iade edilmez.

Her Nev'i Evrak Muharrer Namına Eski Zaptiye Cedidesin de 38 Numaralı idare Haneye Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazarertesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir

Numara 12

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PENÇŞENBE (PERŞEMBE)

21 Şaban 1326

4 Eylül 1324

17 Eylül 1908

MUHAVERE

- Merhaba karagöz...
- O... hoş geldin sofa geldin... ben de seni bekliyordum...
- Hayrola inşallah.

- İşten güçten biraz vakit bulupta şöyle...
- kalamıza fener bahçeye doğru bir gezinti yapmak istemiştin...
- ay!...
- İyi bir araba... gidiyor..haydi...fener... birde ne bakayım hacivat... in cin top oynuyor... adem değil sinek ible yok
- Daha iyi ya... serin serin yat uyu
- Elbette... kahveci, kahveci diye bağıyor... kıyamet ne gezer, neyse birader deniz kenarına doğru gidip uzandım... bir sigara, bir daha... başladı canım sıkılmaya... ceplerimi karıştırdım... bakkalın hesabı... inceledim... biçimsiz haydi cebe... epeyce onunla eğlendim... şöyle etrafa göz gezdirdim... yırtılmış bir gazete parçası hemen mal bulmuş garib gibi derhal koşup aldım... ismi... tarihi... felan yok... ama farklerin cisinden akdam olduğunu anladım. Baş levhası hece sözlü tam taraklı bir bend (yazı) şimdi seni gördüğüm gibi hatırımdadır. Kalınca harf ile erkeklerin milletin çalışma saati memleketler alimi imran.
- Yazılı... böyle bir makala değil ilan bulsam okuyacağım... okudukça dikkatim arttı. Usul ile yazılmış... alıştığımız alıştığımızda değilde evelden gördüğümüz fakat 11 temmuzdan beri kaybettiğimiz birinin şivesi gibi... düzündüm taşındım.
- Bulabildin mi?
- Acele etme
- Aman nasıl etmem... merakım arttı.
- Ya benim... düşününe düşününe bulamayınca... içimden hayallah... diyecek iken birden bire yerden çıkmış gibi bir adam karşıma dikildi... derhal.
- Alt tarafını söyleme... der demez aklım başımdan gideyazdı... şöyle bir doğruldum dediki
- Benim için rahatsız olmaz... ben senin merakını defetmek için geldim... şu hizmete karşılık sende benim kim olduğumu söyleme. Demesiyle geldiği gibi kaybolmasında bir oldu.
- Gerçekten tuhaf bir rüya... birader
- Değil mi ya...
- İyi makalenin yazarı kimimiş?
- Onu söylemem
- Sebep

- Ertesi günü istanbula inip sırası ile akdam gazetelerini inceledim... aynı imza ile birkaç fıkra yazı daha var hele birinde akdam

Arkadaşımızın:

Biz muhterem muhabirimizin bu konuda... filan yerde mütaka ilave ettiğini görünce rüyada bana görünen kişinin bu şekil hitaba mazhar olamayacağını düşündüm. Acaba... acaba diye... bir türlü ise karar veremedim...

- Sonra...
- Sonrası... inceliyorum... bakalım sonu ne çıkacak
- Sana rüyada görünen kim...
- Söyleyemem
- Rica ederim.
- Nafile üzerime varma... bir kere haber alayımda sonra... sen müjdeni verirsin bende sana onu haber veririm.
- Ne yapayım beklerim... birader bu sene okulların tatil zamanı geçmişken bayram ertesine kadar iki ay daha uzatmış öylemi
- Haberim yok... fakat fena fikir değil.
- Ya ben zenediyordumki
- Ne zenediyordun eski kafalı bunak
- Bana bak karagöz
- Baktım ne olmuş
- Hakarete ne hakkın var söyleyeceğin varsa söyle.
- Neyse afedersin birader. Sırada gazetecilik var ne yaparsın zaman sana uymazsa sen zamana uy derler bakıyorum her gün bir tarz var... bende o esere uymak için sana çattım. Sonrada pardon dedim. Maksadım gazeteciliğin
-

Sahife 2

Tamamı ile ne zamana göre uygulamasında meydana gelmesinde kusur etmemek malum.

- Pek güzel... şu okulların tatili

- Ha talebenin geçen sene öğrendikleri devri istibdat mahsullerinden olan kitablardan değil mi?
- Tabi
- Şimdi tatil uzanırsa onlar bildiklerini unuturlar da iyi olur. Yani yeni tahsile mani olmaz.
- Karagöz ben sana bir şey söyleyeyim mi sen bunu cepten fırlattın attın amma pekte yakına atılacak gibi fikir değil.
- Değil mi ya... hem efendim yükselme dediğin öyle yalnız gördüğünü yapmakla olmaz. Birazda icar etmeli ilaveler ekler yapılmalı... sen hala o köhne kellerin dediğini dinle...
- Bana bak... kelle laneti çok kullanma üstüne alınanlar olur.
- Keşke alsalar biri koltuğun altında biride elde bulunur istediğini saklar istediğini meydana çıkarır.

DÂHİLİ

Mizan gazetesinin pazartesi günkü yazısında yer alan “ kereste ve diğerlerini depodan ta yerine kadar nakil edemezmiyiz” sözleri üzerine bu ana kadar bu işlerle meşgul olan nakliye hayvanları derhal tatil etmişlerse de alt tarafında kardeşlerimin “ rahatlığı için ben çalışırım” cümlesi cümlesinin sessizliğini sebep olmakla bir azcık teşekkür name tazim ve icab edene takdim edilmek üzereydiki deve hanı muhbirimizin cenali işaret çarpayanesindedir.

Hazırda olan bir evraktan çıkarılmış.

İki olumsuzun bir olumlu olduğunu herkez bilir fakat isbatı

Karagöz

Bütün olumsuzların der saadette isbat olmasından kuvvetli isbat mı olur?

İstanbul tarafından bulunan lokantaların aşçı başları evvelsi gün meclis kurmak için anlaşma ile bazı kararlar almışlardır.

Umumi aş esnaf adına konuşma hakkı kendisine verilen aşçılardan usta muratın en evvel konuşmaya başlamadan evvel demiştir ki

- Vekil asıl gibi vesile gibi olsada

Binaen beni dinleyeceğinize söz veriyormusunuz

- Hay hay
- Lafa omuz vermeyip kulak vereceğinizide söz vermişsiniz
- Hay hay
- Öyle ise susun... bizlerki ete yüz isim koyarak söz ile icat yemek ilminde birer hoca yegane velev kente sahiplerimizin hor görmeye meyilli olmaları sebebi ile iyi yağ, halis kıvrıcık eti, taze sebze, kokmamış balık ve diğerlerini tamamı ile bi kenara... şimdi... ey aşçılar.
- Biz tabah değiliz... ağızını topla
- Tabah demek aşçı demektir. A biraderler
- Öyle karışık şeyi biz istemeyiz. Zaten pişirdiğimiz karışık, hesabımız ona göre.
- Pekala... aş pişir .. a biraderler
- Ne.. bu hakarete tahammül edilir mi? İn aşağıya
- Biraderler... ne kızılıyorsunuz. Farisisi.
- Bu ötekinden daha karışık... hem kötü mana çıkıyor
- Pekala.. ya aşçı yaradılar
- Aşçı başı beraderler... diyeceksin
- Pekala.. şimdi bugün buraya toplanmamızın sebebi nedir biliyor musunuz?
- Hayır
- Bir yemek yapalım. Öyle bir yemek olsun ki hem bulunacak hemde bulunanlardan meydana gelecek.
- O... bundan kolay ne var zaten çeşitli sebzeleri pişirmiyor muyuz? Bamyayı, patlıcanı, fasülyeyi karıştırır. İsminde türlü deriz... olur biter.
- Bravo. Bravo... usta pirudumus fiili hoş ama ya fırında türlü güveci diye yazmak için ne yapmalı
- Onuda ben buldum. Patlıcanı çokça kızartmalı yanıkça kavurma buldurmalı

- Buda aldı ali usta, bu yeniliğe karşılık lokantacılar ne isteyelim. Hakkımızı zammın tamamen vermelerini buda kararlaştırıldıktan sonra aşçı başların denildiği iş gücü tersine muhabir kereste acizlerinin açıklaması anlaşılacağı cümlesindedir.

Ratıb paşanın gönderdiği mektubun sureti

(geçen yazımızdan sonra)

Şefkatli arkadaşım. Eşkiyalıkta yoldaşım efendim.

Bu ana kadar yapılmasında zerre kadar kusur olmayan çeşitli hırsızlık ve güne gün umud eden bekleyerek sonsuz olduğundan azizine hizmetimin lütfen güzel bir şekilde görünmesine önemle güzel elbise zinet hürmetli mektublarıasılıp üstadları büsbütün gözümüzü açmağa kölelerini hile ve kötülüğe bütün bütün amade kılmakla nasihatler geniş büyük övülmüşlerine tabi olarak has müsadelerine dayanarak derhal etrafa eve çevrelerine daha ziyade zor olan makam. Süratle hasara ve zarara uğradı.

Her içeri giren menfaat verir. Ölümlü kaztesi eses hareketler zalimlere olmakla zati alilerinin nişanlarını soğancının hileli sularına dönmeye mecbur başka bir surete karşılık kızaran yüzlerini tüyden tozdan uzak tutmamak emekli ile hususi yapılan boyadan bir miktarı nakkaş... usta işareti ile sevb gönderildiği gibi pis arkadaşlar mezardan bulunan başlar ve yakınlarını yabancıların bakışlarından gizlemeye ve perde elinden uzak kaçabilmek üzere zorla ele geçirilen bir miktar kumaş ve gözden sürmeyi çalan bazı hizmetçiler gayri meşrularında devamını hatırlatmak fikri ile bir miktar sürme dahi merkum eli ile gönderildiğinden ulaşanın hocalarına bırakan bu kulunuz hırsızlığa ve hile ve başka vesveselere zulmedenlerin peyderpey emri yazmaları buyurulması temennilerin en hası gayelerin en yüksek olmadı olbabdır.

Hırsızlıkta arkadaşınız

kulunuz baba ratip

Bizim uğradığımız hırsızlık musibetinden yeni gazete muhterem arkadaşımızda hisseder etmek isteyenler gaya burnu çalmışlar... vakian kıt akıllı kuburi henüz meydan da olduğu için art niyeti ile tedarik etmek kabil isede ise yaramayacağından asla arkadaşımızın nazarı gaga burnuda mutlaka ugurlamamak gerekir. Meselerin hali matba-i osmaniye'nin cemiyetinin yarım himmet pervanesinde hazırdır.

Aldığımız bir evrakta 3. Daire belediye müdürünün terkas su şirketi hakkında şehri emanetine birçok şikayet nameleri olduğu bitirildiğinden açıklama şekli baytar kalamimize uygun gördük

TELGRAF

Kasım paşa: 2 Eylül- bahriye zabıtasının matematik bilgisi fen bilimlerine vukufı sebebi ile karakolda bulunan tayininde güçlük çekyemeyecekleri nazarı dikkate alınarak tasarruf maksatı ile bundan sonra burada fener kullanılmaya luzum görülmektedir.

Karagöz

Oldu olacak barı fırtınalı havalarda balyayı alışmışlardır diye kaldırımlarında tamirinden bakılsa.

Sahife 3

Gedik paşa: 1 eylül mizah gazetelerinden ikisi arasında meydana gelen münakaşa üzerine bir edebiyat toplantısı tarafının imtihanlarına luzum görülmüştür.

Karagöz

Bakalım tam notu kim kazanacak

Adana. 2 Eylül- devr istabdat nar-ı Őenait naŐarından yeni sözleŐmenin hürriyetin hiddetlilerinden olup naslsa bir yolunu bularak buralardan kuyruğunu kurtaran mahut hüseyin daim, oruŐsuz tabanı yağlayıp yola ŐıkmıŐtır. Merhum devamlı arzulanandan olduğu iddisındadır.

Karagöz

İddası doğru, hem harhara hem ısırır solar bir kuduz köpektir. Keder esnasında mert olup toprak altında daim veya iki ayağı birden kırılıp ölünceye kadar ayakta kalmamasını canı gönülden yalvarırım.

MUHABERE

skdarda... bey efendiye. İdarehanemizi teŐrifetmeniz teminni olunur.

Hizada ramiz bey efendiye. Hasib efendi ile oğlu ve sabahdan bahsettiğimiz mektubunuz geldi aŐkladıĐınız olumlu evrakın gönderilmesine hazırız onların ardından derhal yayınlanacaktır.

Dışardaki abonelere ve bayilerine posta muameleleri hakkında geÇen yazımızda işine alan temenniler posta nezareti aliyesince önemli ehemmiyet alınarak gereğince yerine getirmeye teşebbüs ettiğimiz mjdeleriz.

TAKVİM-İ CERAİD

Fen ilimlerinin zenginliği

KeŐif efendi niÇin gitti

Karagöz- elçiliğe alınmayan arsız çocuklar gibi darılmış, karnını doyurmaya gitmiş.

- 3 gazeteden

Yakın arkadaşlara

Karagöz- acaba(!) işaretinin manası nedir...

- Yine ondan hapiste kaldığı zaman müddetince sadır olan gıyabi hükümden yakın arkadaşlarımız tesirlenmişlerdir.

Karagöz – istersen birde yemin edeyim ki kimsenin umrunda bile değil

- Yine ondan

Elbisesini alınız hürmetle

Araziyi almakta sihirli ellere tenezzül etmeyin esir olmayın kan bulaştırmayınız.

Kılıca

Karagöz- Kafiye uygun diye yazıldığı manasızlıktan belli yine bir kere sorayım. Askeri muharebede yemeğe davetli değil ki kanını alıpta gitsin kan bulaştırmayınız kılıca ne demek.

Akdem: 1 Eylül

Sarayburnunda batan istanbul nimeti çıkarılmıştır.

Karagöz- ne nimeti arkadaşlardan birinin adına hürmetle ismini sebebini açıklamayayım. 11 Temmuzdan evvel olsaydı şu istanbulun çıkamayacağını onlarda teslim ederlerdi zennederim.

Ne faydaki osmanlı gazetecileri henüz kendilerini umumi herkese bir cemiyet kurmaya medeni ittifakla takdim edememişlerdi.

Karagöz- sebepleri incelediğinde metin hürriyet feyzini... artık alıverir değilmi? Daha ziyade açıklamaya gerek yoktur zannederim...

Gazetelerden:

Osmanlı Matbaası Cemiyeti

18. madde: cemiyetle kumar oynanmayacaktır.

Karagöz- içkiye dair bir kayıt olmadığı için boşboğazın sözüne nazaran açıklamaya bu konuda itiraz etmelidir.

Sabah:

Çiftlik padişahının hazineyi terki

Karagöz- Sakın muhasebeci halis duymasın idarelerinin ben bilirim diye iş ister.

Tercüman: idareyi mahsusanın Trabzon hattına her hafta muntazam vapur gönderilmesini yazıyor.

Karagöz- Acaa tasarıları düzelmek ve idare muamelelerine hürmet edilmezse hizmetlilerin bugün çalışmayacakları hakkındaki kararlarını işitmemişler mi? Tuhaf...

Hakiki tercüman: (Şehri emanette düzeltmeler) başlık yazısı ile sıkıntıdan naklettiği yazıyı okuduk. Yazılan makelenin emaneti saf olanların muamelelerine vakıf olduğunu bizde itiraf ediyoruz. Fakat şu kadarcık az bir zaman içinde 32 senelik açıkta kalması ve temizlenmesi ile mükemmellik ve düzenin temin edilemeyeceğinden emin, olduğumuz için haksızlığa karşı kötüsöz kullanıldığını baş arkadaşımız ikrar eder zannederiz.

Şehri emanetinin umumi genç memurunun elbette ve elbette devru istibdaddan beri hizmette bulunması açıdan ziver bey ya bunlarla istişareye inceleme işleri devretmeye mecbur olacak ve yahut ne kadar memur ve hizmetli varsa hepsini çıkarıp yerlerine 11 Temmuz tarihinden sonra doğmuş adam

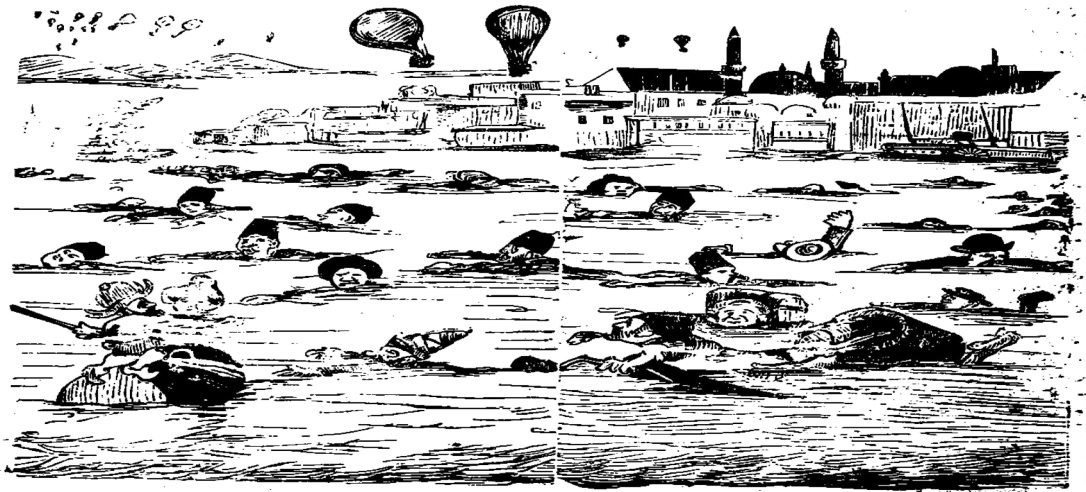

Yeni Nakliye Acatesi

İstanbul – kadıköy- Adalar

Sahife 4

İdare-i mahsusa ve Anadolu şimendi veferi görevleri üzerine Hıdır paşa ve kadı köy ile İstanbul ayab ve zahab

- Ah hacivat... ben sana şu can kurtaran simitleirnden al demedim mi? Ay...
- Yorgunluk olmasa.. banyo fena değil ama kışın nasıl edeceğiz... Vagonlarda kim var karagöz
- Kim olacak tren yolcular

Almakta müstedir kalacaktı. Bugün varlıkları ile övünen hürriyet topluluğuda devrü istabdatta görüş arzietmekteydi. Şu halde emanette herkim bulunuyorsa hepsinide istibdattan temizlemek çıkartmak adalete insafa uygun olurmu? Eğer ziver beyin güzel niyetine arkadaşımızın emniyeti ve aksini iddia için birgün delil varsa onu bildirip sonucuna bakmalıdır. Bu gün şehri emanetine kim gelse ziver beyden ziyade ayıplanabilir. Çünkü herkes diline geleni söylemekte aklına geleni yazmakta serbest bulunuyor. Fakat bunu böyle istemeyiz ve yahut bu zat içten çekilmelidir. Hergün bir türlü iddia ve istekte bulunuyorsak kim iş göreceek... orada ziyan edecek yine millet değilmiş.

Eyvah ki Yobazca da Bizler Yine Yandık.

Demektense kemali husus ile güzel niyetle hukümetin işlerini kolaylaştırmak daha uygundur zanneder. Maksadımız ziver beyi müdafa etmek değildir. Bunada emniyet olsun emanete ait işlerde muamelede bulunan başkanımızdan düzeltmenin icab etmesi hakkında izahlı bir tasarı bekleriz. Çünkü emanetin düzeleceğini düzenli bir hale varacağını bizde herkes gibi acele ile bekleriz. Haksızlığa külah kapan yahut kapmak isteyenlere gelince; düzene sokanlar onları yine başımızda bırakırsa o vakit bizde külahları değişiriz.

BİR MÜTALİME

Olğunluğu hürmette parlak yeni elçi tarafından hürlerden övünülen ve sevilen gönderen bir millet olan zatı kiramla bir gün yakınlığı münasebeti olamamak lazım olan asrı cedid mütaahhitlerinden bazıları asla ve katiyye hakları olmadıkları muhterem sıfatlar kendilerine katmaktan çekinmiyorlar.

Şu devru hürriyette kimsenin arzusuna karşılaşmaz değilmi? O halde benimde keyfime kimse müdahale edemez bende buna binaen by gibi şahsın ayrılığına olmak üzere (ha) ların (hı) ya değiştirilmesini istiyorum.

Ne dersiniz?

İmza: Bebe Ruhi

Karagöz

O... sende lafa karıştın ha. Vaka sana gelinceye kadar neler söze karıştı işi ayağa düşürdü ya... herneyse talebin haklı... bende değerini arttırırım. Fakat sen bana bir akıl öğret ya isimleri gazetelerde görünmeyenlerin suratına bir damgamı vuralım ne yapalım?

İKDAM MATBASI

ALİ FUAD

Muharreri: Mahmud
Nedim.

Seneliği dersaadette
idare hanedan alınmak
üzere (45) vilayet posta
ücreti ilebirlikte (65)
kuruştur.

Altı aylık abone kabul
olunmaz. Memalik-i
ecnebiyeyi seneliği (85)
kuruştur.

Sahib-i imtiyaz ve
musavviri: Ali Fuad

Posta icraatı Verilmemiş
Mektuplar Kabul
Olunmaz Derc
Olunmayan Evrak iade
edilmez.

Her Nev'i Evrak
Muharrer Namına Eski
Zaptiye Ceddesinde 38
Numaralı idare Haneye
Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir

Numara 13

[Nüshası 20 para]

Sene 1

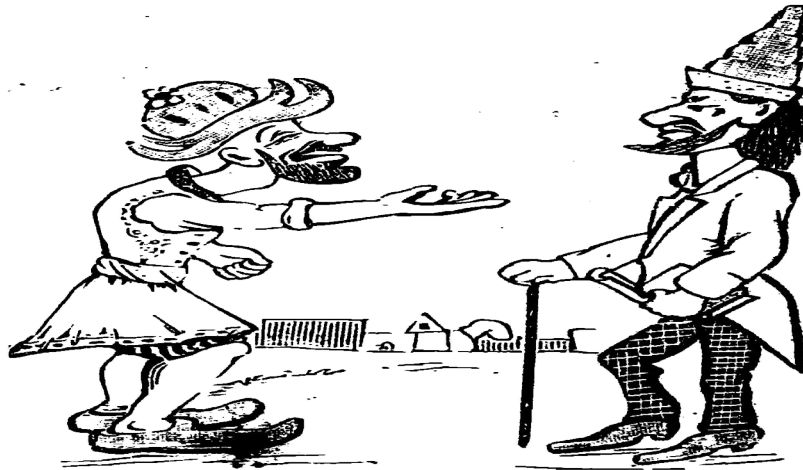
PAZARERTESİ

25 Şaban 1326

8 Eylül 1324

21 Eylül 1908

MUHAVERE

- Aman hacivat bu ne kıyafet
- Kaba herif... kuyafedim de ne var
- Ay gülmekten bayılacağım Aman birader fen adete maskara olmuşsun
- Münşir...
- Ne. Ne. Ne....
- Sahi sen Fransızca dağınık bilmezsin azizim adeta bir kara iniyor insan
- Şimdi ense köküne indiğim gibi nereye vuran olduğumu anlarsın
- Lakin – yardım eden ihsan eder
- Bu adeta suvazlık. Neden sabacılık oluyormuş yakınlığı ne?
- Meyil pardon can sıkıcı avammı? ... şey... yani vahşet vahşet
- Münasabetsizliği bırakta şu kıyafetini anlat orta oyunun da renk taklidine mi çıkacaksın
- Rica ederim karagöz... Ağzını topla.. kıyafetinden ne olduğunu anlayamıyor musun?
- Yav.
- Dağınık saçlarıma baksana
- Görüyorum
- Nasıl yakışmamış mı?
- O – sorar mısın? vaktiyle köprüde bir dilenci vardı. Onun biraz daha uzun saçlısı
- Lakin
- Lakini makini yok
- Sen hiç şair görmedinmi?
- Çoook.
- İyi onlara benzemiyormuyum
- Hayır.
- Onların elinde birsaz
- Sus onlar tavuk pazarı şairleri
- İyi sen hangi pazarın şairlerini taklid ediyorsun?
- Balık pazarının kimi yoksa at pazarının kimi
- Dağınık bu adeta şair oldum. Elimdeki kitaplara bir kere bakarsanız.
- Oho... Aferin be. iyi adın ne? Henüz halas etmedim niyetimde yok.
- Çok iyi edersin... yapanlar ne oldu.

- Karagöz bazı şiirler hazırladım. Dinlesen bayılırsın.
- Luzum yok
- Ben bayılmadan Çok hoşlanmam
- Öyle değil. Fevkaledede zevk almış ve neşe dolu olursunuz.
- Hacivat sana lafın doğrusunu diyelim mi? Ya ağzının tadı ile buralardan defolur gidersin yahut ben seni yaka paşa göndermenin yolunu bilirim.
- Cırt Zübbe
- Aman hangimiz bir kere aynaya baktın mı?
- Elbette aynasız tuvaletimi nasıl yaparım.
- Oda var.
- Can sıkıcı avam
- İlahi yarabbi sen bilirsin
- Dayınık
- Beni dinleyecekmisin
- Söyle bakalım başımın derdi... Söylde defol
- Oho oho... sus.
- Ağzı açmaz akıllılar sanırsın lala dönmüştür gazetelere 50 gün var pek geçerli bir mala dönmüştür.
- Tü... Şiir dediğin bu muydu?
- Ne zannettin bir beyt de sen söylese.
- İyi sen şiiri kıyafetimi söyler zannedersin... al öyle ise “ Evelden şakıyan diller bugün lala dönmüştür. Sesizlik onlar için şimdi değerli mala dönmüştür.
- Benimi kadar renkli manaca zengin değil amca ne ise zararı yok.. sende açılırsın.
- Kısa görüşlü görgüsüz birçok çocuklar sığınılacak yer olmuş her taraftan gelinen çocuk okuluna dönmüştür.
- Cihana sığmayan hırsızlar bazı nazırlar Dayaktan gözleri yılgın yetim çocuğu dönmüştür.
- Bilir bilmez taarruz eyliyor baştakilere alttakilere Bütün kurt çıktı yaman muhbirler yalana dönmüştür.
- Şükür biz hürriyetin tadını tattık e tatlı şey ona acı diyenler fitneci yalana dönmüştür.

- Biri bir Uсталık etmiş boyamış sarhoşlukta Bizim mahut zuhurinin yüzü paskala dönmüştür.
- Sakalın rengine renk verirken süngeri kaymış Boyamış memduhun yüzü gülünç paskala dönmüştür.
- Mizah adı Ana helal olsun başkasına vacibdir Kalem mevması hakkıyla süzölmüş bala dönmüştür.
- Rızanın adını yad eylemek lazım değil Zira bu gün paза güzelce kızdırılmış bala dönmüştür.
- Sıfatın çokluğunda adamı düşar zayıf eyler. Bakın sunlara gülmekten çelimsiz dala dönmüştür
- Malları yiyip (vakıf malları) biraz çokca yemişti zayıf düşmüş şimdi temizlenmiş kuru dala dönmüştür.
- Başından incisi düşmüş onun için incili şimdi unu ayrılmış bir çuval paspala dönmüştür.
- Demir asayı un etmiş devletin iiradenini yutmuş
- Raminin vücudu bir çuval paspala dönmüştür.
- Alır söyler bulur söyler durur söyler hemen söyler şu baykuşa bak baykışki bak parasız lala dönmüştü.
- Reşit pazaki rüşvet almada haklıki mümmaztan arazıyı zabdedip satmakta bir delale dönmüştür.
- Kimsenin elinde niçin görmem çıktı neden öyle adeletli dostum azığ paslı bir çengele dönmüştür.
- Sıkılmış köşede kalmış matba hucumunda zavallı sahne meddahı fakir abdala dönüştür.
- Karardıkça kararmız hasta zayıf düşmüş kara tahsin bir görsen kırık çengele dönmüştür.
- Değişmiş hepsinin hali misafir hanede şaşım züliflü çingene olmuş Ebulhuda abdala dönmüştür.
- Kırılmış aynası Alemin aynası pek fakir düşmüş paranın tamamını yüklenen bakkala dönmüştür.

- Bırakmışlar yakasını cevhi paşanı sorma sen halin elin yanında kalmış top atan bakkala dönmüştür.
- Çıkar her gün dili durmaz bütün sözden daima çalar göze zır zırı müthiş hakir deccala dönmüştür.
- Yuları ile doşmış bursada sokak ve pazarı hain sakalı ile hakir deccela dönmüştür.
- Nasıl açıklıyor bilmem. Gelecek zamanın endişesinden Bu günlerde nedense boş boğaz kumlara dönmüştür.
- Casus aspinuz hayalde çalışma sonunda açıklamaya çalışan kumlara dönmüştür.
- Bizi ihya eden hürlük nazifin canını yakmış. O alçak hainin kalbı kırık mangala dönmüştür.
- Benim ismim senin sözün bunun resmi Onundur hep Hacivat çarpmada maharetli atik kartala dönmüştür.
- Hacivat sen kemalin halini bilmek istermisin o kılkuyruk kesik kuyruklu kartala dönmüştür.
- Şu matbata muhabbet fikrini penis bir deniz benzettim. Ona nisbete tonton bir küçük sandala dönmüştür.
- Ada halini hiç sorma öyle bir izdiham varki arif pazaya Erzak taşıyan sandela dönmüştür.
- Birader
- Kısa kes yumruğu yersin hacivat sen düşün zira fakiri çokça söylettik dayanmaz hale gelmiştir.

CEDDİ

Ekmek fiyatına zam ve ilave etmek için bir çuvalda 10 küsür kuruş kadar bir fiyat farkı vuku lazım olup halbuki peçenlerde iş bu mukayeseye (kıyaslamaya) nazaran hiçbir luzum yok çünkü geçmişteki fiyatla birgün yükselmediği ve buna birinin zamma imkan ve izin olmadığı halde belediyecilerin tarafından 5 er para zam edilmiş ve buda yalnız fırın çalışanlarının önceden kalan yevmiyelerinin geri ödenme hakkındaki istek ve ısrarlarından ileri gelmiş idi. Fakat sonradan ekmekçi esnafı bu istekte bulunan işçileri çalıştırmamız olduğu gibi çalıştırdığı

şahsada fazla yevmiye vermediği halde haksız yere zamm yapılan şı 5 parayı halkımıza hergün vermekte ve ekmekçi esnafı insafsızlıkta memnuiyetle para saklağanların üzerine atmaktadır. Halkın en çok alakadar olduğu bu ekmek meselesini şeh vazifeyi yerine getirmesi elbette lazım ve beklerken bizim bilir kişiye şikayet etmemize beklemedeki sebebi anlayamadık. Dahiliye nezaretin dikkatini çekmeye çalışıyoruz.

DÂHİLİ

Hüviyeti gizlemeye mecbur olan bazı eli kalem tutanların şu aralık takmak isimlerle alemi matbaata karışmışlar evelce şirkeci birahesinde sonra sureti husisiyede sabah matbasında bağlanan osmaniye matbası topluluğunun kadrosu dışında kalmış olan ashabı imtiyaz ve muharrinin ile kafi mesafelerce birtürü hoş görülmeyib sonra muharrer veya yamak olacak kişinin en önce (sevr balçılık lekeni ile kirlenmedikerini hakkında mahallerinden ilmu haber getirmeleri lazım olduğuna dair bir konferans hazırladıkları haber alınmıştır.

Karagöz

Hakikat şu “Cemiyeti matbası Osmaniye” nin tesis kurmasından daha tuhaf bir şey görüp işitmedik. İstanbulda yayınlanan gazetelerden ancak 10 kadarının ruhsatçıları ile yazıcıları toplanmışlar en önce davranan kim ise o ben başkan oldum deyiş biride ismi var cismi yok misali el uzatmış öteki bir kalem kapıp bende katibim deyince takibcilerde aza olmuş, iş yetişmiş... oh efendim oh. Ne güzel bu. Acaba gerek bize ve gerek bu işten ertesi günü ancak haberdar olan diğer gazeteciler osmaniye matbası hizmedlilerinden sayılmıyormu? Bizim gazeteler herhangi bir milletin gazetelerinden... Bütün gazeteciler toplanmalı düşünülüp daşınmalı her kafadan bir ses çıkmalı sonra olup bitmeli Eğer arkadaşlarımızda bizi haklı. Görürlerse Çarşamba günü saat 3’ de şirkeci istasyonunun karşısındaki birahenede birleşelim. Bizde ayrı bir cemiyet yaparız. Hem çoğunluk bizim tarafta olcağı için öteki cemiyette ya bize bağlanır yahut yeni baştan bir topluluk seçmek için onlarda oğün oraya gelirler.

Mizah gazetelerinden biri ilerdeki pazarların birinde fena bir konferans verib ya batacak ya çıkacak. miş.

Karagöz

Eğer zuhuri ise balık pazarında düzenler ama diğerlerini pek bilmem... Hoş! ...onlarda kendilerine göre Pazar bulmakta güçlükümü çekecekler mesela papağana kuş pazarı sahne meddahına ırgat pazarı, kimin arabasına dalkavuğa At pazarı kaleme, alman pazarı Tavuk pazarı gözeye Akşam pazarı, Uygun değilmi?

Gerek 11 Temmuzdan önce ve sonra epeyce utanmaz maskara gördük. Görmedik değil inkar edemem. Fakat gelin görünki... Şimdiye kadar, gördüklerimize görebileceklerimize hiç bezemek ihtimali olmayacak kadar hakiki birçok çirkin rezillik varki belkide bir kça zamandır hatırlara bile gelmediği yok. Fakat şimdi sırası geldi izzet malun alçak izzet bilirmisiniz ne yapmış. Utanıp arlanmadan boş vekillik makamında pirlar kapısında Eylül 18 sene 908 tarih le ayrı ayrıbirer telgraf name çekerek. “Sırf malun şahsa ait meçhul babasından miras (!) olunan Suriye kıtasında bulunan mülk ve arsların alınadağını dusaadet te yayınlanan evrakı havadiste okunduğundan bahsederek. “ Belli olan hakkına vaki olacak taaruzun menedilmesine Rica etmeye cüret etmesi elveriyormuş gibi bir de hiç sıkıladan “ Zaten gurbet diyarında seçmesi şeran hakkının müdafasını kastettiğinden ileri geldiğini de söylemiştir.

Nasıl... böyle sıfır numaradan bir milyon aşağı edepsiz gördünüz müydü?

Mizan sahibi Kemal sahibi izan (oynaklar oturalım) demiş... ayıp değil... biriside hayır oturmuyacağım demiş hakkıda var mademki herkes hürdür mizancı baka oturalm demiş diye bağdaş kurup ölünceye kadar kımıldamamaya neden mecbur olalım. Hata işte bende ayağa kalktımda öyle yazıyorum. İyi herkes ayağa kalkarda asıl taarruza düşar olan ayağa kalkmazmı oda yerinden fırlayıp kalemi almış ele... saymış dükmüş. Hatta döktükleri mizancının üzerine sıçrayıp güya lekede yapmış.. pek iyi

Bilmiyorum ama kulağıma öyle çalındı. Ali kemal bey cevabında;

Biz bununla beraber yine (mizan) a uğrayıp tarihi geçen umumi müellifinin kaleminden çıktığını zannetmekle. Gönlümüzü ferahlatırız demiş.

Aman birader kaldır ayağını üstüne bastın emin ol gönlünü ferahlat memnun ol. Onu yazanı ben biliyorum... haniya Akdem gazetenine gizli bir isimle. (Rumuzla) Kadı köyünden zarfa konarak makale gönderen birisi varki... onuda biliyorum demiştim... tanımadım mı canım şu gece gece rüyana giren işte buda ondan. Fakat şurasını hiç düşünmüyorlar ki onlar kendilerini ne kadar gizleseler yine bir gün tüb ve nakab peçeleri riyakârlıkları rumuzları gibi ellerinden alınarak... Çıplak kalırlar Esasen pis olanlar hiçbir zaman temiz pak olamazlar her zaman sevinçli vakitleri kedere dönüşür.

Emin ve davut bey tarafından yakında dinden felsefeden siyasetten bahsedilmek üzere (sabah) namı ile bir risale vakitlice yayınlanacağı bildirilmiştir.

Yeni gazetenin 7 eylül tarihi 33 numaralı yazısının 2 sayfasında içine alan üzüntüyü açıklayan başlıklı yazılı mektubun mutalasını tavsiye imza sahibi behiceli ya. Haneme yardım vakasından dolayı bilhassa teşekkürlerimi arz ederim.

Berber kalfaları caibliklere kalkmışlar Pazar günleri berber dükkanları açılmayacakmış iş bu kadar la kalsa iyi... yarın filanca günleri loktantalar kapanacak derlerse ne yapacağız ne yapacağız haydi buna da önem vermeyelimde sütçüden bakkaldan bir şeyler bulup tıkınalım ya hüdankar dafirincilerde haftanın belirli gününde behemal fırınlarını kapatacaklar denilirse

ücretleri az olupda haklı olarak at isteğinde bulunanları mazur görmek gerekse bile dileyenin çalışması istemeyenin çalışmaması hürriyet kanunundan iken işi bu dereceye kadar götürmek fazla olsa gerektir.

Karagöz

Ne olur bu yolda acaib bir şeyler gazeticelede yapsada halk haftada bir kere olsun rahat edip bazını dinlerse ...

Arkadaşlardan birisi (gümrüğün) eşya mağazasına gidip sırina giyecek bir muşamlama aklından geçerken açıkgöz çarparak hemencecik elini uzatıp biçarenin bastonunu aşırmiş ve biranda kaybolmuştur. Mesele bilnen mağazadaki polis memuru efendiye söylenmişede burya hereks gelebilir cevabı alınmıştır.

Karagöz

Tabi herkes girebilir fakat acaba polis efendinin hiç birgün vazifeni yok mu? Mesela: Şüpheli şahsı bakışından kaçırmamak veya böyle bir vakada göz kulak olmaya çalışmak gibi. Eğer bu yolda bir vazifenide yoksa bari hizmet göreceği gibi bir yere bakledilip vucudundan faydalanılsa...

Eylünün 12. Cuma günü saat 4 buçukta bozuk olmayan hasılatın yarısı (ittihat ve tevakki cemiyetine) diğer yarısında (sürgün gelen vatandaşlarımıza) ayrılmak üzere haydar pašada ayrılık çeşmeni civarındaki bilinen mahalde fevkalade milli bir konser verilerek kılınc kalkan oyunları oynanacak ve milli havalar merasim olacaktır. Hamiyet erbabının beklenir.

Hasılatı üsküdar da yeni çeşmede manevi tecelliler mektebine devam eden fakir çocukların öğrenmelerine karşılık olmak üzere Eylünün 11. Perşembe günü gündüz kadınlara peçe erkeklere mahsus bir konser düzenlenecekti.

Bundan evvelki yazımızda (yanan dükkan için) lazım olacak kereste ve diğer şeyleri değodan yüklemesine kadar nakliyesini teklif ederek ve bizzat söz ile tesirini göstermek isteyen ince düşünceli zatın yardım ve gayretleri ay gibi parlak olmakla takdire layık görölmek tabi iken açıklamamızın bu maksatı olamamasıyla kötü lakap verirmesinden Üzölerek. Açıklama yapmaya luzum gördük.

TELGRAF

Yeni köprü: 5 Eylül dilencilik etmek üzere bulunan bütün hastalar yaşlı dilenciler Ebul hüdanın protestosu üzerine işten men edilmek üzeredir, merkum. Dilencilığın dilencilik vazifeni hakile yerine getirmeye kudretleri imtihan ile inceledikten sonra işe başlamalarını talep ediyormuş.

Mukri köyü: 5.. Kastamonu valisi sabık fuatın buraya nakledeceği hakkında birşaya dönüyor Burası dillerde bakırköy yad edilmekte merkum. Bakır madeni tahrisi için burasını uygun görmekteymiş.

Yeşil köy: 6 maden çıkarma zamanında vücudunun delik deşik edilmesini sıhhatine zarar gören makri köyünün buraya mekana nakledilmesi umulur.

Yeni Mahalle: 6 Anadolu ve Rumeli sokakları arasında sivri sineğin çıkmasına sebep oldukları hakkında birbirine kusurları atmak sureti ile şiddetli bir mücadele baz göstermiştir.

Karagöz

Haydi buyurun bakalım. İstermisiniz şimdide kuru çeşme kırk çeşme ile arıza çıkarmaya kalkmasında bir kavayada onlar koparsınlar.

TAKVİM-İ CERAİD

Milleti 5 Eylül

Bu yakınlıklarla uçli tevfik bey son derece haddini aşmış kayıtsızlık göstermiş kargözanın önünü almak için hiçbir tebbir almamıştır. Hatta zaaf tabi asatı teşcie edilmiştir.

Karagöz

Tabiatı zayıf hemde payet zayıftır bilirim. Selanikte vali iken 4 tane kadını huzuruna kabul etmekten çekindiği için sonunda korktuğu başına gelip ozaman başkan vekili makamını meşgul etmekte. Bulunan Said paşa telgraf ile “ Hacet dileyenlerden gizlenmenize sebep olduğunun şair diye sormuş. Vali de cevap vermediği için atılmış idi. Bunu bilmeyen yoktur. Şimdi Edirne valisi olup ozaman selanik kültürler müdüriyetinde bulunan reşit paşa hazretleri her türlü işi vilayette olduğu gibi bu meselede dahi haylice nasihat vermişken üzüntü ile kabul ettirmemişti Tefvik beyin selanik vilayetinde iken bilinen yerde makedonya ihtilalinin meydana gelmesi konyaya gittiği vakik kahde vakası yemene memur olması ile beraber kargoza çıkması bursaya gider gitmez memleketi selin harap etmesi bilmemne şekil tesadüflerindedir.

Tanın 5 Eylül

bir buçuk seneden beri elimin ağrısından hasta olduğum. Ek zamanın tedavisi için çeşitli doktorlara müracatımda bir afiyet meyveni kazanamamıştım.

Karagöz

Ortada bir teşekkür lazım olmuş... kimin umrunda o yine yapılabilir. Mutlaka isim ve memurluk açıklamak icab etmez bari içinde öğretmenlik operatörlük olmazsa...

Umumi Hak 7 Eylül

.....Memurlar hafiye kullanacak olursak bunların yine eskisi gibi...

Karagöz

Ne doğru mutala ne güzel fikir vaka zebtiye nezaretince hafiye hizmetli edielbilir, fakat bunun milletin görüşü ile olmuş gibi gazetelerin tasviyesini geçiktirmek iyimi olur ben tevekkelimi her zaman herkes aklına geleni yazar isterse iyi olmaz diye feryad ve Ağazım çıktığı kadar bağıryorum mu? Fakat doğrudu bir şey diyeyimmi? Değil feryat hatta boğazımızın 40 boğumunu bitirip tarmar etsek ne dinleyen var ne duyan. Üzüntü ile.

Sahife 4

Millet:

İstanbul gazetelerinde naklen arka sokaklarda kumar oynandoğundan bahisle zabdiye nezaretine açık bir mektup yayınlıyor.

Karagöz

Arka sokaklara gitmeye ne hacet bab ali caddesinde bile herif tablasını kıoyup macuncu yıırldağının büyük makasta bir diğer numunenini çevirerek.

Çevirerek kumar dolabı hakirini döndürmekte pekala devam ediyor. Başına yalnız çocuklar deyil koca koca adamlarda toplanıp oynuyorlar sanki bunlar zarar değil mi daha kahve hanelerde oynanan tavlalar otuz birlerden bahsetmiyoruz. Hele onlar.. elde bir...

Sabah: Amur şahinde Esbik Tevfik mahkum)Olduğunu görün cezasının nerede tamamlaması lazım olacağı sorulmuştur.

Karagöz

Bana kalırsa sal üstünde kalmış kalfetcı köpeğini bekleyen denizin orta yerine bırakmalıda bakalım torpiliymiş şimdi yer mi. Neymiş onu anlasın.

- Vah karagöz vah ne kadar azap çekiyorsun
- Kolay mı? Birader... kolay mı? Ne kımıldana biliyorum. Nede bir halt edebilirim.
- Daha kaç gün kadar ister dersin.
- İyi hesapla 50 gün kadar daha ister malum.

Aman birader... İyi dikkat et bunlarda cılk çıkmasın.

Muharreri: Mahmud
Nedim.

Seneliği dersaadette
idare hanedan alınmak
üzere (45) vilayet posta
ücreti ile birlikte (65)
kuruştur.

Altı aylık abone kabul
olunmaz. Memalik-i
ecnebiyeyi seneliği (85)
kuruştur.

Sahib-i imtiyaz ve
musavviri: Ali Fuad

Posta icraatı Verilmemiş
Mektuplar Kabul
Olunmaz Derc
Olunmayan Evrak iade
edilmez.

Her Nev'i Evrak
Muharrer Namına Eski
Zaptiye Cedidesin de 38
Numaralı idare Haneye
Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir

Numara 14

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PENÇŞENBE (PERŞEMBE)

28 Şaban 1326

11 Eylül 1324

24 Eylül 1908

MUHAVERE

Karagöz- o... sabahlar hayır olsun usta bedus

Bakkal bedus- sabahın kalmiyor ağam.

Karagöz- nasibin bakalım ne çalıp ne oynuyorum. Düşük makarnası çalıyor musun?

Bakkal bedus- şimdilik bir şey çaldığımız yok. Müşteriler bizim ağzımıza parmak parmak balçalıyor. Bizde vay bala vay bala deyip oynuyoruz.

Karagöz- uzun etme usta bedus şimdi ramazan üstü alış veriş çok olur.

Bakkal bedus- doğrusun bildiğin gibi bakkal kovan gibi işliyor ama iş paraya dayanınca müşteriler arı gibi petekten vızılıyorlar.

Karagöz- canım mal satılsın da sen nasıl olsa alacağı alırsın. Merak etme.

Bakkal bedus- nerden alacağım. Geçen gün bizim çırağa ey oğul şeker gibi dillerle adamı kandırarak malı alıpda böyle alacaklarını kapıdan kovan müşterileri bula bula bulamaz olduk. Haydi git biraz tatsızlık et dedim. Gitti yine eli boş geldi.

Karagöz – Canım sinek perkmezci tanır derler sende bunca senelik ustasın bu işte epey kaşarlandın. Alacaklarını alıp vereceklerini amasya bambası gibi ipliğe dizip çengele asanları tanırsın öylelerine mal kaptırma.

Bakkal bedus- sen ne diyon karagöz ağa tahsit vakti geldimi ticaret zeytini çekirdeği gibi adamın ümüğüne tıklıyor. Veresiye versen alamassın vermesen mal satamassın biz de ne yapalım. Şaştık kaldık. Var bu pirincin taşını ayıkla.

Karagöz- Vah vah usta bedus acıdım be...

Bedus- Sen ne diyon kuzum. Sana hangi derdimi diyeyim evelki müşteriler yemen kahvesini hicaz perdesi ile alıp naz niyaz ederek düşürmeden tereyağdan kıl çeker gibi verirlerdi. Şimdikiler hem aldıklarını vermiyorlar hem para istediğimizi kabahat sayıyorlarda zeytinyağı gibi suyun üste çıkıyorlar.

Karagöz- Desene şimdi bakkallık biraz bozukça evelleri böyle değildi.

Bedus- Senin o eveli dediğin zamanlar geçeli uzun yıl oldu. O vaktin ne adamları kaldı ne alış verişi kaldı. Ne içinde yatsınlar.

İHTAR MAHSUSU

Bazı yerlerden 6 aylık abone talep ediliyor. Gazetemizin satış şartları ve satış kısmında açıklandığı üzere 6 aylık abone kayıt etmiyoruz. Bir seneliği 104 sayfa yazı itibarı ile osmanlı memleketi bir seneliği 104 sayfa yazı itibarı ile osmanlı memleketi için (65) yabancı diyarlara 80 kuruştur.

Sahife 2

O zamandaki bakkal ustalarının kemerinde 130, 200 lira sucuk gibi beden dururdu. Şimdikilerde kelle kulak yerinde ama cebleri delik cezveye benziyor.

Karagöz- Çıraklar nasıl onlarda gane yapacak diyorlar.

Bedus- Ah kuzum ah. Lafınıda beceremiyom emme garve yarıdır ne zıkkımdır onlar çıkarmışlar.

Karagöz- Nerden çıkarmışlar

Bedus- Nerden oalcak. Uşaklardan birinin karnında bizim oğlana da lafını ulaştırmışlar. Al efendim dolanmamda dolanmam diye dinlemez mi? Az daha aklım çıkacaktı.

Karagöz- Canım ne istiyorlar sormadın mı?

Bedus- bir ah... gözüm bir ah... sormayam mı? Akşam o hadır hayırladek... kulağa laf demenin mümkünü yok ...sanki temiye kafama bismah kesilmiş bir çuval hayırlık hayırlıkda içinden Kaçır kenarı kader sıçan tutacak yararı yok..

Karagöz- ay yine ne istiyorlar anlayamadım ki?

Bedus- Yok nerde laf anlayan yok ki “Oğlan neyine gerek komşunun uşağı başkasına uymuşsa sende zıkkım ye- ne olduysa oldu. Haydi ramazan geliyor. Çalış ne kastın

ne dükkanda dolanmayacak mısın” dedim komşunun çırağı kımıldarsan sinirine kaşınırım demişte bilmem. Nede hastanıza değişmem... baktım olmayacak yalvar yakar oğlanı bodruma tıktım. Tam oğlana sağlamca bir kütük çakacağım sırada hürriyet var demez mi? Canım kurban olsun sopayı bıraktım. Birde ne bakayım birkaç tane çırak daha dükkana giripde yarın kepenkleri kapayacaksın. Kapamazsan yolsuzsun demez mi? Boğuldum kaldım. Çırak oğlana laf anlatmağa hürriyet varda benim dükkana dezgaha yokmu? Nerden yolsuz oluyormuşum. Bütün dünyanın gittiği yolda gitmiyormuyum. Kuzum gözüm bana hürriyet göster olmayacak. Belediye çavuşları pay alamayacak diye sevinilirken başka esnaf dükkana kapamış diye bizimkide kapanmayacakmış... Nerde kuruldu bu düzen gaybını allah bilir amma bu gidişle yiyecek bir lokma ekmek bulurlarsa kuş gibi bastırana gözüme dizime dursun.

Karagöz- Hürriyet kanuna, düzene memleket usul ve adetine uymaktan katiyyen ayrılmamak ve hiçbir kimsenin şahsına ticaretine asla tecavüz etmemek üzere serbest bulunmaktır. Yani senin anlayacağın hafiyesiz jurnalsız yazamaktır.

Bedus- Hay yaşasın gördün mü? Tutturuda gördün mü?

Karagöz- O ne usta... ne oynuyorsun... ne oldu

Bedus- Keyfimden adem keyfimden... var ol efendim var ol... sağ ol... ben sahiyeye para kaptırmayacağım... dükkandaki iskambil kağıtları sevrune jurnal

Karagöz- Hakkın var usta hakkın var

Bedus- Eskiden bakkal çırakları koşkal çalarsa dilaltı olur derlerdi. Şimdiki çıraklar öyle tutuma gelmiyor. Vaka bunlar iki dirhem bir çekirdek amma topu okkada 3000 dirhem eksik hepsini tuzlayayım da kokmasın.

Karagöz – bende bakkallığı karlı bir iş zannederdim de bir dükkanda ben açsam diyordum. Demek kör şöyle dursun zararı var.

Bedus- Hangi zararı soruyorsun... Ramazan geliyor diye yarnalı horoz oğlundan aldığım yumurtaların yarısı cılk çıktı. Tavuk pazarında alış veriş çoktur. Belki orada iyisi bunulur diye çırağı oraya gönderdim. Varne pilici gibi boş yere 4,5 gün kafes

üstünde pinekledi yumurta alış verişinde sarısını bulamamak vardır amma böyle yarısını bulamamak hesapta yoktu.

Karagöz- Canım bu ramazan gargaşasında onlarıda sürersin merak etme

Bedus- Sen ne diyorsun ağam. Şimdi müşterilerin aklı başında kantarı bilende... hiç biri aldanmıyor demin dakkana fasulye sığı gibi bir adam geldi dün aldığım kirli hanım ile sığır dili boyatmış diye dilini bir karış uzattı konu komşudan utancımından anlımdan bulgur gibi yaş aktı. Eşek gibi yük altında ezilmekten usandım. Böyle hamamda şu dökmektense suya sabuna dokunmadan işten çekilip memlekete gideceğim bilindir ya kantar ağırlığınca insnaa memleket kokusu geliyor. Kayseri gidip biraz çimen üstünde yuvarlanmalı

Karagöz- Demek bende bakkal olmaktan vezgeçeyim ha.

Bedus- Neyine gerek tuzun kuru iken bozma olduğun iştekel mercimek tanesi kadar akli olan bu işe yanaşmaz... veresiye defterini paştemala koyupta kapu kapu dolaşmayı peşinen düzünmeli

Kargöz- doğru usta bedus doğru allah hayırlı Pazar yerisin.

CEDDİ

Matbaa düzeninin hükmünün yer aldığı bazı gazeteler hakkında talip kararı alınmakta sabit olup hatta ruhsatsız yayınlanan zıpır gazetesi aleyhine sonunda selanik umumiliğince dava açıldığı halde matbaa sahasına nasıl çıktığı bilinmeyen içeriği her şekilde ahlaka ve edebe zır olan bir takım önemsiz yazılar hakkında henüz bir gün nizama uygun muamele yapılmasını iştmedik be şekil ruhsatsız evrak yayını faydadan çok zarar getireceğini geçici olarak tabi bulunduğu mercinin yardımını bekleriz...

Üsküdar'da bulunan çinili valide atik sultan cami şeriflerinin sabah namazlarında kapalı olduğundan dolayı vakıf nezaretinin dikkatini celbeden bir evrak alınmış ve imzalar gizli bulunmuştur.

DÂHİLİ

İsimleştirme Dilekçesi

Kaval kühne malın bütün mallarını ve eşyasını satarak sonra yerleşeceği sulu kulede kendisine lazım olan çerkiyi salla sırt ederek bilinen yere herakete hazırlandığı ve yeni ikametgahı ile yakınlaşmak üzere çeri başıya bir dilekçe gönderdiği yeni bahçe muhbirimizin cümle-i haberlerindedir.

Tercümanı hakikat gazetesinin “gazetemizin bazı benzetmesi” başyazılı hatırlatmayı okuyan dalkavuk arkadaşımız junterin roman gazetesi yazarını başyazar olarak kabule karar verdiğiinden bazı benzetmede bulunacakmış diye işittik.

Büyük adada mümtaz cinsden bir çift barkır satılığa çıkarılacağı ve sahibinin semahati iclalden ucuzcacık ve gizlicecek elden çıkarılacak diye uzun kulak muhbirimiz haber gönderdi.

Bahriye nezaretinin yakın icratından bir numune işte hız böyle olur.

Bahriye Nezareti Celilesine

.....Hastalığıma binaen memuriyetten

affıma..... 24 temmuz 324 senesi içinde

imza

Şimdi zuhuriye muamelesine alt ederek nazarı dikkate buyruluyor...

Evvela evrak verilip o suretle neraret makamına takdim edildikten sonra

Surağı bahriye ye – Şura kararı ile liman kumandanlığına

Fabrikalar müdürlüğüne- fabrikalar komisyonuna

Fabrikalar müdürlüğüne- (2. Defa) liman kumandanlığına

(2. defa) inceleme memurluğuna liman kumandanlığına

(3. defa) sıhiye ye. Kumandanlığına

Sahife 3

(4. defa) fabrikalar müdüriyetine

(3. defa) liman kumandanlığına (5. Defa) sıhiyeye (2. Defa) insanları teftiş komisyonuna hastalığı olmadığına dair bir karar yazıldıktan sonra sıhiyeye. Liman kumandanlığına (2. Defa)

Karagöz

Bereket versin ki hasta değilmışte kurtulmuş. Şükretsin ya hasta olsaydı ne yapardı bu kadar muameleye nazaran netice dilekçesi mezar taşına yazılırdı.

Al bir telgraf daha... kimden biliyormusunuz yine o maskara gazeteden... ne yazıyor diye merakımı etiiniz... reşit paşa gibi bir namussuzun oğluna karanlıkta zevcelikte devam edecek olursa mirastan men edileceği açıklaması ile kızını tehtit etmiş iyi bir şey şöyleyeyim mi? Dünya gözü bu harften daha namussuz daha cüretkar bir küstah ne görmüşdür nede görebilir. Şu maskara bu işleri yaptıkça burada bugün isimleri ile gazetelerdeki yazıları kirletmekte olan pis olan başkanların numaraları kırılacak diye korkuyorum. Bu durumda onlarda yarışta geri kalmıyorlar ya.

ŞİKÂYETE CEVABINIZ

Yeni bir meslek aradığı halde sonunda bir tür mizah bilgiçliği takılan arkadaşımız bizim mizahı unutarak olgun bir ciddiyetle açıklamayı mutala ettiğimizi söylüyor. Halbuki bizim arasına (yeni) baş namesi ile fukaralardan aldığımız geçmiş yazılara bakarak anlayabilir. Arkadaşımız (13) numaralı yazımızda içine alan çekmeli meselesi ni mutala edince (açıktan açığa ziver beyi koruyor) cümlesi ile bize haksız bir taarruzda bulunduğunu herkesle beraber teslim eder zennederiz. Biz taraftar olmadığımızı daha arkadaşımız kötü itirazını açmadan evet isbat ettik.

Gazetecilerin başkasını (basirel) çeşitli elbiselere bürünerek zinetleri ile matbaa meydanına çıkmıştır. Bu arkadaşımız meslek sahibi olmakla devamlı yayını temenni ile nacizane tebrik ederiz.

namuna terki a'dadı müdavemiyeti Efendilerin eylülün 11. Cuma günü saat 4 de sultan Ahmet bahçesinde birleşecekleri aldığımız bir evrakta bildiriliyor.

TELGRAF

Yeni bahçe: 9 Eylül- buradan lazım olan çarkı tedarik eden kemo ismindeki iki bölük eşyasını iki parkıra yüklemiş ve birini üstüne korozunu diğerlerine de maymununu oturtarak sopasını yüklenerek sulu kuleye doğru yollanmıştır.

Londra: 9- telsiz telgraf merkezi hadisesi ile mülkleri hakkında yerine getirilecek muameleden biran evvel haberdar olmak arzusunda bulunan lanet izzet teşebbüste düşmanlık etmeye düşar olduğunda merak ve hiddetinden çatlak üzeredir.

Sulu kule: 9- kamunun bu taraflarda oturmasına her taraftan şiddetle men ediliyor. merkum kıl kuyruğunun yanlarına kokulu haysiyete uygun olamayacağından heryerden ittifak edildiği için dilekçesi red edilmek üzeredir.

Karagöz

Dolaş bakalım koca kıl kuyruk.... bu gidişle galiba açmanlı toprağından kendine yer bulamayacaksın.

Kâğıthane: 10 Eylül piyasada kağıt fiyatından pekçe canı yanan yeni töreme bir sahibi imtiyaz koşa koşa buraya gelmiş ise de hatasını anlaması ile dönmesi bir olmuştur.

Karagöz

Ayıplamayın yahu.... ayıplamayın.....allah kimseyi şaşırtmasın öyle ashabı imtiyaz varki kağıt diye kağıt haneye gitmek değil elinden gelse kağıtçıların elinden kapacak.

Haliç: 10- cami altı. İsimli yerin yanmış olması ile yarsız kalan liman kumandanı sıhhiyesi bahriye heyetinin bağlı olduğu hususi daireyi kendisine uygun makamı ile yakın bularak yakım yaklavat toplayarak kışlaya nakledip ve ulaşım ve hafıye ahmet paşadan korkarak deliğe gizlenmiştir.

Vakanın gözde şu muamele biraz kölelik gibi görünüyor. Fakat iyice düşününce bunu bir mükafat gibi düşünerek teşekkür gerektir. Zira allah korusun o delik ile kanaat edilmeyip merkum paşa eskisinin şimdiki bulunduğu geliğe tıkasalardı halleri nice olurdu.

TAKVİM-İ CERAİD

Havanın değişmeysesine rağmen Pazar günü mude yarışı yapıldığını (akdem) rafikimiz yazıyor.

Karagöz

Yanıyorsun (akdem) yanıyorsun arkadaş. (Mude) yarışı yalnız geçen Pazar günü yapılmadı. Erkeğimiz kadınımız her gün o yarıştayız zaten kaç seneden beri ceplerimizi boşaltan hep o mude yarışı değil mi?

Bir karakuşun kanatları altına sığınarak alemi matbaada hayatta kalmağa çalışan eski (azub) gazetesi Üsküdar'da bulunan ve terkedilen matbaanın ayakta tutulması hakkındaki temennisini.

Zikrettikten sonra: işi maarif nezareti ile tophane nezaretinin padişahın vakıflarıyla (ince düşünce sahibinin) gözüne bakıyor.

Karagöz.

Acaba bu saydığı nezaretlerin gözünüzü erbabı hamiyetten ayırmasında ne mana var. Yoksa bu nezaretlerden maktası nezaret binalarımıdır. Eğer bunlar ise hakikaten has. Haydi tophane meydanındaki saat kulesine kadar anılarını o nezaretin gözleri olarak kabul edelim. Fakat mearif ve vakıf dairelerinin gözleri nerede?

Sabah: 9 Eylül evelden atılan 13 müfettiş. Memuriyetlerine (görevlerine) idare edilmişlerdir.

Karagöz

Şehri emanetinde düzen ıslahat başlamış ha... ne güzel... ne güzel... bir düzen... darısı diğer dairelerin başından uzak.

Sabah: 9 Eylül

Meclis maliye başkanlığından açıkta kalan sandık başında oturan nazır nuri beyin sandıktan almakta olduğu maazın ikramiye adıyla verildiğinden ötüü ayrıca atılma maazının ayrılmasını istediği...

Karagöz

Hazır ramazanı şerif geliyor. Bari bir keşköl alıpta sokak sokak dolaşsa diyorum.

(rahman) mukaddes kelimelerdendir. Yaratılanlara kullanılmaz (karakuş vazub) kurtuluş dairesine davet ederiz. 3 gazetenin mizah kısmını okuyup da Osmaniye matbaası namına pek büyük teessüflar etmemek bu şekilde yazı parçalarıyla birlikte yayınlanmak için meydana çıkıldığında tesirlenmemek elimde değil. O iğrenç lafızların okutken insanın yüz gazete adı ile çıkarılan o yazı parçalarının renk aldığından daha çok kızarıyoruz. İnsaf... serbest matbaadan bu mu beklenirdi.

Vızıltı (tanin) 1 Eylül

Münafıklığa kimler sebep oluyor

..... çünkü bugün matbada rütbelibir çete vardır

Karagöz

Onu ben çokta biliyordum. Hatta ben açıkladım ihbar ettim. Fakat başkan olan kaptanı bulamıyorum.

..... Gizli isimlerden biride matbaa müdürü sabık mahmut kemalin...

Karagöz

Acaba bu musubet uyuz nesine güvenmişte orataya çıkmış.

Umumi hak 10 Eylül

Hürriyet uğrana kanlarını son damlasına kadar akıtacak erbabı hamiyet bu kadar çoktuda 30 bu kadar senedir neden bu kanlı ve çamurlu idareye kemal acizi yerleşmekle...

Karagöz

Hay allah razı olsun kalemini öpeyim. Ne haklı soru...

Sor birader sor sana yerden göğe kadar izin.....

Sahife 4

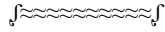

Ay bu tuhaf adeta güleceğim geliyor. Ne duruyorsun ayol. Sallanacaksan söyle sallayım. Böyle oturulmaz akşama kadar seni mi bekleyeceğim... haydi ... haydi.. bir karar var.

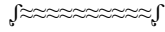
İKDAM MATBASI

ALİ FUAD

Muharreri: Mahmud
Nedim.

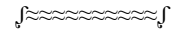
Seneliği dersaadette
idare hanedan alınmak
üzere (45) vilayet posta
ücreti ilebirlikte (65)
kuruştur.

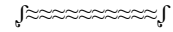
Altı aylık abone kabul
olunmaz. Memalik-i
ecnebiyeyi seneliği (85)

Sahib-i imtiyaz ve
musavviri: Ali Fuad

Posta icraatı Verilmemiş
Mektuplar Kabul
Olunmaz Derc
Olunmayan Evrak iade
edilmez.

Her Nev'i Evrak Muharrer
Namına Eski Zaptiye
Cedidesin de 38 Numaralı
idare Haneye
Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir

Numara 15

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PAZARERTESİ

2 Ramazan 1326

15 Eylül 1324

28 Eylül 1908

TEBRİK NACİZANE

Hazreti Muhammed (SAV) minnet âlemlere rahmet müjdesi ile doğdu. Ay doğdu ehli iman Şad ola yarabbi feyzi lutfunla gölgelerin gölgesinde Allahu teala gölgelendirsin 6. millet aciz hakir olan bana kulluğum gereğince Oruç ayını tebrik ederim.

Dün aşçı bana gücendi

Dedi Ramazan geldi efendi

Yoktur yiyecek hepsi tükendi

Dan dan da, dan dan, dan dan da, dan dan,

Zembili (sepeti) kaptım çıktım dışarı

Her şey pahalı... gezdim pazarı

14'e çıkmış balkan kaşarı

Dan dan da, dan dan da, dan dan,

Sebze hesabı 90'ı aştı

Ekmekçinininki taşıtkça taşı

Şaştım buna ben Esnafta şaştı

Dan dan da, dan dan dan dan da, dan dan,

Evden inerken akşam... aşağı

Karşıma çıktı kasap çırağı

Kaçtım elinden... saptım sokağı

Dan dan da, dan dan dan dan, da, dan dan,

MUHAVERE

-Ne o?... pek meşgul görünüyorsun

-Evet... iyi işim var... Rica ederim. Her vakit çançanlığı bırakta biraz iş göreyim.

-A birader. Ben sana hakkında hayırlı menfaatli bir iş için geldim.

-Neymiş o.

-Elin kalem tutar

-Evet... mademki parmağım var... elbette.

-Azıcık okuma yazma da var

-İyi... şöyle Sarı Salimden kalan baş kitabı idare edecek kadar.

-Aman birader. Nerden aklına geldi. Bende sana onu teklif edecektim.

-Ne gibi

-Baksana kimisi mebus olmak için aday oluyor, öteki başka bir istekte bulunuyor. Sende o vazifeyi istesen.

-O senin dediğin eskidendi mezad oturumu yapılır. İş bir müddet askıda kalır sonunda değişiklik layıkı ile isteyene verilir. Fakat şimdi öylemi ya.

-Vâkâ doğru hakkın var. Zaman değiştiği gibi bazı komutanlarda değişir, ya.

-Tabi...

-Hah... işte bu kağıtta değişti

-İyi nasıl oldu bakalım.

-Nasıl olduğunu bilmem ama dur bakayım. Hele sen benim dediklerime bir cevap ver, evvela kaç yaşındasın

-Bari sen sorma çocukluktan beri beraberiz.

-Pekâlâ yaşı sabit olmuş bir adamsın.

-Evet

-Senin sakalını boyamakta gerekir.

-Ha... onu yapamam.

-Canım mutlaka yap diye söylemiyorum.

-O başka... daha ne soracaksan sor.

-Şöyle bıyığının uçunu bükerek Salına Salına yürümesini de beceremez misin?

-Bir şey değil yaparım.

-Güzel... beni beğeniyorlar mı diye etrafına bakmak elinden gelmez mi?

Sahife 2

Ondan kolay ne var.

-Koluna da bir pardesü as.

-İyi ama birader, bu dediklerinde baş katipliğe ait bir şey yok... haniya müsvedde haniya düzeltme.

-Hay abdal hay... sen yalnız imza atacaksın... onlar usul üzere yazılır gelir.

-Ya... iyi pekâlâ... buysa... hiçbir şey değil...

-Ya!... Sen ne zannediyordun A birader...

-Baş üstüne hemen aday olayım... fakat şimdi benim yakamı bırak. Çünkü önemli bir yazım var. Haydi bakalım çek arabayı.

-Peki, gideyim birader ama... yazdığını pek merak ettimde.

-İyi ama Hacivat onu sana anlatmak uzun olacak.

-Rica ederim. Pek merak ettim de.

-Canım şimdi herkes genelde menfeati olacak bir şey yapmaya çalışmıyor mu?

-Evet.

-Bende ne yapayım diye düşündüm. İzahlı açıklamaları misallerle açıklanmış mükemmel bir türkçe luğat yazmaya karar verdim.

-Aferin... Aferin... demek öyle şeyler elden geliyor ha.

-Gelir zahir.

-Bari başlaya bildin mi?

-Başladım da ileri ilettim gittim bile.

-Gerçek mi? Nelere kadar gelebildin

-Dur bakayım. Tamam şimdi (inmek) mastarına (köküne) gelmişim.

-Nasıl yazacaksın.

-Bayağı. Herkesin yazdığı gibi yazıyorum.

-Yok manasını diyorum.

- Ha ona daha başlamadım. Şimdi başlayacağım. Anladın meraktan kurtuldun ya. Haydi sen işine git. Ben de yazıya başlayayım. Canım bende burada bulunayım. Faydalanırım. Ah koca haylaz seni... öyleyse hem söyleyeyim hem de yazayım dinle.

-Aferin aferin karagöz.

-(inmek) fiili lazım. 1. Manası: yukardan aşağı gelmek. Mesela: yokuştan sel indi. 2. Manası: Bineklerden birinden. Misal: Attan eşekten trenden itmek. Mesela kılkuyruk. Bir daha binmemek üzere lastik tekerlekli arabasından indi. 3. Manası: üçüncüsü... üçüncüsü...

-Aman benim aklıma geldi.

-Nedir o?

-İşitenlerden uzak. Nüzül isabet etmek.(inme inmek) Doğru Hacivat doğru... Zaten böyle istenilmeyen şeyleri sen daha iyi bilirsin... Ha Üçüncüsü inme inmek. Misali hürriyetin ilanı üzerine Sururunin yüreğine indi. Dördüncüsü kabarmış bir şeyin yapışması misal:...

-Ney...

-Bunu anlatmak biraz zor, bak sana söylüyeyim de biraz dinle. Mesela: bizi bir yere iftara davet etmişler, gitmişiz. İftarda top atılmış. Başta zeytinden, reçelden, çorbadan, etten, sebze ve ottan atıştırdıktan sonra ortaya büyük bir tabak puf böreği koymuşlar. Mercan gibi kızarmış. Davul gibi şişmiş.

-Aman sus karagözüm. Ağzımı sulandırdın.

-Birader benim de öyle. Baksana lakırdılarım bile ağzımda salyalarımın kayı kayıveriyor.

-Ha ne diyordum... güzel kabarmış. Bir puf böreği üzerine çatalı dayayıp da bıçağı vurdun mu? İçinden hafif bir buhar çıkararak. (pıs) diye yasılmaz mı?

-Ha ha, evet.

-İşte puf böreğinin kabarıklığı indi denmez mi?

-Doğru daha var mı?

-Var ya: Sen dinle zihnimi karıştırma. Beşincisi Susmak Mesela: bizim idare memuru. Biraz aksilik eder, istediğimizde para vermez. Hiddetlendikçe hiddetlenirsin. Derken araya biri giripde onun gönlünü yaptı mı paralarda senin eline geçer, hiddetin iner. Altıncısı: Memurun atılması Misali: Rıza paşa küpünü

doldurduktan sonra baş kumandanlıktan indi. Yedincisi: Yazlık evden kışlık eve taşınmak. Misal: Atılınca masrafı azaltmak için ramazan bahanesi ile İstanbul'a indi. Sekizinci: konmak misafir olmak Mesela: herkesin yaptığı gibi bir yerden iftara çağırılmasak seninle baş başa verir bu akşam nereye ineceğiz diye düşünürüz. İşte bu da inmek değil mi?

Gerçek gerçekten de öyle... her akşam sofrası böyle inenlerle dolana Allah yardımcısı olsun.

-Amin Hacivat amin. Çenesizlik etme de... dinle...ha... Dokuzuncu misal: Şehri emaneti insaf ederde yazıktır fakir fukaraya acıyalım. Devru istibdatta bile birçok rüşvetler alınmakla beraber, insanlara hoş görünmek için ekmeğin fiyatına dikkat ederlerdi şu geçenlerde beş para arttırdığımız. Ekmek fiyatını bir daha dikkate alalım. Mübarek ramazanda ekmeği elli paraya mümkünse daha aşağı sattıralım diye bir yardımda bulunurlar, fırıncıların hor görülmeleri anlaşılıyor. Ekmek paşlar 45, elli paraya satılmaya... o vakit bizde Allah razı olsun bunun için çalışanlara. Bak ekmek elli paraya 45 kuruşa indi demezmiyiz.

-Hay hay.

-Şimdi geldik Onuncuya... Onuncusu bir yerde. Çok durmaktan ayağı uyuşup yorulmak. Misal: Ayağıma kara su indi.

-Ben bunu anlayamadım... O nasıl şey... bunuda ötekiler gibi açıkca bir misalile anlatsana.

-Ben sana laf anlatmaktan usandım. Yerini tarif edeyim. Sen git kendin sor öğren.

-Kimden?

- Şimdi buradan bahçe kapısında mehpare yangınında yanıpda hala yapılmakta olan sebil yokmu.

-İyi.

-Orada tahta perdenin yanında bir polis komiserinin yanındaki arabası saatlerce hareketsiz duruyor.

-Sonra?

-Sonrası varmı ya? Ayağına kara su inmek ne demekmiş. İşte o hayvandan sor. Gelelim 11. sine. Bunu da nasıl anlatacağım. Nasıl yazacağım bilmem. Dursana misalimi söylüyeyimde. Sonra uygun bir vakitte manasınıda yazarım. Bizim mizancı yapmacık bir hamiyetle ortaya atıldı az daha büyü bir fesat koparacaktı bereket versin yüzünden perdesimidir maskesimidir, nedir onu çekiverdiler. Arkasından arkadaşları sevinçli gözüküyorlardı o vakit o yüksekte atan mizancının yelkenleri suya indi.

-Sonra...

-Sonra inmek mastarı bitti. Şimdi aşağıya geçeceğiz.

-Adam karagöz 11 mana verdin yazık sana e ne yapalım.

-Ne yapacaksın. Ben diyorum ki bir manası daha bulunsa. Şunu 12 yapsan. Yani tam bir düzine olsa.

-Nerden bulayım. Buda uydurmakla olmaz ya.

-Yazık sana. Öyleyse sen bir şey bilmiyormuşsun?

-Haydi sen biliyorsan söyle.

-Yok ben bilmiyorum. Hem ben senin gibi bilirim diye ortaya çıkmadım. Anladım karagöz anladım. Sen yine benim bildiğim eski Cahilmişsin.

-Hacivat beni kızdırdın öyleyse başımı eğde söylüyeyim. [ensesine şak] diye bir tokat [vurur]

-Aman birader bu ne?

-Ne olacak buda istediğin 12 inci.

Mana: Karagöz fakir hakir Hacivat çelebinin kellesine bir sille indi.

DÂHİLİ

Alemi matbaada gizli isimle kalemin dolaştığını zaten bilirken sonunda meydana gelen haller sebebi ile temelinde kötülük alçaklık olan kabarak bir türlü kabına sığmayan mahmut baba tahir pak olmayan murdar tabiatında. Sabit olmuş. Edepsizce cüret eden pislik yaymak üzere Uğursuz gazetesi ile alemi matbaatı tekrar kirletmeye meydan bulabilmek hayal gücü ile Millet meclisi azalığından iade-i mahkemesini istemeye kati suretle karar vermiş. Ve hatta hak istemeyi kendince haklı olduğundan iş, yazar bulmaya kalmış. İyi... bu iş için kimleri bulabilir. Geçmişteki arkadaşlarından melunlardan pis nazif. Şeytan kemal, misal ile onların yoldaşları olan alçaklara derhal haberleri uçurarak “Kendisinin rezil diğer bilinenlerin dışında. Daha kötü. Daha pis olup hıyanet etmekte alçaklık etmekte. Hocalığa ar ve hayaya. İnsaniyete hak ile yegana hırsız bir çingene olduğunu” bağıra bağıra söylemiş. Kendisinden daha uygun bir gazeteci bulamayacaklarını temin etmek için hepsini başına toplamaya çalışıp uğraşmakta olduğu en son alınan havadislerdendir.

Karagöz

İşte şimdi tencere yuvarlandı kapağını buldu. Fakat sıkı bir kalay istemezler mi?

-Bir mustebid lisanında.

Muradım: Despot bir düşünce ile kavga çıkarmaktır.

Lanetli murat cuyanemin kesti... muhakkaktır.

Feda olsun canım bir hata yaptığımda hiç korkmam.

Meramım mutlaka cansız bir fitne koparmaktır.

Vesvese icad etmek için bizde murat var iken

Muvaffak olmazmı bize despost kulunca mutlakdır.

Fakat bazı sanım kazanmaz var ki akılsızdır.

Akılsızla kalmaz... belki bizlerden de alçaktır.

Fesat çıkarmaya layık değildir başka bir mucit.

Evet!. Bence murattır bu. Onun için zatım layıktır.

Çıkan bir vesvese ister cemil ister nazif olsun.

Eğer yolsuz (1) olursa sahibi... elbette ahmaktır.

Karagöz

Dilinden çıkan sözleri şamullı olsa da bizce.

Hakikattir, bunun dışında değildir, doğrudur haktır.

RAMAZAN MEKTUBU

Her tarafta umumi bir meşguliyet. Esnafın başını çevirip etrafa bakacak vakti yok. Sokaklarda görülen halkın hallerinden bir acelecilik eserine şahitiz. Uzun çarşıdan iniyorum. Dükkanların malına sermayesine göre başta uca donanmış bezenmiş. Oklavalar merdaneler. Sürüm vakti olduğu için en ön sırada... Ramazanda Sahur vaktini ilan ederek. Uyuyanları uyandıracak. Bayramda gümbürtülerle bayrama girildiğini yayarak. Çocukları sevindirecek. Bekçi davulları (şerefli) uygun bir surette dükkanların yüksek yerlerine asılarak sokağa doğru uzatılmış... Sigara ağızlığı tesbih yapanlarda devamlı bir çalışma. Göz ucu ile birbirine bakmıyorlar. Uzun çarşıdan yemişçilere giden yollarda ne kadar dar. Hele (külliyyetli) çok bir insanın alış veriş için çarşılara döküldüğü böyle günlerde o darlık büsbütün hissediliyor. Keresteciler tarafından gelip geçen yolcuların balık pazarı tarafından ayakları ile taşıyıp getirdikleri çamurlarla daima sokağı az çok kirli rutubetli birazda mukimi olan yemişçiler çarşısına girer girmez sepetlere bakarak bir ustalıkla piramit gibi dizilmiş. Kayısı, badem, iğde, çekirdekler, çekirdeksiz üzüm, çam fıstığı, ayıklanmış fındık, erik ve incir kuruları insanın dikkatini çekiyor cezbediyor. Köşedeki dükkana girdim. İçerinin düzenini yakından görüyorum. Keçiboynuzu ayıklanmamış. Ceviz, fındık şu

aralık kendilerine rabet edilmeyeceğini kıymet ve değerlerinin diğer mallarda aşağıda oluşunu bilip takdir ile onların yanında bulunmaktan çekiniyorlarmış gibi dükkanın en dip köşesine sıkışmışlar. Ayıklanmış bademe şam fıstığına da. En değerli mal olduklarından iki cam kavanozun içinde yemiş. ahramlarının üstünde bulunan hususi hürmet olunmuş gibi.

Sordum.

-Badem kaça.

-15 e efendim. Halis sakızın, bademle diğer lazım olanları birer birer terazinin gözünden geçip küfeye girdi yemişçi malını satmak için hepsinin ne olduğundan bahsediyor, ve bazen üzeri çuval ile örülmüş, bir zembili açarak, bazen bir çekmeceyi çekerek.

-Burada daha alası var efendim. Herkes almaz diye meydana çıkarmıyoruz. Biraz pahalıda. Diye müşterinin gururunu okşayarak malını övüyor, hesabı görüp de dükkandan çıkacağım vakit yemiş yığınlarından birini gösterdi.

-Efendim bundan almadınız.

-Nedir o

-Arab atı Efendim... fakat en iyisi

-Kapat dedim. Gözüm görmesin.

- Zavallı adam şaşırıldı ve biraz tereddütten sonra sordu.

-Gerçekten efendim. bu sene onun sürümü. Yok sizin gibi iki kişiye daha teklif ettim. Almadılar acaba sebebi ne?

Baktım işi ona anlatmak uzun olacak

-yazar ola dedim.

Yürüdüm yemişçiler çarşısından balık pazarına giden birkaç müstesnadan sırf bakan iki kışlı bir pastırma ve meşhur peyniri olan caddede o her vakit kirli peynir suları ile sulanarak devamlı kaypak çamurlu yolda kalabalık çokça biraz daha ilerledim.

Arkadan gelen bir posta arabası ile bir yük arabası karşıdan çıkan bir çöp ve kira arabası ile çatıştı iki tarafta ne ileri gidebiliyor nede geri zaten dar olan bu caddede. Yayılar için geçecek yol kalmadı bir pastırmacı dükkanına giriverdim.

-Usta iyi kuş kumu var mı?

-Alası var beyim. Sana yumşak bir parça indireyim. Pamuk gibi

Ucu kancalı sırıgını uzatarak tavanda asılı hunni (avının) indirdi pazarlık olup parçayı tarttıktan sonra paket yapmak için dezhahın üzerinden bir kağıt çekti o an aşına oldum.

Alevi matbaata kasap adı ile çıkmış. Pek kısa olan hayatın da ithal ile yazamaya çalışarak sonunda yokluk çukuruna yuvarlanmış olan Hacivat gazeteni

-O Hacivat çelebi, dedim, şimdide pastırmalara sucuklaramı sarılmağa onların kokuları ile kırıntılarından faydalanmayam kalkıştın.

Pastırmacı açıklama yaptı

-Basmışlar satamamışlar şimdi okka (Tartı) ile veriliyor. Ve sonra ekledi

Okkası 35 paraya kaba kağıttan ucuz.

Zaten hayatında o kadar kıymeti yoktu. Diye düşündüm bahusus öldükten sonra...

Dükkandan çıkınca yine o kalabalığın insan akınının içine karıştım. İnsanın ferah ferah ayağını atacak bir yer bulamadığı bir sırada.

-Çığırkan değmesin...

Sesi ile 4 kişiden toplanmış bir sırik hamalı kafelesi balık pazarı caddesine dönülecek köşenin başından gözüktü. Halk bu görünür kazadan kaçmak için tehlikeli insanlardan insan topluluğu bir parça daha sıkıştı onlar geçti. Arkadan bir (Çığırkan) daha sırtındaki kocaman bir yumurta sandığı altında. İnleyerek yürümeye çalışan hamal bim meşakkatle ondan kurtularak bakkal dükkanına

girebildim. Başka zamanlar oradan geçerken

-Buyurun efendim bir şey lazım değil mi? Çoktandır uğramıyorsunuz. Diye karşıcı çıkan diller döken bakkal ustası dezgahın önünde meşgul başı ile bir selam işareti verecek kadar vakti yok. Çıraklar bir yandan bir yana koşarak müşterilerin siparişlerini yetiştirmeye çalışıyorlar. Zaten küçük olan hücûm eden halkla bir kat daha ufalmış. Arada bir şikayet sesi yükseliyor.

-Daha ne kadar bekleyeceğiz. Bize sıra gelmedi mi? Müşterisini kaçırmamak için usta çırağa bağıyor. Kim bilir ne gibi mecburiyetten dolayı babası ile beraber o izdiham arasına karışmış 6 yaşlarında bir çocuk. Arada sırada başını kaldırarak ipliği beline bağlanmış kırmızı balonuna bakıyor. Dezgahta hesap gören feyizli bir beyefendi paraları saydıktan sonra ayağa kalktı koca karnı ile bu kalabalığın arasından sokağa nasıl çıkacağını düşünmeden yürüdü bu dağ parçası gibi adama yol açmak için güzergahta bulunanlar birbiri üzerine biraz daha sıkıştı. Tam bu sırada (pat) diye bir ses yankısı işitildi. Arkasından da bir masumane çocuğun balonu bu sıkışmaya dayanamayarak patlamış. Zavallı yavrucak bu her zaman eline geçmeyen sevgili oyuncağı ile ne şekilde oynayacağına dair küçük zihninde düşündüğü ümidin ve fikrinin şu suretle o anda sönüp gitmesine ağlıyor, bereket versin ki babası köprü başından bir tane daha alacağına yemin ederek söyledi. Aldı da. Mahsun çocuğun yüreğine biraz su serpildi sustu.

Bir saatten fazla beklemeden sonra siparişlerim hazırlandı. Hesap görmek üzere şerefli kabulüne mazhar oldum. Çırağın verdiği pusulanın yanına değerlerini yazmaya başladı.

-Bir kilo pirinç 112 kaşar 15 den 45 e. Aman usta dedim 15'e kaşar olur mu?

-Ne söylüyorsun efendim. Bu sene mallar pek fırladı eski müşterisin diye sana veriyorum. Keçiciye 17 ye hem herkese bu malı çıkarmam bile.

Hesap silsilesi (zinciri) uzadı sonunda soldan sağa doğru çekilin hattın. Hattın altında herkes toplandı. Parayı verip aldıklarını noksansız eve göndermesini tembih ederek bin müşkil ile sokağa çıktım.

Kufeciler dükkan kapısının önüne adeta bir duvar çekmişler, elinde küçük bir paketi bulunana bile asılıyorlar. Birbirleri arasındada bir kavga (Ben götüreceğim sen götüreceksin) hatta bunlar mücadele ederken azıtıyorlar, küfelerinin sırtlarında olduğunu unutarak. Birbirleri ile boğuşmaya kalkışıyorlar. Zorla hizmet etmek isteyen bu küfeci takımının rahatsız etmekten ziyade beter eden (Bezdireni) bir karve (çirkin hareketleri) daha var, isteme dilencilik etme. Bir yerde durupda bir şey alınacak oldumu sağdan soldan sayısız yabancı eller uzanıyor.

-Allah rızası için 10 para.

-Fakire merhamet yavrum alalım.

Bazen 5 10 paraya, kanaat etmeyerek. Daha ileri gidenlerde var. Kendilerine ramazan masrafı düzdürmek, teklifine kadar, dilencilik dairesini genişletiyorlar. Gözünün kestiğinden 1 liradan sonunda 1 mecdiyeden aşağı sadaka kabul etmeyen kibirli isteyenleri de şu sırada hatırlamamak olur mu?

Kulakları çınlasın. Erzak tedarikinde ki işim bittiğinden sonra memnun olarak eve gitmek için köprü başına doğru yürümeye başladım. Zaten diğer günlerde bile kolaylıkla gidip gelmenin kolay olamadığı bu caddede. Şimdi insanın her adımında bir karış bile ilerlemiyor. Etrafı güzel güzel seyretmek için. Şu aheste yürüyüşte fena değil.

Amasya bamyası ile kayseri sucuğu askıları süt beyaz rengindeki güllaç demetleri tüyleri yolunup üfürülerek şişirilmiş ve üzerleri çizilerek yağları meydana çıkarılmış kesilmiş tavuklar hindiler göze, çarpıyor.

Rest geldiği güzel şeylerin fiyatlarını sorup öğrenmekteki merakına nazaran nefes birlerinden olduğuna hükmettiğim. Feyizli bir zat hasan tesadüf eseri olarak önümden gidiyor bende onun soranların (soru) aldığı cevaplardan faydalanıyorum.

Bir dükkanın önünde gördüğü zeytinlere bir zaman baktı çırağa seslendi

-Baksana kaç veriyorsun.

-8'e paşam. Halis kalamada.

-O... pahalı

-Değil paşam biz 7 buçuğa yerinden aldık. Çok iyi terbiyeli bakın bir tane ısırasın havyar gibi tadı da şeker gibidir. O aldırmadı yürüdü

-Kılınç kaç.

Balıkçı soran kişinin alıcı mı sorucumu olduğunu anlamak için şöyle bir baştan aşağı süzdükten sonra.

-14'e bey baba 14'e keseyim mi?

Biraz daha ileride (hasan bey) kavunlarına sonrada çavuş üzümüne talib çıktı fakat fiyatını öğrenmeye talib. Hiçte almak tarafına yanaşmıyor. Bazen esnaf anlaşmak tarafını nizam edecek bile olsa. (İstemem istemem) Ret cevabında yahut almayacağını bildiği halde. (Düşün) Sözünde bulunur. Çavuş üzümünün fiyatını sorup da (5) cevabını alınca adamcağız bir kere içini çekti hakikaten şu nefis mahzülümüzün felukesr afetinden dolayı kesb-i nedarer ederek bundan dolayı pahalılaşmış üzüntü gerektirir.

Tabi olduğum. Müşterilerin sürüklemesi ile yorgun bir halde köprü başına hürriyet meydanına çıkabilmişim.

Kötü alçaklardan bazılarının yarışı

Erbab ve defadan bazılarının müsabakası

ارباب داناتدن بىضلىرىنىڭ مەسابقىسى

-Tahir-kim taş çıkaracak.

-İzzet-sen...

AKDEM MATBASI

ALİ FUAD

Muharreri: Mahmud
Nedim.

Seneliği dersaadette
idare hanedan alınmak
üzere (45) vilayet posta
ücreti ilebirlikte (65)
kuruştur.

Altı aylık abone kabul
olunmaz. Memalik-i
ecnebiyeyi seneliği (85)
kuruştur.

Sahib-i imtiyaz ve
musavviri: Ali Fuad

Posta icraatı Verilmemiş
Mektuplar Kabul
Olunmaz Derc
Olunmayan Evrak iade
edilmez.

Her Nev'i Evrak
Muharrer Namına Eski
Zaptiye Cedidesin de 38
Numaralı idare Haneye
Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir

Numara 16

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PENÇŞENBE (PERŞEMBE)

5 Ramazan 1326

18 Eylül 1324

1 Teşrini evvel 1908

İHTAR MAHSUSU

Hak haksız acizanemizde lütfen meydana konulan ve bol kullanılan güzel görüşlerinize nacizane sonsuz teşekkürlerimizi sunarız. Mecburiyetle uymaya güzel vicdanımızla arzu ettiğimiz tabi olan büyük okuyucularımıza Ramazanı şerife mahsus olmak üzere gazetemizi haftada 3 defa Cumartesi, pazartesi, perşembe günleri yayınlayacağız. [Önümüzdeki Cumartesi günü ilave yazı yayınlanacaktır]

MUHAVERE

-Vay efendim vay.

-...

-Haydi Hacivat haydi işine git. Mübarek günde bana çatma... Sonra kalbini kırarım.

-O... sen adeta azmışsın.

- Ben azmadım ama sen azıtıyorsun.

-Var edebinle şuradan çekil git de işimi göreyim.

-Artık laf söylenmez hale gelmişsin. Bir kere düşün insanlar katında kalem ehli

-Evet eli kalem ağzı hokka, haydi kağıtını alda gel... Hacivat öyle dayak düşkünü öyle bir sopa yoksulusun ki.

-Aman efendim demem o değil

-Ben bendenize ben hansare... herif aklını başına topla... benimle uğraşma pişman olursun.

-Düşman olursam ne olurmuşum.

-Gerçekten suluymuşsun ya.

-Canım iyi hoş ama şu hiddete sebep

-Daha ne olacak, saat demez dakika demez gece demez gündüz demez yani başımdan ayrılmazsın gölgem misin nesin? Hiç düşüncen yok mu? Ya bir işim var ya bir gizli şey yazacağım.

-Amma yaptın ha... sen benden gizli ne yazacaksın. Gönlümün örtüsü değilsin istediğimi istediğime yazarım.

-Yuh.

-Yavaş herif yavaş. Küçük dilini yutacaksın.

-Bana bak karagöz

-Sana baktım Hacivat.. ne olacak.

-Benim gibi asırlardan kalma

-Sen toz musun? Pire misin?

-Neden.

-Öyle ya... hasırlardan ne kalır ya toz ya pire.

-Hasır değil asır asır.

-Yenisi mi eskisi mi?

-Canım asrın yenisi mi eskisi mi olur.

-Neden olmuyormuş. 11 Temmuzdan evveli eski asır sonrası yeni asır istersen selanikteki arıda sor.

-Canım birader sen bugün laf anlamamaya yemin etmişsin galiba... yani demek isterim ki aramızdaki dostluk eskide.

-Şimdi onu bırakta sen yeni işe bak. Eskiye çok rağbet yok.

-Vâkâ öyle hakkın var. Ama ben hukuktan bahsediyorum.

- İyi ama ben sana avukat olacağım. Yahut bir davam filan var demedim ki.
- Üf şimdi çatlayacağım.
- O da vazifemde değil.
- O... bugün terslik üzerinde.
- Üzerimde değil karşımda.
- Bu günkü kadar aksiliğini hiç görmedim. Aklıma bir şey geldide.
- İster küs ister küsme. Ben sana doğrusunu söylüyeyim mi? Artık çekilmez oldun. Her dakika aklıma bir şey geldi aklıma bir şey geldi hay gelemez olsun.
- İyi ama birader, bu öyle her vakit ki gibi değil
- Pekala söyle bakalım.
- Sen alemi matbata çıkmak için biraz acele ettin... ben ise

Sahife 2

-
- Otur otur otur sen bunadın mı? Ne oldun.
- Sebeb?
- Bir kere düşünsene... perde kurulur, mum yanar
- Ya göstermelik.
- Ah sepet kafalı herif ah. Göstermelik devrü istibdatta idi Allaha bin şükür, o kelefdi hemen sebep olanlar yaşasın.
- Amin amin. Peki sonra.
- Sonrası... ne diyordum. Ha mum yanar o günü bir dinleyen okur meydana ayak basarsın.
- Evet.

-Yine bir müddet hırlar zırlarsın.

-Karagöz ağzını topla.

-Pis, o laflar senin hakkında bir eşit acizane iltifatımdır... dinle... senden sonra meydana kim çıkar.

-Sen.

-Biz ikimiz bir değilmiz.

-Tabi

-İyi bizlerden sonra kimler gelir.

-Malum... Razzak zade narçisin gelir. Zevzeklik eder, sonra bebe ruhi gelir biraz gevezlik eder, gider sonra.

-Elverir elverir... sayma. Daha sonra ne olur, onu söyle.

-Ne olacak. Hepsi gelir gider.

-Sonra... sonra...

-En sonunda ben gelirim... sen gelirsin.

-Yani meydan yine bize kalır değil mi?

-Evet

-İyi o halde acele ettin filan ettin diye beni azarlamaya ne hakkın var.

-Afedersin birader... afedersin.

-Daha söyleyeyim mi?

-Dur iyi söyledin... pek iyi dedin ama.

-Aması maması yok.

-Pekala... Bir iki gündür gazeteleri okuyor musun?

-Pek vaktim olmuyor Hacivat.

-Neden?

-Aman birader. Burası idare hane değil arı kovanı akşama kadar 1500 kişi gelir... 4500 kişi gider.

-O ne demek.

-Böyle giderse aşağıya birde papuccu ayarlayacağım. Bari bir kaç kuruş kazansın.

-Aman birader. Sen ne söylüyorsun hiç olur mu?... herkes dairedaki pabuçlardan bıkmışken.

-Daha iyi ya... kimse gelmez. Bende rahat ederim.

-Onu öyle yapacağına gelenlerin isimlerini her yazıda yayınlarsın.

-Gerçekten iyi akıl ettin aferin bunak.

-Keşke her bunak benim gibi olsa bak yine ben işe yarar bir fikir açıkladım. Daha niceleri bilirim ki kendilerine akıl öğretiliyor da yine hala bir iş yapıldığı yok.

-Sen onu şimdi başka bir vakte bırak. Yine epeyce çene çaldım... Haydi işine git bende biraz yazı yazayım yalnız se şurasını söyledi ki o listeyi yayınlarsam faydası olur mu dersin?

-Elbette çünkü malum.<<yarası olan gocunur>> derler.

-İyi ama iki gözüm. Gelenler haksızlığımı bilmiyorlar ki.

-İlahi karagöz. Haklı olsalar sana niye gelsinler , mahkeme yok mu? Oraya giderler.

-Öyle ise haydi sende işine.

DÂHİLİ

Farik ül afaran bir jurnal nevbeş sahib-i seman terfiden. Devrinde lanete layık hakir arkadaşlarına bilad deresi kenarında hazırlanan ziyafette merkemunun ziftlendikleri maddelerin listesidir.

Sade suya kepek çorbası

Don yağda kızarmış köseleli deve kuşu yumurtası

Katırtırnağı

Eya kebabı bukalı

Laleli redus rostosu

Lastik boru dolması

Fizan usulü buğu kebabı

Kıyılmamış ısırğan salatası

Taze yonca

Sürgün piyazı

Gaz yağlı saçma pilavı

Kaplumbağa kabuğu dolması

Haşlanmamış deve diken

Güneşte kızarmış küp kapağı

İçi yongalı bal kapağı

Kolalı gömlek eskisinden kileç

Ahtopot kompostosu

Kaba kâğıt hulusi

-Yağmur altı sucuğu.

-Kıraat pastırması

-Kışlık saman makarnası (Kiremit Çamuru Salçaslı.)

-Mahalle tulumba tatlısı

-Talaş bıçkısı sigarası

-Rıhtım kahvesi

-Mor mürekkep şurubu

Mekteb-i hanedence Malumdur ki Agâh tarafında bir makamı aliyeye sunularak icab edeni yerine getirilmek üzere ait olanlara havale edilen arzuhal acaba elden mi çıkarılmış. Bağdada gitmekliğim emrolunmuş isede dostumda 4 kişi birisi 2 yaşında bir çocukla rahatsız ve tedaviye muhtaç birisi henüz 9 aylık kundaktaki çocukla istirahatı ihtiyacı olduğu diğer birisi göz önünde sabit bir mertebeye ulaşması yönünden yakın bir zamanda yükünü almak üzere olup hareketten düşmüş bir halde olduğu ve acizlerin dahi dönmesi ile yol masrafımızı temin edecek para miktarının denkleştirilmesinden dolayı 3 ay daha adada kalmaya müsade.

Karagöz

A yol... adada kalmak hem masraf ister, hemde 3 ay içinde nereden kazanacaksın... Orası asurunda evi hanesi mi?

Mearif nezaretinin altındaki kütüphaneyi... hani ya canım mearif kütüphaneli isimli... kitapsız biryer, kühne toz toprak içinde kalmış. Bir kitap mezarlığı şimdi kitap mezarlığı denince de akıllara çembelli taş hamamın külhanı gelir. Ama o değil kapının yanı başında her neyse... işte orası kapanmış mühürlenmiş. Güya içinde bir şey varmış gibi, vaka öyle bir yer marif adına yakınlık, ve birde kütüphane adına cesaret devru sabıka has geçmiş zamanlarda olup şu zamanda kapanması kenarda

bulundurulmasına elbette elbette tercih edinmiş isede üzerindeki (Mearif kütüphanesi) levhası asılı duruyor. O da kaldırılırsa pek hoş olur diye bir fikir bu aciz kulun göz gezdirmesinde kısa aklından geçer ve on para ödemesi ile harabe olan yeni köprü güzel harabesinden yeşti gitti.

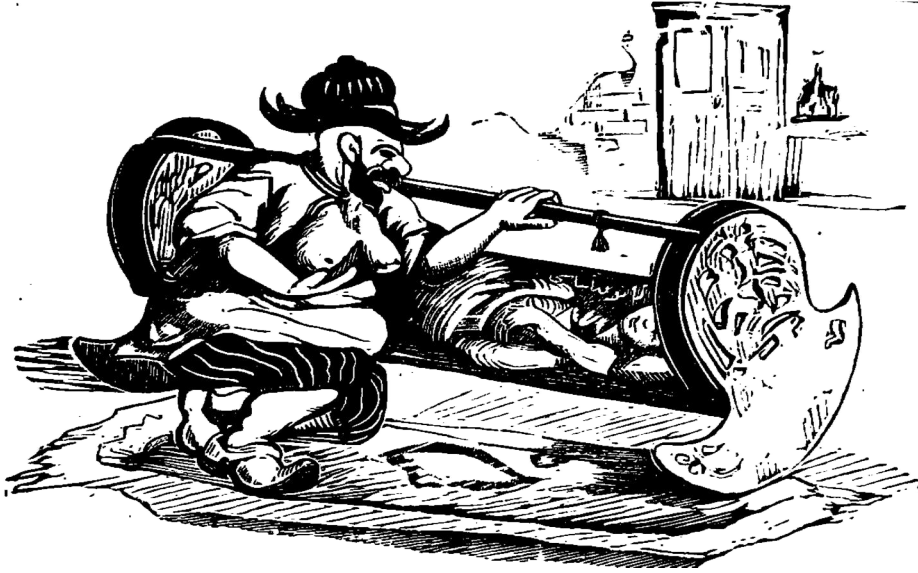
Yakın Akrabaların İlişkileri

Şehri Emaneti meclis baş katibi Sabık Salim efendinin meydandaki dilekçesine binaen “maaşının alan kimseye ayrılmamış olmasıyla kendisine ayrılandan verilmesinde bir zarar olmadığı” emanet meclisinde karar alınmıştır.

Karagöz

Ne diyelim. Acaba şimdiki meclisin baş katibi.

Sahife 3

Nenni

Temmuz 11 doğumu... ninni

Üç aylıktır göz nuru... ninni

Hem melektir hem huri... ninni

Bak bu sensin senaya

Nurları verdin dünyaya.

Biz şükrettik mevlaya

Büyüyecek aslanım benim

Er olacak civanım benim

Ömrüm ciğerim canım benim.

Sevmeye kıyamam ninni

Bakmaya kıyamam ninni

Ortaya koyamam ninni

Kardeşin var hürriyet

Sizden olur zürriyet

Allah aşkına mı Allah yolunda çalışıyor. O maaş başkasına tahsis edilmiş dememeli biz öyle istiyoruz. Vereceğiz düzen yapma fikrinde değiliz. Fakat başka makul bir sebep bulamadıkta, deyip geçivermeli.

Şehri emanetten:

Meclis baş katibi yardımcısının birkaç günlük vekillik maaşı istediğinde bulunduğu işitilmiş fakat bu devirde bu şekil hareketi pek yakışsız görerek inanmak istemediğimiz için incelemede bulunmuştur.

Yine şehri emanetten

Başmüfettiş sabık Osman beyefendinin (!) memurluğa tekrar alınması haber alınmıştır.

Karagöz

Tamam... işte bu eksikti... öyle ya... oldu olacak bari mükemmel (!) olsun. Düzende olursa bu kadar olur rafa koyacak çalışmayı

AYNEN.

Geçmiş tezkeresi daha doğrusu temiz çabuk name

İsmi-i Hayrettin Bey

Doğum yeri dersaadet

Oturduğu yer umumi bodrum hapishanesi [Devamında sanki başka bir adres gösterilemezmiş gibi]

Mesleği: okuryazar (Bir türlü yazar denmiyor)

Babasının ismi... efendi

İzmitteki yeri: dersaadet

Tabi olduğu: Devleti aliye

Mezhebi: İslam

Nivmidairesinde bulunan tezkerenin hali 15 Temmuz 324 senesi içinde telgrafnameyi Sami götürüp baktı muhafaza olunan.

Görölmüştür 15 Temmuz 324 Sene

Kaymakam Kadı.

Karagöz

Bereket versin ki görülmüş yoksa biraz daha dursaydı bi çare gömülmüş olacaktı

Et yemezden yahni kapan kapağı atan birinin gayetle pişkin olan aşçısına kaç aydır para vermemesinden ve aralıkta bir (Değişirme) talebine karşı güya kapanındaki dükkanın aylığı geldiğinde verilecek diye ağzına bir parmak bal çalmasından bi çarenin canı çok yanıp artık ağzından is kokuları çıkmaya başlayarak böyle gece gündüz mafiş'le tirit suyuna batırarak ömrünü geçirmekten ateşlenmekle evdekiler ortaya koyarak bayram bahşişinin bol olacağına dair aşçıya bir dolma yutturulduğu burmalıdan yemişe gelen muhbirimizin zorlamasından mahkeme edilen cümlelerindendir.

Her türlü icraat şikayeti gerektiren yeri ile yurdu ile uygun surette yerine getirmekte muhasare eden birgüne kusur göstermemeye çalışan tramvay idaresi yedi kulenin eski eserlerden olmasını bakışlardan beri tutmayarak. O civara uzayan hatta kullanılacak arabaların en çok yaşlıların ve acaib kişilerin ve arabaların artık binilemeyecek dereceye gelmiş bozulmalarına bakılması hususunu dahi karartına almış ve şu kararın tamamı ile uygun ve her fırsatta birbirine uygun olabilmesi için bu asırda seçilmiş ihtiyar arabacıların hizmeti caiz isede hasılatın tahsilinde meydana gelen kusur ile idarenin zararına meydan verilmemesi kendi menfaatlerine uygun olabilmek üzerine aklı fikri yerinde ve zinde biletçi hizmetilileri izin verildiği yakın istihbaratımızdandır.

TELGRAF

Bursa

Geçmişteki vekillerin maaş listesi

Kuruş

18000 Açıldı

10000 En aşağı

29800 En yukarı

17644 Ortası

Kapanmadı

Karagöz

İşte bu hesab iyi iş görerek 25000 almaktansa evinde oturup bacağı uzatarak 29800 kuruş kıvırmak elbette daha hoş.

Beyoğlu:15 Eylül - Maske satışında çok ziyade şiddet meydana gelerek bugün bulunmadığından fabrikalara çok sipariş verilmiştir.

Karagöz

Gizli isimle (Rumuz) yazı yazanlar devri istibdaddaki ortaklarından dolayı yüzünü saklamaya mecbur olanlar sevinsin.

TAKVİM-İ CERAİD

Mizandan:

Gerekli İlan

(Mizan) gazetesinin mesleği ve yazarlarının kast ve hareketleri hakkında her nasılsa aşikar edilerek. Matba yazılarına kadar ulaşmış olan şüpheler maddiyat hiçbir asla esase yanmayan edepsizlikten ibaret olduğu yaptığımız tahkikattan çoktan beri

Sahife 4

anlaşılması lazım geldiği halde meçhul sebeblere bağlı henüz yalanları tarafına gidilmemiş. Bu işe bil hassa içinde müşerref olduğumuz ramazan mağfiret ayında bir çok parça yazılar ile halkın boş yere günaha girmelerine sebep olabilecek uzak maddeler mertebesine kadar varmış olmakla resmi ilanın yayınlanmasına meydana çıkmasına kadar onun makamına ayakta tutmak tutmak üzere ilan edilmeye başlanır.

Karagöz

Arkadaş evela müjde... Anlaşılmayan iş hallolundu. Geçen gün “Cinnet mi hıyanet mi” diye soruyordun işte al cevabın, cinnet çıktı. Buna şübhe yok... yalnız zır delimi zır zır delimi nedir? Orasını ayırt etmek lazım. Bunu da boş boğaz arkadaşlarımız köpeklerine havale ederiz elbette bir hala getirirler.

Sabah:

---- Bir insana 40 gün deli deseler çıldırır.

Karagöz

Vaka böyle bir kavga meselesi var. Bizde biliyoruz ama gelin 40 günde adam ol diyelim. Bakalım olacak mı?

MUHARERAT

Karagöz Efendi

Mahdum kölenizi okula gönderiyorum. İlmî ahlaktan insaniyetten bahsederken çocuklarım insan adaleti bu suretle hall olunur diyerek siyah tahtaya şöylece yazmış.

[Adem=1=ittihat>=Davayı hürriyet+= vatana muhabbet]

Halbuki bizim eski hoca bize ber veçhi ati öğretmişti.

[Adem=1=intisab+>damat+=mahdum]

Evde şimdi çocukla kavga etmekteyiz. Çocuk diyor ki: “Baba sizin adaletin izinle yapıldığı zaman milletten kaç kişi yetişti... bak şimdi neler yetişecek” Rica ederim hangimiz haklıysa açıklayınız ve fakiri çocuğa karşı mahcub etmeyiniz. Efendim 4 Eylül 324 senesi içinde

Yenice vardar kazası çeri başı

Hasan.

Karagöz

Mademki zaman değişti Âdetin değişmesinde de zarar görülemez. Onun için şimdide sen çocuğun elini öpüver.

Diğer Evrak:

Maltepe den aktarma suret ile köprüden adalar hattı için saat 5 de bir vapur ayrılmış. Halbuki İstanbul da iftar için kalanlara geç, vakit geçirmek için kalanlara erken, bana birini köprüden 8 i çeyrek geçe hareket eden vapurla görüşecek surette tertib edilirse memnuniyet olacağından Anadolu şimendiferi devri kütürlüğüyle idare-i mahsusa müdüriyetinin dikkatine.

Karagöz

İdare-i mahsusanın suçu yok... elinden bir şey gelmez şimendifer kampanyası ne derse onu yapar. halbuki kampanyada küs dinlemiştir davula kulak vermez... onun için siz başınızın çaresine bakın.

(Demet) ismiyle bir edebiyat kelimesi destesi süsü ile alemi matbaat oldu. Devamlı erbab-ı aşık olması temennisi ile nacizane tebrik ederiz.

Karagöz

Bende ne vakittir merak ediyordum. bizim rezzakzade Narçın bey neden eli çiçeksiz perdeye çıkıyor diye... şimdi anlaşıldı. Meğer buketi başkası sıyrıklamış ha... neyse meydana çıktı ya.

BÜYÜK İHBAR

Cidde de tezkere memuru yekta beye. Millet gazetesi sahibi İbrahim Hilmi Efendi vasıtasıyla gönderildiği bildirilen abone bedeli alınmadığından gazete göndermemek hususundaki özürümüz aşikârdır.

Yeni Notalar

1.Daire memurlarından hafız yusufum nuri melik efendileri tarafından postalanan (hürriyet ve milliyet) marşları süslenerek aleme yayınlandı. Bilhassa tavsiye ederiz.

Karagöz o elindeki inci terazisi... sırtında bir küfe taş hiçte alakası yok.

-Neden alakasız oluyormuş böyle giderse taş inciden daha kıymetli olacak.

-Ya... aman sebebi ne.

-Haberin yok mu ayol... erkanı matbaanın muradı şeytan taşlamakmış.

TİYATRO

İşbu Ramazanı Şerifte. Haftada 5 gece tepebaşı belediye bahçesindeki kışlık tiyatrodan icra-ı lebista (hüskaran cemiyeti)nin yayınladığı programı gördük. Buna teşebbüsten meydana gelen sevinci yalnız ismini bile zikretmekten haya ettiğimiz birinin isminin kampanyaya giren zatların isimlerinin yanında bulunması ihlal edildi. Provalara ve oyunların devam etmesini dikkate alan Reşat beyin devamlı yardımını cidden takdire layık buluyoruz. Ancak bu nefis sanata durmasına rağmen henüz içerdiğini anlamakta ısrar ettiği bir şahsı kampanyaya katılan zat yanına girdirmeye gayret ve ısrarını da üzüntü ile görmemek mümkün değil. Hiç kimsenin hoş

görmediği ve görmeyeceği bir meseleyi velevki hususi sebeblere bağlı olsun. Behemel zorla halka kabul ettirmekten başka birşey değil. Açıklamaya kabil olamaya şü hareketten kaçan tiyatroya büyük bir hizmet olacağı Reşat Bey biraderimize halis bir surette açıklarız. Bu hafta içinde oynanacak oyunlar.

Bu Gece: Nasıl oldu ve iki korkaklar

Yarın Gece: Zavallı çocuk, bilezik ve şair.

İK DAM MATBASI

ALİ FUAD

Muharreri: Mahmud Nedim.

Seneliği dersaadette idare hanedan alınmak üzere (45) vilayet posta ücreti ilebirlikte (65) kuruştur.

Altı aylık abone kabul olunmaz. Memalik-i ecnebiyeyi seneliği (85) kuruştur.

Sahib-i imtiyaz ve musavviri : Ali Fuad

Posta icraatı Verilmemiş Mektuplar Kabul Olunmaz Derc Olunmayan Evrak iade Edilmez.

Her Nev'î Evrak Muharrer Namına Eski Zaptiye Cedidesinde 38 Numaralı idare Haneye Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir

Numara 17

[Nüshası 20 para]

Sene 1

CUMAERTESİ

7 Ramazan 1326

20 Eylül 1324

3 Teşrini evvel 1908

MUHAVERE

- Tiyatroya muhtacız... hakikaten öyle. Dur bakayım... düşünceme uygun mu yazılmış?

- Hacivat- Vay behemal senin fikrine uygun mu yazılmalı?

-Yav- Neme lazım nasıl isterlerse öyle yazsınlar... ben şöyle bir göz gezdiriyorum.

-O hangi gazete.

-Akdem.

-İyi ne diyor?

-Aman dur dur... bak... dinle sabah için ne yazmış. “Arkadaşımızın hususi surette sofiden aldığı açıkladığı telgrafname bir mektupdur.

-A... böyle kuyruklu kulaklı yalan olur mu?

-Birader ona gazetecilik sanatı derler.

-Canım öyle sanat mı olur?

-Hırsızlık dolandırıcılık sanat oluyor da bu olamaz mı? İzansız herif sende.

-Ne... hakaret ha. Bana bak karagöz. Düelloya çağırıyorum.

-Haydi oradan sende.

-Ne demek? Hakaret ancak düello ile temizlenir.

-Çok münasebetsizlik gerekmez. Diyelim ki düello ettik... ne olacak senin yüzün benim kolum biraz çizilip kan çıkacak. Sonra da cezalanacağım için oturup pişman olacak değilmiyiz. Eğer mutlaka istersen ense köküne bir yumruk atayım olsun bitsin.

-Sende hiç alafıranga hissiyat yok mudur?

-Hayır sen adam akıllı oturup dinleyeceksen okuyayım yoksa...

-Pekalâ... oku bakayım.

-... “fakat arkadaşımızın bu gibi hassasiyeti endişe edecek surette telleyip pullasa üzüntüye dayandır.”

-Belki gelin ederiz herkes ne karışır.

-Hayır öyle değil... çoğunlukta kötü kötü şeyleri öyle tellerle sarıp sarmalarlar da onun için.

-Ha Ha... Aynen boyalı şekerleri sardıkları yaldızlı kağıt gibi desene.

-Evet dinle... bak... bak... baş katip sabıktan 260.000 hamam Hasası ibrikdar kamil bey sözleşmesindeki istifa deden. 199,501 kuruş kıymet muhimmeli

-Kim bilir hakiki kıymeti nedir? Allah Allah.

-Ne ise sızdırılmış A sen ona bak.

-Evet Evet. Darısı ötekilerin başına.

-... Aman Hacivat bak bak. Şurası ne tuhaf.

-Veliaht saltanat hazretlerinin sert bakışlarından birisiyle yazıştığı hafiyeler tarafından haber olunan binbaşı Evram Efendi vaktiyle sürülmüş imiş.

-Şimdi gelmiş mi?

-Elbette

-Oh.

-Aman bu tuhaf... veliaht hazretlerinin alıncat aliyelerine mazhar olduğu için yüzünde güler yüzlülük görülen Rıza bey ile cennet mekan sultan Murad han hazretlerinin vefatları üzerine yüzünde üzüntü alameti görülen Salih beyde vaktiyle sürgün edilmiş imiş.

-A... üzülse bir türlü sevinsen bir türlü... ne tuhaf imiş yahu.

-Evet olur şey değilmiş? Bereket versin kurtulduk... dur dur... bu iyi havadis.

-Oku bakayım,

-Padişah sarayında hizmetli müşir, kırık sancak miralay, kaymakam, binbaşı, kolağası rütbelerini alan 83 doktorun kaç kişi lazım ise alı konulup diğerleri askeri daireye iade edilecekmiş.

-Hakikaten isabetli bir tedbir... Aman karagöz acaba şuan ki paşa nereye gidecek... bir haberin var mı?

-Benim nerden haberim olacak a birader.

-Yok sanki hatırıma geldi de.

-Başka bir düşüneneğin yok mu?

Sahife 2

-Çok... evvela evin kirası, mutfak masrafı.

-Gördün mü ya! ... Sen onları düşünsen. Ne vazifen ne başka.

-Ayol hususi bir fikirle sormadım. Ağzımdan çıktı.

-Ham o başka... Aman Hacivat dinle dinle... Aferin akdem be... Epey havadis toplamış.

-Oku oku...

-“Bazı hünerli kişilere verilmek üzere mısır hüdivebteden istida olunan 1. Rutbeden 16”... dur dur... tamam 278 tane nişon.

-Çok be.

-Çok zahir. Hem de bazı erbabı hüner deniliyor... demek daha çok var.

-Acaba İzzet paşa da bunların içinde mi?

-Hacivat pek çenesi düşük olmuşsun. Elinin hamuru ile her işe karışırın.

-Canım ne demek herkes aklına geleni istiyor. Yapıyor da ben hiçbir şey sorup anlamıyayım mı?

-Anla ben sana anlama demiyorum. Fakat benim başka şey anlayacağım var... 2, 3 sene evel kadar toymıs gazetesi bazı şeyler yazmıştı onu bulayım da... acelen ne?

-Al bakalım... varan gelen yedi.

-O ne karagöz top mu oynuyorsun.

-Onun gibi bir şey. Şimdi de ebul hüda'nın yakasına yapıştı.

-Aman söyle bıraksın. O herif sırnaşıktır . ya yakamı kopardın, ya üstümü kirlettin diye bir şey söyler.

-Söylemeye vakti yok. Pılı pırtıyı toplamış gidiyor.

-Nereye?

-Nereye olacak... İtalya ya gidiyormuş.

-Amma yaptın ha... Mutlaka yanlış işitmişsindir.

-Budala mısın nesin? ... Akdem yazıyor.

-İyi ama İtalya da efsun üfürük para eder mi?

-O herif oraya efsun yapmak için gitmiyor öyle deyipte mısıra gidecek. İzzetle birleşip bir halt yapacaklar.

-Bari bırakmasalar.

-Varsın defolsun gitsin. Varlığından ne fayda görüldü ki yokluğundan zarar gelsin.

-İyi Mısıra giderse nerede oturur dersin.

-Buda sorulacak şey mi... firavun tepesi ne güne duruyor. Tam kendine layık bir yer.

-Acaba orada da gazete çıkarır mı dersin.

-Şübhen mi var? Zaten niçin gidiyor? Mısırlıların hürlerinin hareketlerini bir türlü hoş görememiş de gidip gazete çıkaracak. Diye söylenmiyor muydu? Hatta ismi de zenbur hamar olacakmış.

-İnşallah ilk önce kendisini sokar.

-Şu öteki gazeteyi ver bakalım.

-Al muzaffer... bu her gün mü çıkıyor.

-Hayır haftada 2 defa al bundan da bir paralık. İyi ben sana bir şey söyleyeyim mi? Bu gazeteler adeta bu gazeteler bitmiş tükenmiş gibi... buda "Tahsin paşanın cariyeleri" nden bahsediyor.

-Ne diyor ne diyor?

-Ne diyecek... çok... biter... tükenir, anlaşılır gibi değil ki... uzun.

-Canım birazını oku.

-Zavallılık kimse ile görüşürmüyormuş. Hala esir sayıyormuş... daha çok...

-Vah... vah... demek hala halini düzeltmemiş.

-Hele şu düşündüğün şeye bak bu kalabilmiş.

-Pekala... daha neler yazmış?

-Dur... dur... takvim vakayiden naklediyor ki. "Divanı muhasebe başkanı sabıkı atufetli Rasih beyefendi hazretlerinin yanında alıkoyup iadesinden kaçtığı imtia ettiğini her resmine bedel....

-İmamlarla muhtarların bedellerinin tesliminden kaçındıklarını duymuştum ama.

-Bu öyle değil...

-Nasıl?

-Vaktiyle de ait olduğu makamına dönmesiyle haksız yere görevinden mahrum edildiğinden bahsetmemiş miydi ya.

-Ha... ha... evet aklıma geldi.

-Allah Allah... ilahi gözüm bir daha.

-Yine kimden haber var.

-Kaçak İzzet in oğlu. Babasının bazı mallarından kira bedeli toplamağa teşebbüs etmiş de.

-Ya...

-Ne şaşırıyorsun... babası emir vermiş ise oğlu itaattan başka ne yapar.

-İyi ama bakalım olabilecek mi?

-Oda mutlaka edeceğim diyor ama... “İsteyenin bir yüzü vermeyenin iki yüzü kara” Darp meselesini hatırlamış. Bir çamurdur atar. Tutarsa ne ola.

-İyi daha başka neler var?

-Elinin körü ile tepenin çivisi... okuya okuya gözümde görmez oldu. Çenemde yoruldu. Biter gibi değil ki.

-Demek ki sonrası var.

CEDDİ

Vukuat ahirenin ceryanı sırasında kareferye vokesindir. mentigteri kumandanlıklarında bulunmuş olan cidden kudretli ve faziletli emir erkani harbiyemiz de kaymakam Refik bey efendinin sonradan alemi matbatı süsleyen “Büyük inkılap” isimli eserlerini yakın arkadaşlarına tavsiye eder Osmanlı terakki ve ittihadı cemiyeti muhteremesinin bu konuda geçen hizmet ve çalışanlarından bahseden böyle bir önemli eseri Osmanlı hürriyetimize hediye ettiklerinden dolayı vali beye tebriklerimizi arzetyemekte vacibe-i kadrişinasdan ad eyleriz.

DÂHİLİ

“Eskiye rabet olsa bitpazarına nur yağardı” Darp misalini her nasılsa hatırlamayarak evelden nail olduğu rağbete gururla sonradan matbaa meydanına ayak basmaya cesaret eden “görüş sahibi” baba eski rağbetlilerinin de hemen de hepsinin konuda hak istirahat ettiklerini yakından anlamakla matbave idare hanesinin karaca Ahmet civarına nakledilmesini istediği haber alınmıştır.

Karagöz

Bari safi gençlik ve cehaletle dümbeleğini sahiblemiş alemi matbata çıkıp dans gayretine düşen (Zuhuri) de kolunu omuzuna vurarak mama tarafından bir idarehane açsa da bir açık güzellik de o yapsa ne olur.

Damatları

Büyük hizmetliler demavid (1) büyük bir memurun içişleri memuriyetinde akraba ve talikatının hizmetini men eden kanun maddesinin kendi menfaatlerine fena halde zarar verdiğini ve çünkü ancak o himaye sayesinde muhafaza etmek kolay olmayıp başka yerlere nakilleri halinde hiçbir işe yaramayacakları incelenerek behemal açıkta kalacaklarını nazarı dikkate alarak önemseyerek kanun maddesine has değiştirme anında umumi hazırlamakta oldukları açığöz muhbir uzun kulağın çıkan haber cümlesindedir.

Karagöz

Boşa merak etmesinler... elbette onlara da bir yardımcılık makamı icat edilir.

Demavit_Damatın Cemisidir.

Yeni lügat

Sahife 3

Atina: Beni kapıdan çıkardılar... bari evi satalım da bir dükkan falan açayım.

-A oğlum... dur... sabahtan tezi yok ben gider bizim paşaya rica ederim. Senin gibi kaleminden kan damlayan katibe lafım yok.

Karagöz

Ama ne kadar... Bir kere yangın kalesine çıkıp baksın hem hava alır hem de hangi kapıyı beğenirse onu tercih eder... çatladı kapı, ahır kapı, kum kapı, yeni kapı, top kapı, demir kapı, odun kapısı, narlı kapı, azap kapısı, daha ne kadar sayayım... bunlar nesine yetmiyor... İstanbul da bu kadar kapı varken açıkta kimse kalmaz. Hiç merak edilmesin.

Az akıllı kuburiden. Kılıkuyruk kemale yazılan cevap namenin sureti

Bu dünyada böyledir herkes nasibini ala gelmiştir.

Kimi irşat eder (Doğruyu gösterir) kimi dalalete (Sabtırmaya gelmiştir).

Biri hayır etmeye emrolunmuş. Biri sevrü nale gelmiştir.

Nazifin canı burnunda zulmeder hale gelmiştir.

Niçin benden kaçır şimdi sevgili dostlarım.

Doğruluktan başka yok kârım buna cidden hayranım.

Nedir sebeb fakat sevilin susmaya yok sabrım.

Nazifin canı burnunda zulmeder hale gelmiştir.

Geçerdi bir zaman yazdıklarım altına benzerdi.

Kalem destemde şimşir sözüm kurşuna benzerdi.

Nefesim Ebul Hüdanın yaptığı efsuna benzerdi.

Nazifin canı burnunda zulmeder hale gelmiştir.

Halis niyetim her kulak sahibine malumdur.

Fikir ortağım evvel aşiretlerin küllü urbane malumdur.

Bizi olgunlukta tartan yeni mizana malumdur.

Nazifin canı burnunda zulmeder hale gelmiştir.

Ankara vapuru ile cidden hareket ettiği haber alınan rabıt paşanın vapura biner binmez rica ile söylediği beyittir.

Neler geldi neler geçti felekten.

Deve geçti duyulmadı elekten.

Cariye satmak hevesine düşen birinin pera plasta otelde sayılı cariye teşhir ettiğine dair 8 numaralı yazımızda içine alan fıkra dahiliye nezaretince ihtiyaç duyulmuş incelenmiş ve haklı görülerek içeriği zabdiye nezareti pehyasına yazılmış ve oradan da Beyoğlu polis müdüriyetine havale-i keyfiyetle gönderilen inceleme sonunda yalnız bir cariyenin oraya bazı eşya almak üzere gittiğinin incelendiği (Kayıt ve takvim) de görülmüştür.

Karagöz

Demek ki işin yalanı yok yanlışı varmış.

-Haydi karagöz ne duruyorsun... tam vakti. Ateşle ateşle.

-Sen boşuna çırpınıyorsun... Ayol dur, ben vaktini bilirim.

Adada Bir Alem

[Ramazandan bir gün evvel]

-Çal yahu çal... hemde hemde garibane bir şarkı söyle...

-Peki efendimiz.

Bugün bir keyfiyetim var.

Arada bir hırsızlığım var.

Kaçmaya niyetim var.

Aman çok doldur çok doldur.

Paşam çok doldur çok doldur. » » »

Dersi ustasından aldım.

Başımı dertlere saldıım.

Çamlıbel de yayan kaldım.

Aman çok doldur çok doldur.

Paşam çok doldur çok doldur. » » »

Cevher taşımışın

Hırsızlar başı mısın?

Aman çok doldur çok doldur.

Paşam çok doldur çok doldur. » » »

Ez Cümle Terkiyat Garebe.

der

Mahruse Galata

Mahmudiye caddesinin başında bulunan Avusturya postahanesi etrafında saat 11 den sonra açılıp müvahter ve müvah haşsen gümrükleri salan ve İnterpollerini metre metre geride bırakan mahut pazara çör çöp dağıtmak ve pislik teşkil eden esnaf Amasya bardağı gibi + sıra sıra dizilipte hazır olmayı adalet eseri sayarak perde arkasından o civarı seyretmek arzusu ile (!) bilinen hattı aşarak gençler mağazası önüne kadar gelmişler iken bunu da hali hazırda ilerlemesine tamamen muvafık olmadıklarından büsbütün taşarak pazarı karar vermeden elbirliği ile köprübaşına kadar ulaştırmaya istedikleri gibi gelip geçmeye başlamışlardır. Sayılı esnafların göstermelerinden çekinmedikleri işbu ilerleme eseri belediye memurlarınca son derece taktir tahsin (Geçmişte baş katip kara paşa değil) edilerek keyfi

hareketlerinden tamamı ile serbest bırakılmışlardır. Esnaf da buna karşılık güzel bir gösteri hazırlamak üzere geçmek için yer bulmak imkanı olamayan gelip geçenlerin küfelerle çarpışmalarını men etmek için içlerinde birer ince mum yakmalarına karar vermişlermiş.

Karagöz

İyi ama bu güzellik halka değil olsa olsa sesle hürriyete karşı acıba hareketler yapmak isteyen gazfenerlerini sulh dairesine davet etmek üzere ayarlanmış bir tehdit olabilir... yalnız şurasını aç gözlülük görürüz ki acaba sayılı esnafa belediye çavuşuna (Mumyandı) resmi verecek mi vermeyecek mi?

Bilmece

Kaba sakalın başı İstanbul da kalmış. Bulup getirene haber verene müjdesi var.

TELGIRAF

Ajans palas pandıras

Büyük Ada: 17 Eylül- Zeki paşanın sivil olarak dışarıya çıkmakta olması zülüflünün hafiyelik marakını kabartmakla merhumun asker olduğu halde böyle sivil gezmesi askeri nizameye ters bulunduğu dair bir Sevrüal düzenlemişse takdim edecek yer bulamamıştır.

Büyük Ada:18- İbrik der Kamil ağa bir türlü

Bırakmam da bırakmam.

-Ha babam ha... biraz da siz yardım edin yahu.

Ticaret hevesinden variste kalmadığı için vakıf nezaretine müracaat ederek boşalacak bir ibrikdarlığın kendi sözüne bağlı döneceğini rica edecektir.

Karagöz

İyi ama !... aç gözlü bir adama benziyor... bakalım bir otlığa kanaat edecek mi?

Mezarı buruni: 17. Rahmeti Rahmandan mahrum. Bozca adâlı Hasan paşayı düzüh mekan bugün öğleden sonra Lütfi Ağa ile mülakat ederek türlüyenin bugünkü halinin bir hürriyet hastalığı olduğu ve bıraktıkları harabe eserlerin muhafazasına kudreti kendilerince de sadık olan Hasan Romi paşanın bugün iftitarının yok olması cidden gerçekten yakışır şekilde düşünülmesi gerektiği açıklanması ile şiddetli bir protesto yapılması icat ettiğini ve bana birinin ebul hüdanın yardımının gerektiğine uygun olarak karar vermişlerdi.

Karagöz

“Biter mi bitti denilmekle sonsuz nur.

Nefisle söndürmek kabil değildir. ilahinin nurunu”

“Müallim Naci merhum”

MUHARERAT

Ey yaratılmışların en şerefli insanlar.

Bizler hiçbir zaman açlıktan ölecek duruma gelmedik çünkü belediye memurlarının hakkımızda hususi bir lütuf ile aciz provaları olmak üzere gece gündüz en temiz sokakta çok süpürüntü bulmakta asla güçlük çekmiyoruz. Buna teşekkür eder minnettariız. Fakat bir kere insaf olsun bizlerin bile çirkin gördüğümüz surette alçakların kötülerin kibirliliğinden çekinmeyen hafiyelerden bahsettikçe “Sokak köpekleri kadar çok idiler” diyorsunuz bizler ne yaptıkta bu kadar hakir alçak görünüyoruz şu zamanı hürriyette herkes haysiyetini muhafaza ve hak almak caiz iken niçin bizler bu nimetten mahrum kalalım da ağzımızı açmayalım. Bu zamana kadar, hakkımızda böyle namussuzluk gerektiren sözler söylenmesine daha ne zamana kadar susup ses çıkarmayalım. Bizler alçak değiliz. Doğruluğumuz herkesce bilindir. Bina en aleyh. Adaletli insafınıza sığınıp o doğru olmayan konuşmadan dolayı özür isteriz ve illa sokakları meşgul etmeyi terk etmemiz pislik için de bırakmak. Kati surette yanımızda incelenmiştir. Hakkımızı almaya çalışmak üzere arz edeceğimiz itirazlar yerinde uygundur.

Evvela: biz ekmek yediğimiz yeri bilir ve nimeti hak hak tanırız. Hâlbuki hafiyeler, sayesinde yaşadıkları millete hainlik ederlerdi.

İkinci: Bir kabahat işleyen veya bir fikir sokmaya çalışan fesatçılar erkabı bizleri gece yarısı dahi olsa. Saçma sapan konuşma ile ihbar ve şu suretle memlekete hizmet

bizde (karagöz) İtalyanlarda (polişinal) İngilizlerde (klavun) bir konuşmadır ki herşeyden açık ve fasihdir.

Takvim ve kayıt: 18 Eylül.

Vızıltı gazetesi yazarı Hüseyin Cahit Bey Efendi namze deliklerini... bulunmuş... olmaları ile namze delikleri

Karagöz

Devleti aliye Osmaniye'nin resmi gazetesinde bu derece tevazu ile ve fazla hürmetkarane bil dil kullanmaya hiçbir sebep bulamıyoruz.

LATİFE

İki arkadaş arasında.

-Beyciğim... yakışır mıydı? Benim ismimi de gazeteye yazmışlar.

-Nasıl?

-Nasıl olacak. Memiz filan... diye...

-Merak edecek bir şey değil büyüklerin hadimlerini arasında bulunuyorsunuz da. Onun için.

-O ne demek?

-Yani babanızın sayesinde de. Maaşa ve rütbeye nail oldunuz da.

-A beyim 4 senede topu topu 1000 kuruş maaşa geçtim... çok mu?

-Almasım. Bendeniz tam 22 senede 800 kuruşa nail olabildim.

-Sizin ki talih kader

-İşte iyi ya. O kader. Şimdide size yaklaşmış. Ne çıkar.

Tiyatro

Tepebaşı belediye bahçesi Köşk tiyatrosunda (hüskaran cemiyeti tarafından

Bu gece: Vatan.

Yarın gece: Yasa.

İK DAM MATBASI

ALİ FUAD

Muharreri: Mahmud Nedim.

Seneliği dersaadette idare hanedan alınmak üzere (45) vilayet posta ücreti ilebirlikte (65) kuruştur.

Altı aylık abone kabul olunmaz. Memalik-i ecnebiyeyi seneliği (85) kuruştur.

Sahib-i imtiyaz ve musavviri: Ali Fuad

Posta icraatı Verilmemiş Mektuplar Kabul Olunmaz Derc Olunmayan Evrak iade edilmez.

Her Nev'i Evrak Muharrer Namına Eski Zaptiye Cedidesinde 38 Numaralı idare Haneye Gönderilmiştir.

Şimdilik Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe Günleri Neşr Olunur Musavvir Eğlence Gazetesidir

Numara 18

[Nüshası 20 para]

Sene 1

PAZARERTESİ

9 Ramazan 1326

22 Eylül 1324

5 Teşrini evvel 1908

MUHAVERE

-Karagöz nerden geliyorum biliyor musun?

-Senin gibi herif nerden gelir ya han dan ya külhan dan.

-Yuh. Afedersin biraz nezaketli davran... tevekkeli herkes sana darılmıyor.

-İyi peki canım darılma... devlet haneden teşrif ediyorsunuz efendim.

-Hayır bilemedin.

-Bilemedin kaldırıyor... çok tuhaf herifsin be... el el üstünde kimin eli var mı oynuyorsun?

-Yok a canım.

-İyi... söyle bakalım nerden geliyorsun?

-Şehri Emanetten.

-Ah köftehor ah. Başmüfettiş Osmanın memurluğa döneceğini işittin de. Galiba birkaç kuruş vererek temizlik görevi kapmaya çalışıyorsun ama yağma

yok... onlar geçti.

-Değil a birader, aklımdan bile geçmeyen bir şeyden bahsediyorsun... durda söyleyeyim.

-İyi orda ne yaptın. Ne işin vardı?

-Şahitlik için gittim...

-Budala mısın nesin Hacivat?... yoksa tiryakilik kafana mı vurdu?... orası mahkeme mi?.

-Mahkeme değil ama... bir tezkereyi düzeltmek için.

-Ne o yoksa düzeltmelerde seni de memiz mi ? tayin ettiler.

-Hayır a birader.

-İyi ama senin şahitliğin geçerli mi?

-Neden olmuyormuş?

-Hani ya... şu... sanki... pek akıllı değilsin de.

-Canı bu iş o kadar akıl işi değil

-Nasıl ?

-Dinlesene a.

-Söylesene.

-Bizim mahallede birisinin çocuğu vardı.

-Tuhaf. Her mahallede herkesin çocuğu olur buda laf mı?

-Yahu hiç lafa meydan vermiyorsun.

-İyi... haydi söyle.

-İşte o çocuğun babası sizlere ömür.

-Bundan 10 sene kadar evvel. Rahmetli olmuş. Geçenlerde nüfus yazılırken çocuğun babasının adı Ali Naşit yazılacak yerde. Ali Raşit yazılmış.

-Olur a... oda isim... oda isim.

-Öyle ama. Asıl önceki gibi düzeltilsin diye müracat etmişler de bizi de şahitliğe çağırmışlar.

-Kiminle.

-Bekçi ile beni.

-İyi.

-İyisi gittik. Evet merhumun çocuğu budur. Ve ismi de.

-Haydi Hacivat haydi... budala mısın nesin?

-Neden?

-Yediğin halta bak... sen kahin misin? Hoş kahinde olsan olmaz a.

-Ne demek canım.

-Bir adamın çocuğu o dur diyebilmek kolay mı?... bunu başkası ne bilir?

-A canım sana yalan söyleyecek değilim. A.

-Ne istersen söyle. Ben dinlemedikten sonra.

-Neden dinlemiyormuşsun?

-Canım böyle aklın kabul etmediği mantıksız şeyi nasıl dinlerim.

-Canım mantıksız olsa şehri emaneti meclisi...

-Haydi haydi el verir. Çok münasebetsizlik lazım gel lafın varsa söyle.

-Pekala... hatırın kalmasın... başka şey konuşalım.

-Hah şöyle... yola gel.

-Canım birader, herkes mebus olmak için namezlik evrakı gönderiyor.

-İyi bundan sana ne.

-Bana bir şey yok... fakat hani ya derim ki sen de...

-Ne... bende mebus mu olayım?

-Neden olmuyormuşsun?

-İyi ama. Nerenin mebusluğunu isteyeyim?

-Darılmassan söylerim.

-Ne darılacağım söyle.

-Mesela sulu kulenin.

-Hacivat ben seni şimdi döverdüm ama. Neyse dua et ki iyilik tarafıma rast geldin. A birader. Sen emin ol ki o senin bahsetmek istediğin. Mebusluk. Kendi işini kendi görür.

Sahife 2

Dünya görüşlerin varis'te. Yalnız kendi kazanç ve karları ile meşguldürler... mebusun ne yapacaklar yoksa.

-Ne demek.

-Öyle ya. Hem mebus olmak için bana kalırsa kendisini takdim etmek değil halkın üzerine severek düşerek takdir etmesi ve seçmesi gerektir. Bende ise o muvaffakiyet nerede. Ben ki şimdiye kadar sesini sedasını çıkarmamaya mahkum olmuş henüz dil altından yeni kurtulmuş gibi.

-Adam sende şu düşündüğün şey bak... sen kendini bilirden isterlerse kabul etsinler isterlerse ret etsinler.

-Hele biraz düşünüyüm. Bu öyle kolaycacık karar verilecek şey değildir.

DÂHİLİ

Uzun boylu. Hastalık sahibi, zayıf bedenli, çirkin yüzlü bazen kaba bazen nazik belli mahudu kuburi zayıf akıllı geçen Cuma günü hanu jurnal aşıyanesinden çıkmaya cesaret etmiş. Ve vapurun kış köşe kamerasında tutma vakasında hızlıca yeni köprüyü kibirli pis ayakları ile berbat edip korkulu bir yürüyüş ile derhal halıç vapuruna kapağı dar atarak. Oralarda kendini kimsenin tanımayacağını düşünerek genişçe bir nefes aldıktan hatasını düşünerek deryayı düşünmeye bir iyice daldıktan sonra ayakkabısı belde civarında gezdirmek pis kirlili güçsüz halsiz boylayarak. Pekçe sevdiği seviştiği hemen gizlice görüştüğü boyalı bir kişinin hanesinde iftar ederek soğa ağanın yerini de kokutarak yakalamış yanına itmeye karar vermiş. Veya oralarda evinde yatacak birinin kuyruğunu yakalamış olduğu gezmekten bıkip usanmayan hatta aciz fikrimizce böylelerinin peşinde bile gezmek adam akıllı ayıp iken her nasılsa utanmayan garip muhbirimizin haberlerindedir.

Zamane Mektebi

-Vatan caddesinde: Temmuz 11.

Sonrasında yapılan sınavda (Millet) isimli efendinin derus müteva iden ihraz eylediği kaçtığı derecelere bervech-i atidir.

Hürriyet: Terfi

Düzenleme: Tamam

Ceza tatbikatıdır hak muvaffakiyet versin. “nakı” kalsın.

Hemen de bütün yerleşenler senelerce yan yana gelerek konser verip dururken sevgili dostlara matbaa erkanının mayalanmış gibi yerlerinde oturup kalmaları caiz değil. Müsamere düzeni lüzumu adeta bir açık bir emir olmakla mevcut gazetelerde yaylanmaktan bazıları toplanarak gelecekte gösterileceği vechile kendi haklarına isabet eden oyunları uygun bir vakitte. Yapmaya karar vermiş olmalarıyla açıklanmasına serbest bırakıldı.

Akdem

Sabah

Güven. Ümit. İncelik. Yumşaklık

Tercümanı hakikat

Vızıltı: Çıngırak

Yeni Gazete: Eskici çbdi

Mizan: Aklıdan noksan

(Ruscadan Tercüme)

Üç gazete: Karnaval

kokuşları

Hukuki Umumiye: Fedakar gemici

Millet:

Boşboğaz: }

İki sevgili çavuş

Basiret: Köroğlu

Elüfürük: Kızıl sihirbaz

Ezüb üle karakuş: 48

okkalık baş belası

İncili Çavuş: İhtiyar onbaşı

Zevzek: Divaneler hakimi

Demet: Pembe kız

Karagöz: Tımarhane oyunu.

Kalem: Yazıcı kumandası

Saadet: Henrinin Rüyası

Serveti funun: Para kuvveti

Hok baz: Hokkabaz

İşlem oyunların oynanacağı zamanları başkaları ise ortak olacak gazetelerinde. Neler oynayacağı ileride tabi ki ilan edilecektir.

Karagöz

Beğendim fena değil... Karagöz bu kulun karagözün hissesine düşen oyun tuhafça düşmüş. Bunun içinde elde öyle akılsız izansız divaneler var ki deme gitsin. Başta zuhuri, arkasında cingöz. Daha sonra öteki daha sonra beriki... hu hu...

İHTAR HÜRRİYETE

Sığınma: Hafiyelerin şerrinden Allaha sığınıyoruz.

Terk etmek: Milletin evini limon kabuğuna tutup defetmek.

Ulaşmak: Millete karşı mesul olacağını akıl etmek.

Çıkartmak: Devru Sabıktan gazetelerden mana çıkarmak.

Dinlenmek: Hapiste rahat etmek.

İstemek: Yemene sürülmesini istemek.

Yönelmek: Kiblesine dönme isteğinde bulunmak. “Misal: Ebul hüde.”

Kaçmak: Kaçağını çekmek. “Misal: İzzet”

(Lemüellefe)

Var olan bir evraktan çıkarılmış.

Yalova hamamlarının vakti geçti... Kenan paşa ne oldu? Hala orda mı?... Ve orada mı oturacak. Bu konudaki düşünceniz nedir?

Karagöz

Oraya ben göndermedim ki bana soruyorsunuz. Bende sizin kadar biliyorum... düşünceme geliince ah ah.

Bir temizlikzade ağzından:

Kiler boş tamtakır mutfak. Çocuklar portakal ister. Reçel, güllaç, sucuk, pastırma, biraz koşgol ister fişne, mehtap, oyuncak, top topaç delisi mahdumlar gece elbette tiyatro, karagöz yahut masal ister.

Ne lastik var ayağımda ne sırtımda palto kaldı.

Kayınvalide bir entari (elbise) bir hırka birde şal ister.

Kömür ister soba hem de odun bekler ocak hala

Hizmetçi elbisesi, aşçıbaşıda peştemal ister.

Üç aylık almak için ev sahibi geldi.

Ona karşı görünmek için köroğlu birde bitmek ister.

Kese bol olduğunu bilmez aile haline uzaktır.

Söz anlatmak için elbette uzunca bir sakal ister.

Kasap bakkal fırıncı yüz çevirdi ta geçen aydan.

Bu müşkildir ki şu laf anlamazlar martaval ister.

Dağıldı yavruların her biri bir yana üzülerək

Bu tontonlar topluluğu hazin sesli bir kaval ister.

Yıkıldım. Mihnet altına düştüm. Harab oldum.

Beni daruşşafaka ya göndermek için 3,5 hamal ister.

Karagöz

Sokaklar pis su denizine dönüp seller adam kaptı.

İdarehaneye gelmek için sağlamca bir sal ister.

RAMAZAN MEKTUBU

Sulh ashabı azaldı... kalemde sakinleşti herkes ya kasını fesini düzeltip birer birer kapıdan çıkıyorlar... Mümeyyiz efendiye bir pat çakarak ben de şiddetle çıktım. Divan yolundan yukarıya doğru aheste aheste yola koyulan kervanın yanına bende katıldım. Liman girişindeki şamandıraları andıran cabeca mevzua küfelere karşı şemsiyemin yardımına dayanarak yaptığım manevralara beni hayli çarpışmalardan kurtardı. Gerçi omuz sıyırtmaları boş mideli vücuda oldukça tevkif halis oluyorsa da simitçi tablalarını devirmek tehlikesine çokça mani olamıyor, fakat dikkat gerek yoksa bir tanesini devirince, oralarda aylık borartur hücumunu bekler, bir manzara meydana gelmekte muhakkaktır, birine bir taraftan birehane pasile sagireile ile deyneğe dayanmaktan bile aciz iken o anda. Kartal misali kanat açan yardım babaları, diğer taraftan arabaların altında çiğnenmemek için. Kaldırım kenarında kuşkuya yatan köpek hücumda kusur mu ederler... simitçi tazminat ister.

Vaka açıklanır açıklanmaz değil. Fakat o dinler mi? Bazı hayır sahibi de simit parçalarını yerden toplayıp toplaya dizer ama zararı telafi emek mümkün mü?

-Ayol... çarğının üstünü versene... daha ne kadar bekleyeceğiz.

-Be adam... iki ayağınla iki gözünle. Üçayaklı sıpayı koca taplayı görüyor musun? Cevap yerine biraz bir şey verip çekmekten başka çare yoktur... hem de.

-Bir kazadır oldu. Ben de isteyerek yapmadım. Deyivermeli... ne çare... bir şeydir olmuş. Dahası daha doğrusu asıl fenası var. Öyle ya... bir insanın işi bir defa ters gitmeye görsün. Aksilik aksilik üstüne gelmesi muhakkaktır... elbette kolumda ondan dolayı çakıldı. Tesadüf ki ağır azki fesneki makam beyazıt makamına çıkıp Aksaray a doğru sarkanca ya kadar da 11 i bulur. Hatta geçer bile.

7, 8 yaşında bir kız çocuğuna evden terşi ısmarlamışlar, kızcağız sağ elinin şahadet parmağını sol elinin baş parmağının başı ile tuttuğu kasenin içine sokup sonra ağzına götürdükçe yürümesini kaybederek düştüğü adamlara başını çevirip bakarken. Simitçiye verdiği tazminatın acısı henüz içinden çıkmadığı için yürümesinde hala düzensizlik olan zavallı efendiye çarpmaz mı? Çarpma neticesinde meydana gelen düşen kasenin içindeki ani bir hızla boşalıp bedin onun üzerini mükemmel bir yaladıktan güzelce ısladıktan sonra ince kıyılmış lahanalar kumaşa sımsıkı yapışıp hıyar ve patlıcan üzerine basanları düşürmek üzere kaldırırma yayılmaz mı? Bu yetişib de artmazmış gibi kızcağız ayağa kalkıp ince ses den daha ince devamlı peş peşe bir feryatla burnunu çeke çeke ağlayarak

-Ben şimdi eve nasıl gideyim... anam kemiklerimi kırar, dökme diye 40 defa tembih etti. Ben şimdi ne yaparım. Diye bar bar bağırır.

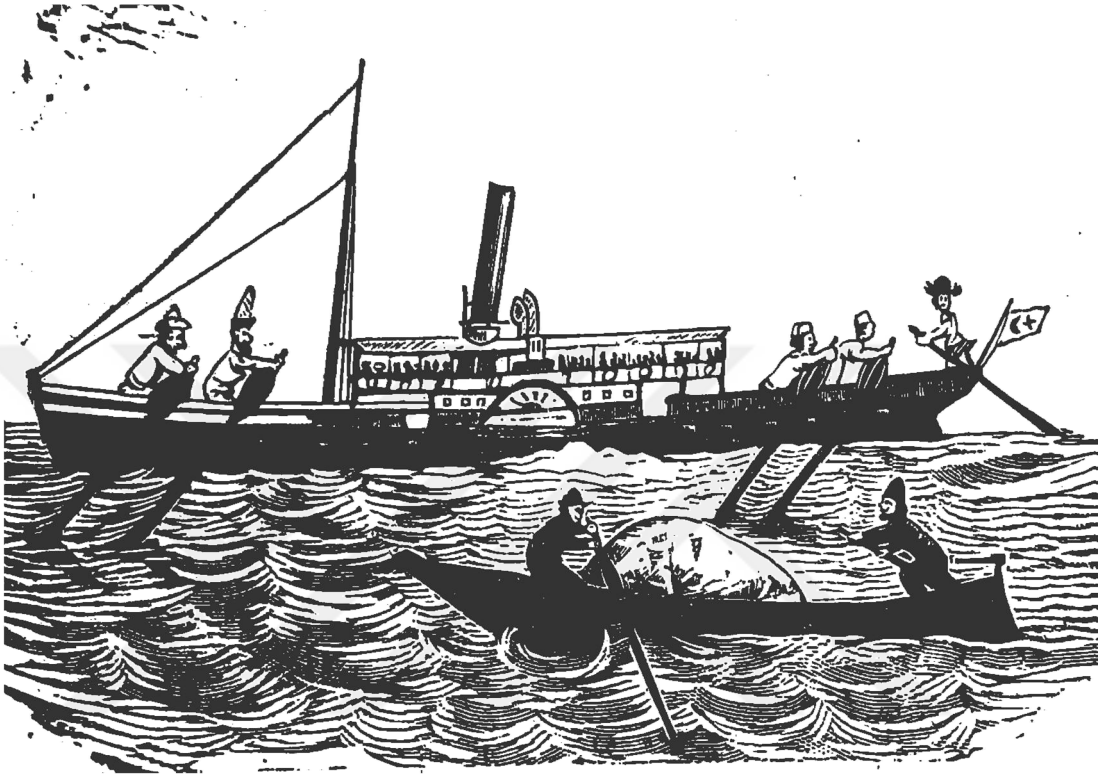
Herkes işini gücünü bırakıp iftar açmayı unutmuş. Hep oraya toplanmışlar.

-Vah vah.

-A babam... parmak kadar çocuğa yemek terşi ısmarlanır mı?

-Kabahat onda değil... ona arpanda. Zavallının ne suu var?

-Kardeş kalabalıkta.

-Yardımcı boşuna yorulma... senin eski bildiğin gibi makine ile gitmiyor ki geebilsin.

-Varda... destur... dolun masın.

-Ne oluyorsun acelen ne? Sende benimi ezeceksin.

-Aılalm.

-Ayol şimdi üstünü temizleyecek vakit mi buldun. Ta... top kapıya yetişeceğim.

-Yahu. Zenbilini ek gözüme giriyordu.

-A... evladım. Hanım neneye yol ver... kuzum oğlum... ayağım da sakat. Ah. Bu iftarda nereden aklıma geldi... sadrın... yürü kız çiğneneceksin. Kör olası herif hele bak hala durmuşta yüzüme bakıyor. Daha bak daha bak... ya... 40 defa niyet ettim. Tirene bineyim diye ama oda yürümez ki... Tiren değil öküz arabası usta da utanmadan 60 para alıyor. Bari altıma bir minder verse... ne gezer yalnız eline bir boru almış. Düüt bir kere öttürdü mü bitti.

-Canım orda söyleneceğine hadi yürü

-A... başıma kahya kesildi.

-Haydi kadın haydi.

-Kaskatı al.

-La havle.

-La havle ya. Ne zannettin di.

Zavallı efendi, üstünü başını biraz temizledikten sona. Oldu olacak diye yemeği tekrar doldurtup henüz sol kolunun yanı ile burnunu silip hafif hafif çekmekle devam eden kızcağıza verip kalabalığı yararak çıkar, öte taraftan külhan namzedi küçük bey (!) mevşuan serkisinden iki resimli gazeteyi sıyrıklıyıp topuğu ensesini döverek bir geliyor ki maşallah otomobil değil telgraf zor yetişir. Fakat mevşude bırakıyor mu ya. Evde soluk soluğa peşinden. Nefesi kesilip duracağını anlayan çocuk bir sağdan geri manevrası ile efendinin arkasına sığınmayı takip eden mevşude kale gibi biçarenin önüne dikilir dikilmez.

-Efendi bırak... şunu bir tepeleyim. Geçen günde 10 tane aşırđı.

-Canım iyi ama bana ne.

-Muzi efendinin önünde duvar gibi durmuş. Biçareyi ezilmekten men ederek. Sağından solundan iki elleri ile arkadaki çocuğu tutmağa çalışır. O yumurcakta efendinin redirgutunun iki eteğini tutmuş. Esir almaca oynar gibi iki tarafa hareket eden. Zavallı adamcağız bu iki arızanın arasında imam feneri gibi döndükçe döndü. Bir aralık çocuk cızlama mı çekti. Haydi eziyet eden muzi arkadan. Efendi kurtuldu ama 4 adım atmamıştı ki iftar topu gümbür gümbür ortalığı çınlattı.

Bilmece

Darbhane de vaktiyle birisi hakkı olan bir şeyi kaybetmiş sonra o hakkı başkası mı almış? Yoksa başkasının hakkı o hakkı mı hak etmiş? Bu hakkı bulanlara müjde olarak koca bir aferin. Tefsilet lazımesiyle ilk halledilen 6 aylık abone var.

TELGRAF

Bursa:

İdare-i Mahsusa borçlanma havalesi

Lira.

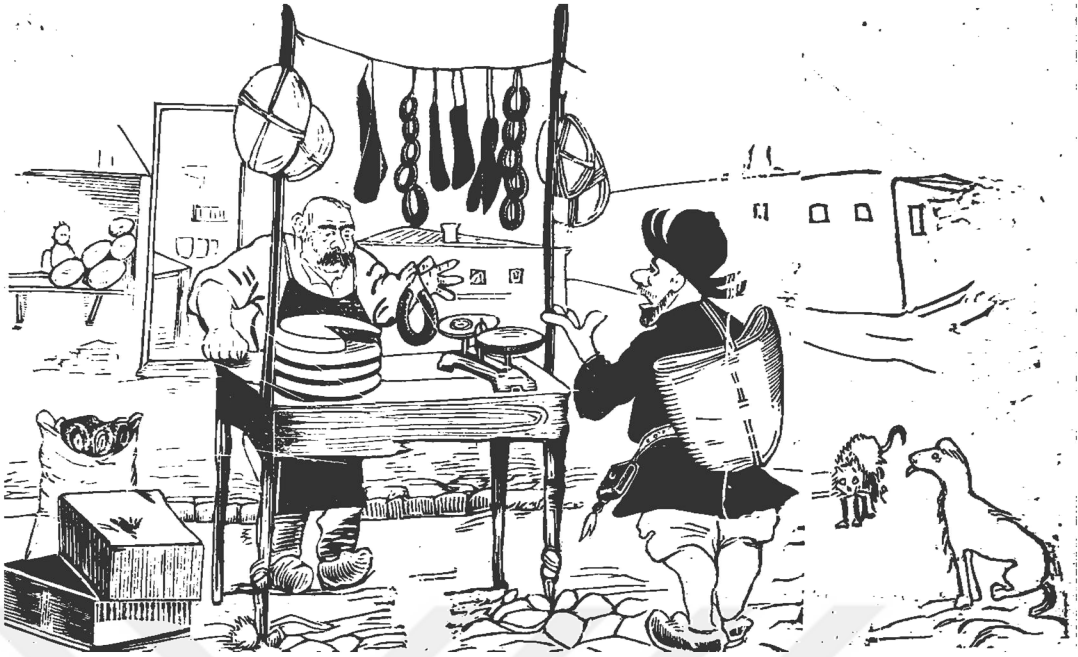
165.000 Açıldı

165.000 En aşağı

Tertibi

168.000 i Kapandı.

Sahife 4

Al ağam al... A işte ne böyle balkan kaşarını ne de böyle sucuğu bir yerde bulamazsın.

-Sucuk fena değil ama kaşar kurtlanmış.

maşat tahissat

.....25 Aydın Vilayeti

Karagöz

Kördün mü Mümtaz havaleyi işte borç dediğin de böyle olmalı... öyle ya... kim olsa eksiltir... marifet onu artırmakta. Yalnız “şu” de düzenini anlayamadım. Acaba “de/den” maksat dalavere midir, delaliye midir yoksa başka bir manaya delalet mi ediyor?

Kuş dili: 21 Eylül – devrü istibdatta politika ithamlarını söyletmek üzere donlarına kedi koyup dışarıdan kırbaç ile döven bir kişi kasılır komenin tekrar buraya vasıl oluşu üzerine mahalle kedileri ittifak ile ahz saray hazırlanmışlardır.

TAKVİM-İ CERAİD

Tercümanı hakikat:

Şehri emaneti meclisince kasım paşa deresinin temizlik sebebi konuşulmaktadır.

Karagöz

Emanet dairesini temizlemeden orasının temizliğine teşebbüs işe tersinden başlamak değil de nedir? Her kim vazifeli ise bir kere İstanbul sokaklarını dolaşıpta pislği görse.

Tanın:

Memurlar nasıl tayin ediliyor.

Karagöz

Eskiden para ileydi şimdi bilmiyorum.

Tanın:

Vilayetler ve müstakil mutasarrıflıklar, temizliği (düzeni)

Maaşın Ayarlanması

20.000-5.000 aydın vilayeti.

Karagöz

Vekillik maaşından ne fark var, eğer düzen bu ise vay gele başımıza... yoksa ileride nezaret maaşını ziyade etmeye vesile olabilmesi için yapılmış olmasın.

Tanın:

Hicaz valiliğine (şehri) 10 kilo buğday 15 kilo arpa. 400 küçük kıymet itibar, 1000 demet ayrılmış ot olup.

Karagöz

A birader... Mutlaka bunda bir yanlışlık var. Oraya gidecek kişi valiliği mi yapacak yoksa zahire ticaret mi?

Tinin

İzmit ten 3 mebus çıkacağı tahmin ediliyor.

Karagöz

Acaba kim ekmiş... yoksa kendi kendilerini şimşekler gibi bunlarda Allahın yerden bitirdikleri gibi mi?

LATİFE

İki arkadaş arasında.

-Birader nedir bu telaşın?

-Şu der terakkiden istifade ederek deniz ticareti başlayacağım.

-Oh oh. Bari geminiz var mı?

Tekne hazırlandı iki direği de dikildi. Yalnız mizana diğerini dikecekler. Başka bir iş kalmadı gibi.

-Ne taşıyacaksınız?

-İlkbahar da gazetelere havadis.

-O vakte kadar niçin boş duracaksınız?

-Başımızdaki kavak yelleri geçsin diye bekliyorum.

Harp sebeblerinden başlayarak ta yeşil köy sözleşmesine kadar ceryan eden vukuat ile devam eden mahkemenin açıklamalarını toplamak üzere harp erkanından binbaşı Ali Fuat beyefendi tarafından musavvır (Osmanlı- Rus seferi) ve Mümtaz yüzbaşı Muhammet Hulusi beyefendinin hameleri olan piyadenin ateş tabiyesi) isimli iki mühüm eserin birinci formları sahe zeyb intişar oldu. muhterem asker kardeşimizi şu muvaffakiyet ve yardımlarından dolayı bilhassa süratle tebrik ederiz.

TİYATRO

Tepebaşında kışlık tiyatroda (Hüskaran) cemiyeti tarafından bu gece: (Nasıl oldu) milli oyun 3 perde 1 t tablo Çarşamba günü akşamı yine aynı tiyatroda genç sanatkarımız Burhanettin bey ilk oyunu verecektir. Osmanlı İttihat ve Terakki Cemiyeti menfeatine favkalade müsamere.

Program: Tiyatro hakkında-yeni marş-hasbihal-rapsodi-marki düper biyolo-lumunet-Tarık bin ziyat nesim-bir cinnet sahnesi.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KARAGÖZ GAZETESİ NÜSHALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1. KARAGÖZ MİZAH DERGİSİ

1870-1877 yılları arasında yirmi adet mizah dergisi Osmanlı basınındaki yerlerini almışlardır. Ancak bu dergiler, II. Abdülhamit döneminde, 93 Harbi sonucunda ilan edilen ‘istibdat’ ile basın ve yayına sansür getirilmesiyle birlikte yayın hayatlarına son vermek durumunda kalmışlardır.

1908 yılında yürürlüğe giren anayasa ile birlikte, basın ve yayına uygulanan sansür ortadan kalkmıştır. Bu önemli gelişme sonrasında, Karagöz mizah dergisi, 1908 yılında Ali Fuad Beyin imtiyaz sahipliğinde yayın hayatına başlamıştır. Türk mizah hayatının en uzun soluklu dergilerinden biri olmuş ve 1908 yılında başladığı yayın hayatına 1955 yılına kadar devam etmiştir. İçeriğini, birinci elden görsel kanıtlar ve yazılı kaynaklar kullanarak zenginleştirmiş ve yayımlandığı dönemin siyasi, sosyal ve kültürel olaylarını gözler önüne sererek, döneme ışık tutan en önemli kaynaklardan biri haline gelmiştir.

3.2. KARAGÖZ DERGİSİNİN AÇILIŞI

3.2.1. Mukaddime (Giriş, Başlangıç)

Hacivat: (Devamla) böyledir alem millet sayesinde kişi değildir sevilir de ses ve lisana yasak olmaz gelirse kenar perdeden Hacivat bendeniz her ne kadar sürçü lisan edersek af eder efendilerimiz perdemizi zannetmek bizden.. hisse aldık biz bu sözden perdeyi kaldırırım gözüm.. o halde aruzatın takılı seslelinir meydan hayatı hayrettedir. Perdemize ruhsat aldık meydana çıktı gösterelim kendimizi perdemiz üstadımız cemiyetler hemen sağolsun ordumuzla zabitan... hudut-ı hazıran, hamiyet-i irfan vakit sesimi merdan henüz birdir layidir menafikadır haifiyelik eden cümleden... onların hızlığına rahmetin birliğine hak bereket versin ömür ve afiyet

hazreti sallallahu veya hususu okuyup dinleyecek fikrimizi anlayacak ahvane hak sırahat teşkil ihsan buyursun meclisi bu vatan... hak bensiz kolayı şeytanın.. dememiz o damı değil bendeniz ben hak ve güzâr özü sözüümüz kafası beyinli bir yar hizmetkar olsa geliverse şu meydan matbua.. o söylese Bendeniz dinlesem haddim olmayarak bendeniz söylesem millet ile görevliler dinleyip kalade hayhay deseler... diyelim iş neymiş mevlam onara.²²

Yukarıdaki paragrafta görüldüğü üzere, yayın hayatına başlayan karagöz dergisi, derginin ilk sayısında öncelikle, İstibdad döneminin sona ermesiyle birlikte, basan ve yayın özgürlüğü sayesinde derginin açılışından bahsedilmektedir. Bu noktada derginin açılışında etkili olan kişi ve kurumlara övgüler yağdırılmakta ve teşekkürler sunulmaktadır.

3.3. İSTİBDAD VE BASIN SANSÜRÜ MESELESİ

3.3.1. Mukaddime (Giriş, Başlangıç)

Hacivat: Hamiyetkar ehli vatana hürriyet gibi il olmaz yâre-i zulme ve istibdada esas kanun gibi bağ olmaz.

Karagöz: (Pencereden görünerek) hainlerin yüreğinde bundan büyük dağ olman der çekilir.

-Hakkın var birader hakkın var... insanda akılmı kalmıştır ki...

-değilmi ya! Neydi? O çevre-i eski simbad...

-Hey dilini eşek arısı soksun devre-i istibdad ey oğul

-ya tüylü dilim dönmezlik etmiyor işte bir karmakarışıklık var ... ne ise

-Sen bana onun manisinden anlatsan...

-mani değil â karagöz...mana...mana....mana

-O zamanda bu kadarcığını öğrenipte hatırımda sakladığıma şükret... artık şimdiden sonra adam olacağım

²² Karagöz, No: 1, 13 Recep 1326, s.1.

–Vay evvelden değilmiydin....

–Olanı göstersen Â Allahu seversen...

–Oda varya... herneyse birader şimdi hürriyetimiz iade edildi elden geldiği kadar çalışılmalıdır. İşte bende seni gazeteme başyazar yaptım. Hatta gazetemde ismine yaptırırım.

–İyi hoş ama birader ben 32 senedir ağız açmış herif değilim ki.

–Bin kere yüz bin kere ol Allaha ki; sanada banada bütün millete de ağız açtırdı.

–Canım bende teşekkür ediyorum ama işleyen demir ışıldar derler...benim çenelerim şimdi yağsız öküz arabası tekerleği gibi ne kımıldar ne açılır.

–Emin ol birader o açılır. 32 sene söyleyemedin ise dinleyemedin demi?

–Ağız açmak kimin haddine düşmüştüki ben dinleyeyim...

–Uzun lafın kisası. Sen bu gazetenin başyazarısın benim sana güvenim var vaka biraz köhtece mürekkep yalamışsın ama zararı yok ben gidiyorum Allaha ısmarladık.

–Uğurlar olsun. Bu herif zaten her zaman musallattır. Bu seferde bakın başıma neler doladı fakat zararı yok ben seni yalı sofasında (bahçesinde) bir elime geçirirsem hepsinin acısını çıkarırım.²³

İstibdad dönemi, Osmanlı İmparatorluğu'nda 1877 yılında başlayan ve Sultan II. Abdülhamit'in tüm saltanatı boyunca süren dönemdir. Bu dönemde, özgürlükler büyük ölçüde baskı altına alınmış, Meclisi Mebusan'ın çalışmaları durdurulmuş ve ilk olarak basına sansür koyulmuştur. Bu sansürde dönemin mizah gazete ve mecmuaları da nasibini almıştır. Yukarıdaki metinde istibdad yönetimi ile birlikte basın ve yayına getirilen sansürün ortadan kalkması ve bu gelişme sonrasında tüm hak ve hürriyetlerin tekrardan verilmesinden bahsedilmiştir.

²³ Karagöz, No: 1,13 Recep 1326, s.1.

3.3.2. Yeni Kabine

Said Paşa birçok tereddütlerden teşebbüslerden hatalardan sonra nihayet meşrutiyet usulüne tabi devletlerde olduğu veçhile kabinenin özrünü takdim eyledir ve bu defaki görevi esnasında devlete millete ettiği son hizmet bu oldu.

Karagöz=Ağzını seveyim... İnşallah sonu olur.

Zabdiye nazaratı aliyyesinden....²⁴

Hacivat- geçen gün Sait pazarın makamından düşmesi üzerine bitaraflı kırılıp kırılmadığını soruyordun değil mi?

Karagöz- Aman hala meraktayım. İşittiğin bir şey var mı?

Hacivat- Evet kendim gittim inceledim. Said paşa bu düştüğünde iyi yaralanmış.

Karagöz- aman neresi kırılmış

Hacivat- neresi olacak kibri.²⁵

Mehmed Said Paşa II. Abdülhamid saltanatında yedi kez ve II. Meşrutiyet döneminde iki kez olmak üzere, toplam dokuz dönemde dokuz yıla yakın sadrazamlık yapmış bir Osmanlı devlet ve siyaset adamıdır. Siyasi zekâsı entrikacılığı ve kuşkuculuğu ile ün kazanmıştır. Yukarıdaki metinlerde de Said paşanın sık sık sadrazamlık görevine başlayıp tekrar bir şekilde görevinin sona ermesinden bahsedilmektedir. Zaman zaman aldığı yanlış kararlar olmasına rağmen meşrutiyeti sistemini kabul etmesiyle beraber millete son göreve bu olduğu belirtilerek eleştirilmiştir.

²⁴ Karagöz, No: 1,13 Recep 1326, s.3.

²⁵ Karagöz, No: 2, 31 Temmuz 1324, s.3.

3.4. HAFİYE (POLİS) MESELESİ

- *Hacivat- hepsi bu kadar mı?*
- *Karagöz- A karadaş sürümele biter gibi değil?*
- *Ay ne yapacaksın*
- *Hacivat- halat zincir aldırđım... küreleyip küreleyip getirecekler.*

Yukarıda karikatürde, İstibdad döneminde yetkili olan pek çok kişinin meşrutiyet dönemi ile birlikte yetkilerine son verilip tutuklanmaları resmedilmiştir.

Biruhu- Gözüm karagöz baba şu hafiyelerin defterini yapabilirsen memnun olurum. Ona göre bir işim var.

Haydi işine haydi... ben posteki sayacak kadar delirmedim öğrenmekle sayılacak kimiydi.

Karagöz – ben bir şeye çalışıyorum sebebini de bir türlü bulamadım

- *söyle bakayım. Polis*

- *canım evvelden it sürüsü hafıye var iken her gün birçok zabıta vukuatı. Sarkıt darul füzah işitirdik 20 günden ziyade ortada ne polis gene de Allaha hamd olsun hafıye olmadığı halde Allaha bin kere şükür ufak bir çıt bile işitilmedi.*

Ah Hacivat- Ben sana bunaksın diyordum da inanmazsın bunda anlamayacak ne var o devre-i istibdadın dedin sözüm yabani asayiş memurları her türlü haltı edip zavallı ahaliye yüklerlerdi... şimdi mart içeri piye dışarı oldu... Maskaralıkta kesildi...

- *Hakkın var birader.*²⁶

İstibdad döneminde halka uygulanan baskılar ile birlikte kamusal huzursuzlukların önüne geçmek amacıyla çok sayıda güvenlik görevlisi göreve getirilmiştir. Ancak bu kişilerin görevlerini kötüye kullanması, halka zulüm etmesi ve suçlu- suçsuz ayrımı gözetmeksizin çok sayıda kişiyi tutuklamaları gibi gelişmeler sonucunda kamusal huzursuzluk zirveye ulaşmıştır. İstibdad dönemi Meşrutiyetin ilan edilmesiyle sona ermiştir; böylece istibdad döneminde görevini kötüye kullanan ve halka zulmeden asayiş memurlarının görevine son verilmiştir. Bu gelişmeyle birlikte, asayiş memurları sayıları azalmalarına rağmen, kamusal güvenlik ve huzur ortamı tekrar oluşmaya başlamıştır.

3.5. TEMİZLİK MESELESİ

3.5.1. Dâhili (İçişler)

Temiz ve sağlıklı bir çevre için, cadde ve sokakların düzenli olarak süpürülüp temizlenmesi ve çöplerin toplanması gerekmektedir. Osmanlı döneminde sağlıklı bir çevre için yolların, kaldırımların, sokakların ve caddelerin temizliğine dikkat edilmeye çalışılmış ancak basın ve yayın organlarında genellikle bu çabanın yetersizliğine dikkat çekilmiştir.

*Şimdiye kadar şehrimiz sokaklarının temizliğine haksız yere özen gösterilmekte cidden bakış dikkate almakla sebepleri ledel tahri mudar maiyetleri ancak süpürüntiye inhisar eden galab aç bırakılmamaları hakkında kısaca ortaklaşa meydana gelen müracaatları üzerine tanzifat da müsamaha gösterilmesi anlaşılmıştır.*²⁷

Burada temizlikçinin görevini yerine getirmesinden ve onun aç kalmaması için temizlik vergisine müsamaha gösterilmesinden bahsedilmiştir.

²⁶ Karagöz, No: 2, 31 Temmuz 1324, s.4.

²⁷ Karagöz, No: 3, 20 Recep 1326, s.2.

3.6. TELGRAF POSTA NEZARETİ VE TELGRAF MESELESİ

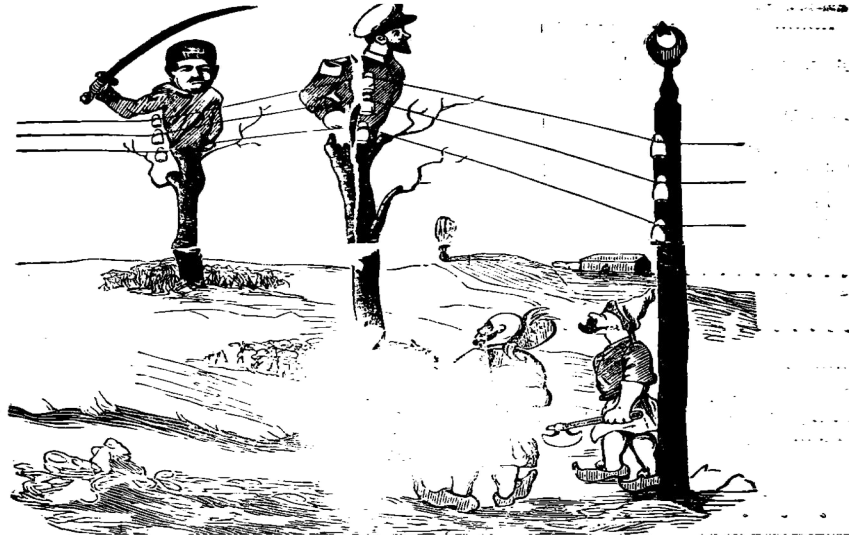
Posta ve haberleşme tarihi, insanoğlunun dağınık yaşayıştan, yerleşik düzene geçişinden, günümüze kadar uzanan oldukça geniş bir zaman diliminde kendini göstermiştir. Öyle ki, mesafe ve coğrafik şartlara bağlı olarak, ateşle, dumanla, aynayı güneşe tutup yansıtarak, davul ve tamtam çalarak, haberleşmeye çalışan insanlar, daha sonra güvercinle, yaya ve atlı postacılarla haberleşme yoluna gitmiş, bunu izleyen zamanlarda da farklı posta ve haberleşme yöntemlerini keşfederek ve bunları geliştirme yoluna gitmiştir. Osmanlı Dönemi'ne geldiğimizde ise, gelişmiş bir posta ve haberleşme örgütü görülür. Özellikle ulak ve menzilhane temeline dayanan bu hizmet, Tanzimat Dönemi'ne kadar yalnızca devletin işlerinin yürütülmesinde kullanılmış, halkın bu hizmetten hiçbir şekilde faydalanmasına izin verilmemiştir. Daha sonra 1840 yılında padişah Abdülmecid zamanında Posta Nezareti'nin kurulmasıyla beraber haberleşme örgütü sadece devlet ihtiyacını karşılar durumdayken, halkın da ihtiyaçlarına cevap verecek duruma gelmiştir²⁸. Böylece Osmanlıda haberleşme denilince akla ilk gelen “ Ulak-menzilhane” sistemleri “ Posta Nezareti” adıyla yeniden düzenlenerek, halka hizmet sunan yeni bir kuruluş konumuna gelmiştir. Posta Nezareti kurulduktan sonra merkezlerde ve taşrada postaneler açılmıştır²⁹.

Ülkemizde ilk resmi telgraf işletmesi 1855 tarihinde İstanbul'da kurulmuştur. Posta-Telgraf Nezareti adını alan kuruluş aynı tarihte Dahiliye Nezaretine bağlanmıştır. Başlangıçta “Posta Nazırlığı” adı altında kuruluşu gerçekleştirilen posta örgütü, 1871'e kadar bu isim altında hizmet vermiştir. Ancak bu tarihte, birlikte hizmet vermenin daha ekonomik olacağı gerekçesiyle iki kuruluş birleştirilerek “Posta ve Telgraf Nezareti” adı altında Dahiliye Nezaretine bağlanmıştır. “Posta ve Telgraf idare-i Umumiyesi” adını alan kuruluş, Eylül 1911 tarihinde yeni bir nizamname ile tekrar nazırlığa dönüştürülmüştür. 1909 yılına kadar Posta ve Telgraf nezareti adıyla anılan teşkilat, bu tarihten sonra henüz ülkede telefon işletmesi olmamasına rağmen “Posta Telgraf ve Telefon Nezareti” adını almıştır. 14 Nisan 1919'da ise, çıkarılan bir kararname ile “Posta-Telgraf ve Telefon Müdüriyet-i Umumiye”sine dönüştürülmüştür³⁰.

²⁸ PTT Genel Müdürlüğü, “Geçmişten Günümüze Posta”, Ankara, 2007, s.2-3.

²⁹ PTT Genel Müdürlüğü, a.g.e., s.147.

³⁰ Bezaz, Yurda Güven, *Haberleşme ve Tarihçesi*, Ankara, s.107-108.

Karagöz: İşte telgraf direği dediğin böyle düzgün olmalı... Çünkü dalları budakları elektrik tellerine mani olurda haberleşemezlerse işler karışır.

Hacivat – 33 seneden beri okuduğın hikmet dersini hele şükür yerine getirmeye muvafık oldun ha.³¹

Telgraf dönemin en önemli iletişim aracıdır, bu nedenle yukarıdaki karikatürde de telgraf sisteminin en iyi şekilde işlemesi için gereken tedbirlerin alınması gerektiğine dikkat çekilmektedir.

3.6.1. Telgraf Örnekleri

Gedik paşa: 1 Eylül mizah gazetelerinden ikisi arasında meydana gelen münakaşa üzerine bir edebiyat toplantısı tarafının imtihanlarına luzum görülmüştür.

Karagöz

Bakalım tam notu kim kazanacak³²

Basın ve yayın özgürlüğü sonucu ortaya çıkan mizah dergilerinin birbirleri ile rekabetini mizahi bir dil ile ele alınmıştır.

³¹ **Karagöz**, No: 5, 24 Ağustos 1908, s.4.

³² **Karagöz**, No: 12, 21 Şaban 1326, s.3.

Beyoğlu:15 Eylül - Maske satışında çok ziyade şiddet meydana gelerek bugün bulunmadığından fabrikalara çok sipariş verilmiştir.

Karagöz

Gizli isimle (Rumuz) yazı yazarlar devri istibdaddaki ortaklarından dolayı yüzünü saklamaya mecbur olanlar sevinsin.³³

3.6.2. Telgraf Posta Nezareti Aliyesine

Dışarda gazetelerimizi satanlarda abonelerimizden her gün bir çeşit şikayet geliyor. Dışarıya gönderdiğimiz paketler bazen geç bazen açık olarak gönderilenlere teslim edildiği gibi hiç gitmeyi de var şu hallerden bahsederek yeni cami postahanesi müdürüne ve vuku bulan müracatımıza karşılık denildiki:

- *Siz paketlerinizi postahaneye teslim ettiğinizi isbata kadir olamayacağımız gibi bizde onları mahalle postahanelerine teslim ettiğimizi isbat etmekten aciziz çünkü taahhütü olmadığı için bir güne kayda ve zabta tabi değildir.*

Şu cevap posta müdürlerini mesuliyetten kurtarsa bile düzenli muamele teminine kafi değildir.

Taahhüt meselesine gelince: bu konuda gazete iradelerinizin fazla bilgi seçimine mecbur olmasından kati bakış o kadar çok paketlerinin taahhüt muamelesi satlerce uyduğundan tabiiyetle fevkaledde müşkilleri geçicidir. Posta nezareti aliyesince bu hale bir çağre hızlı bir şekilde bulunacağını ümit ederiz.³⁴

Karagöz dergisi dönemin kargo sistemindeki aksaklıklardan şikayetçi olmaktadır. Derginin okuyucularına ulaşmasında büyük sıkıntılar yaşanmaktadır. Okuyucuların artan şikayeti üzerine, dergi, çareyi yeni cami postanesine başvurmakta bulmuştur fakat bu başvuru sonuçsuz kalmıştır postane sorunun çözümü için herhangi bir icraat de bulunmamıştır.

³³ Karagöz, No: 16, 1 Teşrini evvel 1908, s.3.

³⁴ Karagöz, No: 11, 18 Şaban 1326, s.3.

3.7. MATBUAT - BASIN- GAZETE

Gazete siyasi, iktisadi, sosyal ve birçok konularda haber ve bilgi vermek için günlük ya da belirli sürelerde çıkarılan yayındır. Gazete Çok eski çağlardan günümüze kadar uzanan uzun bir tarihi sahiptir. Nitekim ülkemizde gazetenin yayın hayatına başlaması günümüzden bir asırdan fazla bir dönem geçmiştir. Bu süreç içinde yayımlanan kısa ve uzun ömürlü birçok gazete ve mecmua çıkarılmıştır. II. Abdülhamid dönemindeki basın ve yayın hayatını incelediğimizde ise, ilk göze çarpan noktanın basın ve yayına gelen sansür olduğunu görmekteyiz. Ancak II. Meşrutiyetin ilanı ile birlikte basın ve yayın özgürlüğüne büyük darbe vuran sansür ortadan kalkmıştır ve bu önemli gelişmeyle birlikte birçok kitap, gazete ve mecmua yayımlanmaya başlamıştır.

3.7.1. İhtar-I Mahsusu (Hususi İkaz)

*Bazı kişilerin gazetemiz adına öteye beriye müracaat ettiğini üzüntüyle beraber haber aldık. Gazetemizi üzenlerin isimleri ve kendileri bilinmektedir. bana birini gazetemiz adına başka birisi tarafından gelecek müracaata asla ehemmiyet verilmemekle beraber lütfen bu zekil kişilerin idare hanemize ve merkezine haber verilmesi bilhassa temenni edilir.*³⁵

Yukardaki metinden anlaşılacağı üzere, karagöz dergisi ile ilgili bir takım şikayetler yetkili mercilere aktarılmıştır. Fakat dergi bu şikayetleri yersiz bulmakta, kendilerine iftira atıldığını öne sürmekte ve bu nedenler bu şikayetleri ciddiye almamak gerektiğini dile getirmektedir. Ayrıca dergi, bu şahısları kimler olduğunu dergi merkezine ve yönetimine bildirilmesini rica etmektedir.

Suleydi Efendi matbalarla haklarında dahi şu yolda fikirler yayıyor.

- *Matbaa başkadır. Matbaa yine başkadır. Matbaanın kanunu cezası vardır, matbaa ise zararı ziyarı olmayan şeyleride başabilir, mesela: ticari kabileler matbaaların hizmetine memleket muhtaçtır. Buna nazaran matba açacak olanlar yalnız haber versinler ilerde matbaa sahibi adına ters bir şey yaparsa cezasını görür matba denilen şey faydalı bir sanattır. Sanatın*

³⁵ Karagöz, No: 5, 27 Receb 1326, s.1.

*mazereti olmaz. Marangoz dükkânı ile matba arasında bir fark yoktur. Bunları çoğu istektir. Zira matbalarımız az olursa kitaplar pahalı olur. Buna binaen yalnız haber verilerek matbaa açılsın. Zorlama matbalar için değil baskı içindir.*³⁶

Metinde matbaanın önemine, matbaa sayısındaki artış ile birlikte birçok kitabın basılma imkânına sahip olabileceğine, kitap fiyatlarının düşeceğine ve tüm bu gelişmeler ile birlikte çok sayıda yayının daha kolay bir şekilde halk ile buluşma imkânı bulabileceğine dikkat çekilmektedir.

3.7.2. İhtarı Mahsus (Hususi İkaz)

Nacizane temin etmeye muvaffak olduğumuz mevki ve şöhret acizanemizden faydalanma ümidi gayrı meşruundan başka bir surette tefsirine imkân düşünüleemeyen bir fikir layık olmayanlara uyarak türlü türlü isimlerle yayınlanan.

Ruhsatsız ve rakiplerle bazı mizah gazetelerinin doğrudan doğruya meşru hakka ve mahfuzuzuna taaruz ettiklerini teslimde vicdan erbabları terüttüt etmez.

*Mahkeme aydatına mürracatla hakkımızı temin etmek için hakkımız baki kalmak üzere yakında teşkil edecek “ osmaniye matbaa topluluğu” nun insaflı bakışına ve hamiyeti celbetmeye gerek görüldü.*³⁷

Bu dönemde kurulan çok sayıda ruhsatsız matbaa, bastıkları korsan yayınlar ile birlikte yasal matbaalara rakip olmuşlar ve haksız kazanç elde etmişlerdir. Bu nedenle Karagöz dergisi de, bu olumsuz duruma dikkat çekmek amacıyla yasal yollara başvuru yaptıklarını ayrıca dönemin konuyla ilgili yetkili mercisi olan Osmanlı matbaa topluluğuna da konuyu anlattıklarını ve kurumun gerekli hükmü verebileceklerine inandıklarını ifade etmektedir.

3.7.3. İhtar Mahsusu (Hususi İkaz)

Bazı yerlerden 6 aylık abone talep ediliyor. Gazetemizin satış şartları ve satış kısmında açıklandığı üzere 6 aylık abone kayıt etmiyoruz. Bir seneliği 104 sayfa yazı

³⁶ Karagöz, No: 7, 13 Ağustos 1908, s.2.

³⁷ Karagöz: No: 10, 14 Şaban 1326, s.1.

*itibarı ile osmanlı memleketi bir seneliği 104 sayfa yazı itibarı ile osmanlı memleketi için (65) yabancı diyarlara 80 kuruştur.*³⁸

Yukarıda ki uyarı metninde karagöz dergisinin satış şartları hakkında değiştirme talebinde bulunan kişilerin talebinin reddi hakkında açıklamada bulunulmuştur.

3.7.4. Ceddi (Yeni)

*Matbaa düzeninin hükmünün yer aldığı bazı gazeteler hakkında talip kararı alınmakta sabit olup hatta ruhsatsız yayınlanan zıpır gazetesi aleyhine sonunda selanik umumiliğince dava açıldığı halde matbaa sahasına nasıl çıktığı bilinmeyen içeriği her şekilde ahlaka ve edebe zır olan bir takım önemsiz yazılar hakkında henüz bir gün nizama uygun muamele yapılmasını iştmedik be şekil ruhsatsız evrak yayını faydadan çok zarar getireceğini geçici olarak tabi bulunduğundan mercinin yardımını bekleriz...*³⁹

II. Meşrutiyet'in ilanından sonra ortaya çıkan gazete dergi mecmualarının bazılarının korsan basım (ruhsatsız) olduğu bunlardan birinin “zıpır gazetesi olduğunu” ve bu gazetenin yazdığı yazıların içerinin yanlış olduğunu ve bunun için gerekli kurumların çözüm bulmadığını belirtilmiştir.

3.8. TİYATRO MESELESİ

Tiyatro, seyircilerin önünde temsil edilmek amacıyla yazılan eserlerin oyuncular tarafından sergilenmesini ifade eden bir sanat türüdür. Tiyatro, toplumda meydana gelen siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel olayları insanlara sahne üzerinde oyuncular aracılığıyla sergileyen bir sanat dalıdır. Tüm insani duygu ve düşünceleri içinde barındırmaktadır. Eğlendirme amacının yanı sıra insanları eğitme amacı da ön plandadır. Mevcut kurulu düzeni seyirciye aktarırken zaman zaman bu düzenini olumsuz taraflarını gözler önüne serer. Edebiyatımızda, Tanzimat'dan sonra görülen bu türden eserler için temaşa eseri, tiyatro veya sahne eseri, oyun, piyes gibi isimlerde kullanılmıştır.

³⁸ Karagöz: No 14, 11 Eylül 1324, s.1.

³⁹ Karagöz: No 14, 28 Şaban 1326, s.2.

Osmanlı Sarayı yabancı topluluklar vasıtasıyla batı tiyatrosunu Türk halkından daha önce benimsemiştir. Halkın tiyatro ile tanışması Tanzimat Dönemi'nde oluşmuştur. Çağdaş Türk tiyatrosuna ilk önemli adım 1860'ta yapılan Gedikpaşa Tiyatrosu'dur. 1861'de bu mekânı kiralayan Güllü Agop, 1868'de Osmanlı Tiyatrosu adlı bir topluluk kurdu. 1870'te Sadrazam Ali Paşa İstanbul'un çeşitli bölgelerinde Türkçe oyunlar sergiletti. İbrahim Şinasi'nin yazdığı Şair Evlenmesi (1860) ilk özgün Türk oyunudur. Gelişme aşamasındaki milli tiyatro eserlerinin en ünlüsü Namık Kemal'in Vatan Yahut Silistre (1873) adlı yapıtıydı. Musaphi zade Celal'in Osmanlı toplumunu eleştirdiği oyunlar da halen sergilenmekte olan önemli eserlerdi. İlk dönem tiyatrocuları olan Ermeni oyuncular yanında Ahmed Fehim gibi Müslüman Türk oyuncular da yetişti. Namık Kemal, Ahmed Mithat Efendi, Abdülhak Hamid, Recaizade Mahmut Ekrem, Ahmed Vefik Paşa önemli oyun metinleri yazdılar. 1914'te Darülbedayi kuruldu. İlk Türk-Müslüman kadın sanatçı Afife Jale'de sahneye 1920'de Darülbedayi 'de çıktı.

3.8.1. Muharerat (Yazılı şeyler, Mektuplar)

Aldığımız bir evrakta deniliyor ki

<<tiyatro sanatına ufacık bir meyili kabiliyeti olanlara bile atar bir kerede geçmişlerin büyükleri ihyaya bol bol vererek ve bu suretle vecibeyi yerine getirmekte. İncelikle yer yer tiyatrolar ayarladıkları halde 30 bu kadar seneden beri bu sanatın devamına hizmet eylediğinden bahseden Menak Efendi hala (841) fazilet kör jurnal gibi piyesleri oynamakta niçin ısrar ediyor. ikramlı piyeslerin çıkarılması vakte ihtiyaç duyuluyor deniyorsa acaba bu oyunlar provasız mı meydana geliyor. Kostüm istemiyor mu menak efendi hala ne bekliyor.

Karagöz

Ne bekleyecek böyle bir azar bekliyordu. Zannederim ki tekrar yine meydan vermeden oda işe başlar.⁴⁰

Karagöz dergisinde ise dönemin tiyatro sanatçısı menak efendi, uzun zamandır aynı eseri sergilediği için, kendini yenilemediği için ve yeni tiyatro eserlerini halkla buluşturmadığı için eleştirilmektedir.

⁴⁰ **Karagöz:** No: 7, 4 ağustos 1326, s.4.

3.8.2. Tiyatro

Tepebaşında kışlık tiyatroda (Hüskaran) cemiyeti tarafından bu gece: (Nasıl oldu) milli oyun 3 perde 1 t tablo Çarşamba günü akşamı yine aynı tiyatrodaki genç sanatkarımız Burhanettin bey ilk oyunu verecektir. Osmanlı İttihat ve Terakki Cemiyeti menfeatine fevkalade müsamere.

Program: Tiyatro hakkında-yeni marş-hasbihal-rabsodi-marki düper biyolumunet-Tarık bin ziyat nesim-bir cinnnet sahnesi.⁴¹

Dönemin güncel, siyasi ve sosyal gelişmelerini sahneye taşıyan tiyatro yukardaki duyuruda gördüğümüz gibi dönemin siyasi gücü olan ittihat ve terakki cemiyeti lehine sergilenecek eserin, Burhanettin tarafından sergileneceğini görmekteyiz.

3.9. ULAŞIM SORUNU VE HAYVAN MESELESİ

İnsanlığın tarih sahnesine çıkışından beri yollar ekonomik, sosyal ve askeri açıdan her zaman büyük bir öneme sahip olmuştur. Her türlü ticari metanın bir yerden başka bir yere nakli, savaş sırasında orduların ağırlıklarının taşınması, haberleşme ve toplumlar arası iletişim hep yollar aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle bütün siyasi yapılar yolların oluşturulması ve açık kalması için büyük çabalar harcamıştır.⁴²

Osmanlı Devleti üç kıtaya yayılan topraklarında ulaşım ve haberleşmeye azami önemi vermek zorundadır. İmparatorluk topraklarının güneyi çöller, merkezi dağlar, batısı ve doğusu da düşman saldırılar ile tehdit edilmektedir. Çevresindeki devletlere nazaran coğrafyası ulaşım ve haberleşme açısından en zor devlet Osmanlı Devleti'dir. mizah dergilerinde Osmanlı topraklarındaki yolların bozuk olması ve ulaşımın zor olması mizahi yollarla insanlara aktarılmaya çalışılmışlardır.

⁴¹ Karagöz: No: 18, 5 Teşrin evvel 1908, s.4.

⁴² PTT Genel Müdürlüğü, a.g.e.,s.105.

3.9.1. Dâhili (İçişler)

Mevsim satanın takrir-i hesabıyla yaklaşması sebebi ile İstanbul ve beyoğlu sokaklarının tamirin teşebbüs edilmesi hakkında şehri emanetine bildirilen birçok sayıda dönen kunduracı ve lastikçi esnafının nazarı dikkate alınarak tutumluluklarından kurtulamamış olduğundan şayet yolların tamirine bakınılırsa bir an evvel harebeye yüz tutmasını kera ve yük arabacıları ile konuşmak üzere yüksek esnaf locasından birkaç aza seçildiği seke seke matbaamıza gelen tabanı yanmış topal muhbirimizin istihbaratındandır.⁴³

Yukarıda ki metinde Üsküdar ve Beyoğlu sokaklarındaki esnaflarının yolların düzgün olmadığı ve yapılan yolların sağlam olmamasından bahsetmiş. Ayrıca burada geçen yük arabacıların yollardan geçerken zorlandığını ve şikayet de bulduklarından bahsedilmiştir.

Her türlü icraat şikayeti gerektiren yeri ile yurdu ile uygun surette yerine getirmekte muhasare eden birgüne kusur göstermemeye çalışan tramvay idaresi yedi kulenin eski eserlerden olmasını bakışlardan beri tutmayarak O civara uzayan hatta kullanılacak arabaların en çok yaşlıların ve acaib kişilerin ve arabaların artık binilemeyecek dereceye gelmiş bozulmalarına bakılması hususunu dahi kararlattına almış ve şu kararın tamamı ile uygun ve her fırsatta birbirine uygun olabilmesi için bu asırda seçilmiş ihtiyar arabacıların hizmeti caiz isede hasılatın tahsilinde meydana gelen kusur ile idarenin zararına meydan verilmemesi kendi menfaatlerine uygun olabilmek üzerine akli fikri yerinde ve zinde biletçi hizmetlileri izin verildiği yakın istihbaratımızdandır.⁴⁴

3.10. HÜRRİYET

II. Meşrutiyet, Osmanlı Devleti'nin son dönemindeki en önemli dönüm noktalarından biridir. Çok partili hayat, meclis, anayasa ile tanışılan bu dönem, İttihat

⁴³ Karagöz: No: 10, 14 Şaban 1326, s.2.

⁴⁴ Karagöz, No: 16, 5 Ramazan 1326, s.3.

ve Terakki kadrolarının ihtirasları ve kötü yönetimleri sebebiyle demokrasi açısından kötü bir deneme olarak tarihe geçmiştir. II. Meşrutiyet'in ilanı, istibdadın yerine "Hürriyet'i getirdiği için dönemin basını tarafından coşkuyla karşılanmış, "hürriyet kahramanı" olarak görülen İttihat ve Terakki kadroları lehine yayınlar yapılmıştır. Millet gazetesi, "hürriyet" in ilanı ve İttihat ve Terakki'yi destekleyen, hatta yücelten yazı ve haberlere çokça yer vermiştir. Meşrutiyet basını, ilk günlerden itibaren Meşrutiyet'i tanıtmayı ve öğretmeyi, onun lehinde propaganda yapmayı görev saymıştır; "hürriyet" in ülkeye ve kendilerine kazandıracaklarını bol bol yazıp çizmiştir.

24 Temmuz 1908 tarihini izleyen altı yıl içinde 200'den fazla gazete ve derginin imtiyaz alarak yayına atılması bunu açıkça göstermektedir. O günlerde biraz teşebbüs kabiliyeti ve yazı tecrübesi olan herkes (küçük memurlar, hakkının yenildiğine inananlar vs) gazete ve dergi çıkarmaya başlamıştır. Böyle bir yayın serbestisi Osmanlı kamuoyunda alışılmamış bir yeniliktir. Başboşluk, yayın yoluyla işlenen suçlarda da kendini hissettirmiştir; gazete ve dergilerde bir taraftan "hürriyet" coşkusu işlenirken öte yandan özgürlük ortamının sınırlarını zorlayan yayınlar da yapılmıştır.⁴⁵

3.10.1. *Bir Mütalime*

Olgunluğu hürmette parlak yeni elçi tarafından hürlerden övünülen ve sevilen gönderen bir millet olan zatı kiramla bir gün yakınlığı münasebeti olamamak lazım olan asrı cedit mütaahhitlerinden bazıları asla ve katiyye hakları olmadıkları muhterem sıfatlar kendilerine katmaktan çekinmiyorlar.

Şu devru hürriyette kimsenin arzusuna karşılaşmaz değil mi? O halde benimde keyfime kimse müdahale edemez bende buna binaen bey gibi şahsın ayrılığına olmak üzere (ha) ların (hı) ya değiştirilmesini istiyorum.

Ne dersiniz?

İmza: Bebe Ruhi

⁴⁵ Hakan Temiztürk, Seyhan Salih, 2011, "II. Meşrutiyet ve Millet Gazetesi", *Atatürk iletişim dergisi*, Sayı 2, s.1-5.

Karagöz

*O ... sende lafa karıştın ha. Vaka sana gelinceye kadar neler söze karıştı işi ayağa düşürdü ya... her neyse talebin haklı... bende değerini arttırırım. Fakat sen bana bir akıl öğret ya isimleri gazetelerde görünmeyenlerin suratına bir damgamı vuralım ne yapalım?*⁴⁶

II. meşrutiyetin ilanıyla başta basın olmak üzere kişi hak ve özgürlüklerinin serbest olmasıyla birlikte metinde de anlaşılacağı üzere “Hürriyeti” kişilerin her alanda kullandığını görmekteyiz.

3.11. KIYAFET MESELESİ

Sanayi toplumunun ürettiği kentleşme, aynı zamanda modernitenin de temelini oluşturmaktadır. Avrupa’da Toplumsal ve bireysel yaşamın her aşamasını hem derinden, hem de geniş bir açıdan sarsan ve değiştiren bu gelişme, özellikle 19. Yüzyılın başlarından itibaren Osmanlı Devleti’ni de etkilemiştir. Batılılaşma olarak da ifade edilen bu süreç Tanzimat, Meşrutiyet ve Cumhuriyet dönemlerinde de varlığını sürdürmüştür.

Başlangıçta kadınların sosyal hayata dahil edilmesi ve gündelik hayat pratiklerinde kadınlara görünürlük kazandırılması çerçevesinde yürüyen tartışmalar, zamanla kılık kıyafet ve özellikle de tesettür konusu etrafında yoğunlaşmıştır. Bu tartışmalarda Batılılaşma yanlıları Batılılaşmayı bir bütün olarak algılayarak kadınların da giyim ve yaşam tarzıyla buna uyması, peçe gibi kıyafetlerden vazgeçmeleri gerektiğini savunurken İslamcı aydınlar bu yaklaşıma sert tepki göstermişlerdir.

Batılılaşma hareketleriyle birlikte özellikle Fransız kültürünün etkisinde giyim- kuşamda moda, Osmanlı sosyal hayatında hâkim olmaya başlar. Tanzimat ile birlikte ve daha çok II. Meşrutiyet yıllarında özgürlüğün verdiği serbestlikle Avrupa ve daha çok Fransız moda tasarımları birçok dergide boy boy çizim ve resimlerle Osmanlı kadınına örnek teşkil etmekteydi. Yaygın olarak kıyafet anlamında kullanılmakla beraber, moda çok çeşitli sahalarda da ortaya çıkmaktadır. Ayrıca,

⁴⁶ Karagöz, No: 12, 21 Şaban 1326, s.4.

devamlı değişiklik gösteren sosyal yaşamın her alanı modanın ilgi alanına girmektedir.

Batılılaşma sürecinde kamusal alan yeniden tanımlanmış ve özel-genel ayrımının toplumsal yapı içerisinde yeri belirlenmiştir. Toplumsal değişmeye paralel olarak kıyafette önemli değişimler yaşanmıştır. Geleneksel dönemde, sokaktaki insanın sosyal statüsü, üzerindeki kıyafeti sayesinde büyük oranda belli olurdu. Dönemin gazete ve mecmuaları ise, özellikle kadın kıyafetleri başta olmak üzere değişimi ve son modayı büyük bir hızla topluma ulaştırmaktaydı.

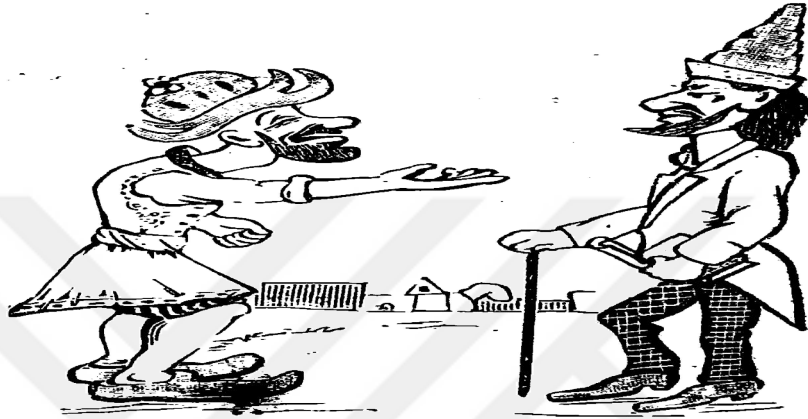
Sosyal hayatta Batılı kıyafetlere “moda” olarak meşruiyet kazandırılırken, modayı takip etmek “medeni” olmanın tezahürü gibi kabul edilmektedir. Batılılaşma sürecinde değişen erkek kıyafetinde en çok göze çarpan İstanbul, pantolon, iskarpin ve bu giysileri tamamlayan şemsiye, eldiven, şapka ve baston gibi aksesuarlardır.

Kadın kıyafetinin değişmesi dönemin en çok tartışılan konularından biri olmuştur. Batılılaşma sürecince kadının her ne kadar dış mekânda görülmesi uzun yıllar alsa da ferace ve çarşafın altından Avrupa modalarının belirlediği kıyafetler giymeye başlanmıştır. Kadın bu kıyafetleri Avrupa modasını gösteren model kitaplarından takip etmekte ve Beyoğlu’nda yeni açılan terzihanelerde diktirmektedir. Dönemin gazete ve dergilerinde Batılı giyim tarzını toplum hayatında yaygınlaştırmak için sürekli yayınlar yapılmakta ve bu yayınlar Avrupa modasını İstanbul’a taşımaktadırlar. Yeni moda çarşaf başlıkları ve saç modaları moda dergilerinin sayfalarını süslemekte ve toplum yönlendirilmekteydi.

Geleneksel Osmanlı dönemi tek tip giysi tercihi, erkek kıyafetlerinde gittikçe artan ve Batı’dan yana gelişen bir moda çizgisine bırakırken, kadın kıyafetlerindeki Batılı çizgilerdeki değişim de pek geri kalmamıştı. Avrupa modalarına uygun modeller ve patronlar koyan birçok kadın dergisi, kadınlara Batı modalarını takip etmede yok gösterici olmuşlardır. Kıyafette yaşanan değişimler erkekler üzerinde mecburi bir değişiklik getirdiği halde, kadın kıyafetleri üzerinde doğrudan bir müdahale söz konusu olmamıştır. Buna rağmen kadın kıyafetlerindeki değişim erkekten daha hızlı gerçekleşmiştir. Zamanla kadının güzellik anlayışı ve tarifi de değişmiştir.

Batı tarzı giyim ve moda ya karşı olanlar, başlangıçta gayrimüslim kıyafetlerinin giyilmesinin dini açıdan uygun olmayacağı fikrinin gücünü kaybetmesi üzerine, moda kıyafetlerin hızla yayıldığı Meşrutiyet yıllarından sonra Batı tarz modaya karşı çıkış şekli daha çok Avrupa'dan ithal edilen kıyafetlerin milli ekonomiye zarar verdiği konusu üzerinde toplanmıştır.

3.11.1. Muhavere (Karşılıklı konuşma)

- Aman hacivat bu ne kıyafet
- Kaba herif... kıyafetim de ne var
- Ay gülmekten bayılacağım Aman birader fen adete maskara olmuşsun
- Münşir
- Ne. Ne. Ne....
- Sahi sen fransızca dağınık bilmezsin azizim adeta bir kara iniyor insan
- Şimdi ense köküne indiğim gibi nereye vuran olduğumu anlarsın
- Lakin – yardım eden ihsan eder
- Bu adeta suvazlık. Neden sabacılık oluyormuş yakınlığı ne?
- Meyil pardon can sıkıcı avammı? ... şey ... yani vahşet vahşet
- Münasabetsizliği bırakta şık kıyafetini anlat orta oyunun da renk taklidine mi çıkacaksın
- Rica ederim karagöz... Ağzını topla.. kıyafetimden ne olduğunu anlayamıyor musun.
- Yav.
- Dağınık saçlarıma baksana

- *Görüyorum*
- *Nasıl yakışmamış mı?*
- *O – sorarmısın... vaktiyle köprüde bir dilenci vardı. Onun biraz daha uzun saçlısı*
- *Lakin*
- *Lakini makini yok*
- *Sen hiç şair görmedin mi?*
- *Çoook.*
- *İyi onlara benzemiyor muyum?*
- *Hayır.*
- *Onların elinde birşaz*
- *Sus onlar tavuk pazarı şairleri*
- *İyi sen hangi pazarın şairlerini taklid ediyorsun?*
- *Balık pazarının kimi yoksa at pazarının kimi*
- *Dağınık bu adeta şair oldum. Elimdeki kitaplara bir kere bakarsanız.*
- *Oho... Aferin be . iyi adın ne? Henüz halas etmedim niyetimde yok.*
- *Çok iyi edersin.. yapanlar ne oldu.*
- *Karagöz bazı şiirler hazırladım. Dinlesen bayılırsın.*
- *Luzum yok*
- *Ben bayılmadan Çok hoşlanmam*
- *Öyle değil. Fevkalade zevk almış ve neşe dolu olursunuz.*
- *Hacivat sana lafın doğrusunu diyelimmi? Ya ağzının tadı ile buralardan defolur gidersin yahut ben seni yaka paşa göndermenin yolunu bilirim.*
- *Cırt Zübbe*
- *Aman hangimiz bir kere aynaya baktın mı?*
- *Elbette aynasız tuvaletimi nasıl yaparım.*
- *Oda var.*
- *Can sıkıcı avam*
- *İlahi yarabbi sen bilirsin*
- *Dağınık⁴⁷*

⁴⁷ Karagöz, No: 13, 25 Şaban 1326, s.1.

Modaya ve Avrupai tarz yaşama getirilen eleştirilerin temelinde kıyafetlerin geleneksel yaşama dine ve ahlaka uygun olmayışı ve aşırı gösterişin ekonomik açıdan cemiyeti zor duruma sokması olarak açıklanabilir. Moda ile birlikte değişen kıyafet, ahlak ve davranışlar üzerinde de değişime sebep olabiliyordu. Bu bakımdan moda, aynı tarz ve çizgide kıyafetleri topluma benimsetirken insan tipinin oluşması ve cemiyetin yönlendirilmesi vazifesini de görüyordu. Batı tarz ve modalarının benimsenmesinde önemli etkisi olan dönemin gazetelerinde de Avrupa kaynaklı modalar ve yeni model çizimleri, terzilik dersleri adı altında kadın sütunlarında yayınlanıyordu. karikatürde geleneksel ve modern erkek giyimi arasında ki farkı görmekteyiz.

3.12. DİLENCİLER

3.12.1. *Telgraf*

Yeni köprü: 5 Eylül dilencilik etmek üzere bulunan bütün hastalar yaşlı dilenciler Ebul hüdanın protestosu üzerine işten men edilmek üzeredir, merkum. Dilencilüğün dilencilik vazifeni hakile yerine getirmeye kudretleri imtihan ile inceledikten sonra işe başlamalarını talep ediyormuş.⁴⁸

Karagöz gazetesi dönem olaylarını hicivli bir dille getirmenin yanı sıra o döneme ışık tuttuğu görülmektedir. Yukardaki metinde de dilencilüğün üzerinde durduğu çok yaygın olduğunu bu işi yapanların hakkıyla ve mülakat ile yapılacağını eleştirerek anlatmaktadır.

-Allah rızası için 10 para.

-Fakire merhamet yavrum alalım.

Bazen 5 10 paraya, kanaat etmeyerek. Daha ileri gidenlerde var. Kendilerine ramazan masrafı düzdürmek, teklifine kadar, dilencilik dairesini genişletiyorlar. Gözünün kestiğinden 1 liradan sonunda 1 mecdiyeden aşağı sadaka kabul etmeyen kibirli isteyenleri de şu sırada hatırlamamak olur mu?⁴⁹

⁴⁸ Karagöz, No: 13, 25 Şaban 1326, s.3.

⁴⁹ Karagöz, No: 15, 2 Ramazan 1326, s.4.

3.13. RAMAZAN AYI

3.13.1 *İhtar Mahsusu (Hususi İkaz)*

Hak haksız acizanemizde lütfen meydana konulan ve bol kullanılan güzel görüşlerinize nacizane sonsuz teşekkürlerimizi sunarız. Mecburiyetle uymaya güzel vicdanımızla arzu ettiğimiz tabi olan büyük okuyucularımıza Ramazanı şerife mahsus olmak üzere gazetemizi haftada 3 defa Cumartesi, pazartesi, perşembe günleri yayınlayacağız. [Önümüzdeki Cumartesi günü ilave yazı yayınlanacaktır]⁵⁰

Karagöz dergisinin her geçen gün büyüyen ve sayıları oldukça artan okuyucuları, dergi için olumlu görüş bildirmektedirler. Dergi de bu durumdan oldukça hoşnut olduğunu, okuyucuları ile paylaşmaktadır. Ayrıca dergi, haftada iki defa yayınlandığını ancak Ramazan ayının gelmesi ile birlikte haftada üç sayı yayınlanacağını haberini de okuyucuları ile paylaşmaktadır.

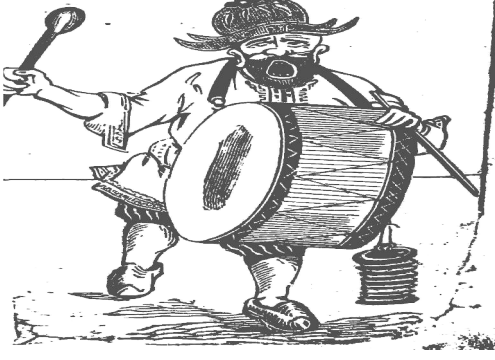
3.13.2. *Tebrik Nacizane*

Hazreti Muhammed (SAV) minnet alemlere rahmet müjdesi ile doğdu. Ay doğdu ehli iman Şad ola yarabbi feyzi lutfunla gölgelerin gölgesinde Allahu teala gölgelendirsin 6. millet aciz hakir olan bana kulluğum gereğince Oruç ayını tebrik ederim.⁵¹

Yukarıdaki paragrafta, Ramazan ayının gelmesinden duyulan sevinç paylaşılmakta, Ramazan ayıyla birlikte tekrar oruç tutulacağı için şükür edilmekte ve okuyucuların bu mübarek ayı kutlanmaktadır.

⁵⁰ Karagöz, No: 16, 5 Ramazan 1326, s.1.

⁵¹ Karagöz, No: 15, 2 Ramazan 1326, s.1.

Dün aşçı bana gücendi

Dedi Ramazan geldi efendi

Yoktur yiyecek hepsi tükendi

Dan dan da, dan dan, dan dan da, dan dan,

Zembili (sepeti) kaptım çıktım dışarı

Her şey pahalı... gezdim pazarı

14'e çıkmış balkan kaşarı

Dan dan da, dan dan da, dan dan,

Sebze hesabı 90'ı aştı

Ekmekçinininki taşıkça taşı

Şaştım buna ben Esnafta şaştı

Dan dan da, dan dan dan dan da, dan dan,

Evden inerken akşam... aşağı

Karşıma çıktı kasap çırağı

Kaçtım elinden... saptım sokağı

*Dan dan da, dan dan dan dan, da, dan dan,*⁵²

Osmanlı döneminde Ramazan ayları davullar, toplar ve kandillerle karşılanmakta ve tüm ay boyunca böyle devam etmektedir. On beşinci gecelerin ise ayrı bir önemi olmuştur. O gün hırka-i şerif ziyaret edilmekte, akşam camiler daha kalabalık hale gelmektedir. Teravihten sonra sokaklar insanlarla dolmaktadır. Ramazan gecelerinde ise her sahurda bekçi baba denilen kişiler davul çalmakta ve sahur vaktinin geldiğini mahalle sakinlerine bildirmektedir. Sahur vakti maniler eşliğinde davullar çalınmakta ve ev ev dolaşmaktadır. Yukarıda da bu Ramazan manilerinden birini örnek olarak görmekteyiz.

3.14. ERZAKLARIN PAHALILIĞI

3.14.1. Ramazan Mektubu

Her tarafta umumi bir meşguliyet. Esnafın başını çevirip etrafa bakacak vakti yok. Sokaklarda görülen halkın hallerinden bir acelecilik eserine şahitiz. Uzun çarşıdan iniyorum. Dükkanların malına sermayesine göre başta uca donanmış bezenmiş. Oklavalar merdaneler. Sürüm vakti olduğu için en ön sırada... Ramazanda Sahur vaktini ilan ederek. Uyuyanları uyandıracak. Bayramda gümbürtülerle bayrama girildiğini yayarak. Çocukları sevindirecek. Bekçi davulları (şerefli) uygun bir surette dükkanların yüksek yerlerine asılarak sokağa doğru uzatılmış... Sigara ağızlığı tesbih yapanlarda devamlı bir çalışma. Göz ucu ile birbirine bakmıyorlar. Uzun çarşıdan yemişçilere giden yollarda ne kadar dar. Hele (külliyyetli) çok bir insanın alış verişi için çarşılara döküldüğü böyle günlerde o darlık büsbütün hissediliyor. Keresteciler tarafından gelip geçen yolcuların balık pazarı tarafından ayakları ile taşıyıp getirdikleri çamurlarla daima sokağı az çok kirli rutubetli birazda mukim olan yemişçiler çarşısına girer girmez sepetlere bakarak bir ustalıklı piramit gibi dizilmiş. Kayısı, badem, ıgde, çekirdekler, çekirdeksiz üzüm, çam fıstığı, ayıklanmış fındık, erik ve incir kuruları insanın dikkatini çekiyor cezbediyor. Köşedeki dükkana girdim. İçerinin düzenini yakından görüyorum. Keçi boynuzu ayıklanmamış. Ceviz, fındık şu aralık kendilerine rabet edilmeyeceğini

⁵² Karagöz, No: 15, 2 Ramazan 1326, s.1.

kıymet ve değerlerinin diğer mallarda aşağıda oluşunu bilip takdir ile onların yanında bulunmaktan çekiniyorlarmış gibi dükkanın en dip köşesine sıkışmışlar. Ayıklanmış bademe şam fıstığına da. En değerli mal olduklarından iki cam kavanozun içinde yemiş. Ahramları üstünde bulunan hususi hürmet olunmuş gibi.⁵³

-Bir kilo pirinç 112 kaşar 15 den 45 e. Aman usta dedim 15'e kaşar olur mu?

-Ne söylüyorsun efendim. Bu sene mallar pek fırladı eski müşterisin diye sana veriyorum. Keçiciye 17 ye hem herkese bu malı çıkarmam bile.⁵⁴

Bütün İslam dünyasında ve Osmanlı devletinde, Ramazan ayına çok önem verilmiştir. Ramazan'a iki-üç ay kala, her evde hazırlık ve tedarik başlamış; halk, sair günlere ait erzak ve ev ihtiyaçlarına ek olarak, imkanları nispetinde reçeller, sucuk veya pastırma, zeytin, peynirler, şerbetlik şekerler, şuruplar, kafi miktarda şeker ve hoşafıklar, güllaç, çorbalıklar alır, ayrıca hanedeki sahan, tencere, sini gibi bakır kapların hepsi kalaylanırdı. Yeni elbiseler ve seccadeler alınır, hanımlar Ramazan'da giymek için kendilerine ve cariyelerine elbiseler yaptırılır, hatta bazıları oda döşemelerini bile yeniletirlerdi.

Yukarıdaki metinde de Osmanlı döneminde Ramazan hazırlıklarından, halkın büyük bir telaş ve heyecanla alışveriş için Uzun Çarşı'ya akın etmelerinden bahsedilmektedir. Esnafın da türlü yiyecek, içecek, kıyafet ve halkın ihtiyacı olan diğer ürünleri satma telaşları anlatılmaktadır. Fakat esnafın bu ürünleri fiyatlarını özellikle bu aydan yüksek tutmasından şikâyet edildiğine de şahit olmaktayız

⁵³ Karagöz, No: 15, Ramazan 1326, s.3.

⁵⁴ Karagöz, No: 15, Ramazan 1326, s.4.

SONUÇ

İstibdad dönemi ile birlikte basın ve yayına getirilen sansür II. Meşrutiyet'in ilan edilmesiyle birlikte ortadan kaldırılmıştır. II. Meşrutiyet döneminde basın ve yayın alanında büyük bir canlanma yaşanmış; pek çok gazete, kitap ve mecmua yayınlanmıştır. Bu yayınlar, dönemin siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmeleri hakkında bilgi sahibi olmak açısından oldukça önemli kaynaklardır. Bu dönemde pek çok gazete ortaya çıkmasına rağmen, tümü uzun soluklu olamamıştır. Ancak dönemin güncel meselelerini takip etmek isteyen araştırmacılar için uzun soluklu yayınlar oldukça önemlidir. Bahsettiğimiz bu özelliklere sahip olması açısından, Karagöz gazetesi Türk basın tarihi açısından önemli bir yere sahiptir.

1908 yılında yayın hayatına başlayan ve 1955 yılın kadar yayın hayatına devam etmeyi başaran Karagöz Gazetesi, haftada iki sayı yayınlamış olup toplamda 4785 sayıya ulaşabilen en uzun soluklu gazetelerden biridir.

Karagöz gazetesi içeriğinde genel olarak; Osmanlı Devleti'nin iç ve dış ilişkileri, dönemin askeri, eğitim, idari, sosyal yönleri ve muhtelif birçok konuyu Hacivat ve Karagöz'ü karşılıklı konuşturarak işlendiğini görmekteyiz. Ayrıca gazete, pek çok karikatür ve görsel öğeler kullanarak; dönemin genel durumunu, mizahi bir yaklaşım ile ortaya koymaktadır.

Yayınlandığı dönemle ilgili pek çok konu hakkında fikir sahibi olmamızı sağlayan gazetede, istibdad ve basın sansürü meselesi, yeni kabine, hafiye meselesi, temizlik meselesi, telgraf posta nezareti ve telgraf meselesi, matbuat - basın - gazete, tiyatro meselesi, ulaşım sorunu, hürriyet, kıyafet meselesi, dilenciler, ramazan ayı, erzakların pahalılığı gibi konulara yer verilmiş ve bu konular yazar tarafından transkripsiyon edilerek gözler önüne serilmiştir.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, Aslı, *Basın Yoluyla Gerçekleşen Kişilik Hakkı İhlallerinin Unsurları*, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2009.
- Akbulut, Uğur, “Osmanlı Basın Tarihine Bir Katkı: Gazetelerin Yayınlanma Amaçları Üzerine (1831-1876)”, *Turkish Studies*, Sayı: 8/5, Ankara, 2013, s.31-57.
- Altın, Hamza, *II. Meşrutiyet Devri Osmanlı Mizah Basını*, Grafiker Yayıncılık, Ankara, 2014.
- Bezaz, Yurda Güven, *Haberleşme ve Tarihçesi*, Haber İş Sendikası Yayınevi Ankara, 2009.
- Ceylan, Ayhan , “Tanzimat Dönemi Osmanlı Basım ve Yayımında Hukuki Düzen (1839-1876)”, *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları*, Sayı:1, İstanbul, 2006, s.139-155.
- Doğaner, Yasemin, “Hürriyet ve Modernleşme Enstrümanı Olarak Osmanlı’da Basın”, *Hacettepe Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C.29, Sayı:1, Ankara, 2012, s.109-121.
- Güneş, Günver, “Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Aydın'da Basın Yayın Hayatı”, *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Araştırmaları Dergisi*, C.26, Sayı:41, Ankara, 2007, s.21-58.
- İnuğur, M. Nuri, *Basın ve Yayın Tarihi*, Der Yayınevi, İstanbul, 1993,
- Koloğlu, Orhan, *1908 Basın Patlaması*, İmge Kitabevi, İstanbul, 2005.
- Koloğlu, Orhan, *Osmanlı'dan 21. Yüzyıla Basın Tarihi*, Pozitif Yayınları, İstanbul, 2006.
- Oral, Fuat Süreyya, *Türk Basın Tarihi Osmanlı İmparatorluğu Dönemi 1728-1922/1831-1922*, Yeni Adım Matbaası, İstanbul, 1970.

- Özkorkut, Nevin Ünal, “Basın Özgürlüğü ve Osmanlı Devleti'ndeki Görünümü”, *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.51, Sayı:3, Ankara, 2002, s.65-84.
- PTT Genel Müdürlüğü, *Geçmişten Günümüze Posta*, PTT Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 2007.
- Şapolyo, Enver Benhan, *Türk Gazetecilik Tarihi ve Her Yönüyle Basın*, Güven Matbaası, Ankara, 1971.
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, “Gazetecilik”, *MEGEB (Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi)*, Ankara, 2008.
- Temiztürk Hakan, Seyhan Salih, “II. Meşrutiyet ve Millet Gazetesi”, *Atatürk İletişim Dergisi*, Sayı:2, Erzurum, 2011, s.1-20.
- Tokmakçioğlu, Erdoğan, *Türk Basın Tarihi*, İsim Yayınevi, Ankara, 2011.
- Yazıcı, Nesimi, “Osmanlı Devleti'nin İlk Resmî Gazetesi Takvim-i Vekayi”, *TDVİA*, C. 39, TDV Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi, Ankara, 2010.

EKLER

Resim-1:

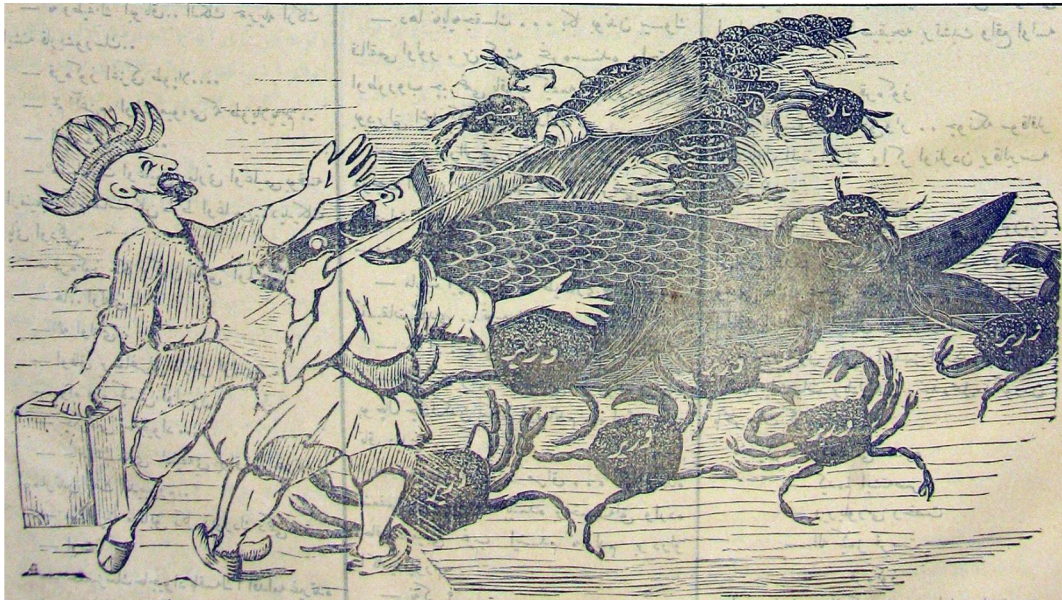
Karagöz No:1, 13 Recep 1326, s.4.

Resim-2:

Karagöz No:2, 16 Recep 1326, s.4.

Resim-3:

Karagöz No:10, 14 Şaban 1326, s.1

Resim-4:

Karagöz No:3, 20 Recep 1326, s.4.

Resim-5:

Karagöz No: 4, 23 Recep 1326, s.4.

Resim-6:

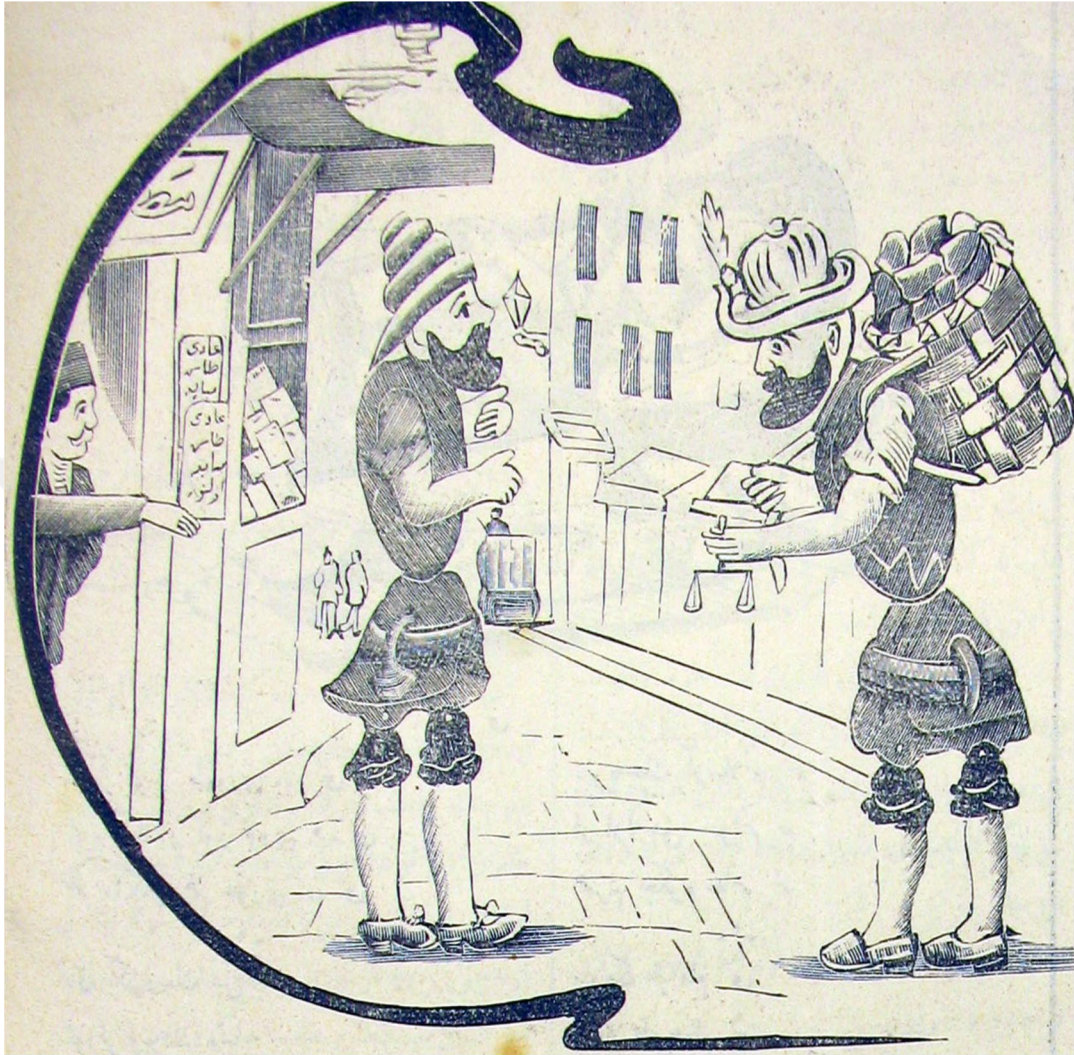

Karagöz No: 12, 21 Şaban 1326, s.3.

Resim-7:

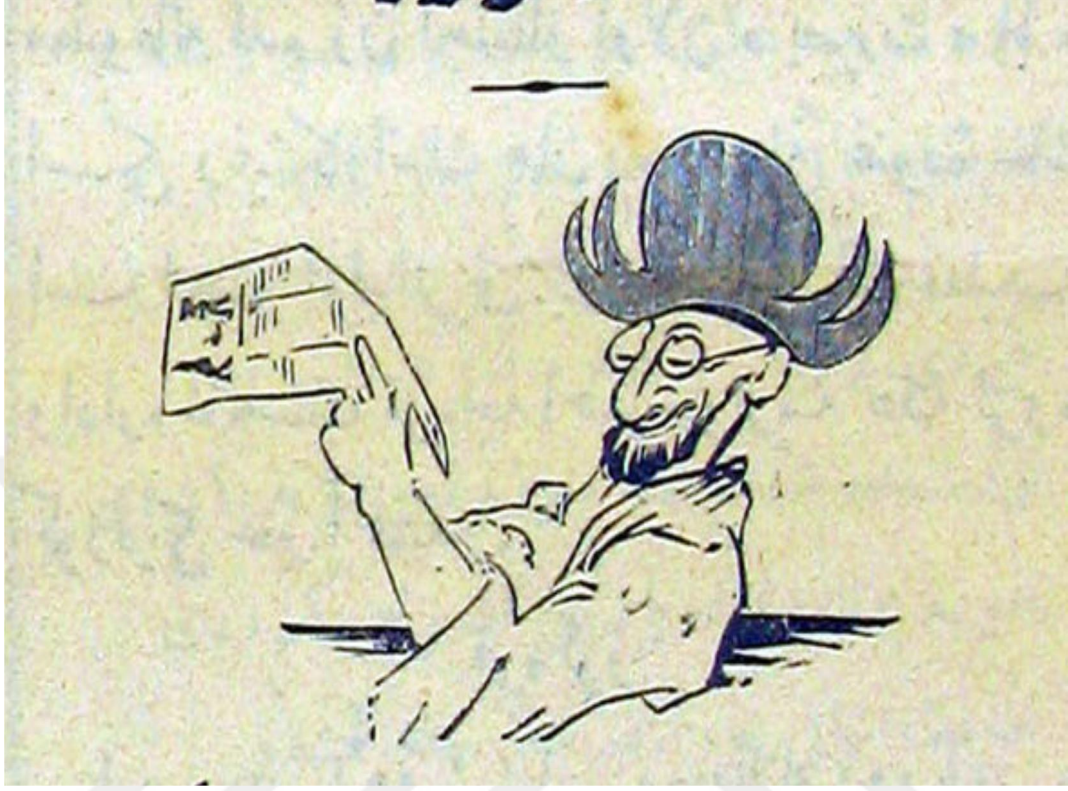
Karagöz No: 12, 21 Şaban 1326, s.4.

Resim-8:

Karagöz No: 16, 5 Ramazan 1326, s.4.

Resim-9:

Karagöz No: 17, 7 Ramazan 1326, s.1

Resim-10:

Karagöz No: 13, 25 Şaban 1326, s.1

Resim-11:

ÖZGEÇMİŞ

Bilgehan Çelik 1990 yılında Gaziantep Yavuzeli’nde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Gaziantep’te tamamlayan Bilgehan Çelik, lisans eğitimini ise 2013 yılında Kilis 7 Aralık Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü’nde tamamladı. 2013 yılında, Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans öğrenimine başladı.

VITAE

Bilgehan Çelik was born in Gaziantep, Yavuzeli in 1990. He got first and secondary education in Gaziantep and in 2013 he was graduated from Department of History of Faculty of Science and Letters at University of Killis 7 Aralık. And in the same year he began his MA at the Institute of Social Sciences at the University of Kilis 7 Aralık.